

Anexă

**PLANUL DE MANAGEMENT AL PARCULUI NATURAL DEFILEUL
MUREȘULUI SUPERIOR ȘI ARIILE NATURALE PROTEJATE ANEXE**

Cuprins

A. INTRODUCERE	14
A.1. Scopul Planului de Management.....	15
B. DESCRIEREA ARIEI PROTEJATE.....	17
B.1. Informații Generale	17
B.1.1. Localizare	17
B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management.....	20
B.1.3. Elaborarea, modificarea, actualizarea și implementarea Planului de Management ..	31
B.1.4. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor	33
B.1.5. Factorii interesați.....	41
B.1.6. Resurse pentru management și infrastructura	42
B.1.7. Planuri și programe relevante pentru managementul Ariei Protejate	45
B.1.8. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare	50
B.2. Mediul fizic	50
B.3. Mediul biotic	59
B.3.1. Context biogeografic	59
B.3.2. Habitate	60
B.3.3. Flora	76
B.3.4. Fauna	86
B.3.5. Ecosisteme.....	107
B.3.6. Peisajul	109
B.3.7. Procese naturale.....	111
B.4. Informații socio-economice și culturale	113
B.4.1. Comunități.....	113
B.4.2. Utilizarea terenurilor și resurselor	114
B.4.3. Economia locală	115
B.4.4. Aspecte demografice	118
B.4.5. Aspecte socio-economice.....	121
B.4.6. Recreere și turism.....	122
B.4.7. Alte activități economice.....	124
B.4.8. Cultura locală	124
B.5. Informare, conștientizare, educare	125
B.6. Cercetare.....	125
B.7. Acțiuni de management majore desfășurate în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe.....	125
C. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE	126
C.1. Valori.....	126
C.2. Presiuni și amenințări	148
C.3. Evaluarea tendințelor în starea valorilor ariei protejate	175
D. STRATEGIA DE MANAGEMENT	178
D.1. Viziunea	178
D.2. Zonarea Parcului Natural și organizarea teritorială a managementului în siturile Natura 2000.....	178
D.3. Strategia de management	183
D.4. Planul operațional	185

D.5. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului operațional.....	215
E. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT.....	245
E.1. Sistemul de luare a deciziilor	245
E.2. Resurse necesare pentru implementarea Planului de Management.....	245
E.3. Monitorizarea implementării Planului de Management.....	248
Bibliografie	250
Anexa 1 la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe	253
Descrierea limitelor Parcului Natural Defileul Mureșului Superior	253
Anexa 2 la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe - Analiza factorilor interesați identificați în procesul de realizare a planului de management	256
Anexa 3 la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe - Corespondența între habitatele de interes comunitar, habitatele conform clasificării din România și asociațiile vegetale din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	262
Anexa 4 la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe - Densitatea populației pe județe în localitățile din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	273
Anexa 5 la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe - Calendarul evenimentelor care se organizează în mod regulat în fiecare an în județul Harghita.....	275
Anexa 6 la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe - Fișele speciilor și habitatelor	278
Anexa 7 la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe - Planul de Monitorizare	464

Listă anexe

Anexa nr.1 1. Localizarea Ariilor protejate PNDMS+	17
Figura 2 a-f. Hărțile ariilor protejate ce se suprapun cu Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și localizarea acestora.	29
Figura 3 a-f. Hărțile Unităților Administrativ Teritoriale peste care se suprapun ariile protejate Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	39
Figura 4. Organigrama echipei de Administrare.....	43
Figura 5. Harta Solurilor din zona Ariilor Protejate PNDMS+	58
Figura 6. Harta folosinței terenurilor în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe -Corine Land Cover 2006.....	108
Figura 7. Analiza comparativă multianuală a efectivelor de ovine și bovine pe județe	116

Figura 8. Zonarea internă a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe.....	180
Figura 9. Organizarea teritorială a a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe.....	181

Acronime și prescurtări/explicații termeni utilizați în text, glosar de termeni

Ariile protejate Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe	
APM	Agenție de Protecția Mediului
Admin.	Administrator: Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni
AP	Arie Protejată sau ariile protejate - acronimul și denumirea se referă la întreaga suprafață, care include Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
APIA	Agenția de Plăți și Intervenții pentru Agricultură
CF	Cale Ferată
CJ	Consiliul Județean
CRSC	Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic
DAJ	Direcția Agricolă Județeană
DS	Direcția Silvică
FS	Formular Standard
GAL	Grup de Acțiune Locală
GEF	Fondul Global de Mediu - Global Environmental Fund
HCJ	Hotărâre a Consiliului Județean
HG	Hotărâre de Guvern
HNVF	High Nature Value Farmlands
IACS	Sistemul Integrat de Administrare și Control
ICAS	Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, devenit ulterior Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare și Amenajări Silvice „Marin Drăcea”
INS	Institutul Național de Statistică
MHC	Micro-hidrocentrale
O MMDD	Ordinul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile
OS	Ocolul Silvic
OSPA	Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice
ORGH	Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PNDMS	Parcul Natural Defileul Mureșului Superior

PNDMS+	Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
PVRC	Păduri cu Valoare Ridicăță de Conservare
PUG	Plan de Urbanism General
PUZ	Plan Urbanistic Zonal
SCI	Sit de Importanță Comunitară
SFC	Stare favorabilă de conservare
SPA	Arie Specială de Protecție Avifaunistică
UA	Unitate Amenajistică
UAT	Unitate Administrativ Teritorială
UB	Unitate de Bază - silvicultură
IUCN	Uniunea Internațională de Conservare a Naturii
UP	Unitate de Producție - silvicultură
UVM	Unitate Vită Mare

Glosar de termeni

Activități cu impact	activitățile care au asemenea caracteristici încât se consideră că generează un impact asupra mediului/naturii. Cele cu impact semnificativ sunt definite de legislație.
Activitate de management	una sau mai multe acțiuni care contribuie la obținerea rezultatelor dorite pentru fiecare direcție de management, cum ar fi, de exemplu, activități de patrulare, control, educație, realizarea unor trecători pentru pești sau distrugerea parțială a pragurilor de fund pentru a ajuta menținerea speciei, etcetera. Acestea sunt descrise la Capitolul D5 și se stabilesc în detaliu cu ocazia întocmirii planurilor de lucru anuale.
Administrația	Administrația Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și a ariilor naturale protejate anexe,
Amenințări	activitățile ce pot apărea în viitor ca urmare a acțiunilor umane desfășurate în mod necorespunzător sau în zone sensibile sau a fenomenelor naturale extreme, putând afecta în mod cumulativ - efectul mai multor acțiuni și / sau fenomene sau, separat, viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Definirea amenințărilor se face luând în calcul acțiuni umane viitoare sau previzibile.
Arbori morți	Arbori - sau părți de arbori, în declin sau inactivi din punct de vedere fiziologic, căzuți sau pe picior, atacați de insecte, ciuperci, organisme descompunătoare, etcetera.
Arbori pentru biodiversitate	Arbori sănătoși, cu diametrul mediu cel puțin egal cu diametrul mediu al arboretului, ce vor fi menținuți pe suprafața parchetelor după finalizarea tăierilor definitive și/sau rase.
Defrișare	îndepărtarea totală a vegetației lemnoase de pe o anumită suprafață. În cazul în care termenul se utilizează pentru o suprafață din fond forestier, descrie o acțiune de îndepărtare a vegetației lemnoase cu scopul de a schimba categoria de folosință -scoterea din fond forestier-.
Direcție de management	în sensul utilizat în acest Plan de Management, termenul descrie ceea ce se dorește a se realiza în vederea atingerii obiectivelor strategice, prin activități și măsuri de management. Se definesc pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, detalierea activităților specifice urmând să fie făcută în planurile de lucru anuale.

Formular standard	documentul în care se redau principalele caracteristici ale siturilor Natura 2000 precum și informații despre speciile și habitatele pentru care au fost desemnate
Habitat de interes de conservare	habitate de interes comunitar incluse în Formularul Standard sau habitate importante pentru speciile de interes comunitar incluse în Formularul Standard - ca loc de hrănire, reproducere, adăpost- habitate rare la nivel național.
Habitat de interes comunitar	habitate naturale de interes comunitar - acele tipuri de habitate care: a) sunt în pericol de dispariție în arealul lor natural; b) au un areal natural redus ca urmare a restrângerii acestuia sau datorită faptului că în mod natural suprafața sa este redusă; c) sunt eșantioane reprezentative cu caracteristici tipice pentru una sau mai multe dintre cele 5 regiuni biogeografice specifice pentru România: alpină, continentală, panonică, stepică și pontică.
Habitat prioritare	habitate aflate în pericol de dispariție, pentru a căror conservare Comunitatea Europeană și ca urmare Statele Membre are o responsabilitate specială
Legea Pajiștilor	Legea nr. 86/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 cu modificările și completările ulterioare
Management activ	în cazul prezentului document, termenul se folosește pentru a indica necesitatea realizării unor Activități și măsuri de management destinate special menținerii stării favorabile de conservare a speciilor și habitatelor de interes de conservare sau refacerii acestei stări. Fără Activitățile și măsurile respective, valorile de interes conservativ se pot degrada sau pot dispărea, cum ar fi de exemplu pierderea de habitate importante de pajiști în cazul necosirii fânețelor.
Management adaptabil	acțiunile de management sunt astfel definite încât să permită adaptarea la modificări ale sistemelor naturale intervenite pe perioada de aplicare a planului de management sau redefinirea Activităților și măsurilor de management, dacă prin monitorizare se dovedește că acest lucru este

	necesar
Management participativ	planificarea și implementarea Activităților de management se face cu implicarea / participarea factorilor interesați
Măsurile de management	sunt reguli specifice de utilizare a terenurilor și resurselor din aria protejată impuse de statutul de aria protejată, respectiv de necesitatea atingerii obiectivelor ariei protejate, de obicei incluse în Regulamentul ariei protejate. Exemplu: vegetația uscată se va îndepărta doar prin cosire -nu este permisă incendierea-
Natura 2000	Este o rețea europeană de zone naturale protejate care cuprinde un eșantion reprezentativ de specii sălbatice și habitate naturale de interes comunitar. A fost constituită nu doar pentru protejarea naturii, ci și pentru menținerea acestor bogății naturale pe termen lung, pentru a asigura resursele necesare dezvoltării socio-economice. Este un instrument de conservare aplicabil la realizat în scopul conservării capitalului natural comun al statelor Uniunii Europene.
OUG 57/2007	Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare
Pajiște	tip de ecosistem natural / seminatural și categorie de utilizare a terenurilor care poate lua forma utilizării fie ca pășune, fie ca fâneță.
Pajiști - pășuni, împădurite	suprafețe de teren cu folosința de pajiște - pășune, pe care se regăsește vegetație cu arbori cu peste 40% închidere a coronamentului - consistență minim 0,4, pe o suprafață minimă de 0,5 ha.
Pajiști cu arbori	pajiști cu arbori izolați, sau pâlcuri de arbori cu grad de acoperire a coronamentului sub 40% - consistență sub 0,4. Sunt utilizate ca și pășuni sau pășuni și fânețe.
Presiuni	activități din trecut sau care au loc în prezent, ce apar/există ca urmare a acțiunilor umane desfășurate în mod necorespunzător sau în zone sensibile sau sunt generate de fenomene naturale extreme și care afectează, în mod cumulativ - efectul mai multor acțiuni și/sau fenomene, sau separat viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau

	habitatului.
Pajiști permanente	denumite în continuare pajiști, sunt suprafețe agricole de pășuni și fânețe, naturale sau semi-naturale, folosite pentru producția de iarbă sau de alte plante erbacee furajere, care nu au fost incluse timp de cel puțin 5 ani în sistemul de rotație a culturilor și care sunt utilizate pentru pășunatul animalelor și producerea de furaje, cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu. În categoria pajiști sunt cuprinse și: pășunile împădurite cu consistența mai mică de 0,4, calculată numai pentru suprafața ocupată efectiv de vegetația forestieră și pășunile alpine. - articolul 1 - ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ Nr. 34 din 23 aprilie 2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991
Specii de interes de conservare	specii de interes comunitar, incluse în Formularul Standard sau specii importante pentru speciile de interes comunitar, incluse în Formularul Standard - de exemplu pentru că sunt sursă hrană – sau specii rare protejate la nivel național
Specii de interes comunitar	speciile care pe teritoriul Uniunii Europene sunt: periclitare, vulnerabile, rare
Specii prioritare	speciile periclitare, vulnerabile, rare sau endemice pe teritoriul Uniunii Europene, pentru a căror conservare Comunitatea Europeană are o responsabilitate specială datorită proporției reduse a arealului acestora pe teritoriul Uniunii Europene.

Sumar

Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe, numite în continuare Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, au fost desemnate pentru a proteja și conserva valori naturale deosebite pentru România și Uniunea Europeană. Este o zonă foarte importantă, întrucât aici se regăsesc cele mai reprezentative areale pentru unele specii și habitate naturale din țara noastră și totodată este o zonă ce asigură conectivitatea necesară pentru menținerea stării de conservare favorabile a unor valori de biodiversitate.

Viziunea pe termen lung pentru această zonă a fost definită astfel: Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe este o zonă întinsă în care echilibrul om-natură a generat și păstrează în continuare un mediu de viață favorabil atât pentru comunități cât și pentru biodiversitate. Pentru realizarea viziunii este necesar ca toți cei care trăiesc în această zonă, dar și autoritățile și instituțiile cu rol în managementul terenurilor și al resurselor naturale, să înțeleagă cât este de important să se mențină și chiar să se îmbunătățească starea valorilor deosebite care se găsesc aici și să contribuie în mod activ la păstrarea lor. Un obiectiv extrem de important pentru această arie protejată este asigurarea menținerii și refacerii stării favorabile de conservare pentru toate speciile și habitatele de interes comunitar, așa cum se prevede în directivele europene de conservare a naturii. Aceste specii și habitate sunt importante pentru menținerea sănătății naturii în zonă, fiind astfel importante pentru asigurarea sănătății societății și economiei locale. Pentru păstrarea acestor valori vor fi planificate și realizate măsuri de management variate, grupate în acest plan pe domenii, și anume:

✓ **Programul 1. Managementul biodiversității**

Scop: Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele și speciile de interes conservativ prin aplicarea și îmbunătățirea măsurilor de management în colaborare cu proprietarii /administrații de terenuri și resurse naturale precum și cu alți factori interesați.

✓ **Programul 2. Turism și promovare**

Scop: Integrarea ariilor protejate în strategia și programele de vizitare locale/regionale și îmbunătățirea infrastructurii de vizitare în vederea contribuției la conștientizarea importanței valorilor naturale și la dezvoltarea economică a comunităților locale.

✓ **Programul 3. Informare, conștientizare, educație ecologică**

Scop: Creșterea nivelului de acceptare a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare ale Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe prin activități de informare, conștientizare, educație ecologică, în colaborare cu factorii interesați și comunitățile locale.

✓ **Programul 4: Administrare**

Scop: : Asigurarea unei structuri funcționale de management în scopul implementării eficiente a Planului de Management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe.

✓ **Programul 5. Monitorizare și evaluare**

Scop: Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.

Planul de management stabilește responsabilitatea implementării măsurilor speciale de management pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale, impunând implicarea nu numai a administrației, dar și al autorităților Planul operațional de la Capitolul D.4 stabilește responsabilitățile pentru implementarea acțiunilor de management. Ca urmare este foarte important ca implementarea planului de management să se facă în parteneriat și prin colaborare cu factorii interesați.

Planul de management conține o descriere succintă a ariilor protejate, o prezentare a valorilor și amenințărilor identificate, o evaluare a tendințelor și, în baza acestora, stabilește măsurile de management în planul operațional. Planul conține și o evaluare a necesarului de resurse financiare. Planul de monitorizare stabilește cadrul pentru monitorizarea eficienței măsurilor de management, al administrării ariei protejate, urmând să ofere informații importante pentru adaptarea măsurilor de management pe viitor.

Acest plan se constituie într-un ghid extrem de important nu numai pentru administratorul ariilor protejate, ci și pentru autorități, instituții, proprietari și administratori de terenuri, care trebuie să reprezinte punctul de pornire într-o cooperare multilaterală în managementul zonei.

Planul de management a fost elaborat pe baza studiilor de biodiversitate realizate prin proiectul ***“MANAGEMENTUL INTEGRAT AL PARCULUI NATURAL DEFILEUL MUREȘULUI SUPERIOR ȘI AL ARIILOR NATURALE PROTEJATE ANEXE”*** precum și pe baza studiilor de biodiversitate realizate de către Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni, din surse proprii. Având în vedere faptul că suprafața ROSCI0019 Călimani - Gurghiu se suprapune parțial peste suprafața Parcului Național Călimani și că pentru Parcul Național Călimani există studii de biodiversitate și Plan de Management elaborate în cadrul unui alt proiect finanțat prin POS Mediu, datele necesare pentru elaborarea Planului de Management integrat, relevante pentru această suprafață, au fost preluate din Planul de Management al Parcului Național Călimani, ediția 2015.

A. INTRODUCERE

Proiectul **“MANAGEMENTUL INTEGRAT AL PARCULUI NATURAL DEFILEUL MUREȘULUI SUPERIOR ȘI AL ARIILOR NATURALE PROTEJATE ANEXE”** și-a propus să contribuie la menținerea stării de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes comunitar și național prin managementul participativ al parcului natural, al ariilor de protecție avifaunistică și a ariilor speciale de conservare care în prezent sunt situri de interes comunitar - asigurându-se în același timp cadrul necesar pentru o utilizare durabilă a resurselor naturale ca fundament de dezvoltare pentru comunitățile locale. Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, au fost desemnate pentru a proteja și conserva valori naturale deosebite atât pentru România cât și pentru Uniunea Europeană. Această zonă este cu atât mai importantă din perspectiva conservării biodiversității, fiind una din cele mai mari suprafețe acoperite de arii protejate din Carpații Orientali

Un principiu de bază care a fost luat în considerare la elaborarea planului este faptul că biodiversitatea și diversitatea culturală stau la baza economiei locale – în mod direct sau indirect, oferindu-le comunităților posibilitatea de a avea o viață echilibrată și armonioasă, în comuniune cu patrimoniul natural.

Complexitatea și specificul managementului acestor Arii Protejate este dată în principal de:

- multitudinea de valori pentru care s-au declarat ariile protejate,
- numeroasele presiuni și amenințări ce derivă din cerințele / necesitatea de dezvoltare economică a zonei, în situația în care strategiile de dezvoltare existente nu definesc clar condițiile în care comunitățile locale se pot dezvolta durabil, cu menținerea resurselor și a serviciilor naturale cel puțin în starea lor actuală sau chiar îmbunătățirea lor,
- numărul mare al factorilor interesați: proprietari și administratori de terenuri și resurse naturale, comunități locale, autorități, instituții, organizații,
- faptul că responsabilitatea managementului terenurilor și a resurselor naturale revine proprietarilor și gestionarilor acestora, ceea ce impune necesitatea unei colaborări între aceștia și Administrație pentru implementarea activităților și măsurilor de management;

- faptul că, prin desemnarea ca sit de interes comunitar, aceste Arii Protejate sunt parte integrantă a unei rețele de arii protejate și situri Natura 2000, ce mențin atributele naturale necesare asigurării spațiului vital pentru numeroase specii și asigură coridor de trecere pentru carnivorele mari;
- caracterul neprevăzut al schimbărilor din natură și necesitatea adaptării la aceste schimbări.

Strategia de management, respectiv viziunea, obiectivele specifice pe domenii și subdomenii, direcțiile de management și acțiunile, respectiv măsurile de management au fost elaborate cu sprijin tehnic din partea echipei SC ProPark-Arii Protejate SRL. Deciziile finale, cu privire la aceste aspecte, au fost luate de către Administrație și Consiliul Științific, în urma discuțiilor și consultărilor cu factorii interesați.

Planul de management este un instrument important pentru a atrage atenția asupra importanței naturii și a resurselor naturale pentru în vederea dezvoltării durabile a comunităților și asupra necesității menținerii acestora pentru generațiile viitoare. În vederea asigurării bazelor pentru dezvoltare durabilă a zonei, prevederile Planului de management vor fi integrate în planurile strategice relevante, conform legislației în vigoare.

A.1. Scopul Planului de Management

Planul de management a fost elaborat în vederea identificării strategiei de management integrat, stabilirii măsurilor de management și de monitorizare pentru următoarele arii protejate: Parcul Natural Defileul Mureșului Superior, ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior, ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului, ROSCI0019 Călimani – Gurghiu, ROSCI0113 Mlaștina după Luncă, ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor, ROSCI0279 Borzont, Rezervația naturală Defileul Mureșului, Mlaștina cea mare Remetea, Mlaștina după Luncă, Defileul Toplița-Deda, Molidul de rezonanță din Lăpușna, Piemontul Nyeres, Rezervația naturală Pădurea Seaca – Optășani, Rezervația naturală Scaunul Domnului. Planul de management urmărește îndeplinirea scopului pentru care acestea au fost desemnate.

Planul de management stabilește responsabilitatea implementării măsurilor speciale de management pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale, Ca urmare, Planul operațional detaliat de la Capitolul D.4 stabilește responsabilitățile pentru implementarea acțiunilor de management.

A.2. Baza legală a Planului de Management

Planul de Management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe a fost elaborat conform prevederilor constituite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice aprobată prin Legea nr. 49/2011 cu modificările și completările ulterioare.

Planul de Management reprezintă un cadru stabil și comun de armonizare a obiectivelor de conservare și protecție ale capitalului natural cu cele ce vizează dezvoltarea socio-economică în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe, lucru care denotă caracterul integrat al acestuia.

Ținând cont de faptul că acest plan trebuie să stabilească măsuri de management pentru gestionarea unor valori naturale ce acoperă o suprafața foarte mare - peste 200.000 ha, cu multe comunități și activități umane în zonă, ce au un impact asupra valorilor naturale, modificări ce pot totuși apărea și sub cauzalitatea unor factori naturali, planul operațional a fost elaborat ținându-se cont atât de interesele de conservare a speciilor și habitatelor, dar și de interesele socio economice specifice zonei.

Având în vedere obligația legală de elaborare a unui plan de management integrat, în cele ce urmează se face referire la toate ariile protejate care se suprapun cu cele două arii protejate de interes comunitar.

B. DESCRIEREA ARIEI PROTEJATE

B.1. Informații Generale

B.1.1. Localizare

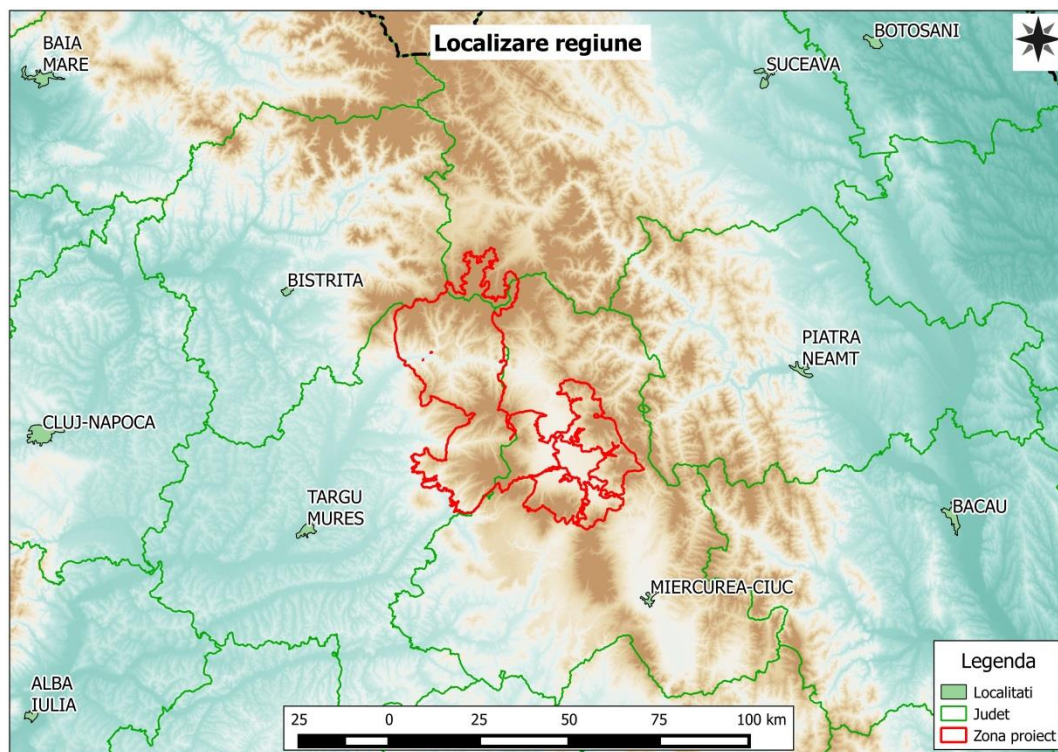
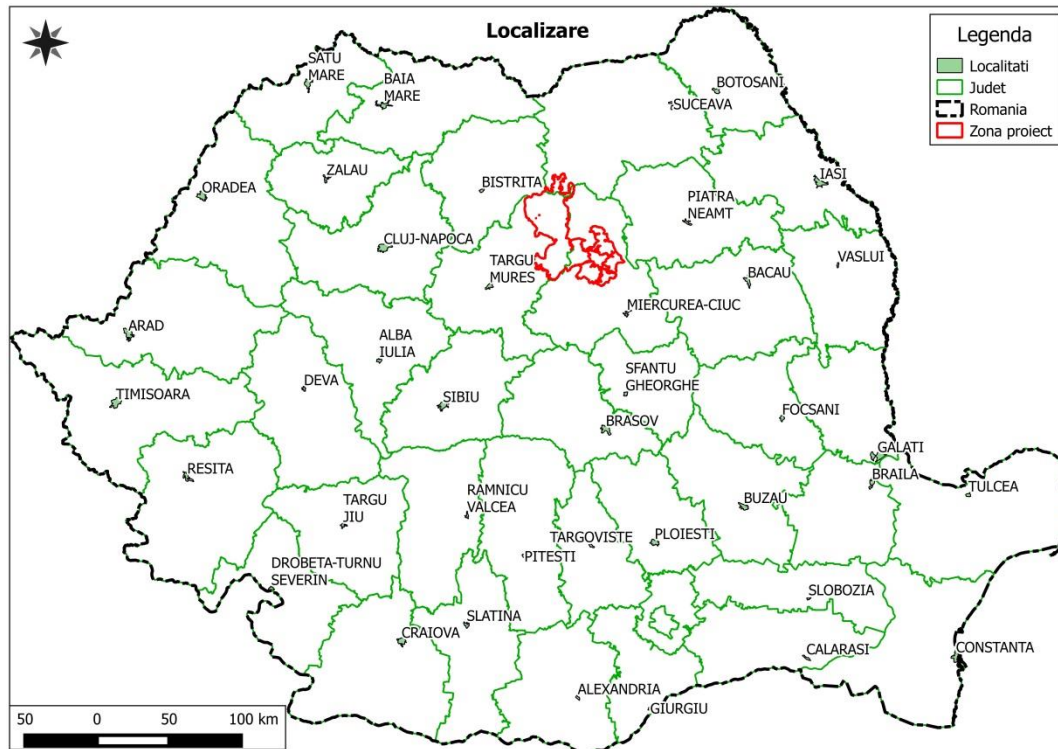

Figura 1. Localizarea Ariilor protejate PNDMS+

Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexese întinde pe o suprafață de 208.859,85 ha pe teritoriile administrative a patru județe: Harghita 36,5%, Mureș 58 %, Suceava 5% și Bistrița-Năsăud 0,5%.

Acesta cuprinde parțial localitățile: Jud. Harghita: Bilbor, Borsec, Cârța, Ciumani, Corbu, Dănești, Ditrău, Gheorgheni, Joseni, Lăzarea, Praid, Remetea, Sândominic, Sărmaș, Subcetate, Suseni, Toplița, Tulgheș, Vărșag, Voșlăbeni. Jud. Mureș: Brâncovenești, Chiheru de Jos, Deda, Eremitu, Gurghiu, Hodac, Ibănești, Lunca Bradului, Răstolița, Rușii-Munți, Sovata, Stânceni, Vătava. Jud. Suceava: Dorna Candrenilor, Panaci, Poiana Stampei, Șaru Dornei.

La nivel regional: Situl este inclus în două regiuni de dezvoltare: Regiunea de Dezvoltare Centru și Regiunea de Dezvoltare Nord-Est.

La nivel județean: Situl este situat pe teritoriul județelor Mureș, Harghita, Suceava și Bistrița Năsăud.

Zona de implementare a prezentului plan de management și suprafața Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexee este redată mai jos pentru fiecare sit în parte după cum urmează:

- Parcul Natural Defileul Mureșului Superior: Latitudine N 46° 57' 37" și Longitudine E 25° 5' 20"
Județul Mureș: Deda 3,62%, Răstolița: 14,91%, Lunca Bradului: 9,63%, Stânceni: 23,78%.
- ROSCI0019 Călimani – Gurghiu: Latitudine N 46° 54' 55" și Longitudine E 25° 5' 59".
Județul Harghita: Bilbor - 3%, Joseni - 5%, Praid - 2%, Toplița - 6%;
Județul Mureș: Chiheru de Jos - 67%, Deda - 38%, Eremitu - 19%, Gurghiu - 15%, Hodac - 1%, Ibănești - 71%, Lunca Bradului - 99%, Răstolița - 99%, Rușii-Munți - <1%, Sovata - 68%, Stânceni - 94%, Vătava - 25%;
- ROSCI0113 Mlaștina după Luncă: Latitudine N 46° 37' 56" și Longitudine E 25° 36' 6".
Județul Harghita: Suseni - 1%, Voșlăbeni - 3%
- ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor: Latitudine N 46° 45' 32" și Longitudine E 25° 18' 33".
Județul Harghita: Joseni - <1%.

- ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior: Latitudine N 46° 57' 37"și Longitudine E 25° 5' 20".
Județul Mureș: Deda - 3%, Lunca Bradului - 12%, Răstolița - 14%, Stânceni - 14%.
- ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului: Latitudine N46° 43'47"și Longitudine E25°26'20"
Acesta este amplasat pe 2 județe:Județul Mureș: Chiheru de Jos - 21%, Ibănești - 27%, Sovata - 20%; Județul Harghita: Cârța - 12%, Ciumani - 88%, Joseni - 68%, Lăzarea - 15%, Praid - 4%, Remetea - 52%,Suseni - 47%, Voșlăbeni - 36%.
- ROSCI0279 Borzont
Județul Harghita: Joseni - <1%
- 2.639 Defileul Mureșului
Județul Mureș:, Răstolița, Lunca Bradului,
Rezervația naturală 2.471 Mlaștina cea mare Remetea
Județul Harghita: Remetea - <1%
- 2.638 Defileul Toplița-Deda
Județul Mureș: Deda, , Lunca Bradului,
- Rezervația naturală 2.633 Molidul de rezonanță din Pădurea Lăpușna
Județul Mureș: Ibănești - <1%
- Rezervația Naturală Piemontul Nyeres
Județul Harghita: Joseni - <1%
- Rezervația naturală IV.39 Seaca
Județul Mureș: Ibănești - <1%, Sovata - <1%
- Rezervația naturală IV.38 Scaunul Domnului
Județul Mureș: Răstolița - <1%

Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe sesitează în regiunea central-estică a României, iar sub aspect fizico-geografic aceasta se găsește în Grupa Centrală a Carpaților Orientali - Carpații Moldo-Transilvani, suprapunându-se peste unitățile majore de relief Munții Călimani, Munții Gurghiu, Munții Giurgeului, Nordul Munților Harghita care delimitează central Depresiunea Giurgeului și Defileul Mureșului Toplița-Deda. Defileul Deda-Toplița are o lungime de 33 km și formează limita dintre Munții Călimani și Munții Gurghiu, de natură vulcanică, din grupa centrală a Carpaților Orientali. Munții Călimani și Gurghiu, munți situați la nord și respectiv la sud de defileul Mureșului aparțin compartimentului sud - estic al lanțului vulcanic neogen Oaș – Gutâi – Țibleș – Călimani – Harghita. Defileul leagă Depresiunea Giurgeului cu Podișul Transilvaniei și reprezintă cea mai lungă străpungere prin lanțul vulcanic din țara noastră. Defileul este caracterizat de prezența unor sectoare foarte înguste, cu versanți abrupti și înalți, cu numeroase conuri de dejecție alcătuite din bolovăniș vulcanic.

În proiecție Stereografică 1970, coordonatele centroidului ariei protejate sunt: $x=519832.663$; $y=593909.856$.

B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management

Desemnarea, limitele și categoriile de management ale Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

Ariile protejate ce fac obiectul Planului de Management cuprind arii naturale protejată de interes național cum ar fi Parcul Natural Defileul Mureșului Superior desemnat prin Hotărârea de Guvern Nr. 1143 din 18 septembrie 2007 Privind instituirea de noi arii naturale protejate, precum și arii protejate de interes comunitar desemnate prin Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007, privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Europene Natura 2000 în România modificat prin Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011.

Actele normative care au stat la baza desemnării lor sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Acte normative care au stat la baza declarării ariilor protejate

Tabel 1.

Aria protejată	Declarate și reconfirmate prin*
Parcul Natural Defileul Mureșului Superior	Hotărârea nr. 1143 din 18 septembrie 2007 privind instituirea de noi arii naturale protejate. Avizat de Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii cu nr. 1.098/CJ/25.04.2006 B, 1.752/4.04.2006.
ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior	Hotărârea de Guvern nr. 1284 / 2007 Hotărârea de Guvern nr. 971/2011
ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului	Hotărârea de Guvern nr. 1284 / 2007 Hotărârea de Guvern nr. 971/2011
ROSCI0019 Călimani - Gurghiu	Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1.964 / 2007 Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 2387/2011
ROSCI0113 Mlaștina după Luncă	Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1.964 / 2007 Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011
ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor	Ordinul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1.964 / 2007 Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011
ROSCI0279 Borzont	Ordinul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1.964 / 2007 Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011

2.471 Mlaștina cea mare Remetea	Legea nr. 5/ 6 martie 2000 Hotărârea Consiliului Județean Harghita Nr. 162/2005
2.466 Mlaștina după Luncă	Legea nr. 5/ 6 martie 2000 Hotărârea Consiliului Județean Harghita Nr. 162/2005.
2.469 Piemontul Nyires	Legea nr. 5/ 6 martie 2000 Hotărârea Consiliului Județean Harghita Nr. 162/2005
2.638 Defileul Toplița-Deda	H.C.J. nr. 19/1993 Legea nr. 5/ 6 martie 2000
2.639 Defileul Mureșului	Legea nr. 5/ 6 martie 2000
2.633 Molidul de rezonanță din Pădurea Lăpușna	Hotararea Consiliului Judetean Mureș nr. 19/1993 Legea nr. 5/ 6 martie 2000
IV.39 Rezervația Seaca	Hotărârea Consiliului Județean Mureș nr. 19/1993. Hotărârea de Guvern nr. 2151/2004
IV.38 Rezervația naturală Scaunul Domnului	Hotărârea de Guvern nr. 2151/2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone.

Limitele **Parcului Natural Defileul Mureșului Superior**- Anexa 1 au fost stabilite prin Hotărârea nr. 1143 din 18 septembrie 2007 privind instituirea de noi arii naturale protejate. Limitele Parcul Național Călimani, au fost stabilite prin Hotărârea nr. 230 din 4 martie 2003 privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora. Limitele Siturilor Natura 2000, anexe ale Parcului Natural Defileul Mureșului Superior, sunt puse la dispoziția factorilor interesați de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului.

Limitele Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și a rezervațiilor naturale care sunt integral parte a sitului sunt prezentate pe harta din Figura 2.

Tabelul de mai jos prezintă categoria de management în care se încadrează fiecare arie protejată, conform . OUG 57/2007 , Anexa 1

Situația Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe la care se referă planul de management

Tabel 2.

Numele Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	Categoria PNDMS+ conform
	Legislației Românești
Parcul Natural Defileul Mureșului Superior	Parc Național
ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior	SPA
ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului	SPA
ROSCI0019 Călimani - Gurghiu	SCI
ROSCI0113 Mlaștina după Luncă	SCI
ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor	SCI
ROSCI0279 Borzont	SCI
Defileul Mureșului	Rezervație naturală
Mlaștina cea mare din Remetea	Rezervație naturală
Mlaștina după Luncă	Rezervație naturală
Defileul Toplița-Deda	Rezervație naturală
Molidul de rezonanță din Lăpușna	Rezervație naturală
Piemontul Nyires	Rezervație naturală
Rezervația Seaca	Rezervație naturală
Scaunul Domnului	Rezervație naturală

Hărțile ariilor protejate care constituie Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe sunt prezentate la anexele....

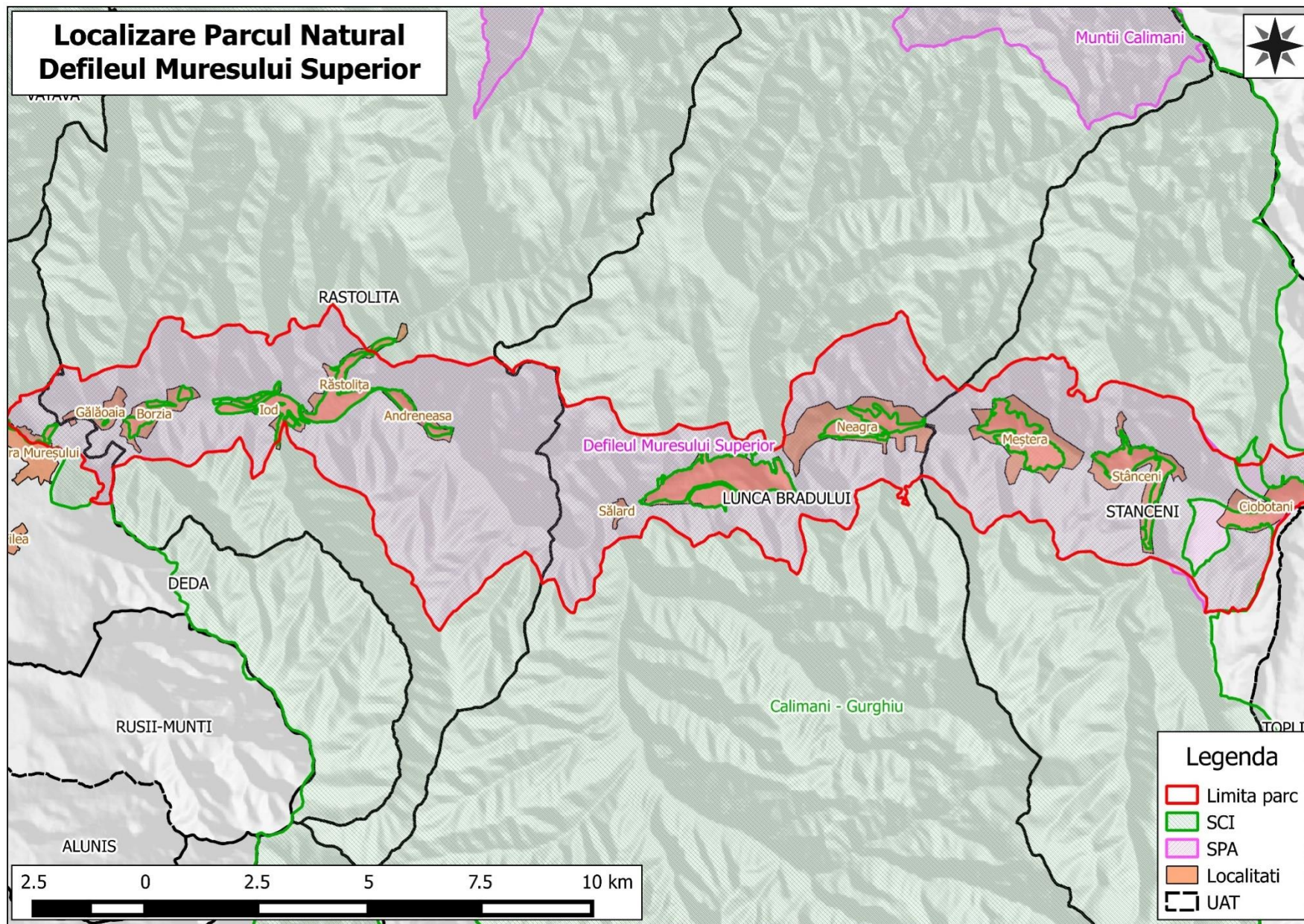

Figura 2a.

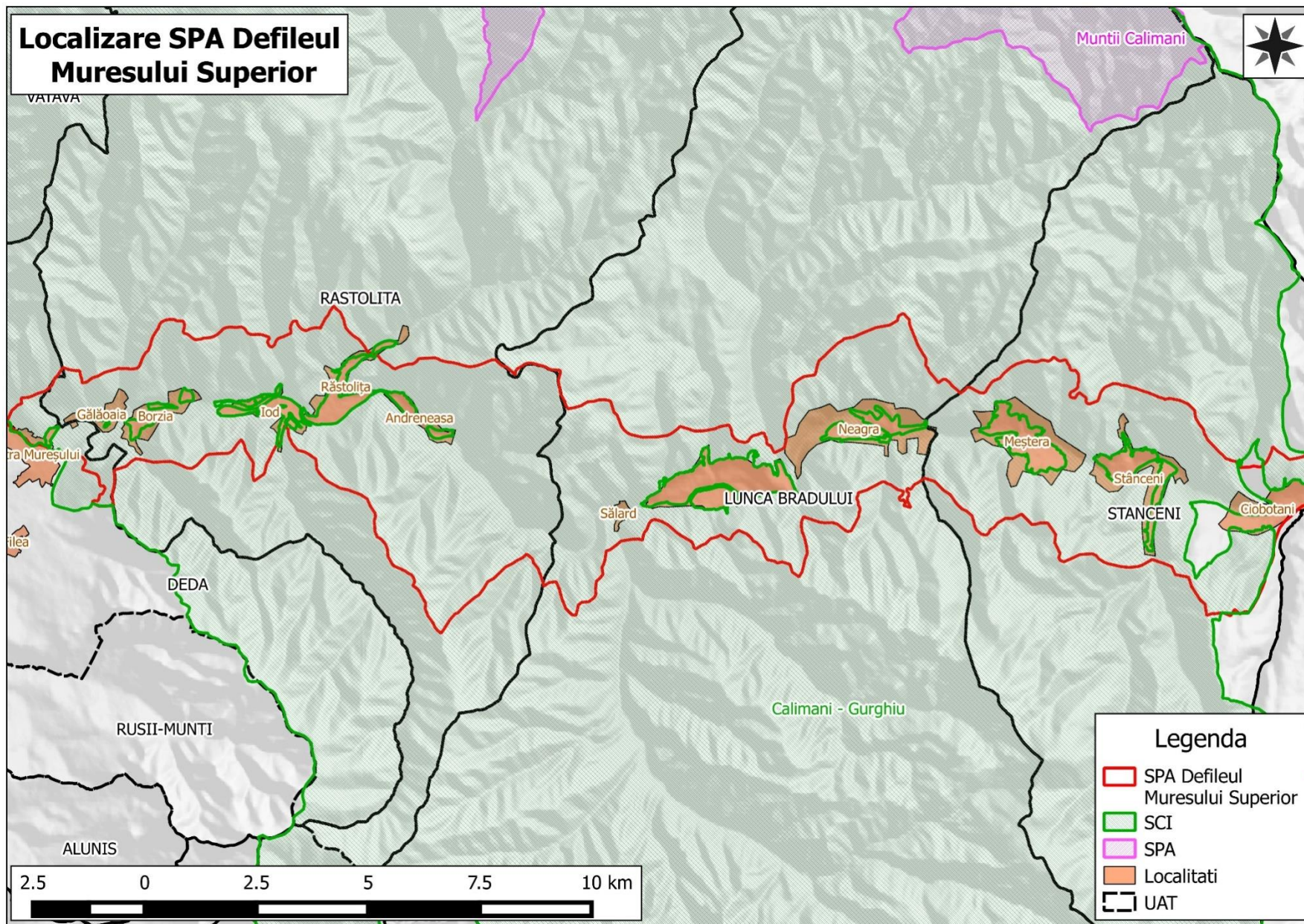
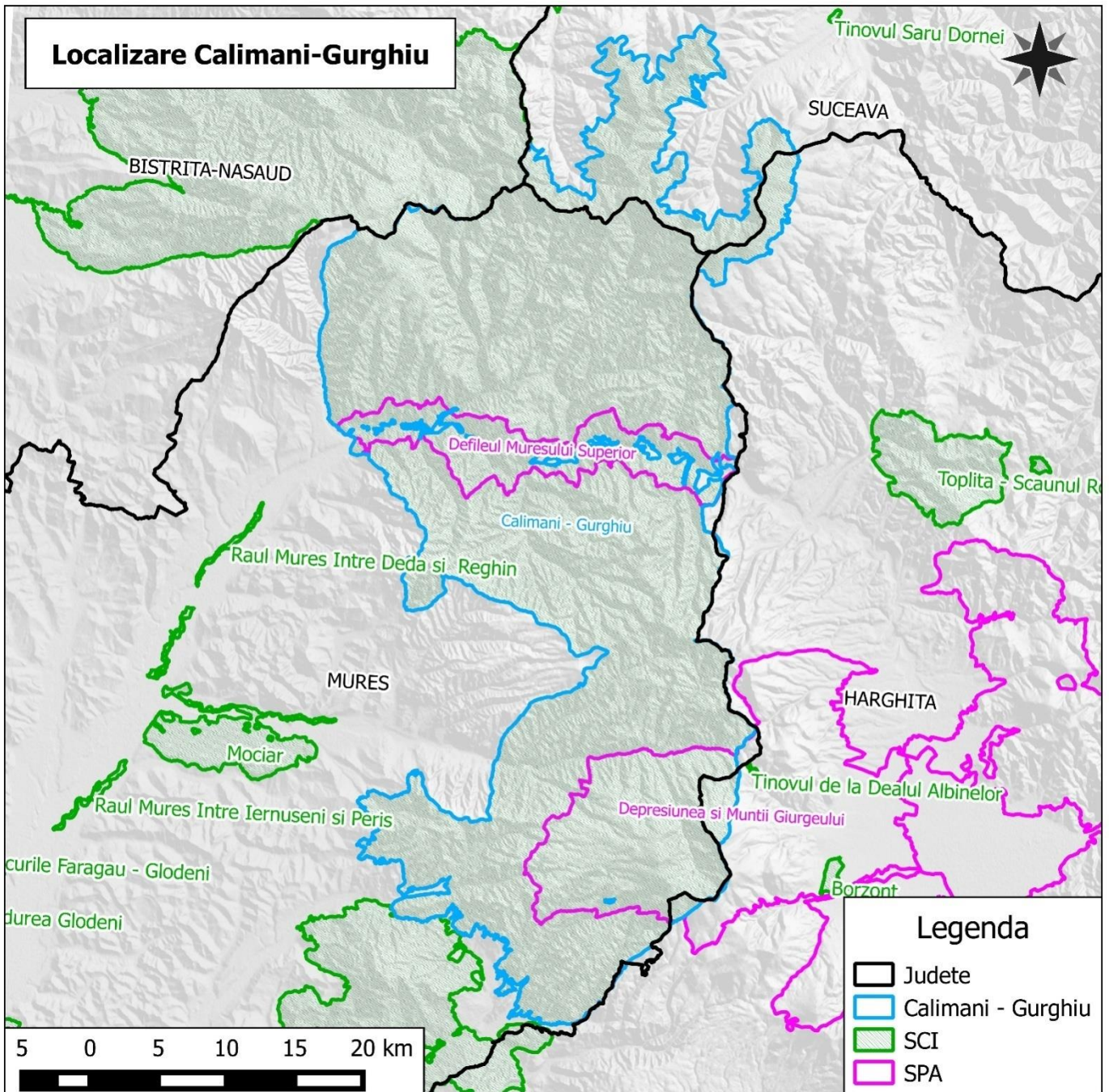

Figura 2b.

Figura

2c.

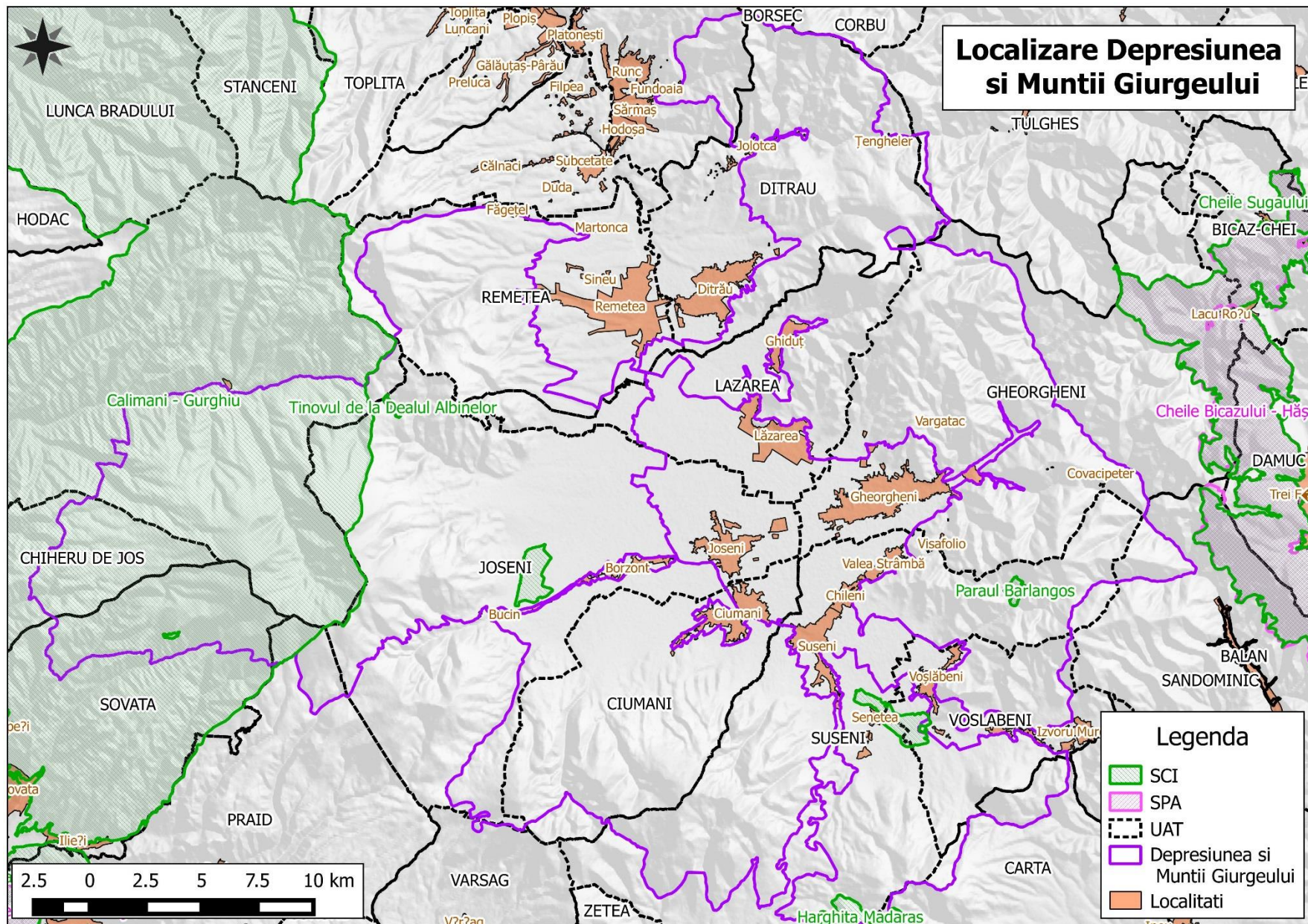

Figura 2d.

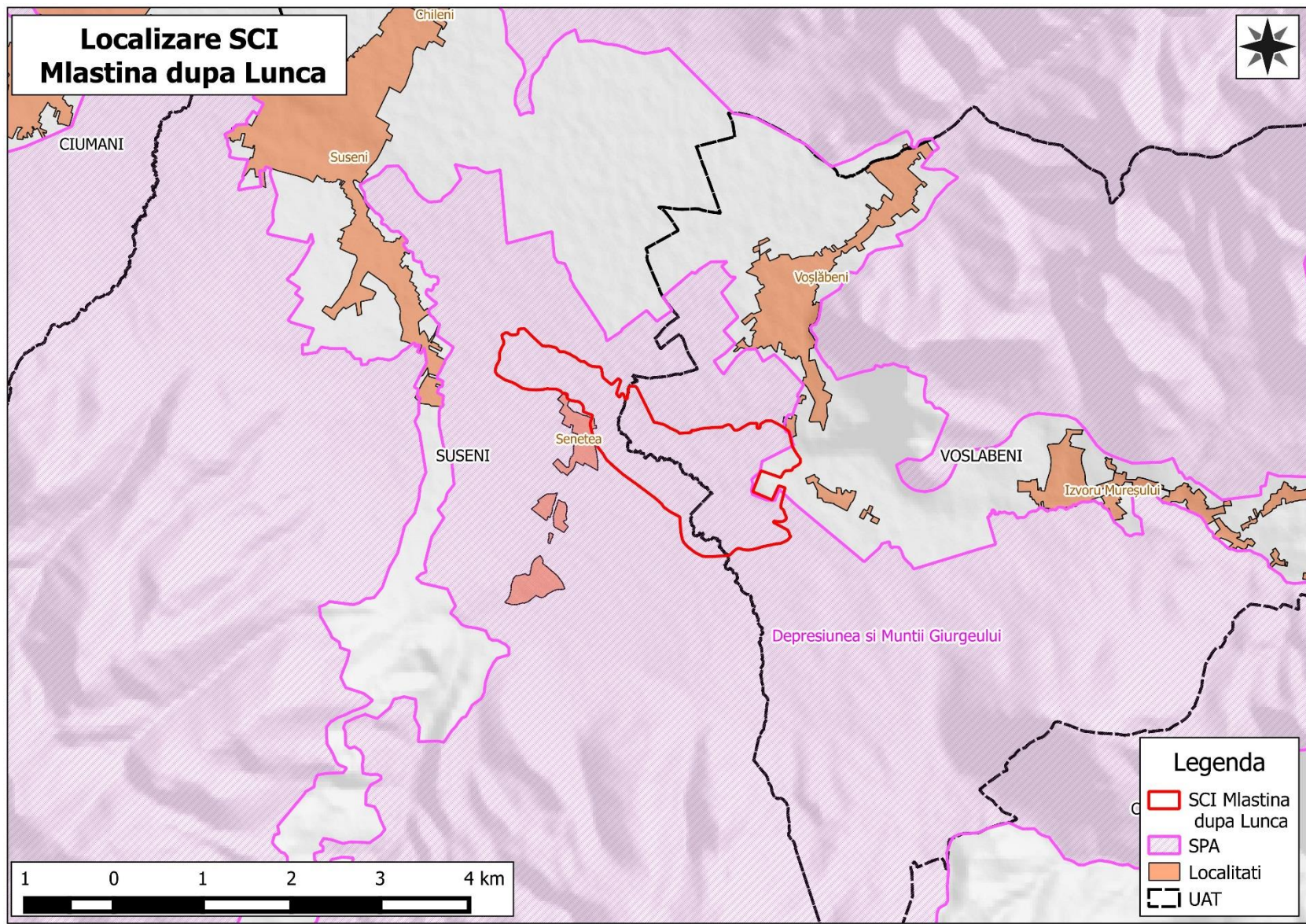

Figura 2e.

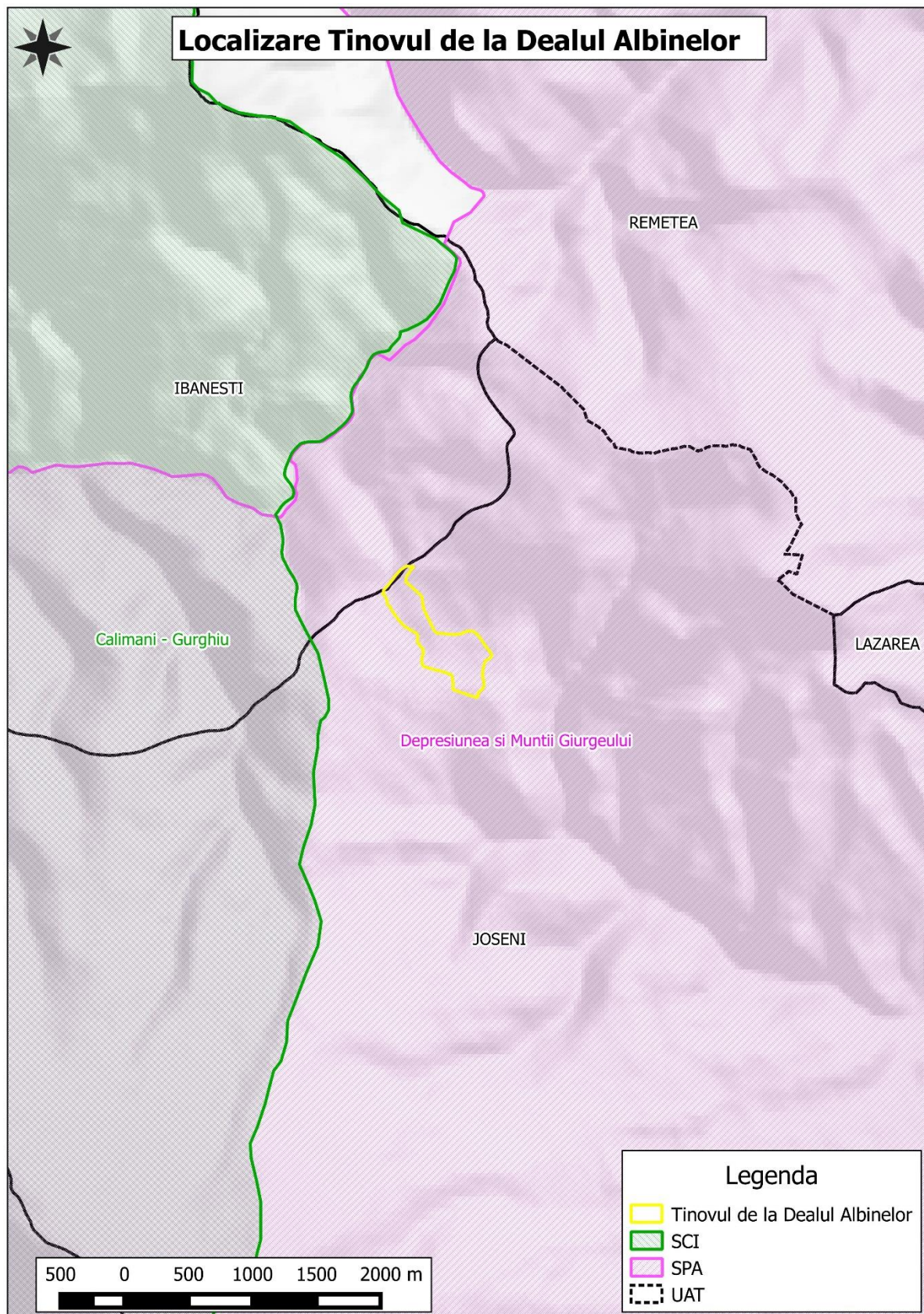

Figura 2f.

Figura 2 a-f. Hărțile ariilor protejate ce se suprapun cu Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și localizarea acestora.

Arii protejate limitrofe

Ariile protejate situate în vecinătatea Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe sunt:

- ROSCI0297 - Dealurile Târnavei Mici – Bicheș,
- ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului,
- ROSCI0320 Mociar,
- ROSCI0368 Râul Mureș între Deda și Reghin,
- ROSCI0051 Cușma,
- ROSCI0101 Larion,
- ROSCI0249 Tinovul Șarul Dornei,
- ROSCI0252 Scaunul Rotund-Borsec,
- ROSCI0090Harghita Mădăraș,
- ROSPA0018 Cheile Bicazului – Hășmaș;

Aceste arii protejate sunt importante pentru speciile din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, întrucât anumite specii au nevoie de spații întinse, dincolo de limitele Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, fiind în același timp foarte importantă asigurarea de coridoare ecologice între ele. În plus, colaborarea cu administratorii acestor arii protejate poate contribui la creșterea eficienței conservării acestor specii și habitate, majoritatea speciilor și tipurilor de habitate naturale fiind comune.

Administrarea Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

Administrarea Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, este asigurată de SC Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni SA numită în continuare Administrator, conform Contractului de administrare nr. 6/18.03.2010 contract de administrare modificat prin actul adițional nr.1, încheiat între aceasta și Ministerul Mediului și Pădurilor. **S.C. Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni S.A.** a fost înființat cu data de 16.06.2006 de către Uniunea Composesoratelor din Zona Gurghiului și de către composesoratele Joseni, Remetea, Lazarea și Ciumani. Este înregistrată din 2006, cu personalitate juridică română de drept privat, independentă de instituțiile publice, de stat sau private, române sau străine și este apolitică. Organizația își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile O.G. nr. 26 din 2000, ale normelor imperative cuprinse în legislația română în vigoare și a celor specificate în statut.

B.1.3. Elaborarea, modificarea, actualizarea și implementarea Planului de Management

Procesul de elaborare a Planului de Management a avut la bază datele și informațiile furnizate de către experții angajați în realizarea studiilor de specialitate, în cadrul proiectului "MANAGEMENTUL INTEGRAT AL PARCULUI NATURAL DEFILEUL MUREȘULUI SUPERIOR ȘI AL ARIILOR NATURALE PROTEJATE ANEXE", finanțat prin Programul Operațional Sectorial "Mediu", axa 4 – Protecția Naturii, lista acestor studii fiind prezentată în introducerea capitolului B.3.- Mediul biotic. O importantă sursă de informații au fost și datele din surse proprii furnizate de către Administrator, Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni SA, pentru acele suprafețe care nu au făcut obiectul proiectului mai sus menționat. Pe baza acestor date și informații a fost realizată analiza contextului ariei protejate, evaluarea tendințelor în starea valorilor și impactului prezent și posibil al amenințărilor și presiunilor și au fost stabilite direcțiile principale de management, stabilindu-se și o serie de măsuri și activități pentru realizarea obiectivelor. Atât analiza cât și evaluarea și planificarea s-au realizat cu implicarea activă a Administrației, a reprezentanților organizațiilor responsabile cu administrarea siturilor, experților biologi și a principalilor gestionari ai terenurilor și resurselor naturale și a altor factori interesați care s-au întrunit în cadrul unor grupuri de lucru și/sau la întâlniri de consultare publică.

Au fost parcurse următoarele etape:

- Colectarea de informații – inclusiv privind starea speciilor și habitatelor de interes comunitar - și descrierea situației actuale a ariilor protejate;
- Analiza valorilor ariilor protejate precum și a presiunilor și amenințărilor la adresa lor;
- Definirea viziunii și a programelor de management;
- Stabilirea obiectivelor, definirea de direcțiilor de management pentru programele stabilite, identificarea indicatorilor și stabilirea priorităților;
- Identificarea acțiunilor și măsurilor de management necesare și/sau recomandate pentru fiecare direcție de management;
- Identificarea și planificarea acțiunilor de monitorizare a implementării Planurilor de Management;
- Elaborarea strategiei de implementare a Planului de management.
- În vederea implicării factorilor interesați în procesul de analiză s-au organizat consultări și grupuri de lucru

Hărțile de distribuție se vor modifica pe parcursul implementării Planului de Management, doar pe baza raportului științific privind monitorizarea speciilor și habitatelor. Raportul științific va fi suspus în prealabil aprobării Consiliului Științific al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe.

Având în vedere faptul că Parcul Național Călimani are structură proprie de administrare, independent de Administrația Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, în cazul planurilor/proiectelor/activităților de pe suprafața Parcului Național Călimani, la procedura de reglementare va participa Administrația Parcului Național Călimani.

Responsabilitatea implementării Planului

Planul de management stabilește responsabilitatea implementării măsurilor de management pentru conservarea biodiversității, inclusiv prin utilizarea durabilă a resurselor naturale, impunând implicarea nu numai a administratorului, dar și al gestionarilor de terenuri și resurse naturale și a autorităților. Ca urmare, Planul Operațional de la Capitolul D.4, stabilește responsabilitățile pentru implementarea acțiunilor și măsurilor de management necesare realizării direcțiilor de management.

Planul de management este un instrument important pentru asigurarea protejării pe termen lung, într-un mod integrat, a valorilor naturale și culturale ale zonei, care sunt de fapt resursele disponibile pentru dezvoltarea durabilă. Ca urmare este important ca prevederile Planului de management să fie integrate în planurile strategice relevante, de la toate nivelurile, conform articolului 21 alineatul 5 din OUG 57/2007 cu modificările și completările ulterioare: ”Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management.”

Aprobarea, modificarea și actualizarea Planului

Planul de Management al **Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe** și Regulamentul acestora se vor aviza de către Consiliul Științific și se vor aproba prin ordin de ministru, conform prevederilor OUG 57/2007 cu modificările și completările ulterioare:

Planul de management se elaborează pentru o perioadă de 10 ani, dar Planul operațional se stabilește pe 5 ani. Planul operațional se va revizui cu avizul Consiliului Științific și, dacă apar modificări majore în direcțiile de management ca urmare a recomandărilor ce derivă din procesul de monitorizare, se urmează procedura legală de modificare a Planului. După trecerea perioadei de valabilitate Planul se revizuieste printr-o procedură similară cu procedura de realizare a Planului de Management.

Eventualele modificări ale Planului necesare a fi realizate înainte de perioada de 10 ani se fac conform prevederilor legale pentru modificarea actului de aprobare. Se recomandă realizarea unei analize a direcțiilor de management definite prin Planul operațional la 5 ani pentru ca, în baza rezultatelor monitorizării acțiunilor de management, să se corecteze/modifice – dacă este necesar – direcțiile și, respectiv, măsurile de management. Necesitatea modificării poate apărea și din cauza unor modificări naturale neprevăzute pe teritoriul ariei protejate.

B.1.4. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor

Din punct de vedere al drepturilor de proprietate, administrare și folosință a terenurilor din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, se regăsește o situație extrem de variată, cu numeroase instituții și persoane fizice deținătoare de drepturi asupra terenurilor. Teritoriul Parcului Natural Defileu Mureșului Superior și a ariilor protejate anexe se întinde pe 4 județe și cuprinde următoarele Unități Administrativ Teritoriale după cum urmează:

Județul Mureș: Brâncovenești - <1%, Chiheru de Jos - 67%, Deda - 38%, Eremitu - 21%, Gurghiu - 15%, Hodac - <1%, Ibănești - 73%, Lunca Bradului - >99%, Rușii-Munți - <1%, Răstolița - >99%, Sovata - 71%, Stânceni - 93%, Vătava - 25%.

Județul Harghita: Borsec - <1%, Subcetate - <1%, Corbu - <1%, Vărșag - <1%, Tulgheș - <1%, Toplița - 3%, Sândominic - 4%, Bilbor - 4%, Joseni - 68%, Praid - 5%, Remetea - 56%, Toplița - 4%, Cârța - 11%, Sărmaș - 17%, Gheorgheni - 47%, Lăzarea - 63%, Suseni - 64%, Ditrău - 66%, Voșlăbeni - 69%, și Ciumani - 85%.

Județul Suceava: Dorna Candrenilor - 9-10%, Panaci - <1%, Poiana Stampei - 19%, Șaru Dornei - 23%.

Județul Bistrița Năsăud: Bistrița Bârgăului - <1%.

Unitățile Administrativ Teritoriale cu cele mai mari suprafețe incluse pe teritoriul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe sunt Răstolița - 99%, Lunca Bradului - 99%, și Stânceni - 94%, fiind urmate de Lăzarea, Suseni, Ditrău, Chiheru de Jos, Joseni, Voșlăbeni, Sovata, Ibănești, Ciumani cu ponderi din teritoriu incluse cuprinse între 60 și 85 %.

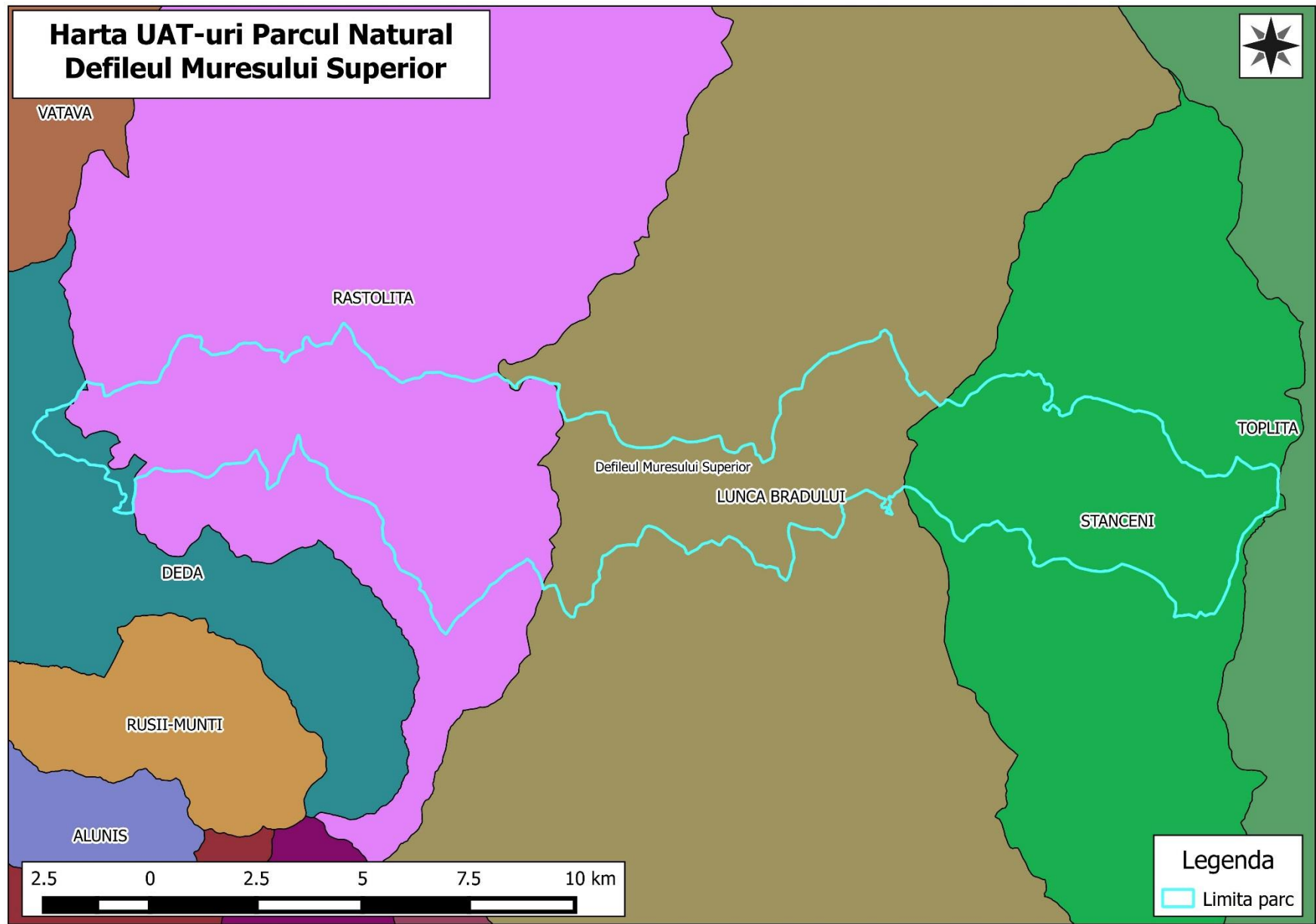

Figura 3a.

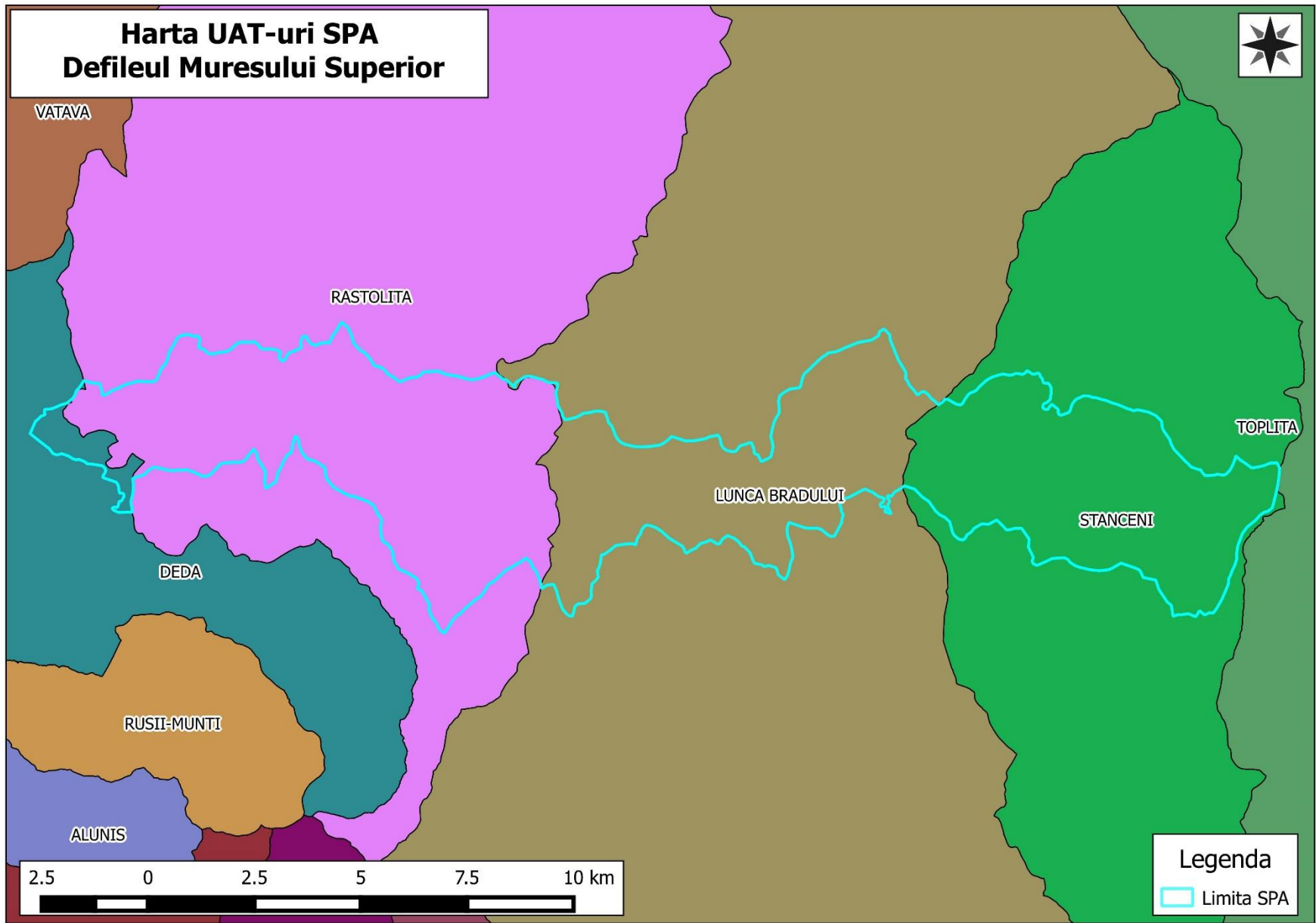

Figura 3b.

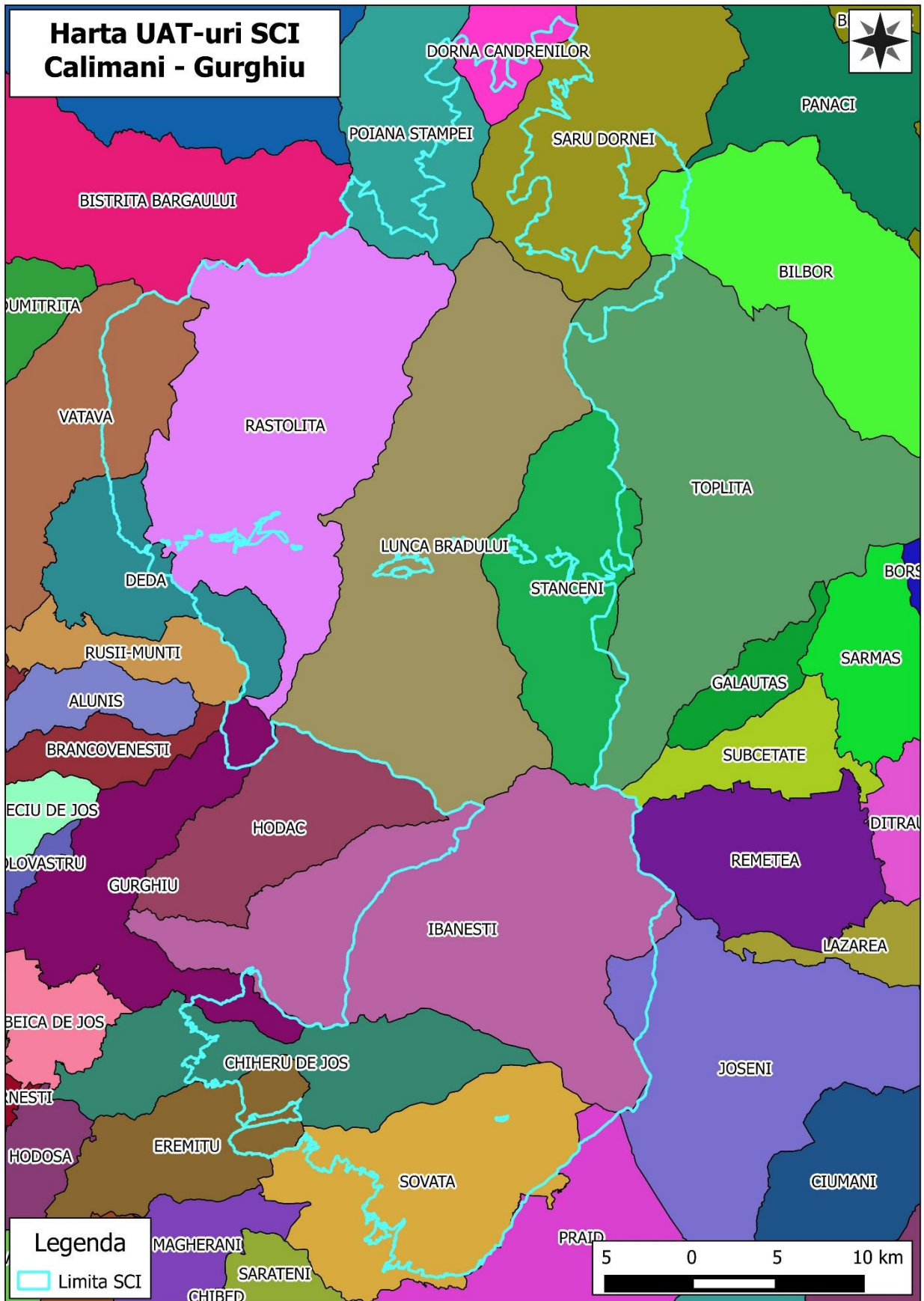

Figura 3c.

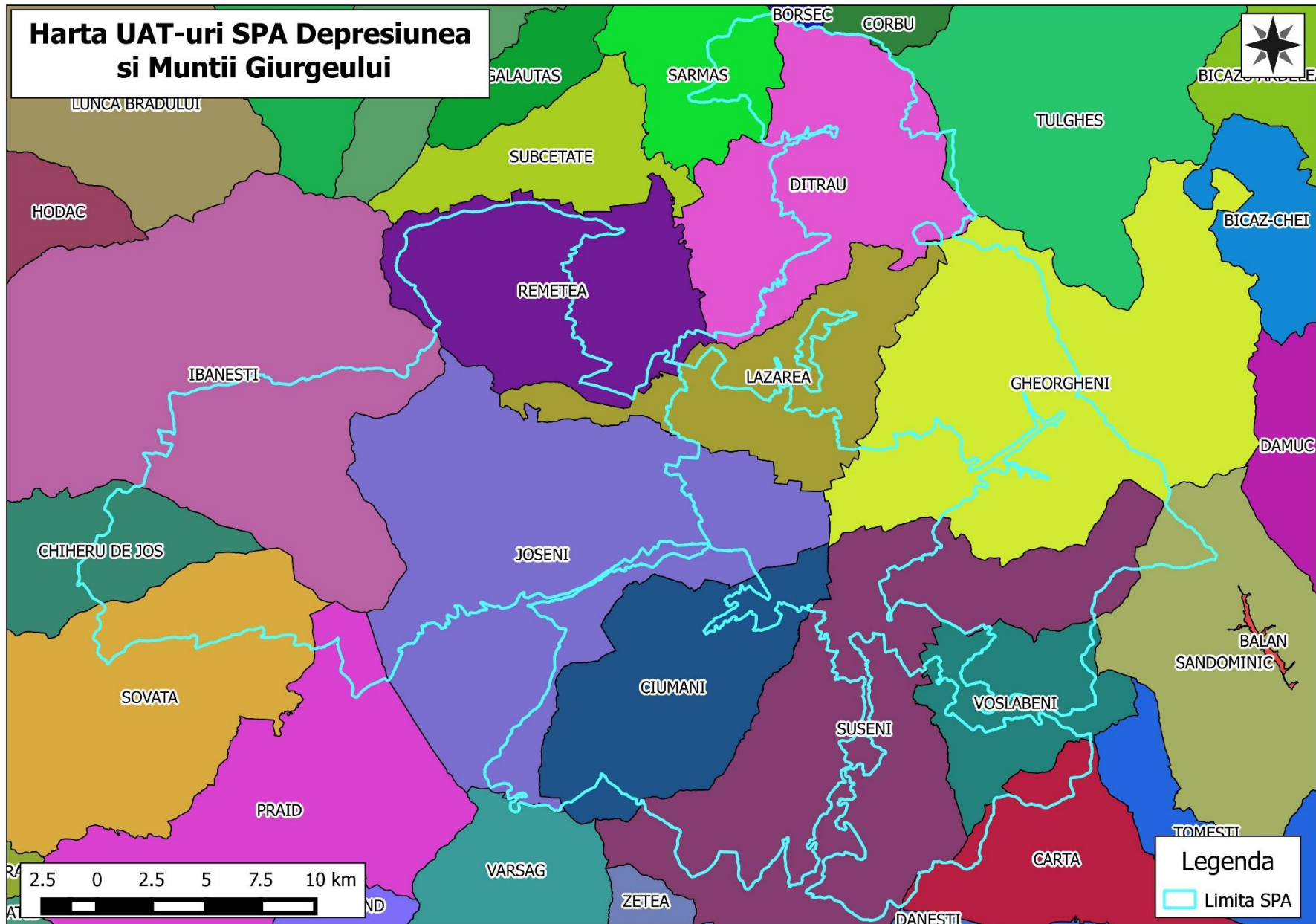

Figura 3d.

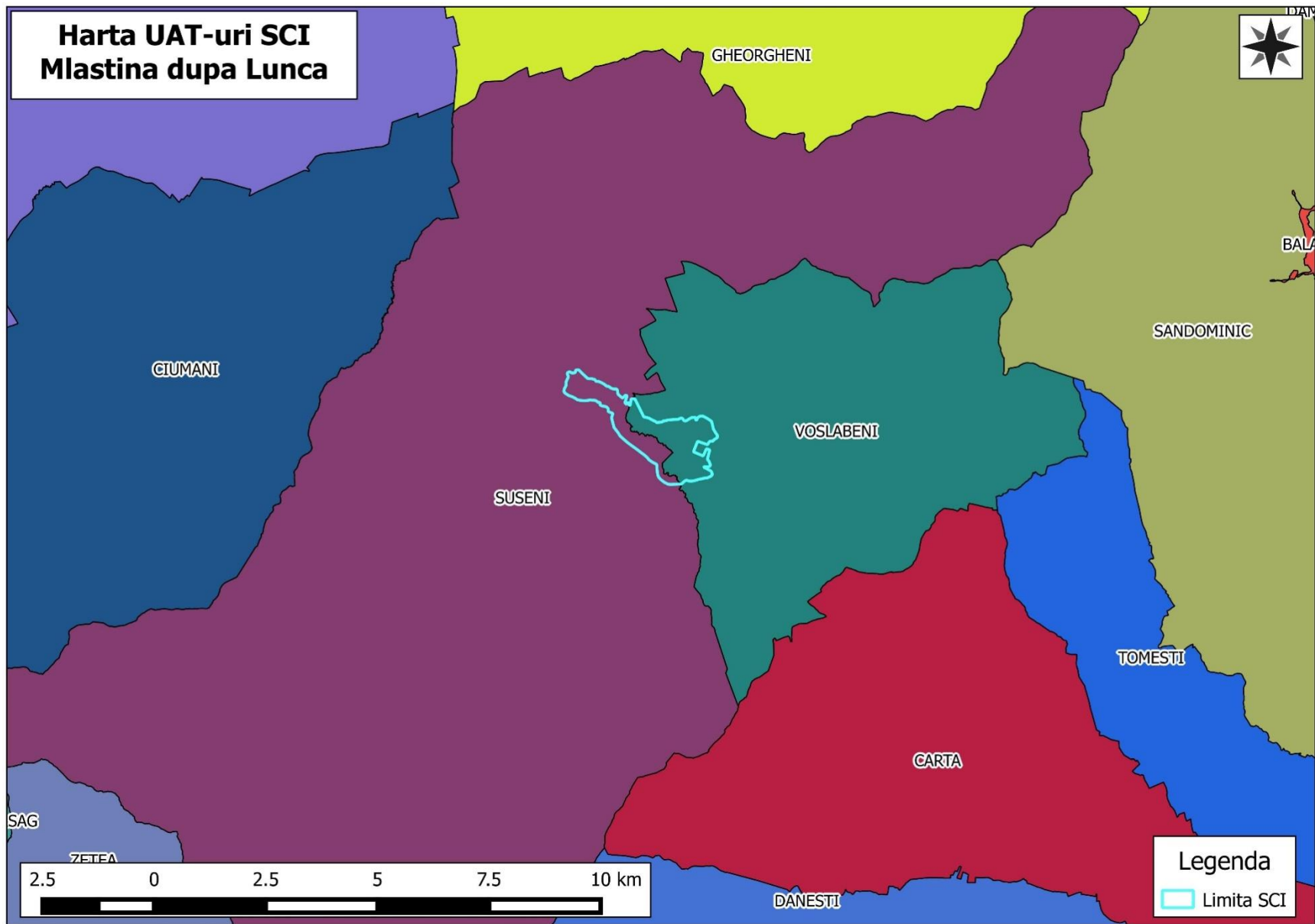

Figura 3e.

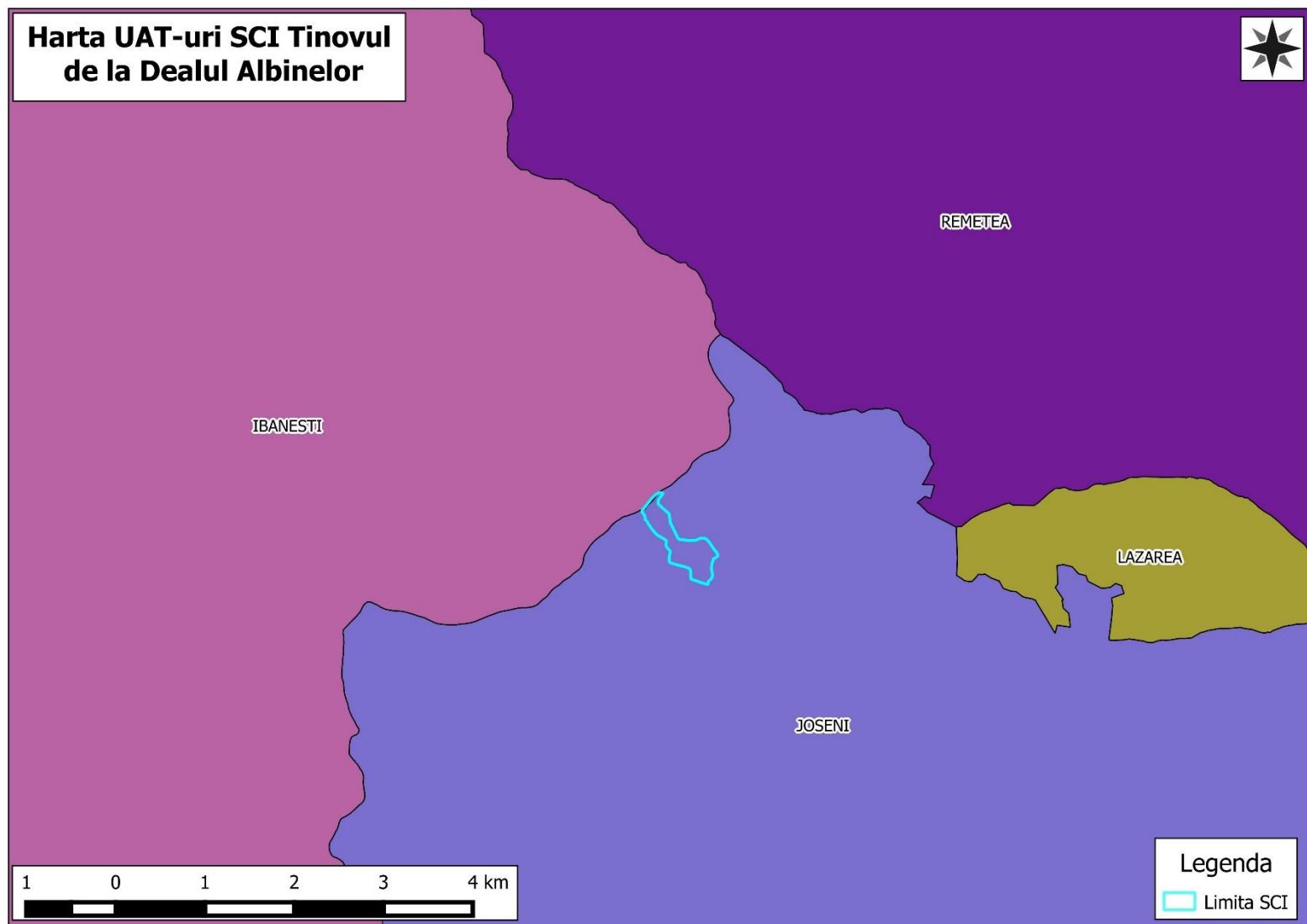

Figura 3f.

Figura 3 a-f. Hărțile Unităților Administrativ Teritoriale peste care se suprapun ariile protejate Parc National Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe .

În cazul *terenurilor agricole*- toate categoriile: arabil, pășuni, fânețe, acestea sunt în cea mai mare parte în proprietatea persoanelor fizice.*Terenurile forestiere* sunt reprezentate în cea mai mare parte de vegetație forestieră din fondul forestier.*Terenurile cu drumuri* de pe teritoriul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe au destinații diferite:

- drumuri publice - destinate circulației rutiere și pietonale, în scopul satisfacerii cerințelor generale de transport ale economiei naționale, ale populației și de apărare a țării, gestionate de Compania Națională de Administrare a Drumurilor Naționale din România - drumurile naționale și europene, de Consiliul Județean Harghita - drumurile județene, și de către autorități ale administrației publice locale - drumuri comunale și orășenești, drumuri de exploatare agricolă;
- drumuri de utilitate privată - destinate satisfacerii cerințelor proprii de transport rutier și pietonal spre obiectivele economice, forestiere, petroliere, miniere, agricole, energetice, industriale etcetera., drumuri de acces în incinte și din interiorul incintelor, drumuri pentru organizările de șantier, gestionate de proprietari.

Terenurile ocupate cu căi ferate, respectiv construcțiile care le deservește, sunt proprietatea publică sau privată a statului și sunt gestionate de Căile Ferate Române.

Terenurile cu ape - luciurile de apă și cursurile de apă, respectiv terenurile cu diguri și regularizări ale cursurilor de apă, aparțin în cea mai mare parte statului, fiind gestionate de Administrația Națională Apele Române în mod direct.

Terenurile cu lucrări de îmbunătățiri funciare- amenajările de desecare și drenaj, lucrări de combatere a eroziunii solului și de ameliorare a terenurilor afectate de alunecări, etcetera, sunt administrate de Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare, care are rolul de a administra infrastructura de îmbunătățiri funciare aparținând domeniului public și privat al statului.

Terenurile agricole sunt, în general, gestionate, rata abandonului fiind redusă. Dar în ultimii 20 de ani multe din pajiști au fost arate, fiind utilizate ca terenuri agricole.

Grupuri de proprietari și categoriile de terenuri pe care le dețin

Tabel 3.

Proprietar	Categoriile de terenuri deținute					
	Pădure	Pășune	Fânețe	Arabil	Luciu apă	Altele - Vii, livezi
Statul Român	√	√			√	
Primării	√	√	√	√		√
Biserici	√	√	√	√		
Persoane fizice	√	√	√	√		√
Persoane juridice de drept privat	√	√	√	√	√	√

B.1.5. Factorii interesați

Pentru atingerea obiectivelor Planului de Management este obligatorie implicarea diversilor factori interesați. În cadrul procesului de realizare a planului de management au fost identificați factorii interesați din raza Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe, felul în care ei sunt influențați de desemnarea ariei protejate și modalitatea de implicare în implementarea planului de management.

În tabelul nr. este prezentată lista instituțiilor și organizațiilor care au sarcini de aplicare a legislației, administrative, de gestionare a terenurilor și resurselor, economice sau interese de altă natură pe teritoriul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe- de exemplu de interes educativ.

Principalii factori interesați pentru Aria Protejată Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe sunt toate comunele cu locuitorii acestora prin reprezentanții lor legali- primării și consilii locale, Agențiile de Protecția Mediului din cele 3 județe, Consiliile Județene, Administrația Bazinală Mureș cu Sistemele de Gospodărire a Apelor subordonate, Administrația Națională A Îmbunătățirilor Funciare-prin sucursalele din cele 3 județe.

Agencia pentru Plăți și Intervenții Agricole-prin sucursalele județene joacă un rol important în managementul valorilor, prin schemele voluntare de agromediu, dar și prin politicile de încurajare a folosinței tradiționale a terenurilor, reprezintă un factor interesat important, de care trebuie să se țină seama în implementarea tuturor măsurilor de conservare a habitatelor.

Un rol deloc de neglijat îl au de asemenea gestionarii de fond forestier, fie prin Ocoalele silvice de stat sau regii private, prin aplicarea unui management adecvat al acestor suprafețe.

De asemenea, Administrația Națională Îmbunătățiri Funciare, prin realizarea și menținerea canalelor de desecare, sau a altor lucrări cu potențial impact asupra mediului natural, influențează major speciile și habitatele existente, dar și folosința terenurilor.

Analiza factorilor interesați identificați în procesul de realizare a planului de management este redată în Anexa 2.

B.1.6. Resurse pentru management și infrastructura

B.1.6.1. Administrare

Administrația Parcului Natural Defileul Mureșului Superior este înființată cu rol de analiză, planificare, supraveghere și control pe teritoriul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior. Este o subunitate a S.C. Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni S.A. și funcționează în baza unui contract de administrare încheiat cu Ministerul Mediului și Pădurilor. Prin acest contract Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni și-a asumat răspunderea pentru dotarea și finanțarea administrației parcului.

Structura organizatorică a administrației este prezentată în Figura 4.

B.1.6.2. Personal - număr, poziție, responsabilități

Echipa de administrare a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe este parte a Ocolului Silvic de Regim Gheorghieni și are 14 angajați: - 1 Director, 1 economist, 1 responsabil relații cu publicul, 1 specialist GIS, 1 biolog, 1 șef pază și 8 rangeri.

Ocolului Silvic de Regim Gheorghieni administrează aproximativ 8% din suprafața PNDMS+, 28 de pădurari și 5 șefi de district având atribuții directe legate de administrarea pădurilor densitate.

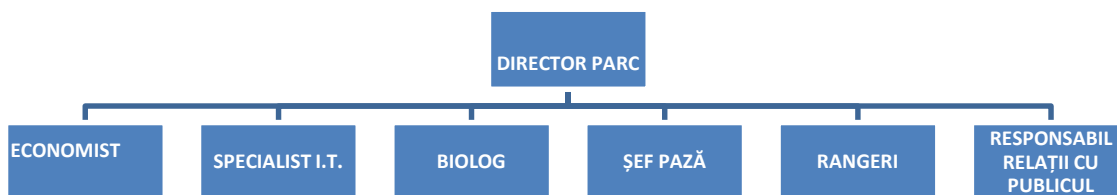

Figura 4. Organigrama echipei de Administrare

Organul de conducere a Administrației Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe este îndrumat de un consiliu științific, cu rol de autoritate științifică, pe teritoriul ariei naturale protejate, format din 13 membri, doi dintre aceștia fiind Directorul Parcului și Biologul Parcului. Directorul Administrației Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe este angajat al Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni. Conducerea Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni este asigurată de administratorul unic prin șeful ocolului. Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni a fost înființat cu data de 16.06.2006 de 4 composesorate-Joseni, Ciumani, Remetea, Lăzarea și Uniunea Composesoratelor din zona Gurghiului.

Activitățile curente sunt coordonate de directorul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe. Controlul finanțelor organizației se efectuează de către Contabilul șef al Ocolului Silvic de Regim Gheorgheni.

B.1.6.3. Sistemul decizional

Deciziile privind managementul operațional al ariei protejate sunt luate de echipa de administrare din cadrul Administrației Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe.

Deciziile finale, legate de realizarea oricăror investiții sau proiecte, sunt luate de către autoritățile de mediu, respectiv Agenție de Protecția Mediului Harghita și Administrația Bazinală de Apă Mureș, în baza prevederilor legale în vigoare, prin eliberarea avizelor/acordurilor/autorizațiilor de mediu, respectiv al autorizațiilor de gospodărire a apelor. Custodele are obligația să analizeze impactul potențial și să își exprime punctul de vedere pentru toate proiectele și planurile de pe teritoriul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, avizul acestuia fiind obligatoriu, conform legislației în vigoare. Planul de Management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și Regulamentul final se avizează de către Agenția Națională pentru Protecția Mediului/structurile din subordinea acesteia și sunt aprobate prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, cu avizul autorităților publice centrale interesate.

Custodele consultă factorii interesați în legătură cu deciziile și activitățile importante prin intermediul internetului, anunțuri la primării și școli, întâlniri tematice.

B.1.6.4. Resurse pentru management

În prezent, Administratorul dispune de următoarea infrastructură pentru managementul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe:

- Sediul Administrației se află în Municipiul Gheorgheni, str. Gábor Áron, jud. Harghita, Româniași sediu secundar la loc. Gheorgheni, str. Kossuth Lajos, unde se asigură și serviciile legate de relația cu factorii interesați;
- Punct de lucru: Răstolița, sat Iod.

Pentru desfășurarea activităților, Administrația are în dotare:

- mijloace de transport: un autovehicul care este destinat, strict, gospodăririi sitului;

- tehnică de calcul, inclusiv pentru elaborarea de hărți, analize, prognoze, rapoarte în Sistem Informatic Geografic - GIS;
- echipament de teren și campare pentru echipă: corturi, binocluri și alte echipamente/materiale pentru realizarea activităților de teren;
- echipament de telecomunicație: telefoane mobile;
- echipament de birotică.

B.1.7. Planuri și programe relevante pentru managementul Ariei Protejate

Menținerea, respectiv îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor și speciilor din Situl Natura 2000 Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, nu este posibilă decât prin armonizarea tuturor planurilor care fac referire la sau pot avea impact asupra resurselor naturale, respectiv a biodiversității. Conform prevederilor legale, armonizarea planurilor și programelor de pe teritoriul Ariei Protejate cu prevederile acestui plan de management va fi foarte importantă. În acest capitol sunt prezentate principalele planuri cu impact potențial asupra valorilor Ariei Protejate.

Principalele planuri cu impact potențial asupra valorilor Ariei Protejate

Tabel 4.

Denumirea	Stadiul de elaborare	Perioada de valabilitate	Relevanța pentru Ariei Protejate
Programul de Dezvoltare Economică a județului Harghita	Aprobat 2012	2012 - 2020	O parte din măsurile de dezvoltare converg cu interesele de promovare a valorilor Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe – Prioritatea 4 : Valorificarea potențialului turistic -în timp ce alte măsuri de dezvoltare pot constitui amenințări la adresa valorilor Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe dacă administrația Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe nu participă ca factor interesat în implementare.
Strategia Culturală a Județului Harghita pe perioada 2013-2020	Aprobat 2013	2013 - 2020	Crearea de sinergii între domenii, instituții și competențe, prevede posibilități de colaborare pe domenii precum: cultura și natura, cultura și arhitectura/valoarea peisagistică et cetera.
Strategie de Dezvoltare Rurală a Județului Harghita	Aprobat 2010	2010-2020	Programul 6. Sprijinirea agriculturii ecologice și bioagriculturii și Programul dezvoltarea funcțiilor alternative ale sectorului agrar, constituie interese comune cu obiectivele Planului de Management
Strategia de dezvoltare a turismului din județul Harghita	Aprobat 2009	2009 - 2019	Există interes, comun cu obiectivele Planului de Management, pentru dezvoltarea ecoturismului

Planul de dezvoltare al județului Mureș	Aprobată 2014	2014 - 2020	Prevede măsuri: -continuarea dezvoltării cadrului de management și de administrare a ariilor protejate, inclusiv a siturilor Natura 2000
Plan de Dezvoltare Locală Regiunea Giurgeu G10	În curs de elaborare	Valabilitate de 5 ani de la întocmirea planului	
Proiectul de execuție al autostrăzii Târgu Mureș – Iași	Studiu de fezabilitate în curs de elaborare		Reducerea conectivității pentru populațiile de carnivore mari.
Planul Urbanistic Zonal al comunei Suseni	În lucru		Se dorește extinderea intravilanului în zona Senetea.
Plan de Dezvoltare Locală, Grupul de Acțiune Locală Sóvidék-Hegyalja	Aprobat prin Hotărârea adunării generale a Grulului de Acțiune Locală nr.	06.2015	-există planificate activități legate de Aria Protejată: educație ecologică, trasee tematice, ecoturism

	12/08.07.2014		
Amenajamente silvice	Amenajamentele silvice din zona sitului Natura 2000 Calim-Gurghiu sunt întocmite din anul 2010 și neaprobat de 5 ani de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.	Valabilitate de 10 ani de la întocmirea amenajamentului	<p>Trebuie implementate prevederile din H.G .1143/2007 care la Articolul 4 alineatul 1 precizează că: Pădurile din fondul forestier național cuprinse în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior se încadrează în grupa funcțională I - păduri de protecție. Dintre acestea, pădurile situate în zonele de protecție integrală și/sau zonele de protecție strictă, după caz, se vor încadra în tipul funcțional I, iar cele din afara acestora se vor încadra în tipurile funcționale II și III, tipurile funcționale menționate fiind definite conform normelor tehnice silvice în vigoare.</p> <p>Iar la alineatul 2 precizează că: Deținătorii de fond forestier inclus în Parcul natural Defileul Mureșului Superior, în afara zonelor de protecție integrală și/sau a zonelor de protecție strictă, sunt obligați să nu depășească posibilitatea de produse principale rezultată în urma reîncadrării arboretelor în tipurile funcționale, conform prevederilor prezentei hotărâri. În cazul în care amenajamentele silvice în vigoare prevăd alte tratamente, administratorii sau deținătorii de fond forestier sunt obligați să solicite derogări de la prevederile amenajamentelor silvice, conform procedurilor legale.</p> <p>Trebuie evidențiate principalele practici de management silvic care pot afecta măsurile de conservare propuse prin prezentul plan.</p>

<p>Toate Planurile de Urbanism General și Planul de Urbanism Zonal ale teritoriilor administrative incluse în Aria Protejată</p>	<p>Situație în curs de întocmire, in Defileul Mureș fiind PUG-uri expirate de 10-20 de ani</p>	<p>Diferită pentru fiecare din aceste planuri</p>	<p>Trebuie să evidențieze Aria Protejată și principalele măsuri de management pentru a impune respectarea lor la nivel strategic</p>
--	--	---	--

B.1.8. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare

Planificarea și monitorizarea activităților de management se realizează anual, de colectivul de lucru al Administratorului, în cadrul unor ședințe de lucru. Nu se utilizează un anumit sistem de monitorizare, urmând să fie propus un sistem de monitorizare a eficienței managementului în urma elaborării planului de management. Raportarea activităților către autoritățile responsabile pentru protecția mediului, respectiv Agenția de Protecția Mediului și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor -se realizează anual. Cu ajutorul resurselor financiare, identificate prin efortul Administratorului, s-au realizat până în prezent următoarele:

- Sesiuni de informare cu privire la Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe;
- Amplasarea de panouri informative/educative – au fost montate 12 panouri;
- Organizarea a 12 prezentări în școlile din raza ariilor protejate - Ciumani, Lunca Bradului, Lăzarea, Ibănești, Suseni, Stânceni, Răstolița, Remetea, Valea Strâmbă, Oșloveni, Gheorgheni și Sovata;
- Concurs Milioane de PET-uri;
- Sesiuni de informare cu privire la ariile protejate;
- Campanii de ecologizare anuale
- Reconstrucții ecologice prin plantații
- ***Surse de venit*** pentru managementul ariilor protejate s-au constituit în principal din bugetul propriu al Ocolului Silvic de Regim Gheorgheni și proiectul ”*Managementul integrat al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și al ariilor naturale protejate anexe*” finanțat prin POS Mediu – axa 4.

B.2. Mediul fizic

Relieful carpatic prin caracteristicile sale constituie un element cheie în analiza fizico-geografică a teritoriului, datorită faptului că acesta diversifică celelalte componente și elemente ale cadrului natural- floră, faună, climat, regim hidrologic, pedologie, a căror asociere generează o suită de intercondiționări care vizează în mod selectiv anumite elemente de peisaj. Caracteristica lor principală este dată de intensa fragmentare longitudinală, precum și adaptarea rețelei hidrografice la stilul structural existent. Aria Protejată Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe se desfășoară în regiunea central-estică a României iar sub aspect fizico-geografic aceasta se desfășoară în Grupa Centrală a Carpaților Orientali- Carpații Moldo-Transilvani, peste

unitățile majore de relief Munții Călimani, Munții Gurghiu, Munții Giurgeului, Nordul Munților Harghita care delimitează central Depresiunea Giurgeului și Defileul Mureșului Toplița-Deda. Munții Călimani și Gurghiu sunt munți de origine vulcanică având pante mari - media peste 30°, relief extrem de variat și fac parte din lanțul eruptiv Căliman-Harghita situat în vestul Carpaților Orientali. Masivul Călimani aparține „arcului andezitic“ apărut pe crusta continentală a blocurilor transilvan și panonic ca efect al coliziunii acestora cu placa eurasică, de la marginea estică a Bazinului Vienei și până la curbura Carpaților. Munții Gurghiului prezintă o creastă fragmentată de patru conuri vulcanice: Fâncel, Saca, Șoimuș și Ciumani. În interiorul căldărilor vulcanice de 300-400 m adâncime sunt pante abrupte pline de blocuri de stâncă și bolovăniș. Munții Giurgeului formează o culme unitară, aparțin cristalinelui cu răzlețe petice de calcar și sunt puternic cutați transversal prin numeroase văi, marcând trecerea de la relieful eruptiv la cel cristalin cu schimbări în morfologie și peisaj. Situl cuprinde în întregime Depresiunea Giurgeului și o parte din zonele înconjurătoare piemontane, aparținătoare Munților Giurgeului și Gurghiului. Depresiunea Giurgeului este una tipic intramontană, cu caracter de șes înalt - 700-800 m altitudine, care se desfășoară pe valea superioară a Mureșului. Aceasta prezintă două subunități, importante de menționat: Câmpia piemontană Voșlăbeni – Remetea, în jumătatea sudică, alcătuită din lunca largă a Mureșului și conurile aluviale ale afluenților săi, cel mai important fiind Belcina - pe conul Belcinei se află orașul Gheorgheni; Podișul Toplița – Subcetate, în jumătatea nordică, format prin adâncirea cu 50 – 100 m a râului Mureș în stiva de aglomerate vulcanice - această stivă a fost scoasă la zi în urma îndepărtării de către eroziune a formațiunilor sedimentare ce o acoperea inițial, proces numit epigeneză; Defileul Mureșului Toplița-Deda are o lungime de 34 de km, se întinde între localitățile Călimănel și Bistra Mureșului, fiind situat între Munții Călimani și Munții Gurghiu. Valea transversală a Mureșului, tăiată aproape în totalitate în materiale vulcanice, datează încă din perioada anterioară erupțiilor și cuprinde sectoare înguste - Tarnița, Leu, determinate de regulă de apariția unor lave mai dure, ce alternează cu mici depresiuni de eroziune și tectonice - Ciobotani – Vârgani, Stânceni, Lunca Bradului, Răstolița;

Geologia, geomorfologia, formele de relief

Sub aspect geologic Munții Călimani și Gurghiu prezintă o variabilitate foarte mare, fiind munți de origine vulcanică, cu aglomerate vulcanice ce dau forme deosebit de pitorești. Altitudinea și structura vulcanică explică lipsa pășunilor de înălțime. Catena vulcanică se individualizează prin prezența a trei unități geologice orientate NS: zona axială centrală alcătuită din podișuri andezitice și piroclastice, care a furnizat material și pentru celelalte zone, o zonă vulcano-sedimentară care înconjoară zona centrală, bine reprezentată în sectorul de defileu al Mureșului Toplița-Deda, mai ales pe latura vestică a grupeii sudice și depozitele de lahar - curgeri noroioase de material

vulcanic, situate între formațiunile precedente și cele sedimentare de pe latura estică a depresiunii Transilvaniei, pe flancul vestic al Călimaniului. În Depresiunea Gheorgheni sunt prezente aluviuni ale râului Mureș și conul de dejecție al Văii Belcina, iar sub depunerile aluvionare, se constată prezența depozitelor vulcanogen-sedimentare, care ating o grosime de circa 1000 m spre centrul depresiunii.

Hipsometria, Declivitatea terenului și Expoziția Versanților

Variabilitatea altitudinală joacă un rol foarte important, temperaturile având o distribuție invers proporțională cu acesta, cât și la nivel de biocenoză - marcându-și amprenta asupra etajelor fitoclimatice. Putem de altfel observa faptul că altitudinile cele mai mici- 650-700 m-în depresiunea Giurgeului, sunt înregistrate pe cursul inferior al râului Mureș și pe aflunții intradepresionari ai acestuia. Semnificativă este în acest sens extensiunea mare a mlaștinilor din depresiunea Giurgeului și valea Mureșului. Altitudinile cresc treptat până în zona de cumpănă a apelor ce delimitează bazinele hidrografice ce converg până pe crestele înalte- Vârful Pietrosu 2100m, Vârful Saca, 1776 m, Vârful Fâncelu 1684, Pasul Bucin 1273 m.

Sub aspectul *fragmentării reliefului*, aceasta este maximă în zonele în care densitatea rețelei hidrografice este foarte bine organizată, în ariile depresionare și zonele care au cursuri de apă de ordin mic, alimentate de glacisuri sau din piemonturile din depresiuni. Aici, fragmentarea este de 100-300 m și facem referire la Masivul Călimani și Giurgeu, precum și la o parte din Depresiunea Giurgeu. Flancul vestic reprezentat de lanțul vulcanic, precum și depresiunea Giurgeu-în partea sudică se caracterizează prin indici de fragmentare a reliefului cuprinși între 300 și 500 m.

Se remarcă de asemenea o dispunere paralelă a culoarelor muntoase și depresionare pe direcția NV-SE, paralelism ce explică diferențierile biopedoclimatice. Apar astfel fenomene de inversiune în peisaj cum este cazul depresiunii Giurgeului, unde se înregistrează valori scăzute cu minime absolute de -35 grade Celsius care condiționează astfel și inversiuni de vegetație, molidul dominând în proporție de 90% pe fundul depresiunii, ca la contactul acesteia cu versanții să apară bradul. *Panta* - declivitatea, este unul din factorii care influențează direct tipul și intensitatea proceselor geomorfologice și își pune puternic amprenta asupra peisajului, având un rol important și în distribuția habitatelor prioritare, reprezentate de pădurile acidofile de conifere din zona montană, acestea fiind cele mai bine adaptate condițiilor de versanți cu înclinări mari și expoziții diferite, rar culmi, platourisitate pe expoziții cu insolație puternică. S-a remarcat de asemenea faptul că zonele de platou, cu declivitate mică, sunt preferate de fâgete. Distribuția habitatelor în zona studiată este puternic influențată de expoziția reliefului, astfel, deși situate la altitudini similare, compoziția arboretelor diferă în funcție de poziționarea pe o parte sau alta a culmilor muntoase. Rețeaua hidrografică a Grupei Munților Vulcanici a cunoscut o evoluție treptată, în

paralel cu formarea marilor unități de relief înconjurătoare, sub influența condițiilor climatice și mai ales eruptivo-tectonice. Este specifică astfel orientarea radiar-divergentă a acesteia, multe din văi preluând vechile barraco-uri de exteriorul conurilor, și radiar-convergentă, în interiorul craterelor mai largi- Călimani, Fâncel, Bătrâna. Pe liniile de întâlnire a conurilor vulcanice s-au organizat artere hidrografice, evoluând fie ca defilee transversale- cazul Mureșului între Toplița și Deda, fie ca văi parțial transversale cu pasuri de culme la obârșii- cazul Gurghiului. Astfel, terasele respectivelor văi delimitează cu destul precizie, atât principalele masive între ele- Călimani, Gurghiu, Harghita, cât și pe cele secundare- Gurghiul nordic, central și sudic et cetera. În ceea ce privește rețeaua hidrografică a zonei Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, aceasta este tributară direct Mureșului, făcând parte din Bazinul Mureșului Superior, exceptând zona de vest și SV, în care cele două Târnave care se varsă tot în Mureș între Aiud și Alba Iulia culeg o serie de afluenți. Până la ieșirea din defileu, valea Mureșului Superior prezintă o serie de mici bazine cu funcție de noduri de convergență hidrografică, așa cum sunt cele de la Toplița, Stânceni, Lunca Bradului și Răstolița. Bazinul morfohidrografic al Gurghiului face parte din bazinul superior al Mureșului, Gurghiul fiind afluent de stânga al râului Mureș. Forma bazinului morfohidrografic este ușor alungită, cu dezvoltare asimetrică, afluenții de stânga ai Gurghiului având o lungime mai redusă în raport cu cei de dreapta. Lungimea râului Gurghiu este de 55 km, iar suprafața bazinului morfohidrografic este de aproape 585 km². În Munții Gurghiu rețeaua hidrografică este de trei tipuri: convergentă în interiorul craterelor, radiar divergentă pe flancurile conurilor, și dendritică între conuri. Mureșul, care izvorește din Munții Hășmașul Mare, se îndreaptă spre nord, ocolește pe la vest depresiunea Gheorgheni, iar apoi, după ce iese din Sărmaș, face un cot brusc spre vest, își taie drum printre Gurghiu și Călimani, creând frumosul defileu dintre Toplița și Deda. Din masivul Călimani apele - tributare Someșului, Mureșului și Bistriței moldovenești, își desfășoară radial cursurile. Flancul sudic al Călimanului este drenat de pârâuri mai dese, cu văi mai largi și puține repezișuri, datorită faptului că masivul coboară în trepte domoale spre defileul Mureșului. Bistra și Răstolița au văi înguste și străjuite de versanți abrupti, cu aspect de chei, acolo unde râurile intersectează stivele de aglomerate vulcanice. Datorită faptului că valorile elementelor climatice nu sunt totuși unele moderate la nivelul țării, în schema de regionare hidrografică a României, zona este încadrată provincial în arealul umidității ridicate. Grupa centrală și cea sudică prezintă valori deosebite ale densității rețelei hidrografice între versantul intern - cel vestic, și versantul extern - cel estic. În zona versantului vestic, și aici vorbim despre lanțul vulcanic Călimani-Gurghiu-Harghita, densitățile sunt de 0.7-1.2 km/km², deoarece precipitațiile au valori mari, stratul de zăpadă durează peste 90 de zile, iar scurgerea medie specifică este de 10-15 l/s/km². Depresiunea Giurgeu primește cantități mai reduse de precipitații în raport cu zonele înalte de la rama de aducțiune a bazinului

hidrografic, dar aceasta prezintă noduri de convergențe hidrografice; densitățile rețelei hidrografice ajung aici la 1.4 km/km² în jumătatea sudică a depresiunii și la 1.2 km/km² în jumătatea nordică a bazinului, considerată de altfel arie locală de scufundare.

Clima

Climatul întregii arii este unul tipic munților mijlocii din Carpații Orientali, fiind de tip boreal-montan cu slabe influențe continentale. Munții Călimani se încadrează în zona de aspect termic rece, și aspect hidrologic moderat. În geneza elementelor climei, un rol primordial îl are relieful, astfel că neomogenitatea acestuia se reflectă pregnant asupra climei și fenomenelor meteorologice. Astfel, apar fenomenele de foen și inversiunile termice.

Întregul sit se află în cea mai rece regiune a țării, cu ierni aspre și geroase de lungă durată și veri răcoroase care au favorizat conservarea relictelor glaciare în mlaștini și prezența a numeroase elemente circumpolare-arctice în depresiune și în munții învecinați. În aceste condiții climatice și geomorfologice domină moldișurile pure care ocupă suprafețe întinse din sit, mai ales în Depresiunea Giurgeului. Climatul zonei se încadrează în două etaje climatice distincte cu diferențieri clare și se poate observa cum gradientul altimetric este factorul major care condiționează, de altfel, și cantitățile medii anuale de precipitații, dar și temperaturile:

- montan - 400-1800 m: cu temperaturi medii anuale de 6°...0°C și precipitații medii anuale de 800-1200 mm/an;
- alpin - pe cele mai înalte culmi ale Munților Călimani >1800 m: cu temperaturi medii anuale sub 0°C și precipitații peste 1200 mm/an;

Munții Gurghiului aparțin bioclimatului munților mici și mijlocii - între 700-1800 m, cu temperaturi medii relativ scăzute și valori ale precipitațiilor medii multianuale relativ ridicate. În zonele înalte predomină vânturile de vest. Vânturile predominante bat cu o frecvență mai mare dinspre NE în regiunea subcarpatică, dinspre NV în depresiunea Ciucului și dinspre vest în zonele montane înalte. Etajarea celor două trepte de relief: platourile de lavă și piroclastite vulcanice, larg ondulate - între 800-1200/1300 m, și cupolele vulcanice - 1500-1800 m, rămâne principala particularitate transmisă specificului climatic - 4-6° C pe platouri și 0-2 °C pe conurile vulcanice.

Diferențierile cantitative de precipitații apar între versanții vestic - 1000-1100 mm/an, și cei estici - sub 800 mm/an, aflându-se într-o strânsă legătură cu predominanța circulației vestice și de fenomenele catabatice spre depresiunea Giurgeului.

Influențele climatice exterioare sunt de natură oceanică pe fațada vestică, și continentale, pe cea estică, cu caracteristici specifice intradepresionare în zona centrală de-alungul Depresiunii Giurgeului. În Culoarul depresionar al Giurgeului, climatul aspru-9 °C, cu inversiuni termice frecvente- extrema minimă absolută înregistrată la Joseni -38 °C în ianuarie 1963, însoțite de cețuri dense și cu înghețuri foarte timpurii respectiv târzii, se repercutează atât în etajarea vegetației, molidișuri în vatră, exceptând ariile mlăștinoase, foiase slab reprezentate pe versanți, cât și asupra economiei locale și a modului de utilizare a terenurilor. Etajarea altimetrică a treptelor de relief cu influențe în topoclimatul zonei, se resimte și în etajarea biopedoclimatică astfel întâlnim de la altitudini mari spre cele mici goluri alpine și subalpine, păduri de rășinoase cu pajiști secundare, rășinoase în amestec cu făgete, făgete pure și, periferic, gorun cu carpen.

Solurile

Formarea actualului înveliș pedologic este rezultatul participativ al tuturor factorilor pedogenetici, dominând litologia și relieful, factorul climatic având un vădit caracter omogenizator, alături de cel biotic, în timp ce hidrogeologia și activitățile antropice intervin doar punctiform. Diversitatea factorilor fizico-geografici, a condițiilor litologice și de relief în special, au determinat formarea unui înveliș de sol special, atât în ceea ce privește categoriile, cât și distribuția lor mozaicată în teritoriu. *Relieful* s-a impus prioritar în pedogeneză, îndeosebi prin particularitățile morfometrice, ecartul altitudinal ridicat - > 800 m, determinând o vădită tendință de etajare a solurilor. Declivitatea și expoziția, alături de valorile fragmentării orizontale și verticale, introduc în peisajul morfo-pedologic multiple diferențieri, generând formarea anumitor subtipuri- litic, scheletic et cetera. Sub aspect *climatic*, prezența depresiunilor marelui Uluc din zona estică și orientarea generală a culmilor pe direcția N-NV—S-SE favorizează producerea asimetriilor pluviometrice, în timp ce severitatea iernilor- sub aspect termic în mod deosebit, limitează destul de mult sub aspect temporal manifestarea proceselor specifice alterării- fizice, chimice, biologice. Direcția dominantă a maselor de aer, susținute și de configurația reliefului, facilitează de asemenea amplificări ale vitezei vântului, frecvențele vijelii din ultimul deceniu- după anul 2000, provocând intense doborâturi de vânt, cu modificarea sensibilă a unor proprietăți morfologice și fizice a solului.

Intervenția antropică directă este nereprezentativă, dar în timp ce defrișările introduc un anumit specific al bioacumulării, exploatarea selectivă și proasta gestionare a arboretelor au favorizat doborâturile, iar valorificarea materialului lemnos și amenajarea drumurilor de acces întrețin procese de eroziune, cu precădere la nivelul versanților. *Tipul de vegetație* se reflectă în specificul bioacumulării, orizontul A₄- înțelenit, fiind nelipsit în pajiștile montane de la latitudini mari, în timp ce sub vegetația forestieră se formează orizonturi organice nehidromorfe - Ol, Oh, Of, care ating de altfel grosimi între 10 și 20 cm. În urma analizei hărților pedologice, în cele ce urmează vor fi prezentate principalele clase, tipuri și subtipuri de sol, în conformitate cu Sistemul Român

de Taxonomie a Solului - 2003, grupându-se inițial solurile care răspund zonalității latitudinal- altitudinale și ulterior pe cele cu caracter azonal.

Astfel se pot separa și caracteriza unități cartografice care aparțin următoarelor clase: protisoluri, andisoluri, cernisoluri, cambisoluri, spodisoluri și hidrisoluri. De asemenea se pot diferenția și suprafețe restrânse însă acoperite de soluri din clasele pelisoluri, luvisoluri și mici enclave cu histisoluri. Solurile din sit se diferențiază în funcție de natura substratului pe care se grefează, și de tipul faciesului vegetal care se dezvoltă pe ele. Sub pătura de vegetație atașată subalpinului și alpinului apar litosolurile sau podzolurile cu caracter litic. Acestea sunt superficiale, cu grosimi de 8-25 cm, rar mai profunde, dar suficient de permeabile, cu un coeficient bun pentru aer și apă. Altfel sub 1100 m, unde se întâlnesc soluri din clasa cambisoluri, reprezentate de soluri brune eu-mezobazice - eutricambosoluri, Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor 2003, și brune acide - districambosoluri, Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor 2003. Sub pădurile de molid, amestec de fag și molid și sub pajiștile de platou sunt întâlnite districambosoluri din clasa cambosolurilor, prepodzoluri, dar și podzoluri, humico-feriiluviale, primele două cu caracter acid. Între 1100 m-1700/1800 m se întâlnesc soluri din clasa spodosoluri - spodisoluri, 2003, reprezentate de soluri brune feriiluviale - prepodzoluri, 2003, și podzoluri. Pe porțiuni restrânse - de ordinul zecilor de ha, pot fi întâlnite soluri de turbă sau histisoluri.

Învelișul de soluri de pe cuprinsul Masivelor Gurghiu și Călimani se compune dintr-o diversitate de tipuri, subtipuri, varietăți fiind astfel identificate șase clase de soluri, fiecare cuprinzând mai multe tipuri și subtipuri de soluri - tabelul 5.

Diversitatea solurilor existente favorizează o utilizare variată a acestora, în funcție de specificitățile legate de fertilitate. Astfel, există zone propice pentru păduri, plantații pomivitice, pajiști, culturi de câmp, de plante furajere sau de plante tehnice și alimentare - secară, cartofi, sfeclă de zahăr, in, și pe alocuri, chiar și pentru culturile de bază - grâu, porumb, orz et cetera. Harta cu Repartiția solurilor în Ariile Protejate Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe se regăsește în tabelul nr.5.

Tipuri de sol identificate în cadrul sitului Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

Tabel 5

Tipul de sol	Suprafața totală ha
Litosoluri	93161,53
Luvisoluri albice - podzolice argiloiluviale	1341,72
Podzoluri	924,8

Protosoluri aluviale	747,62
Rendzine	6940,36
Soluri aluviale	3039,48
Soluri brune acide	854,11
Soluri brune argiloiluviale	2763,22
Soluri brune eu-mezobazice	15162,12
Soluri brune feriiluviale - podzolice	394,13
Soluri brune-luvice - podzolite	34814,64
Soluri gleice	36869,31
Soluri turboase	9997,11
Stâncarie	1074,58
Total	208.859,85

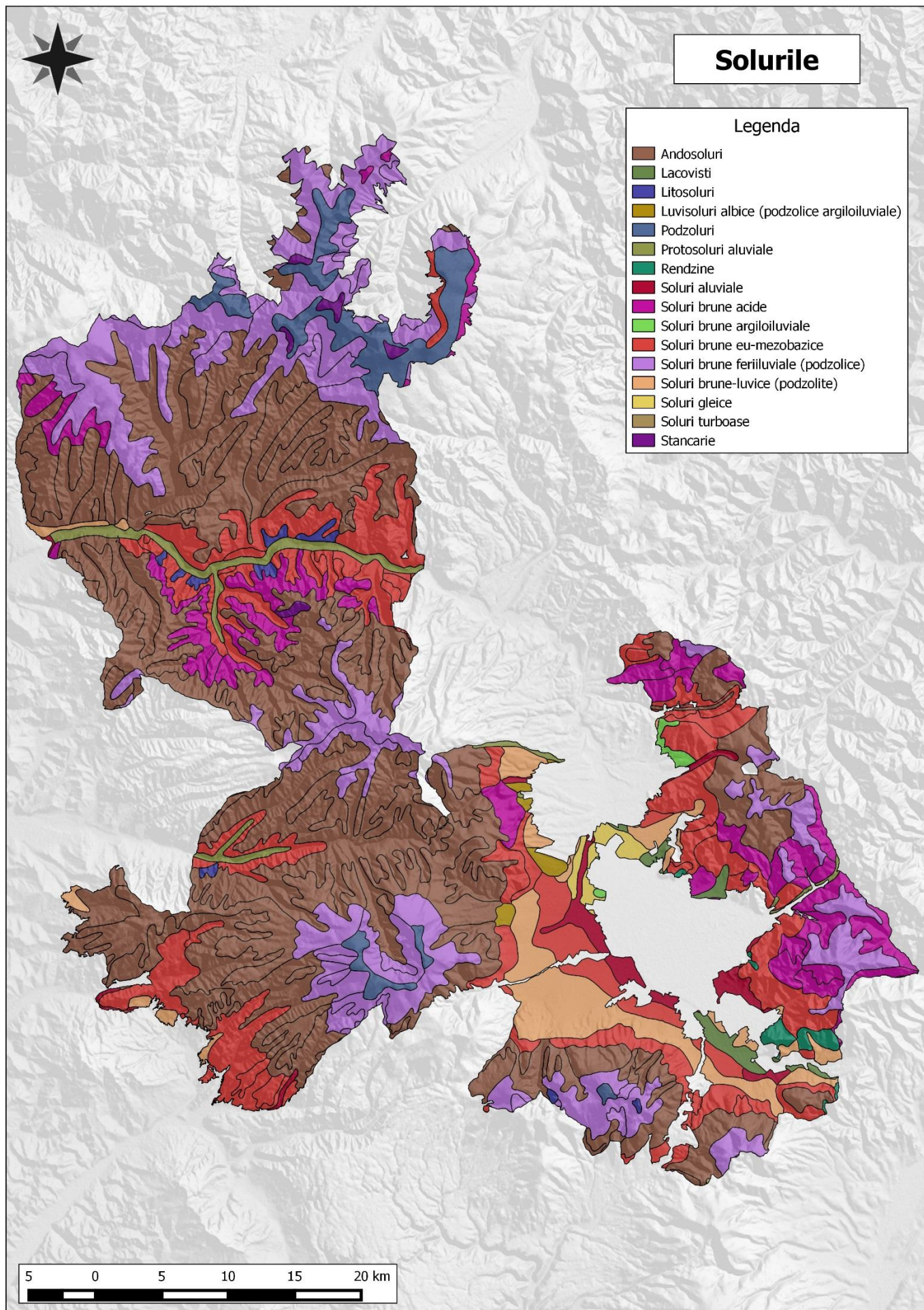

Figura 5. Harta Solurilor din zona Ariilor Protejate PNDMS+

B.3. Mediul biotic

Studiile de inventariere a habitatelor și speciilor care au stat la baza elaborării Planului de Management au fost efectuate în ca urmare a implementării proiectului **“MANAGEMENTUL INTEGRAT AL PARCULUI NATURAL DEFILEUL MUREȘULUI SUPERIOR ȘI AL ARIILOR NATURALE PROTEJATE ANEXE”** privind inventarierea, cartarea, evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și a siturilor ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior, ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului, ROSCI0019 Călimani - Gurghiu, ROSCI0113 Mlaștina după Luncă, ROSCIO243 Tinovul de la Dealul Albinelor. Acesta a fost realizat în vederea asigurării unui sistem adecvat de management pentru protecția biodiversității și a măsurilor concrete de conservare în ariile protejate menționate mai sus.

B.3.1. Context biogeografic

Ariile protejate care constituie Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe se suprapun în cea mai mare parte peste Regiunea Biogeografică Alpină, care este prezentă de-a lungul Europei, începând din Pirinei și Alpi până în Carpați. Excepție fac Ariile Protejate ROSPA 0030 Defileul Mureșului Superior și ROSCI 0019 Călimani Gurghiu care se suprapun pe suprafețe mici peste regiunea Regiunea Biogeografică Continentală la limita vestică a siturilor și pe arealul delimitat de ieșirea Mureșului din defileu. Existența pădurilor naturale compacte pe mari întinderi - peste 100000 ha, a contribuit la conservarea unei diversități biologice remarcabile și reprezentative pentru munții vulcanici din Carpați. Arealul nu a fost alterat semnificativ de activitatea antropică și și-a păstrat diversitatea naturală a habitatelor și a speciilor. Alte habitate din lanțul carpatic oriental, precum pajiștile alpine și pășunile din zonele înalte, au o tradiție lungă în ceea ce privește exploatarea terenului de către om, acestea asigurând, timp de secole, hrana ovinelor și a bovinelor. Deși acoperă o suprafață mai mică decât pădurile, pajiștile și pășunile sunt la fel de importante pentru viața sălbatică, în special pentru plante și nevertebrate. Climatul mai rece și mai umed, iernile lungi, verile scurte, sunt condiții la care s-au adaptat plante și animale dintre care amintim: capra neagră, ursul, râsul, lupul et cetera. Regiunea reprezintă centrul genetic pentru una dintre cele mai importante populații de carnivore mari - urs, lup și râs, având o concentrare semnificativă de specii de floră și faună protejate la nivel național, european și

internațional. Diferite areale adăpostesc specii endemice și relictare, atât pe creste calcaroase sau metamorfice, cât și în turbăriile din acești munți. În ceea ce privește regiunea biogeografică Continentală, sub perspectiva climatică, este caracterizată prin contraste puternice între diferite anotimpuri, în general cu veri fierbinți și uscate și ierni reci și umede. Sub aspect topografic peisajul este unul aplatizat și deluros cu altitudini medii - circa 300-800 m. Speciile și habitatele pentru care au fost declarate ariile protejate de importanță comunitară sunt reprezentative pentru această regiune biogeografică.

B.3.2. Habitate

Siturile de interes comunitar care intră în componența Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe au fost declarate pentru 24 de habitate prezentate în *Tabelul 9* pentru fiecare sit în parte. Inventarierea integrală a acestora s-a desfășurat pe suprafața Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și siturile Natura 2000: ROSCI0019 Călimani-Gurghiu, ROSCI0113 Mlaștina După Luncă și ROSCI0243 Dealul Albinelor. Menționăm că aria protejată ROSCI0019 Călimani-Gurghiu se suprapune parțial peste Parcul Național Călimani, parc ce are deja un plan de management și a cărui valori pentru care a fost desemnat au fost inventariate de asemenea printr-un proiect finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională în cadrul Programului Operațional Sectorial Mediu, Axa prioritară 4 și implementat de Asociația Tășuleasa. Astfel suprafața ariei protejate ROSCI0019 Călimani-Gurghiu care se suprapune peste Parcul Național Călimani nu a mai făcut obiectul studiilor de inventariere. Lucrările de teren s-au desfășurat conform graficului în perioada iunie-octombrie 2014. Tot în această perioadă s-au desfășurat și lucrările de teren realizate de Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni din surse proprii, pentru evaluarea biodiversității în suprafețele ce nu fac obiectul proiectului menționat mai sus. În cadrul activității de teren au fost culese informații relevante la distribuția și starea de conservare a habitatelor forestiere și neforestiere. Inventarierea în teren a habitatelor s-a realizat, pe următoarele grupe de habitate:

- a. Habitate forestiere:*** s-au efectuat activități ce au vizat inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor forestiere, astfel un grup de specialiști angajați la SC Ocolul Silvic Frumoasa SRL a avut ca sarcină efectuarea de lucrări de specialitate privind habitatele forestiere.

În urma studiilor de inventariere din cele 8 habitate forestiere prezente în Formularele Standard s-au identificat în teren 7 habitate - 9110, 9130, 91D0*, 9180*, 91E0*, 91V0, 9410,3 dintre ele fiind prioritare la nivel european - 91E0*, 9180*, 91D0*, regăsindu-se totodată și alte 2 habitate nemenționate în Formularele Standard- 9170, 91Y0. Nu au fost inventariate habitatele specifice zonei alpine, care sunt amplasate în suprafețele incluse în Parcul Național Călimani - 4070*- Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*, 9420-Păduri de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra* din regiunea montană, 4060-Tufărișuri alpine și boreale.

b. Habitate neforestiere: s-au efectuat activități de inventariere și cartare a habitatelor precum și de evaluare a impactului antropic, a principalelor presiuni și amenințări și evaluarea stării de conservare a habitatelor de interes comunitar. Aceste acțiuni au fost efectuate pentru 11 tipuri de habitate de interes comunitar, listate pe formularele standard ale siturilor

În urma studiilor efectuate în teren pe teritoriul Ariilor Protejate- fără suprafața inclusă în Parcul Național Călimani în ceea ce privește Situl NATURA 2000 ROSCI 0019 Căliman-Gurghiu, au fost identificate 11 habitate neforestiere- 3220, 6150, 6230*, 6410-regăsit doar în ROSCI0113 și Parcul Natural Defileul Mureșului Superior, 6430, 6440, 6510- regăsit doar în ROSCI0113 și punctiform în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior, 6520, 7230-regăsit doar punctiform în ROSCI0113, 8220, 8310. După toate cele menționate anterior în urma studiilor nu s-au identificat următoarele habitate după cum urmează:

ROSCI 0019 Călimani-Gurghiu:

4060 - Tufărișuri alpine și boreale- Regăsit în Planul de Management al Parcul Național Călimani

4070* - Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*; - Regăsit în Planul de Management al Parcului Național Călimani

6150 - Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios; - Regăsit în Planul de Management al Parcului Național Călimani

6410-Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - *Molinia caeruleae*,- regăsit doar în ROSCI0113 și Parcul Natural Defileul Mureșului Superior

7110* - Turbării active.

9420 - Păduri de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra* din regiunea montană; - Regăsit în Planul de Management al Parcului Național Călimani

ROSCI0113 Mlaștina după Luncă

7230 - Mlaștini alcaline-suprafețe mici, ne semnificative în cadrul habitatului 91D0*.

Corespondența habitatelor de interes comunitar identificate în Aria Protejată cu tipurile de habitate conform clasificării românești este prezentată în Anexa 3- **Corespondența între habitatele de interes comunitar, habitatele conform clasificării din România și asociațiile vegetale din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe**

Toate habitatele Natura 2000 sunt de interes de conservare și au fost incluse în această rețea deoarece, la nivelul Uniunii Europene, sunt rare, fie pentru că au o arie de răspândire mică în mod natural, fie pentru că aria lor naturală s-a redus semnificativ din cauza activităților umane.

În ROSCI0019 Călimani Gurghiu, au fost analizate 24 de habitate de interes comunitar din care 21 figurează în Formularul Standard iar 3 habitate - 9170, 91Y0, 6240, au fost regăsite după inventarieri fără a face parte din Formularul Standard. Din cele 21 de habitate prezente în Formularul Standard, în urma analizelor de teren s-au identificat doar 13 habitate- patru dintre ele fiind prioritare, patru din aceste habitate- 3260, 6410, 7110, 7240, lipsind în totalitate sau având prezență punctiformă ne semnificativă. Trebuie menționat de asemenea că 4- 4060, 4070, 6150 și 9420, dintre habitatele prezente în formularul standard nu se găsesc pe suprafața ariei protejate ce a făcut motivul studiilor de inventariere, acestea fiind tipice zonei montane înalte din Parcul Național Călimani.

În ROSCI0113 Mlaștina după Luncă, au fost analizate 4 habitate de interes comunitar, din care au fost regăsite în urma activităților de inventariere doar 3, habitatul 7230 - Mlaștini alcaline având o prezență sporadică/ ne semnificativă.

În ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor, după analiza celor două habitate comunitare prezente în formularul standard, acestea au fost confirmate și de inventarierea din teren.

Cât despre Parcul Natural Defileul Mureșului Superior, aici au fost identificate 19 habitate de interes comunitar, din care 3 - 7230, 6190 și 6510, au doar o prezență punctiformă sau sporadică.

În concluzie, pe teritoriul Siturilor Natura 2000 prezente în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe s-au regăsit 23 habitate de interes comunitar, din care 19 apar în Formularul Standard și 4 nu sunt menționate în Formularul Standard. Tabelul de mai jos prezintă situația habitatelor inventariate în Aria Protejată comparativ cu situația din Formularele Standard.

**Situația habitatelor identificate în Aria Protejată Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe comparativ cu
Formularele Standard**

Tabel 7.

Nr.C rt.	Denumire Habitat	ROSCI0019 Călimani - Gurghiu		ROSCI0113 Mlaștina după Luncă		ROSCIO243 Tinovul de la Dealul Albinelor	
		FS	IT	FS	IT	FS	IT
1	3220 - Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane;	+	+	-	-	-	-
2	3260 - Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane, cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis și Callitricho-Batrachion</i> ;	+	-	-	-	-	-
3	4060 Tufărișuri alpine și boreale	+	*	-	-	-	-
4	4070* - Tufărișuri cu <i>Pinusmugo</i> și <i>Rhododendronmyrtifolium</i> ;	+	*	-	-	-	-
5	6150 - Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios;	+	*	-		-	-
6	6230* - Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase;	+	+	-	-	-	-
7	6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase	+	-	+	+	-	-
8	6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	+	+	-	-	-	-
9	6440 Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i>	+	+			-	-

10	6510 Fânețe de joasă altitudine - <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	-	-	+	+	-	-
11	6520 Fânețe montane	+	+			-	-
12	7110* - Turbării active.	+	-			-	-
13	7230 - Mlaștini alcaline;	-	-	+	-	-	-
14	7240* - Formațiuni pioniere alpine din <i>Caricion bicoloris-atrofuscae</i> ;	+	-			-	-
15	8220 - Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;	+	+			-	-
16	8310 - Peșteri în care accesul publicului este interzis;	+	+			-	-
17	9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>	+	+	-	-	-	-
18	9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>	+	+	-	-	-	-
19	9180* Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene	+	+	-	-	-	-
20	91D0* - Turbării cu vegetație forestieră.	-	-	+	+	+	+
21	91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> :	+	+	-	-	-	-
22	91V0 Păduri dacice de fag - <i>Symphyto-Fagion</i>	+	+	-	-	-	-
23	9410 - Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montană- <i>Vaccinio-Piceetea</i> ;	+	+	-	-	+	+
24	9420 - Păduri de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i> din regiunea montană;	+	*	-	-	-	-

Notă:

”+” - prezență

”-” – absență

FS – Formular standard

IT – inventariate in teren

Tabelul de mai jos redă situația suprafeței habitatelor de interes comunitar față de suprafețele indicate în Formularul Standard:

Situația actuală a suprafețelor ocupate de habitatele de interes comunitar din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

Tabel 8.

Nr. Crt.	Tip habitat	% ¹ Suprafața FS	SFS ha	% ¹ Suprafața inventariată	S Inventariată ha	Diferențe față de FS - ha SI - SFS	Suprafețe incluse în Parcul Național Călimani ²
ROSCI0019 Călimani-Girghiu							
1	3220 - Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane	0,1	134,94	0,00002	0,026	-134,92	10
2	3260 - Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitriche-Batrachion</i>	0,001	1,35	0	0	-1,35	0
3	4060 - Tufărișuri alpine și boreale	3	4.048,08	0	0	-4.048,08	1230
4	4070* - Tufărișuri cu <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron myrtifolium</i> ;	2,5	3.373,40	0	0	-400	2945
5	6150 - Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios;	0,1	134,94	0,04	9,75	-125,19	
6	6230* - Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii	0,02	26,99	2,19	2.955,34	2.928,35	1360

	pe substraturi silicioase;						
7	6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i>	0,1	134,94	0	0	-134,4	0
8	6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	1	1.349,36	0,28	376,8	-972,56	
9	6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>	0,01	13,49	0,29	397,26	384,27	0
10	6520 -Fânețe montane;	2	2.698,72	1,7	2.304,07	-394,65	86
11	7110* - Turbării active.	1	1.349,36	0	0	-1.349,36	0
12	7240* -Formațiuni pioniere alpine din <i>Caricion-bicoloris-atrofuscusae</i> ;	0,01	13,49	0	0	-13,49	0.3
13	8220 - Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;	0,01	13,49	0,0005	0,73	-12,76	70-80
14	8310 - Peșteri în care accesul publicului este interzis;	0,1	134,94	0,00012	0,16	-134,78	
15	9110 - Păduri de fag de tip <i>LuzuloFagetum</i> ;	17	22.939,12	17,79	24.224,2	1.285,08	± 400
16	9130 - Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> ;	1	1.349,36	0,81	1.133,69	-215,67	
17	9180* - Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene;	0,1	134,94	0.09	119,92	-15,02	
18	91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> ;	0,5	674,68	0,18	239,58	-435,10	5-6
19	91V0 - Păduri dacice de fag - <i>Symphyto-Fagion</i> ;	30	40.480,80	38,68	52.073,5	11.592,70	250-300

20	9410 - Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montana - <i>Vaccinio-Piceetea</i> ;	20	26.987,20	12,4	16.772,1	-10.215,10	10 559
21	9420 - Păduri de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i> din regiunea montană;	0,5	674,68	0	0	-290,48	384,2
ROSCI0113 Mlaștina după Luncă							
1	6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i>	21	64,89	1,43	4,42	-60,47	-
2	6510 - Pajiști de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	13	40,17	1,70	1,87	-38,3	-
3	7230 - Mlaștini alcaline;	25	77,25	Suprafețe infime	Suprafețe infime	-77,25	-
4	91D0* - Turbării cu vegetație forestieră.	10	30,9	3,16	9,77	-21,13	-
ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor							
1	91D0* - Turbării cu vegetație forestieră.	21	6,09	28,64	8,4	2,31	-
2	9410 - Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montana - <i>Vaccinio-Piceetea</i> ;	56	16,24	40,7	11,6	-4,44	-
Parcul Natural Defileul Mureșului Superior							
1	3220 - Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane	-	-	0,0009	0,09	-	-
2	6150 - Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios;	-	-	Nu există condiții ecologice pentru prezența acestui habitat			-

3	6190 Pajiști panonice de stâncării - <i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>	-	-	0,0003	0,03	-	-
4	6210 Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrat calcaros - <i>Festuco-Brometalia</i> , - * situri importante pentru orhidee	-	-	0,0368	3,5	-	-
5	6230 *- Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii, pe substrat silicios	-	-	0,0526	5	-	-
6	6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcarose, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i>	-	-	0,0323	3,07	-	-
7	6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	-	-	0,0210	2,00	-	-
8	6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>	-	-	0,1393	13,25	-	-
9	6510 - Pajiști de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	-	-	Identificat punctiform			-
10	6520 - Fânețe montane;	-	-	3,1932	303,8	-	-
11	7230 - Mlaștini alcaline;	-	-	Identificat punctiform			-
12	8220 - Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;	-	-	0,0657	6,25	-	-
13	9110 - Păduri de fag de tip <i>LuzuloFagetum</i> ;	-	-	24,8	2.269,34	-	-
14	9130 - Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> ;	-	-	0,48	44,1	-	-
15	9170 - Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-</i>	-	-	0,08	7,84	-	-

	<i>Carpinetum</i>						
16	9180* - Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene;	-	-	1,3	119,92	-	-
17	91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> ;	-	-	0,44	40,83	-	-
18	91V0 - Păduri dacice de fag - <i>Symphyto-Fagion</i> ;	-	-	24,6	2253	-	-
19	9410 - Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montana - <i>Vaccinio-Piceetea</i> ;	-	-	4,9	448,34	-	-

Legendă:

¹Procentul face referire la suprafața ocupată din suprafața totală a sitului

S_{FS} = Suprafața habitatului conform Formularului Standard

²- Habitate prezente doar pe suprafața din Parcul Național Călimani, teritoriul ce nu face obiectul acestui proiect. Acestea au fost identificate și descrise prin Planul de Management al Parcului Național Călimani.

SI – Suprafața inventariată

Situația actuală a habitatelor de interes de comunitar

Tabel 9

Nr crt	Cod habitat Natura 2000	Denumire habitat	Acoperirea %		Reprezentativitatea		Supraf. relativă		Stareade cons.	
			FS	IT	FS	IT	FS	IT	FS	IT
ROSCI0019 Călimani-Gurghiu										
1	3220	Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane	0,1	<0.0001	C	C	C	C	B	C
2	3260	Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitriche-Batrachion</i>	0,001	0	C	C	C	C	C	C
3	4060	Tufărișuri alpine și boreale	Acest tip de habitat se regăsește doar pe suprafața Parcului Național Călimani							
4	4070*	Tufărișuri cu <i>Pinusmugo</i> și <i>Rhododendronmyrtifolium</i> ;	Acest tip de habitat se regăsește doar pe suprafața Parcului Național Călimani							
5	6150	Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios;	Acest tip de habitat se regăsește doar pe suprafața Parcului Național Călimani							
6	6230*	Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase;	0,02	2,19	B	B	A	B	B	C
7	6240*	Pajiști stepice subpanonice	0	0.028	-	C	-	C	-	C

8	6410	Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i>	0,1	0,007	B	B	B	C	B	C
9	6430	Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	1	0,28	B	B	C	B	B	C
10	6440	Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>	0,01	0,29	B	B	B	B	B	C
11	6520	Fânețe montane;	2	1,71	B	B	B	B	B	C
12	7110*	Turbării active.	1	0	B	-	C	-	B	-
13	7240*	Formațiuni pioniere alpine din <i>Caricionbicoloris-atrofuscae</i> ;	0,01	0	B	-	B	-	B	-
14	8220	Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;	0,01	0,0005	B	B	B	-	B	B
15	8310	Peșteri în care accesul publicului este interzis;	0,1	0,00012	C	D	C	D	B	B
16	9110	Păduri de fag de tip <i>LuzuloFagetum</i> ;	17	17,8	A	A	B	B	B	B
17	9130	Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> ;	1	0,81	C	D	C	C	B	B
18	9170	Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	0	0.08	-	C	-	C	-	C
19	9180*	Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene;	0,1	0.09	B	B	B	B	B	C
20	91E0*	Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> :	0,5	0,18	B	B	B	B	B	C
21	91V0	Păduri dacice de fag - <i>Symphyto-Fagion</i> ;	30	38,6	A	A	B	B	B	B

22	91Y0	Păduri dacice de stejar si carpen	0	0,1	-	C	-	B	-	B
23	9410	Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montana - <i>Vaccinio-Piceetea</i> ;	20	12,4	A	B	B	B	B	B
24	9420	Păduri de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i> din regiunea montană;	Acest tip de habitat se regăsește doar pe suprafața Parcului Național Calimani							
ROSCI0113 Mlaștina după Luncă										
1	6410	Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i>	21	1,43	A	C	B	C	A	B
2	6510	Pajiști de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	13	0,60	B	B	C	C	B	C
3	7230	Mlaștini alcaline;	25	0	A	-	A	-	A	-
4	91D0*	Turbării cu vegetație forestieră.	10	3,16	A	B	B	C	A	B
ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor										
1	91D0*	Turbării cu vegetație forestieră.	21	28,64	B	B	C	C	B	B
2	9410	Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montan[- <i>Vaccinio-Piceetea</i> ;	56	40,7	C	C	C	C	B	B
Parcul Natural Defileul Mureșului Superior										
Nr crt	Cod habitat Natura 2000	Denumire habitat	FS	% IT	Stare de conservare					
1	3220	Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane	0	0,0009	C					

2	6150	Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios;	0	0	-
3	6190	Pajiști panonice de stâncării - <i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>	0	0.0003	C
4	6210	Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrat calcaroase - <i>Festuco-Brometalia</i> - * situri importante pentru orhidee	0	0.0368	C
5	6230 *	Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii, pe substrat silicioase	0	0,0526	C
6	6410	Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i>	0	0,0323	C
7	6430	Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	0	0,0210	C
8	6440	Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>	0	0,1393	C
9	6510	Pajiști de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	0	0	C
10	6520	Fânețe montane;	0	3,1932	C
11	7230	Mlaștini alcaline;	0	0	C
12	8220	Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;	0	0,0657	C
13	9110	Păduri de fag de tip <i>LuzuloFagetum</i> ;	0	24,8	B
14	9130	Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> ;	0	0,48	C
15	9170	Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	0	0,08	C
16	9180*	Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene;	0	1,3	C
17	91E0*	Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> ;	0	0,44	C
18	91V0	Păduri dacice de fag - <i>Symphyto-Fagion</i> ;	0	24,6	B
19	9410	Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montana - <i>Vaccinio-Piceetea</i> ;	0	4,9	B

Explicații tabel:

Reprezentativitatea – gradul de reprezentativitate a tipului de habitat în cadrul sitului – exprimă măsura pentru cât de tipic este un habitat.

A – reprezentativitate excelentă

B – reprezentativitate bună

C – reprezentativitate semnificativă

D – prezență ne semnificativă

-Stadiul de conservare – gradul de conservare al structurilor și funcțiile tipului de habitat natural, precum și posibilitățile de refacere/reconstrucție. Pentru evaluare, se utilizează trei criterii: gradul de conservare al structurii, gradul de conservare al funcțiilor, posibilitățile de refacere.

A – conservare excelentă

B – conservare bună

C – conservare medie sau redusă

-Suprafața relativă – suprafața sitului acoperit de habitatul natural, raportat la suprafața totală acoperită de acel tip de habitat natural, în cadrul teritoriului național.

A – $100 \geq p > 15\%$

B – $15 \geq p > 2\%$

C – $2 \geq p > 0\%$

-Evaluare globală – evaluarea globală a valorii sitului din punct de vedere al conservării tipului de habitat respectiv

A – valoare excelentă

B – valoare bună

C – valoare considerabilă

FS – Formular standard

IT – inventariate in teren

Cercetările efectuate din surse proprii de administrator dar și cele din cadrul proiectului POS Mediu “*Managementul integrat al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și al ariilor naturale protejate anexe*”, oferă o imagine destul de complexă a florei și vegetației habitatelor non-forestiere din ariile protejate: Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și siturile Natura 2000: ROSCI0019 Călimani-Gurghiu, ROSCI0113 Mlaștina După Luncă, ROSCI0243 Dealul Albinelor și ariilor naturale protejate de interes național.

Habitate importante pentru conservare, altele decât cele menționate în Formularele standard

Pe lângă habitatele de interes comunitar menționate în Formularele standard, în situl Călimani-Gurghiu, au fost identificate o serie de alte habitate de interes comunitar:

- 9170- Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*
- 91YO-Păduri dacice de stejar și carpen
- 6210 Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrat calcaros - *Festuco-Brometalia*, - * situri importante pentru orhidee
- 6240* Pajiști stepice subpanonice

B.3.3. Flora

Specificitatea floristică din zona Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și a ariilor naturale protejate anexe este dată de substratul geologic, varietatea formelor de relief întâlnite și nu în ultimul rând de condițiile climatice particulare la nivel de topoclimat.

În cadrul procesului de realizare a planului de management, colectarea informațiilor în Aria Protejată s-a desfășurat pe parcursul anilor de cercetare 2014-2015. Scopul lucrărilor a fost inventarierea și cartarea, evaluarea impactului antropic și stării de conservare a speciilor de plante de interes comunitar de pe suprafața Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe. În afara acestor studii, au fost utilizate studiile pentru elaborarea Planului de Management al Parcului Național Călimani, ediția 2015.

Menționăm următoarele:

1. Parcul Natural Defileul Mureșului Superior, cu o suprafață totală de 9.156 ha este inclus aproape 100% în ROSCI0019 Călimani-Gurghiu;

2. ROSCI0019 Călimani-Gurghiu include și partea sudică a Parcului Național Călimani - zona înaltă a Munților Călimani, însă inventarierea și cartările au exclus această zonă și s-au limitat doar la suprafețele sitului Natura 2000 administrate de Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni.

În aceste arii protejate s-au efectuat activități de inventariere și cartare în teren, evaluarea impactului antropic și a stării de conservare pentru următoarele 13 specii de plante de interes comunitar, listate pe formularele standard ale siturilor

Specii de interes comunitar

Formularele Standard pentru siturile ROSCI0019 Călimani-Girghiu și ROSCI0113 Mlaștina După Luncă impun asigurarea stării favorabile de conservare pentru 10 specii de interes comunitar.

Speciile floristice de interes comunitar prezente în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

Tabel 10

Nume specie	Denumire populară	Cod Natura 2000	Anexa din Directiva Habitate	Anexa din Legea 49/2011	Lista roșie globală Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii	Caracter endemic
<i>Dicranum viride</i>	Mușchiul de pământ furculiță	1381	Anexa II	Anexa 3	NE	-
<i>Meesia longiseta</i>	Mușchi de pământ cu sete lungi	1389	Anexa II	Anexa 3	NE	-
<i>Drepanocladus vernicosus</i>	Mușchiul seceră	1393	Anexa II	Anexa 3	NE	-
<i>Marsilea quadrifolia</i>	Trifoiș de baltă, Four Leaf Clover	1428	Anexa II	Anexa 3	LC	-
<i>Angelica palustris</i>	Angelica de baltă, Réti angyalgyökér, Marsh angelica	1617	Anexa II	Anexa 3	DD / Vulnerabil	-
<i>Ligularia sibirica</i>	Curechi de munte, Szibériai hamuvirág, Siberian ligularia	1758	Anexa II	Anexa 3	DD / Rar	-
<i>Cypripedium</i>	Papucul doamnei	1902	Anexa II	Anexa 3	LC	-

<i>calceolus</i>						
<i>Campanula serrata</i>	Clopoșel	4070	Anexa II	Anexa 3	LC	-
<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>	Iris	4097	Anexa II	Anexa 3	NE	-
<i>Tozzia carpathica</i>	Iarba gâtului, Carpathian Tozzia	4116	Anexa II	Anexa 3	DD	-

MPV - mai puțin vulnerabil – **LC** - least concerned – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

V – vulnerabil, **VU** - vulnerable – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii;

AA - Aproape amenințat / în declin – **NT** - Near Threatened / decreasing – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

RR – risc redus – **LR** - Lower Risk – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

P – periclitat – **E** - Endangered – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

DD – Date insuficiente- cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

NE - Neevaluat

Situația speciilor de floră de interes comunitar identificate în Aria Protejată

Tabel 11.

Specia	Efectiv estimat	Observații	Starea de conservare a habitatului caracteristic	Stare actuală specie			
				A	B	C	
ROSCI0019 Călimani-Girghiu							
1	<i>Dicranum viride</i>	0	Specia nu a fost identificată în urma inventarierilor în teren efectuate în 2014.	bună.		-	
2	<i>Meesia longiseta</i>	0	Specie rară. Nu a mai fost regăsită de foarte mult timp.	nefavorabilă		-	
3	<i>Drepanocladus vernicosus</i>	0	nu sunt prezente habitate ale speciei,	-		-	
4	<i>Marsilea quadrifolia</i>	0	nu sunt prezente habitate ale speciei,	-		-	
5	<i>Angelica palustris</i>	37	Identificată în Bazinul Pr. Gurghiu, în zona localităților Lăpușna - pe Pârâul Negru, și Ibănești - Fincel	Bună	*		
6	* <i>Ligularia sibirica</i>	-	Specia este semnalată ca prezentă în Parcul Național Călimani	Bună			*
7	<i>Cypripedium calceolus</i>	-	Prezentă doar în Parcul Național Munții Călimani	-			*

8	<i>Campanula serrata</i>	560	Distribuție sporadică/rară	satisfăcătoare	*		
9	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>	830	3 puncte de inventariere la Stânceni - Muntele Leu	satisfăcătoare	*		
10	<i>Tozzia carpathica</i>	-	Prezentă doar în Parcul Național Munții Călimani				*
ROSCI0113 Mlaștina După Luncă							
1	<i>Ligularia sibirica</i>	410 indivizi floriferi 520 indivizi vegetativi	specia este frecventă, fiind prezentă în mai multe puncte ale ariei protejate, dintre care au fost inventariate 6 puncte	nefavorabilă-inadecvată			*
ROSCI279							
<i>Adenophora lilifolia</i>							
<i>Ligularia sibirica</i>							
Specia	Nr. minim de indivizi estimat	Observații	Starea de conservare a habitatului caracteristic	Stare actuală specie			
				A	B	C	

Parcul Natural Defileul Mureşului							
1	<i>Angelica palustris</i>	20	identificata în 4 locații: lângă Răstolița - Vl. Corteasa și Vl. Visa, Stânceni și Ciobotani	Bună	*		
2	<i>Arnica montana</i>	-	-	-			
3	<i>Carex chordorrhiza</i>	-	-	-			
4	<i>Cephalaria radiata</i>	-	Habitat potențiale au fost identificate pe suprafețe restrânse la limita inferioară vestică a ariei protejate Parcul Natural Defileul Mureşului Superior.	!			
5	<i>Galanthus nivalis</i>	93	identificată în 4 puncte de prezentă, aparținând la 3 localități: Vl. Gălăoia, la Andreneasa și Sălard	Bună	*		
6	<i>Lycopodium annotinum</i>	-	Specia a fost identificata într-un singur punct, la Răstolița - Peşcoasa-Mare	Favorabilă			*
7	<i>Lycopodium clavatum</i>	-	Specia a fost identificată în 5 puncte: la Răstolița - Listeş, și la Stânceni-Meştera.	Satisfăcătoare		*	
8	<i>Lycopodium complanatum</i>	1	identificata într-o singură locație, la Răstolița - Peşcoasa-Mare	Favorabilă-bună			*

Legendă:

*A - Excelentă - se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent

*B - Bună - îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management fără a implica reconstrucții ecologice

*C - Medie sau redusă - degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu intervenții de reconstrucție ecologică

Inventarierea și cartarea speciilor de plante de interes comunitar s-a realizat pe toată suprafața a 3 arii protejate: ROSCI0019 Călimani-Gurghiu, Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ROSCI0113 Mlaștina Dupa Luncă.

În urma studiilor în teren și a interpretării rezultatelor prezentate sintetic în tabelele de mai sus, se pot scoate în evidență următoarele:

- **în cadrul ROSCI0019:**

- pentru specia *Angelica palustris*, în cele 6 puncte de observație au fost identificați în total 37 de indivizi; 4 populații sunt într-o stare de conservare bună și 2 populații sunt într-o stare de conservare foarte bună;
- pentru specia *Campanula serrata* în cele 14 puncte de observație au fost identificați 560 indivizi; 6 populații sunt într-o stare de conservare foarte bună, 7 populații sunt într-o stare de conservare bună și o singură populație este într-o stare de conservare rea-inadecvată;
- specia *Iris aphylla* sp. *hungarica*, în cele 3 puncte de observație este abundentă, fiind prezenți în total 830 indivizi; populația este stabilă și într-o stare de conservare foarte bună;

- **în cadrul Parcul Natural Defileul Mureșului Superior:**

- pentru specia *Angelica palustris*, în cele 4 puncte de observație au fost identificați 20 de indivizi; populațiile sunt într-o stare de conservare bună și foarte bună;
- *Galanthus nivalis* este frecventă în sit, chiar abundentă în una dintre cele 4 puncte de observație, fiind identificați în total 93 de indivizi; populațiile sunt într-o stare de conservare bună și foarte bună;
- *Lycopodium annotinum* este rară în sit, în singurul punct de inventariere efectivul populațional este și într-o stare de conservare rea-inadecvată;
- *Lycopodium clavatum* reprezintă specia țintă cel mai bine reprezentată în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior dar și în ROSCI0019; populațiile identificate sunt reprezentate de indivizi viguroși, bine dezvoltați, dar pe suprafețe relativ restrânse, starea de conservare a acestora fiind medie, bună și foarte bună;
- *Lycopodium complanatum* este rară în sit, în singurul punct de inventariere efectivul populațional este în descreștere și într-o stare de conservare rea-inadecvată;

- **în cadrul ROSCI0113**

- *Ligularia sibirica* este frecventă în sit, indivizii se grupează în pâlcuri de dimensiuni mai mari sau mai mici, în funcție de condițiile ecologice - în special cele edafice: umiditatea și troficitatea solului; în total au fost estimați 410 indivizii generativi și 520 indivizi vegetativi; populația este stabilă și într-o stare de conservare foarte bună.

În cazul catorva specii, precum *Galanthus nivalis*, *Lycopodium annotinum*, *L. clavatum*, *L. complanatum*, impactul populației umane locale asupra populațiilor acestor specii de plante este evidentă, datorită importanței economice - ornamentala și medicinală, pe care le prezintă aceste specii. De aceea, se recomandă stoparea recoltării acestora în masă, în scopuri comerciale.

Alte specii de floră de interes conservativ

Cercetările efectuate în cadrul proiectului POS Mediu “*Managementul integrat al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și al ariilor naturale protejate anexe*”, beneficiar fiind Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni, oferă o imagine destul de complexă a florei și vegetației habitatelor non-forestiere din ariile protejate atât sub aspectul evidențierii speciilor rare, vulnerabile, la nivel european cât și la nivel național, dar și a celor endemice. Această abordare ermite stabilirea valorii conservative a fiecărui cenotaxon analizat, aceasta fiind un criteriu important în adoptarea unui plan de management conservativ al pajiștilor studiate. În afara acestor studii, au fost utilizate informațiile care au stat la baza elaborării Planului de Management al Parcului Național Călimani, ediția 2015.

Specii **periclitare, vulnerabile, rare** din Listele Roșii naționale a plantelor superioare: *Achillea ptarmica*, *Angelica archangelica*, *Athyrium distentifolium*, *Cicuta virosa*, *Dactylorhiza fuchsii*, *Dactylorhiza incarnata*, *Dactylorhiza maculata*, *Drosera rotundifolia*, *Epipactis helleborine*, *Epipactis palustris*, *Gentiana pneumonanthe*, *Gymnadenia conopsea*, *Gymnadenia odoratissima*, *Larix decidua*, *Orchis coriophora*, *Orchis ustulata*, *Pedicularis sceptrum-carolinum*, *Petasites kablikianus*, *Polemonium caeruleum*, *Trollius europaeus*.

Pajiștile analizate sunt bogate în specii endemice sau subendemice:

Aconitum moldavicum, *Campanula patula ssp. abietina*, *Dianthus barbatus ssp. compactus*, *Leucanthemum waldsteinii*, *Ranunculus carpathicus*, *Silene nutans ssp. dubia*, *Thymus comosus*, *Viola declinata*.

Specii de floră sălbatică de interes economic și cultural

O parte dintre speciile de floră de primăvară sunt colectate sistematic de localnici și comercializate la scară redusă pe piețele locale: *Colchicum autumnale*, *Crocus heuffelianus*-brândușă de toamnă, *Leucojum vernum*- ghiocel bogat, *Galanthus nivalis*- ghiocel, *Trollius europaeus*- bulbucul de munte, *Iris sibirica*- stânjenel.

Speciile comestibile de ciuperci sunt colectate frecvent de localnici și de turiști, fiind comercializate ocazional. Printre acestea se numără: specii de ciuperci - *Agaricus*, piciorul-căprioarei - *Macrolepiota procera*, roșcovă - *Lactarius deliciosus*, hrib- *Boletus edulis*, gălbior- *Cantharellus cibarius*, etc Ocazional se culeg: mure, măceșe și plante medicinale, fără impact semnificativ asupra speciilor.

B.3.4. Fauna

Specii de interes comunitar

Ariile protejate de interes comunitar prezente în Aria Protejată Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe au fost desemnate pentru prezența a 57 de specii enumerate în Formularele Standard precum și în Tabelul de mai jos, respectiv pentru:

- 9 specii de mamifere dintre care 5 sunt specii de lilieci și 4 specii de carnivore mari prioritare.
- 28 de specii de păsări
- 3 specii de amfibieni
- 6 specii de pești
- 11 specii de nevertebrate

Aria Protejată este sit de interes comunitar și datorită faptului că teritoriul ei este important și pentru specii de păsări migratoare neincluse în Formularul Standard.

Speciile de faună de interes comunitar menționate în formularul standard

Tabel 12.

Nume specie		Denumire populară	Cod Natura 2000	Anexa din Directiva Habitate	Anexa din Legea 49	Lista roșie globală Uniunea Internațională de Conservare a Naturii	Caracter endemic
Păsări							
1	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Stârc de noapte	A023	-	Anexa 3	LC	Nu
2	<i>Ciconia ciconia</i>	Barză neagră	A031	-	Anexa 3	LC	nu
3	<i>Pernis apivorus</i>	Viespar	A072	-	Anexa 3	LC	Nu
4	<i>Circaetus gallicus</i>	Șerpar	A080	-	Anexa 3	LC	Nu
5	<i>Circus aeruginosus</i>	Erete de stuf	A081	-	Anexa 3	LC	Nu
6	<i>Circus cyaneus</i>	Erete vânăt	A082	-	Anexa 3	LC	Nu
7	<i>Circus pygargus</i>	Erete sur	A084	-	Anexa 3	LC	Nu
8	<i>Aquila pomarina</i>	Acvila țipătoare mică	A089	-	Anexa 3	LC	Nu
9	<i>Aquila chrysaetos</i>	Acvilă de munte	A091	-	Anexa 3	LC	Nu
10	<i>Hieraaetus pennatus</i>	Acvilă Porumbacă Mică	A092	-	Anexa 3	LC	Nu
11	<i>Falco columbarius</i>	Șoim de iarnă	A098	-	Anexa 3	LC	Nu
12	<i>Falco peregrinus</i>	Șoim călător	A103	-	Anexa 3	LC	Nu
13	<i>Bonasa bonasia</i>	Iernucă	A104	-	Anexa 3	LC	Nu
14	<i>Tetrao urogallus</i>	Cocoș de munte	A108	-	Anexa 3	NT	Nu
15	<i>Crex crex</i>	Cristel de câmp	A122	-	Anexa 3	LC	Nu
16	<i>Bubo bubo</i>	Buhă sau bufniță	A215	-	Anexa 3	LC	Nu
17	<i>Glaucidium passerinum</i>	Ciuvica	A217	-	Anexa 3	LC	Nu

18	<i>Strix uralensis</i>	Huhurez mare	A220	-	Anexa 3	LC	Nu
19	<i>Asio flammeus</i>	Ciuful de camp	A222	-	Anexa 3	LC	Nu
20	<i>Aegolius funereus</i>	Minuniță	A223	-	Anexa 3	LC	Nu
21	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Caprimulg	A224	-	Anexa 3	LC	Nu
22	<i>Dryocopus martius</i>	Ciocănitoarea neagră	A236	-	Anexa 3	LC	Nu
23	<i>Dendrocopos leucotos</i>	Ciocănitoare cu spate alb	A239	-	Anexa 3	LC	Nu
24	<i>Picoides tridactylus</i>	Ciocănitoare de munte	A241	-	Anexa 3	LC	Nu
25	<i>Lullula arborea</i>	Ciocârlie de pădure	A246	-	Anexa 3	LC	Nu
26	<i>Ficedula parva</i>	Muscar mic	A320	-	Anexa 3	LC	Nu
27	<i>Ficedula albicollis</i>	Muscar gulerat	A321	-	Anexa 3	LC	Nu
28	<i>Lanius collurio</i>	Sfrâncioc roșiatic	A338	-	Anexa 3	LC	Nu
Mamifere							
1	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Liliac mare cu potcoavă	1304	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC	nu
2	<i>Myotis blythii</i>	Liliac comun mic	1307	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC	nu
3	<i>Barbastella barbastellus</i>	Liliac cârn	1308	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NT	Nu
4	<i>Miniopterus schreibersi</i>	Liliacul cu aripi lungi	1310	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NT	Nu
5	<i>Myotis myotis</i>	Liliac comun mare	1324	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC	Nu
6	<i>Canis lupus</i>	Lup	1352	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC	Nu
7	<i>Ursus arctos</i>	Urs	1354	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC	Nu
8	<i>Lutra lutra</i>	Vidră	1355	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC	Nu
9	<i>Lynx lynx</i>	Râs	1361	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC	Nu
Amfibieni și reptile							

10	<i>Triturus cristatus</i>	Triton cu creastă	1166	2, 4	3, 4A	MPV	nu
11	<i>Bombina variegata</i>	Buhai de baltă cu burta galbenă	1193	2, 4	3, 4A	MPV	nu
12	<i>Triturus montandoni</i>	Triton de munte	2001	2, 4	3, 4A	LC	
Pești							
13	<i>Hucho hucho</i>	Lostrită	1105	Anexa 2	Anexa 3	EN	Da
14	<i>Gobio uranoscopus</i>	Porcușorul de vad	1122	Anexa 2	Anexa 3	LC	Nu
15	<i>Barbus meridionalis</i>	Moioagă	1138	Anexa 2,5	Anexa 3,5A	NT	Nu
16	<i>Sabanejewia aurata</i>	Dunarință	1146	Anexa 2	Anexa 3	LC	Nu
17	<i>Cottus gobio</i>	Zglăvoacă	1163	Anexa 2	Anexa 3	LC	Nu
18	<i>Eudontomyzon danfordi</i>	Chișcarul	4123	Anexa 2	Anexa 3	LC	Nu
Nevertebrate							
1	<i>Euphydryas maturna</i>	Fluturile maturna	1052	Anexa 2,4	Anexa 3	NE	
2	<i>Lycaena dispar</i>	Fluturile de foc al măcrișului	1060	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LR/NT	
3	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	Fluture vărgat	1078	Anexa 2	Anexa 3	NE	
4	<i>Lucanus cervus</i>	Rădașcă	1083	Anexa 2	Anexa 3,4A	NE	
5	<i>Osmoderma eremita</i>	Pustnic/Gândac sihastru	1084	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NT	
6	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Gândacul de scoarță roșu	1086	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NT	
7	<i>Rosalia alpine</i>	Croitorul fagului	1087	Anexa 2,4	Anexa 3,4	VU	
8	<i>Cerambyx cerdo</i>	Croitorul mare al stejarului	1088	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	VU	

9	<i>Carabus hampei</i>	Gândacul de Zalău	4012	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NE	
10	<i>Nymphalis vaualbum</i>	Fluturele țestos	4039	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NE	
11	<i>Pholidoptera transsylvanica</i>	Cosaș transilvan	4054	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NE	

MPV - mai puțin vulnerabil – **LC** - least concerned – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

V – vulnerabil, **VU** - vulnerable – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii;

AA - Aproape amenințat / în declin – **NT** - Near Threatened / decreasing – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

RR – risc redus – **LR** - Lower Risk – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

P – periclitat – **E** - Endangered – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

NE - Neevaluat

Situația speciilor identificate în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

În cadrul procesului de realizare a planului de management, în perioada 2014-2015 s-au făcut inventarii ale speciilor de faună de interes comunitar, în baza cărora se poate estima starea actuală a speciilor.

În urma inventariilor desfășurate în Aria Protejată Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe s-au identificat 59 de specii de faună de interes comunitar - 13 sp. Mamifere, 3 sp. Amfibieni și reptile, 6 sp. Pești, 10 sp. nevertebrate prezente pe anexa II a Directivei Habitare, dintre care și de 27 de specii de păsări- prezența speciei *Circaetus gallicus* nefiind validată în niciunul din situri, de interes comunitar - prezente pe anexa I a Directivei Păsări.

Această bogăție de specii comunitare denotă pe lângă starea favorabilă a unor habitate, calitatea excepțională din punct de vedere ecologic a acestei regiuni, fiind rezultatul managementului extensiv/tradițional prin coabitarea comunităților locale cu capitalul natural.

Din totalul de 59 specii de interes comunitar, 9 au o stare de conservare corespunzătoare, 17 au o stare de conservare satisfăcătoare, 25 au stare de conservare redusă iar restul de 8 specii au stare de conservare necunoscută. În majoritatea cazurilor intervențiile de management vor viza și habitatele, astfel încât să beneficieze de impactul acestora toate speciile dependente de habitatele respective.

Situația speciilor de interes comunitar identificate în sit

Tabel 13.

Specia	Efectiv populațional estimat	Nr. minim de indivizi estimat în sit	Observații	Stare actuală		
				*C	*S	*N
ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului						
Păsări						
<i>Ciconia nigra</i>	0-2 i	2				*
<i>Ciconia ciconia</i>	50 - 74 p	50			*	
<i>Pernis apivorus</i>	48 - 69 p	48			*	
<i>Circaetus gallicus</i>	2 - 3 p	2				*
<i>Circus aeruginosus</i>	0 - 1 p	1				*
<i>Circus pygargus</i>	0-2p	4				*
<i>Circus cyaneus</i>	6-20 i	6				*
<i>Aquila pomarina</i>	36 - 43 p	36			*	
<i>Aquila chrysaetos</i>	1 - 2 p	1				*
<i>Falco peregrinus</i>	0 - 2 p	1				*
<i>Falco columbarius</i>	5-15 i	5				*
<i>Bonasa bonasia</i>	30 - 55 i	30			*	

<i>Tetrao urogallus</i>	95-210 p	95			*	
<i>Crex crex</i>	440 - 580 p	440		*		
<i>Bubo bubo</i>	0-1p	1				*
<i>Glaucidium passerinum</i>	65 - 95 p	65			*	
<i>Strix uralensis</i>	30 - 55 p	30				*
<i>Asio flammeus</i>	1 - 2 p	1				*
<i>Aegolius funereus</i>	15 - 35 p	15				*
<i>Caprimulgus europaeus</i>	400 - 550 p	400		*		
<i>Dryocopus martius</i>	125 - 200 p	125			*	
<i>Dendrocopos leucotos</i>	40 - 90 p	40				*
<i>Picus canus</i>	30-60 p	10				*
<i>Picoides tridactylus</i>	90 - 140 p	90				*
<i>Lullula arborea</i>	90 - 160 p	90				*
<i>Ficedula parva</i>	50 - 135 p	50				*
<i>Ficedula albicollis</i>	12 - 48 p	12				*
<i>Lanius collurio</i>	1500-2200 p	1500				*
ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior						
Păsări						
<i>Nycticorax nycticorax</i>	20-30i	20				*
<i>Ciconia ciconia</i>	3-4 p	3				*
<i>Pernis apivorus</i>	11-17 p	11			*	

<i>Circaetus gallicus</i>	Șerparul nu cuibărește în ROSPA0030					*
<i>Circus aeruginosus</i>	5-10i	5				*
<i>Circus pygargus</i>	3- 8 i	3				*
<i>Aquila pomarina</i>	0-2 p	1				*
<i>Hieraaetus pennatus</i>	1-2 p	1				*
<i>Falco peregrinus</i>	1p	2			*	
<i>Falco columbarius</i>	2-5i	2				*
<i>Bonasa bonasia</i>	5-20 p	5				*
<i>Tetrao urogallus</i>	5-10 p	5				*
<i>Crex crex</i>	5-10p	5				*
<i>Bubo bubo</i>	0-2 p	1				*
<i>Glaucidium passerinum</i>	10-25 p	10			*	
<i>Strix uralensis</i>	1-7 p	1				*
<i>Aegolius funereus</i>	0-3 p	1				*
<i>Caprimulgus europaeus</i>	2-5 p	2				*
<i>Dryocopus martius</i>	15-25 p	15			*	
<i>Dendrocopos leucotos</i>	30-60 p	30			*	
<i>Picus canus</i>	25-45 p	18		*		
<i>Picoides tridactylus</i>	0-10 p	1				*
<i>Ficedula parva</i>	180-430 p	180			*	
<i>Ficedula albicollis</i>	40-65 p	40				*

<i>Lanius collurio</i>	35-50 p	35			*	
ROSCI0019 Călimani - Gurghiu						
Mamifere						
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	1-20 ex	1	Stare de conservare Necunoscută	-	-	-
<i>Myotis blythii/Myotis oxygnathus</i>	200-500 ex	200	Inadecvată			*
<i>Barbastella barbastellus</i>	400-800 ex	400	Inadecvată			*
<i>Miniopterus schreibersi</i>	5-30 ex	5	Stare de conservare Necunoscută	-	-	-
<i>Myotis myotis</i>	300-700 ex	300	Inadecvată			*
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	-	-	specie caracteristică pentru zonă – observată la inventarieri			
<i>Myotis bechsteinii</i>	-	-	specie caracteristică pentru zonă – observată la inventarieri			
<i>Myotis emarginatus</i>	-	-	specie caracteristică pentru zonă – observată la inventarieri			
<i>Myotis dasycneme</i>	-	-	specie caracteristică pentru zonă – observată la inventarieri			
<i>Canis lupus</i>	33-38 exemplare/maxim 66 ex	Minim 33 indivizi	Situația actuală este bună pentru specie	*		
<i>Ursus arctos</i>	>198	minim 198 ex		*		

<i>Lutra lutra</i>	>30	Minim 30 indivizi	Populație stabilă	*		
<i>Lynx lynx</i>	între 24-36 exemplare	Minim 18	abundență relativă între 2,15 - 3,23 indivizi/100km ² .	*		
Amfibieni și reptile						
<i>Triturus cristatus</i>	Nu există o populație viabilă de Triturus cristatus	formată din câțiva indivizi, probabil unul-două cupluri.	Nu există o populație propriu-zisă de tritoni cu creastă			*
<i>Bombina variegata</i>	18000 de indivizi	6099 de indivizi adulți și juvenili	Stare de conservare favorabilă	*		
<i>Triturus montandoni</i>	1800 de indivizi	594 de indivizi adulți și juvenili	Stare de conservare puțin favorabilă			*
Pești						
<i>Hucho hucho</i>	populație mică	nu se pot face estimări privind efectivele acestei specii	existența unei populații viabile dar foarte fragile			*
<i>Gobio uranoscopus</i>	Imposibil de estimat- populație stabilă de porcușor de vad Clasa 7. 10000-50000	minim 2,67 exemplare/100 m ² în interiorul sitului ROSCI0019 Călimani – Gurghiu 35557 ex	restabilirea conectivității la nivelul pragului de la Brâncovenești	*		

<i>Barbus meridionalis</i>	Imposibil de estimat- populație stabilă și viabilă de mreană vânăta Clasa 11.1000000- 5000000	208 exemplare/100 m ² în interiorul sitului ROSCI0019 Călimani – Gurghiu Minim 3453533 ex	perspectivele viitoare ale acestei specii sunt destul de bune			*
<i>Sabanejewia aurata</i>	Imposibil de estimat- populație stabilă de câră Clasa 8. 50000-100000	minim 4,6 exemplare/100 m ² în interiorul sitului ROSCI0019 Călimani – Gurghiu minim 60490	prezența unor praguri în râurile Ilva și Zebrac	*		
<i>Cottus gobio</i>	Imposibil de estimat-este una dintre cele mai afectate specii de pești din interiorul sitului Clasa 7. 10000-50000	minim 2,96 exemplare/100 m ² în valea Mureșului superior minim 23138	prezenței pragului de beton de la Brâncovenești și prezența barajului de pe Răstolița fragmentează populațiile			*
<i>Eudontomyzon danfordi</i>	Clasa 7. 10000-50000	10,37 exemplare/100 m ² în Valea Gurghiului Minim 24973	specia și-a redus arealul în ultimele decenii			*

	Clasa 8. 50000-100000	1,63 exemplare/100 m ² în valea Mureșului superior Minim 59814 de exemplare				
Nevertebrate						
<i>Euphydryas maturna</i>	Nu poate fi estimată momentan. este necesară investigarea amănunțită și monitorizarea multianuală a speciiei pentru a putea obține date privind distribuția și efectivele populaționale	nu au fost întâlniți indivizi ai speciei <i>Euphydryas maturna</i>	48 de zone cu habitat potențial cu stare de conservare bună. potențială stare bună de conservare a speciei		*	
<i>Lycaena dispar</i>	5389 - 9756	72	stare favorabilă de conservare a habitatelor potențiale	*		
<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	3000- 4100	114	stare favorabilă de conservare,	*		
<i>Lucanus cervus</i>	1600 -1920 de indivizi.	63	Stare bună de conservare		*	
<i>Osmoderma eremita</i>	-	-	Identificate habitate specifice și un individ mort		-	
<i>Cucujus cinnaberinus</i>	2288-3432 de indivizi	61 larve	Starea de conservare poate fi		*	

			considerată satisfăcătoare			
<i>Rosalia alpina</i>	Aprox. 6 891,20 de indivizi	7 indivizi	151 de habitate potențiale		*	
<i>Cerambyx cerdo</i>	-	-	-10 habitate potențiale cu indivizi identificați.		-	
<i>Carabus hampei</i>	Neidentificată la inventarieri		35 de habitate potențiale. Habitatele potențiale pentru <i>Carabus hampei</i> , se află într-o stare favorabilă bună.	*		
<i>Nymphalis vaualbum</i>	Nu au fost întâlniți indivizi ai speciei <i>Nymphalis vaualbum</i> . Prin urmare nu au putut fi aplicate metode de calcul al indicilor ecologici. Este citată în Planul de management al Parcului Național Călimani		35 de locații cu habitat potențial cu stare bună. Considerăm starea de conservare a habitatului la nivelul sitului ROSCI0019 Călimani – Gurghiu ca fiind nefavorabilă.			*
<i>Pholidoptera transsylvanica</i>	Specia nu a fost găsită. Este citată în Planul de management al Parcului Național Călimani		Negăsite la inventarieri		-	
ROSCI0113 Mlaștina după Luncă						
Mamifere						
<i>Myotis myotis</i>	600-700 ex	600	cele două specii au o colonie mixtă în biserica ortodoxă din			*

<i>Myotis blythii</i>			Voșlăbeni, situată în apropierea sitului, la o distanță aeriană de 2,2 km de centrul sitului			*
Amfibieni și reptile						
<i>Triturus montandoni</i>	1800 de indivizi.	594	Stare de conservare puțin favorabilă		*	
<i>Bombina variegata</i>	4200 de indivizi	18000	Stare de conservare favorabilă Stare de conservare nefavorabilă în ROSCI0113	*		

Legendă:

*C - Corespunzătoare - se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent

*S - Satisfăcătoare - îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management fără a implica reconstrucții ecologice

*N - Necorespunzătoare - degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu minime intervenții de reconstrucție ecologică

Situația speciilor de păsări de interes comunitar menționate în formularele standard.

Tabel 14.

Specia	Efective cf. formular standard				Efective cf. inventrierilor			
	Rezidentă	Reproducere	Iernat	Pasaj	Rezidentă	Reproducere	Iernat	Pasaj
ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului								
Păsări								
<i>Ciconia ciconia</i>		50-60 p				50 - 74 p		
<i>Pernis apivorus</i>		40-55 p				48 - 69 p		
<i>Circaetus gallicus</i>		2-3 p				2 - 3 p		
<i>Circus aeruginosus</i>		0-1 p		60-100 i		0 - 1 p		-
<i>Circus cyaneus</i>			40-50				6-20 ii	
<i>Aquila pomarina</i>		35-45 p				36 - 43 p		
<i>Aquila chrysaetos</i>	1-2 p				1 - 2 p			
<i>Falco peregrinus</i>	1-2 p				0 - 2 p			
<i>Bonasa bonasia</i>	250-280 p				30 - 55 i			
<i>Tetrao urogallus</i>	150-190 i				95-210 p			
<i>Crex crex</i>		180-250 p				440 - 580 p		
<i>Bubo bubo</i>	1p				0 - 1 p			
<i>Glaucidium passerinum</i>	80-110p				65 - 95 p			
<i>Strix uralensis</i>	60-70p				30 - 55 p			
<i>Asio flammeus</i>		0-1 p				1 - 2 p		
<i>Aegolius funereus</i>	200-220 p				15 - 35 p			
<i>Caprimulgus europaeus</i>		250-320 p				400 - 550 p		
<i>Dryocopus martius</i>	70-90 p				125 - 200 p			
<i>Dendrocopos leucotos</i>	60-80 p					40 - 90 p		
<i>Picoides tridactylus</i>	140-170 p				90 - 140 p			
<i>Lullula arborea</i>		500-700 p				90 - 160 p		
<i>Ficedula parva</i>		500-600 p				50 - 135 p		

<i>Ficedula albicollis</i>		4500-5500 p				12 - 48 p		
<i>Lanius collurio</i>		6000-7000 p				1500-2200 p		
ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior								
Păsări								
<i>Nycticorax nycticorax</i>				20-30 i				20-30i
<i>Ciconia ciconia</i>		4-5 p				3-4 p		
<i>Pernis apivorus</i>		20-30 p				11-17 p		
<i>Circaetus gallicus</i>		2-3 p				Nu cuibărește în Aria Specială de Protecție		
<i>Circus aeruginosus</i>				5-10 i				5-10i
<i>Circus pygargus</i>				3-8 i				3- 8 i
<i>Aquila pomarina</i>		2-5 p				0-2 p		
<i>Hieraaetus pennatus</i>		1-2 p				0p		
<i>Falco columbarius</i>			2-5 i				2-5i	
<i>Bonasa bonasia</i>	180-220 p				5-20 p			
<i>Tetrao urogallus</i>	70-100 i				5-10 p			
<i>Crex crex</i>		5-10 p				5-10p		
<i>Bubo bubo</i>	2-5 p					0-2 p		
<i>Glaucidium passerinum</i>	50-60p				10-25 p			
<i>Strix uralensis</i>		60-80 p			1-7p			
<i>Aegolius funereus</i>	110-130 p				0-3 p			
<i>Caprimulgus europaeus</i>		70-100 p				2-5 p		
<i>Dryocopus martius</i>	90-110 p				15-25 p			
<i>Dendrocopos leucotos</i>	80-100 p				30-60 p			
<i>Picoides tridactylus</i>	50-70 p				0-10 p			
<i>Ficedula parva</i>		1400-1600 p				180-430 p		
<i>Ficedula albicollis</i>		8000-10000p				40-65 p		
<i>Lanius collurio</i>		400-600 p				35-50 p		

I – indivizi

P – perechi

Specii de faună de interes economic

Speciile vâdate pe teritoriul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe: mistreț - *Sus scrofa*, potârniche - *Perdix perdix*, iepure - *Lepus europaeus*, căprior - *Capreolus capreolus*, cerb - *Cervus elaphus*, vulpe - *Vulpes vulpes*, bursuc - *Meles meles*, jder - *Martes foina*, pisică sălbatică - *Felis silvestris*, păsări acvatice: rață mare - *Anas platyrhynchos*, rață pitică - *Anas crecca*, rață cârâitoare - *Anas querquedula*.

Speciile de pești pescuite în apele Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe: clean - *Squalus cephalus*, mreană vânată - *Barbus petenyi*, mreană - *Barbus barbus*, știucă - *Esox lucius*, păstrăv indigen - *Salmo fario*, mihalț - *Lota lota*, beldiță - *Alburnoides bipunctatus*, babușcă - *Rutilus rutilus*, biban - *Perca fluviatilis*, roșioară - *Scardinius erythrophthalmus*, oblete - *Alburnus alburnus*, scobar - *Chondrostoma nasus*, porcușor - *Gobio gobio*, și chiar țipar - *Misgurnus fossilis*.

Alte specii de interes conservativ

Cu ocazia inventarierii din perioada de implementare a proiectului au fost identificate și alte specii de faună de interes de conservare, altele decât cele menționate în formularul standard:

Specii de faună de interes de conservare, identificate în cadrul sitului - altele decât cele din formularul standard

Tabel 154.

Nr Crt	Nume specie	Statut de protecție	Lista roșie globală Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii
1	<i>Myotis mystacinus</i>	Anexa IV	MPV
2	<i>Myotis brandtii</i>	Anexa IV	MPV
3	<i>Myotis alcathoe</i>	Anexa IV	MPV
4	<i>Myotis daubentonii</i>	Anexa IV	MPV
5	<i>Myotis nattereri</i>	Anexa IV	MPV
6	<i>Eptesicus serotinus</i>	Anexa IV	MPV

7	<i>Eptesicus nilssonii</i>	Anexa IV	MPV
8	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Anexa IV	MPV
9	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Anexa IV	MPV
10	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	Anexa IV	MPV
11	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Anexa IV	MPV
12	<i>Hypsugo savii</i>	Anexa IV	MPV
13	<i>Nyctalus noctula</i>	Anexa IV	MPV
14	<i>Nyctalus leisleri</i>	Anexa IV	MPV
15	<i>Plecotus auritus</i>	Anexa IV	MPV
16	<i>Vespertilio murinus</i>	Anexa IV	MPV
17	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Anexele II și IV	LC
18	<i>Myotis bechsteinii</i>	Anexele II și IV	AA
19	<i>Myotis emarginatus</i>	Anexele II și IV	LC
20	<i>Myotis dasycneme</i>	Anexele II și IV	AA
21	<i>Neptis sappho</i>	Ordonanța nr.57/2007, Anexa 4B.	VU, NT
22	<i>Salamandra salamandra</i>	Ordonanța nr.57/2007, Anexa 4B. Trecută în “Cartea roșie a vertebratelor din România”.	LC
23	<i>Triturus- alpestris</i>	Ordonanța nr.57/2007, Anexa 4B. Trecută în “Cartea roșie a vertebratelor din România”.	LC
24	<i>Bufo bufo</i>	Ordonanța nr. 57/2007, Anexa 4B. Trecută în “Cartea roșie a vertebratelor din România”.	LC
25	<i>Rana temporaria</i>	Ordonanța nr.57/2007 Anexa 4B Anexa 5A. Trecută în “Cartea roșie a vertebratelor din România”.	LC
26	<i>Lacerta agilis</i>	Directiva Habitate, Anexa 4, Ordonanța nr.57/2007, Anexa 4A.	LC
27	<i>Zootoca vivipara</i>	Ordonanța nr.57/2007, anexa 4A	LC

28	<i>Anguis fragilis</i>	Ordonanța nr.57/2007, Anexa 4B. Trecută în “Cartea roșie a vertebratelor din România”.	LC
29	<i>Natrix natrix</i>	Nu e protejat prin lege	LC
30	<i>Zamenis –Elaphe- longissimus</i>	Ordonanța nr.57/2007, Anexa 4A - Sp. de interes comunitar Protecție strictă. Trecută în “Cartea roșie a vertebratelor din România”.	LC
31	<i>Coronella austriaca Laurenti</i>	Directiva Habitatare, Anexa 4, Ordonanța nr.57/2007, Anexa 4A. Trecută în “Cartea roșie a vertebratelor din România”.	-
32	<i>Vipera berus</i>	Ordonanța nr.57/2007, Anexa 4B. Trecută în “Cartea roșie a vertebratelor din România”.	-
33	<i>Triturus – Lissotriton- montandoni</i>	Ordonanța de Urgență nr. 57/2007, Anexa 3 Anexa 4A - Specii de interes comunitar - Protecție strictă. Trecută în “Cartea roșie a vertebratelor din România”	LC
34	<i>Thymallus thymallus</i>	Ordonanța de Urgență nr. 57/2007, Anexa 5A	AM
35	<i>Lota lota</i>	Ordonanța nr.57/2007, Anexa 4B.	VU
36	<i>Misgurnus fossilis</i>	- Ordonanța nr.57/2007, anexa 3	LC
37	<i>Carassius carassius</i>	Ordonanța nr.57/2007, Anexa 4B.	LC
38	<i>Rhodeus amarus</i>	- Ordonanța nr.57/2007, anexa 3	LC
39	<i>Aspius aspius</i>	Ordonanța nr.57/2007, anexa 3	LC
40	<i>Romanogobio vladykovi</i>	-	LC
41	<i>Cobitis elongata</i>	Ordonanța nr.57/2007, anexa 3	LC

42	<i>Ciconia nigra</i>	Ordonanța nr.57/2007, anexa 3	LC
43	<i>Circaetus gallicus</i>	Ordonanța nr.57/2007, anexa 3	LC
44	<i>Circus pygargus</i>	Ordonanța nr.57/2007, anexa 3	LC
45	<i>Falco columbarius</i>	Ordonanța nr.57/2007, anexa 3	LC
46	<i>Picus canus</i>	Ordonanța nr.57/2007, anexa 3	LC

MPV - mai puțin vulnerabil – **LC** - least concerned – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

V – vulnerabil, **VU** - vulnerable – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii;

AA - Aproape amenințat / în declin – **NT** - Near Threatened / decreasing – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

RR – risc redus – **LR** - Lower Risk – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

P – periclitat – **E** - Endangered – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

B.3.5. Ecosisteme

În cadrul siturilor au fost identificate următoarele categorii de ecosisteme:

- Ecosisteme forestiere - 80% din suprafața sitului
- Ecosisteme de pășuni –13 % din suprafața sitului
- Ecosisteme de fânețe- 0,8% din suprafața sitului
- Ecosisteme de ape și zone umede -ape curgătoare, pâraie temporare, lacuri, mlaștini, alte ape stătătoare-0,1% din suprafața sitului
- Ecosisteme artificiale - drumuri, construcții, diverse amenjări- 0,4 % din suprafața sitului
- Ecosisteme de suprafețe agricole- 5% din suprafața sitului.

Toate aceste categorii de ecosisteme au rolul lor în cadrul sitului Natura 2000, inclusiv elementele antropice, ce pot adăposti sau asigura resursă trofică diverselor specii -lilieci, vidră, diverse specii de păsări, rozătoare et cetera.

Procentul indicat pentru aceste ecosisteme este cel corespunzător datelor din Corine LandCover 2006 elaborat de European Environment Agency. Situația este dată pentru întreaga suprafață a Ariei Protejate, nu numai pentru acele ecosisteme care includ habitatele din formularele standard ale ariilor protejate.

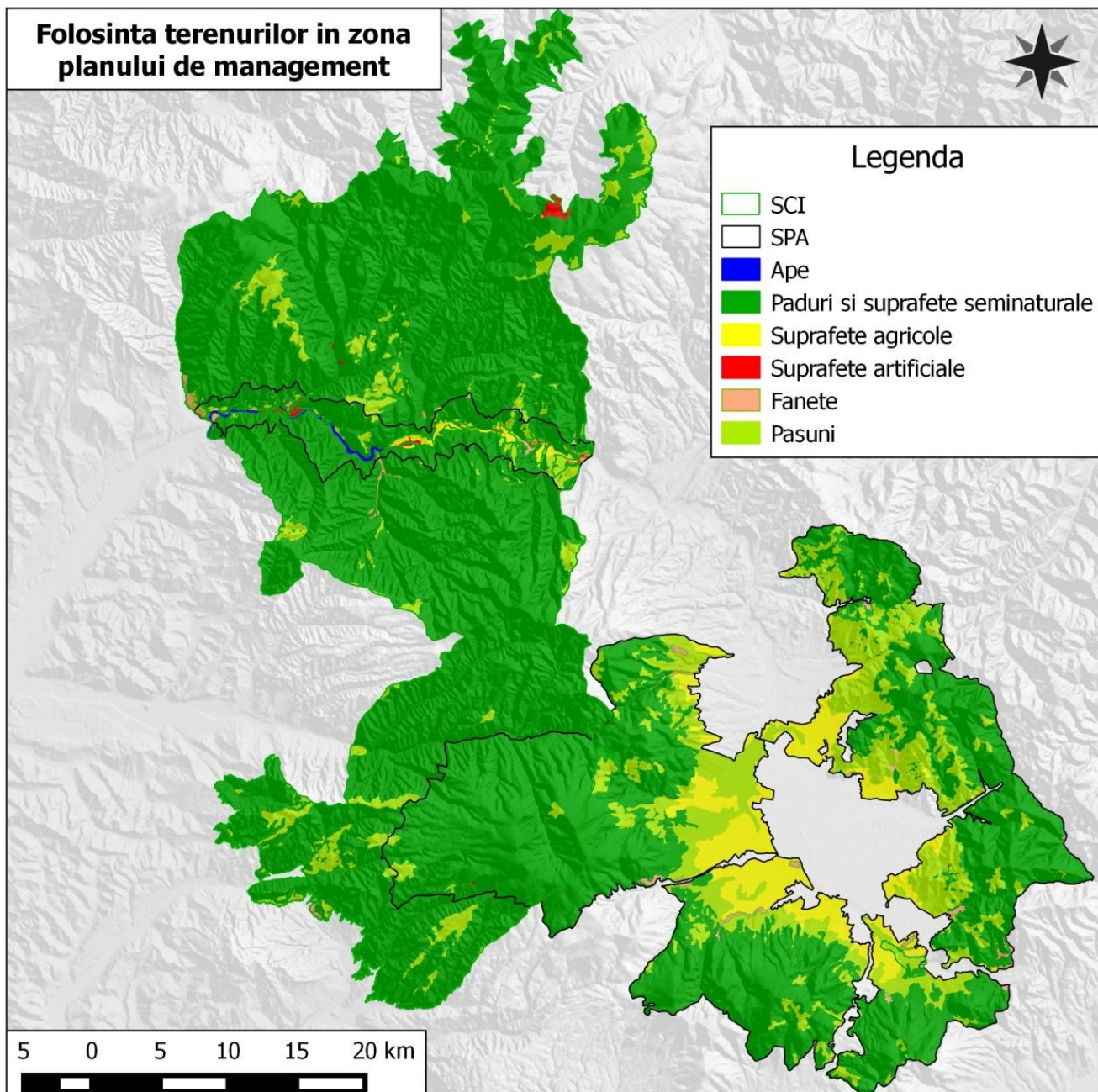

Figura 6. Harta folosinței terenurilor în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe -Corine Land Cover 2006

B.3.6. Peisajul

Peisajul este unul caracteristic zonelor montane, cu defilee - Defileul Mureșului, sau depresiuni largi - Giurgeului, înconjurată de masive muntoase împădurite. Defileul Mureșului, între Deda și Toplița, are o lungime de 33 km și formează limita dintre Munții Călimani și Munții Gurghiu, din grupa centrală a Carpaților Orientali. Defileul leagă Depresiunea Giurgeului cu Podișul Transilvaniei și reprezintă cea mai lungă străpungere prin lanțul vulcanic din țara noastră. Defileul este caracterizat de prezența unor sectoare foarte înguste, cu versanți abrupti și înalți, cu numeroase conuri de dejecție alcătuite din bolovăniș vulcanic. Pe alocuri, valea se lărgeste făcând loc unor depresiuni deluroase - 4 bazinete, dintre care cea mai bine individualizată este covata de prăbușire Lunca Bradului. Plafonul culmilor, cu aspect deluros, se menține între 900 – 1000 m, fiind încadrat de pindenii podișului vulcanic înălțat la peste 1000 – 1200 m. Stâncile andezitice sub formă de ace, turnuri, colți și alte forme de relief interesante, formate pe aglomeratele vulcanice prin procese de alterare, dezagregare, eroziune eoliană și pluviudenudație. Înălțimile absolute în cadrul defileului sunt Vârful Zespezel - 1278 m, care oferă o panoramă impresionantă asupra întregii axe transcarpatice, Vârful Tarnița în extremitatea estică și Vârful Scaun în vest. Cea mai mare parte a teritoriului este acoperită de păduri de rășinoase și foioase, aflate într-un echilibru dinamic. Pădurile de luncă sunt prezente aproape în tot cursul defileului, de-o parte și de alta a râului Mureș. În zonele de îngustări excesive ale defileului, în locul pădurii s-au instalat buruienișurile de luncă cu câteva exemplare de salcie și arin. Ca urmare a activității omului, în locul fostelor păduri apar ca formațiuni secundare asociațiile tăieturilor de pădure și a pajiștilor naturale - fânețe, pășuni, pajiști de luncă. Datorită cositului permanent și la timpul potrivit - după înflorirea și fructificarea speciilor, pajiștile au viață lungă și sunt bogate în specii. Din peisajul defileului se remarcă și vegetația de stâncărie. Stâncile și pereții stâcoși, apăruiți în urma construirii drumului național, reprezintă mari suprafețe pe versantul drept al Mureșului. Cele mai frumoase stâncării sunt în partea superioară a defileului între Stânceni și Meștera, precum și pe Stânca Șoimilor de lângă Neagra. Aceasta din urmă se înalță semeț deasupra defileului. Într-o jumătate de oră se poate urca pe vârful, pentru a admira întregul defileu. Pe vârful pădurea se deschide și apare o panoramă nemaipomenită a defileului. Stâncile au o expoziție sudică, sud-vestică adăpostind astfel plante xerofile, iubitoare de căldură, care astfel supraviețuiesc rar sau deloc în celelalte părți ale defileului.

O altă atracție poate fi grohotișul andezitic de pantă de pe muntele Leul. Pădurea de molid de pe muntele Leul situată în zona comunei Stânceni adăpostește o scurgere de bolovăniș andezitic cu un aspect maiestuos. Urcând drumul spre vârf putem admira atât peisajul cât și plantele care reușesc să se mențină printre crăpăturile stâncilor. Depresiunea Giurgeului sau Tara Giurgeului, desi nu ocupa o suprafață mare - 1621 km² ,se caracterizează prin condiții și resurse naturale variate. Utilizarea resurselor lor a evoluat in decursul timpului, in functie de diferitele moduri de productie a bunurilor materiale, generând în consecință un peisaj cultural - tradițional. Din punct de vedere morfologic Depresiunea Giurgeului se poate subdiviza in Depresiunea Gheorgheni pana la pragul vulcanic de la Sarmas și depresiunea Toplita pana la gura defileului Toplita - Deda.Vatra depresiunii se afla la circa 800 - 850 m altitudine absoluta. Aici se gasesc asezarile permanente a aproximativ 90 % din populatie și tot aici se desfasoara activitatile economice de baza: industriale si agricole. Tot aici se inscrie cea mai mare densitate a cailor de comunicatie. În vatra depresiunii pot fi deosebite doua sectoare: sectorul sudic, respectiv sesul inalt al Giurgeului - 734 - 850 m, limitat la nord de Dealul Senetea - 742m, si Dealul Pasunea Niaras - 850 m, si sectorul nordic, respectiv platourile fragmentate - 642 - 850 m, care intovarasesc albia adancita - cu circa 100 m, a Muresului.Ramele muntoase ale depresiuni sunt în cea mai mare parte ocupate de păduri de foioase, rașinoase și amestecuri. Pe alocuri se regăsesc fânețe valoroase și doar izolat formațiuni stâncoase de mică amploare.Principalele unități peisagistice regăsite în aria protejată Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe sunt:

- Defileul Mureșului
- Zona de creastă a masivelor Călimani Gurghiu cu caldera vulcanică;
- Pajiștile alpine, stâncoase, cu specii de plante acidofile, cu insule de jneapăn și smirdar
- Grohotișurile silicioase,
- Pădurile de amestec și coniferele, care urcă până în golul alpin;
- Jnepenișuri și ienupărete care fac tranziția între pădurile de limită și pășunile cu țapoșică;
- Peisaj antropic –foste exploatări de sulf, baraje hidrotehnice, et cetera. - cu impact negativ deosebit, în special în zonele depresionare, puternic modificat de om de-a lungul timpului, prin defrișări, peisajul mai păstrează zone cu aspecte caracteristice regiunii.
- Este, așadar, un peisaj mozaicat, foarte divers, cu păduri întinse, pajiști, versanți abrupti și zone umede. Presiunile mari de dezvoltare intensă pot duce foarte ușor la antropizarea exagerată a acestui peisaj, așa cum s-a întâmplat în zone similare în toată Europa. Creșterea nivelului de antropizare, respectiv degradarea peisajului este asociată cu reducerea serviciilor de mediu extrem de importante, pe care le furnizează în prezent mozaicul de ecosisteme: filtrarea aerului și apei, reglarea microclimatului și atenuarea extremelor, asigurarea relațiilor ecologice critice

pentru menținerea resurselor naturale - de exemplu prin menținerea habitatelor propice pentru polenizatorii care au impact major și asupra culturilor de plante agricole.

B.3.7. Procese naturale

Pe teritoriul **Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe**, procesele naturale sunt încă semnificativ reprezentate ca întindere și intensitate, principalele ecosisteme din Aria Protejată fiind tipice zonei continental-alpine. Se poate observa o zonalitate clară, care pornește de la pădurile montane de foioase, păduri de conifere și ajunge la pășunile alpine și zonele de stâncării. Aceste ecosisteme sunt unele dintre cele mai complexe întâlnite în Europa, fiind încă în stare bună de conservare. Atât habitatele și speciile, cât și procesele ecologice sunt bogate și decurg în normalitate cu mici excepții punctiforme, acolo unde factorul antropic a perturbat sau perturbă naturalețea zonei. Dintre procesele naturale care cere o atenție deosebită din partea specialiștilor în viitorul apropiat, invadarea și înaintarea pădurii în detrimentul pajiștilor este de domeniul prezentului, acest fenomen instalându-se din cauza lipsei pășunatului în zona de creastă și în ochiurile de pe versanți. Cu toate că este un proces natural, flora erbacee, importantă din punct de vedere științific și peisagistic, riscă să dispară. Un alt proces, asemănător cu cel anterior, este dezvoltarea și răspândirea comunităților de jneapăn pe versanți ceea ce face ca smirdarul, iubitor de lumină, să fie eliminat din competiție.

Principalele procese ecologice sunt:

Sucesiunea

Sucesiunea este un proces natural, specific tuturor habitatelor, fiind deseori generat sau influențat de activitățile antropice. În cazul pășunilor și fânețelor, acest fenomen poate avea efecte negative dacă are lor ca urmare a abandonului terenurilor. Acestea, neîntreținute, se împăduresc treptat, pierzându-și caracteristicile esențiale pentru asigurarea hranei și adăpostului speciilor care depind de ele - ex: cristel de câmp, barza neagră, barză albă, vânturel roșu, șorecar comun, et cetera. Acest fenomen s-a instalat din cauza lipsei pășunatului în zona de creastă și în ochiurile de pe versanți. Cu toate că este un proces natural, flora erbacee, importantă din punct de vedere științific și peisagistic, riscă să dispară. Dacă trecerea lor se face controlat, într-o perioadă relativ lungă de timp, valoarea lor ecologică poate crește, prezența arborilor izolați ducând la creșterea biodiversității în aceste tipuri de habitate. Un alt proces, asemănător cu cel de împădurire, este dezvoltarea și răspândirea comunităților de jneapăn pe versanți ceea ce va face ca smirdarul, iubitor de lumină, să fie eliminat din competiție. Acest proces trebuie evaluat din toate punctele de vedere și ulterior aplicate măsurile care se impun având în vedere

importanța comunitară de care se bucură acest tip de habitat. În cazul pădurilor procesul de succesiune este împiedicat prin aplicarea tratamentelor silvice. Chiar dacă prin acestea din urmă se urmărește inclusiv asigurarea echilibrului ecologic și continuitatea în sens crescător al funcțiilor ecologice ale habitatelor forestiere, fenomenul de succesiune este inexistent deoarece se urmărește promovarea tipului natural fundamental de pădure stabilit științific, prin cercetări de teren.

Inundarea

Fenomenul de inundare contribuie în mod semnificativ la formarea habitatelor specifice denumite generic "zone umede": aninișuri, mlaștini, pjiști umede, et cetera. Odată cu îndiguirile, acest fenomen natural a fost limitat la albia minoră din incinta îndiguită, reducând semnificativ amploarea acestui proces. Fenomenul este prezent activ în zona de luncă a râului Mureș precum și în depresiunea Giurgeului acolo unde acviferul este prezent la suprafață.

Meandrarea

Fenomenul natural de meandrare se manifestă prin depunerea constantă de aluviuni, concomitent cu erodarea malurilor, generându-se acea formă de "bucle" caracteristică pentru râurile de câmpie. Meandrarea ca fenomen, generează o varietate de habitate rare și indispensabile multor specii de faună: maluri verticale erodate, depuneri de mâl și aluviuni, ochiuri de apă, maluri mârloase et cetera. Cu ocazia viiturilor mai mari, aceste meandre - bucle, se pot rupe, rămânând izolate sub forma unor brațe moarte, periodic inundate și alimentate cu apă. Îndiguirile și consolidările malurilor cu gabioane de piatră, în această zonă, au dus la diminuarea sau imposibilitatea formării lor. Totodată, prin îndiguire, se modifică semnificativ forma și adâncimea albiei minore a râurilor. Dacă, în cazul un râu neîndiguit avem de a face cu o varietate de forme, în cazul unui îndiguit fundul albiei este mai adânc - datorită creșterii vitezei, și uniform pe toată lungimea. Acest fapt duce la scăderea numărului de specii de pești ce utilizează varietatea de habitate, prezente în mod natural într-un râu de deal/munte pentru depunere de ponte și hrănire. Adâncirea fundului albiei are ca efect secundar scăderea nivelului pânzei apei freactice, ducând la afectarea sau chiar modificarea habitatelor umede de luncă și la intensificarea fenomenului de secetă.

Sedimentarea

Sedimentarea, ca proces natural, stă la baza procesului de meandrare. Prin construirea de baraje, acest fenomen poate fi puternic influențat, manifestându-se mai puternic în amonte de baraje - provocând colmatarea albiilor, și aproape deloc în aval de baraje, unde cursurile râurilor sunt aproape liniare.

B.4. Informații socio-economice și culturale

Informațiile din acest capitol își propun să realizeze o diagnoză a comunităților din această zonă pentru a identifica potențialul uman, social, economic și natural care poate sta la baza generării acestor beneficii socio-economice. Obiectivele acestei cercetări au fost acelea de a analiza potențialul de dezvoltare a activităților economice din zonă și de a identifica posibile beneficii socio-economice ale includerii în rețeaua Natura 2000, precum și o cale de a crește progresiv economia zonei ținând cont de valorile naturale din zonă.

Comunitățile din această regiune, de-a lungul istoriei, secole la rând a avut rolul de a apăra granițele estice. Aceste comunități au fost mereu organizate pe principiul secular al autoapărării. Membrii comunității au fost pregătiți în același timp pentru a fi membrii valoroși ai comunității locale și pentru a combate influențele exterioare, care în această perioadă erau în mod dominant negative. Faptul că aceste comunități secuiești erau mereu expuse agresiunilor venite din exterior și faptul că se puteau sprijini numai pe puterile proprii, a contribuit decisiv la accentuarea caracterului închis, conservator, rigid al acestora. Această parte a Secuimii era încătușată practic în sistemul grăniceresc, un obstacol major în calea dezvoltării, o piedică în efortul de a ține pasul cu libertatea spirituală care era în plină perioadă de înflorire în restul Transilvaniei în perioada secolelor XVIII-XX. Aceste minime rânduri de istorie, scot la iveală caracteristica cea mai importantă pe care comunitățile de aici o au, aceea de conservatorism și autosustenabilitate, lucruri care se răsfrâng în modul cum au fost exploatate resursele naturale.

B.4.1. Comunități

Din punct de vedere administrativ, Aria Protejată Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe sunt amplasate pe teritoriul a patru județe, în cadrul unităților administrativ-teritoriale:

Jud. Harghita: Bilbor, Borsec, Cârța, Ciumani, Corbu, Dănești, Ditrău, Gheorgheni, Joseni, Lăzarea, Praid, Remetea, Sândominic, Sărmaș, Subcetate, Suseni, Toplița, Tulgheș, Vărșag, Voșlăbeni.

Jud. Mureș: Brâncovenești, Chiheru de Jos, Deda, Eremitu, Gurghiu, Hodac, Ibănești, Lunca Bradului, Răstolița, Rușii-Munți, Sovata, Stânceni, Vătava.

Jud. Suceava:Dorna Cândrenilor, Panaci, Poiana Stampei, Șaru Dornei.

Jud. Bistrița Năsăud:Bistrița Bârgăului.

Suprafața situată în ROSCI0019 Călimani-Gurghiu se caracterizează prin faptul că nu este populată de mari comunități umane, activitatea antropică - în afara gospodăririi pădurilor, nu a avut efecte semnificative asupra habitatelor forestiere. Populația reprezintă concomitent factor de acțiune, factor de consum și beneficiar al dezvoltării, însă densități mai ridicate se găsesc în zonele joase intradepresionare, fiind expresia răspândirii populației în teritoriu și arată gradul de intensitate a populării acestuia. Desfășurarea vieții sociale și economice într-un teritoriu este condiționată de atingerea unui prag minim care să permită crearea și funcționarea normală a unei comunități. Indicatorul permite identificarea zonelor de concentrare a populației și influențează în mare măsură procesul de dezvoltare atât la nivel macroeconomic, cât și în profil teritorial. Populația locală este principalul factor interesat în managementul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior. Având în vedere gradul mai mare sau mai mic de incluziune în Aria Protejată, s-au luat în calcul doar 38 de localități, dintre care 34 de comune și 4 orașe care sunt relevante sub aspect administrativ. Conform datelor Institutului Național de Statistică aferente anului 2015- cel mai recente date, în zonă locuiau 172296 persoane, dintre care 29 % în mediul urban, iar restul în mediul rural. Comparativ cu informațiile înregistrate la recensământul anterior - 2002, se înregistrează o scădere a numărului locuitorilor din regiune – Anexa 4.

B.4.2. Utilizarea terenurilor și resurselor

Principala resursă naturală a acestor localități este fondul forestier și terenul agricol. Structura medie a acestuia, la nivelul localităților ca întreg, fiind următoarea: Suprafața agricolă 8%, Pășuni 16%, Fânețe 5%, Păduri 68%. Comparând cu structura la nivel național - 64% teren arabil, 23% pășuni, 10% fânețe și 3% vii și livezi, putem afirma că resursele naturale ale zonei sprijină mai degrabă activitățile de prelucrare a lemnului și zootehnia decât cultivarea plantelor. Fărămișarea suprafețelor, lipsa formelor organizate în domeniul valorificării produselor fac ca o serie de culturi tradiționale în anumite zone ale județului să prezinte tendințe de descreștere. Astfel sfecla de zahăr și inul nu se mai regăsesc decât pe o suprafață infimă. Cadrul natural deosebit de pitoresc, cu elemente unice în țară, oferă însemnate posibilități de dezvoltare a turismului ce poate contribui considerabil la o creștere a prosperității zonei.

B.4.3.Economia locală

Economia locală este slab dezvoltată, bazată pe silvicultură și creșterea animalelor, agricultura având în general caracter de subzistență.

Terenurile agricole arabile au suprafețe mici, se cultivă în general cartofi și porumb, necesare majoritar consumului propriu. Nu sunt mari exploatații agricole pe raza parcului. Se practică pășoritul prin transhumanță, turmele de oi urcă la pășunile montane primăvara și coboară toamna. Economia locală în zona Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe are următoarele potențiale interne de dezvoltare:

-materie primă din sectorul forestier,

-metode tradiționale de procesare a produselor forestiere nelemnoase,

-metode tradiționale de procesare a produselor lactate. Analizând distribuția întreprinderilor pe localități putem spune că 25% din întreprinderile industriale se află la Ciumani, aici sunt cele mai multe firme industriale - localitatea poate fi asemănată cu un cluster bazat pe prelucrarea lemnului. Întreprinderi Mici și Mijlocii mai mari la număr, adică în proporție de peste 10% sunt în localitățile: Tulgheș - 14%, Suseni - 13%, Ditrău - 12%, Joseni - 12%.

După cum s-a văzut mai sus, aici există un număr mare de firme care prelucrează lemnul și activează în zona construcțiilor, acest segment a fost grav afectat. Această zonă nu a reușit să contrabalanseze efectele crizei, scăderea producției de case din lemn și materiale lemnoase prin zootehnie, agricultură, prelucrarea produselor agricole și neagricole din zonă, ori prin turism. Eficiența folosirii posibilităților oferite de cadrul natural încă nu este suficient de bună, competitivitatea zonei este destul de scăzută. Deci proiecte integrate, care ajută ca zona să poate folosi resursele naturale, culturale, sunt mai mult decât o necesitate.

Agricultura și silvicultura.

Așa cum a fost menționat economia locală este bazată în primul rând pe exploatarea resurselor, în special păduri. Dacă pentru agenții economici silvicultura și exploatarea lemnului este principala activitate, pentru persoanele fizice creșterea animalelor este percepută a fi principala activitate aducătoare de venituri. În zonă agricultura este o parte integrată a vieții de zi cu zi, independent de faptul că cineva practică din vocație sau pentru a-și completa venitul, cea mai mare parte a populației susține activități agrare. Această zonă este potrivită pentru cultivarea plantelor rezistente la frig - cartofi, ovăz, și pentru pășunat. Cei mai mulți dintre fermieri practică o agricultură de subzistență sau cel mult de semi-subzistență. De-a lungul anilor s-a dezvoltat o tendință de trecere către agricultura

extensivă, la nivelul fiecărei localități existând un număr mic de fermieri ce se detașează clar prin suprafețele exploatate și numărul de capete de animale deținute, fără a crea însă mari exploatații agricole. La nivelul comunității beneficiile generate de agricultura de subzistență sunt mici, acesta neavând capacitatea de a absorbi forța de muncă neocupată. Au fost identificate și alte schimbări la nivelul activităților agricole, schimbări ce reprezintă modalități de adaptare a fermierilor la cerințele pieței și oportunitățile create prin politicile din domeniul agriculturii. Astfel, a fost menționată reducerea masivă a efectivelor de bovine în favoarea ovinelor- Vezi Figura 7, lucru confirmat și de datele statistice din evaluările ultimilor ani. Acest fapt este explicat prin mai mulți factori: costuri mai mici necesare pentru creșterea ovinelor, prețuri mai bune de desfacere a laptelui și a cărnii de oaie și subvențiile pentru pășuni și animale.

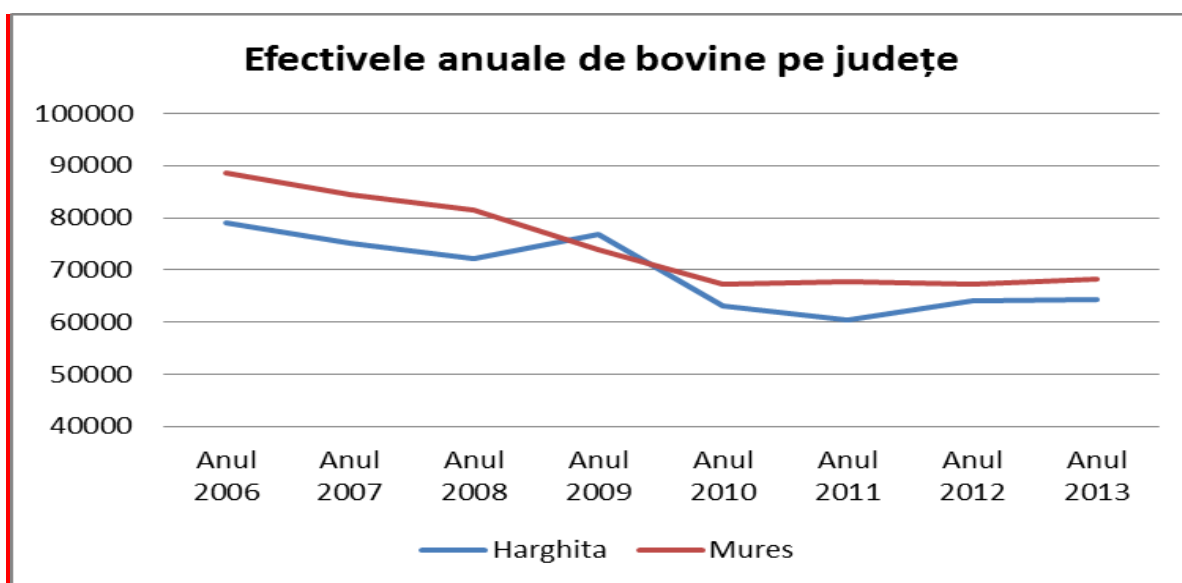
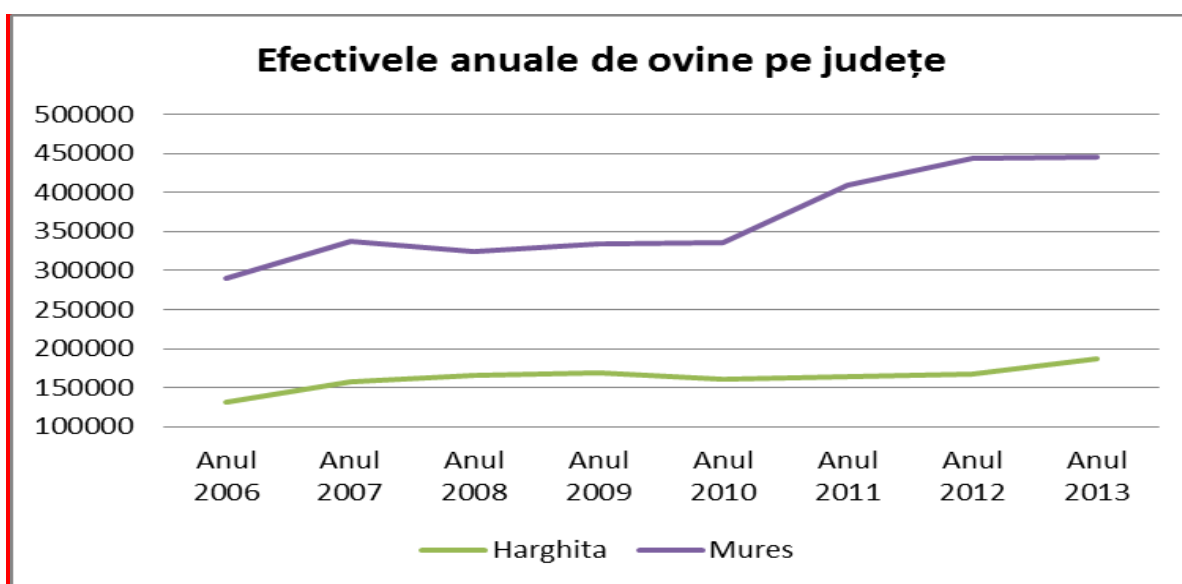

Figura 7. Analiza comparativă multianuală a efectivelor de ovine și bovine pe județe

Infrastructura rutieră în zona sudică a arealului- ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului,este reprezentată de următoarele artere: dinspre Tg. Mureș pe DN13 - până la Bălăușeri și apoi pe DN13B pe ruta Sovata-Gheorgheni, sau pe DN15 - prin Reghin, Deda până la Toplița și apoi pe DN12 pe ruta Ditrău-Gheorgheni, dinspre Piatra-Neamț pe DN12C prin Bicaz până în Gheorgheni, dinspre Moldova pe DN15, prin Pasul Bistricioara-Tulgheș, respectiv localitățile Tulgheș, Borsec și Toplița, dinspre Brașov pe DN12 prin Miercurea Ciuc până în Gheorgheni sau dinspre Odorheiu Secuiesc pe DJ138, pe ruta Zetea-Gheorgheni. În partea vestică- ROSCI0019 Călimani - Gurghiu,infrastructura rutieră este reprezentată de E578- DN15,care face legătura între Reghin și Toplița. Alte căi de acces în sit sunt DN15 până la Lunca Bradului, DJ153 - Reghin-Beica de Jos-Chiheru-Eremitu, DJ150C - Reghin-Gurghiu-Ibănești-Lăpușna. Accesul în partea de sud a sitului se poate face pe DN15, apoi DN13/DN13B- Tg. Mureș-Sovata-Praid-Bucin.Infrastructura feroviară este reprezentată de ruta de cale ferată Brașov-Sf. Gheorghe-Miercurea Ciuc-Izvorul Mureșului-Gheorgheni sau ruta Tg. Mureș-Reghin-Toplița-Gheorgheni

În ceea ce privește infrastructura de transport în zonă, aceasta este esențială pentru impulsivitatea activităților economice, turistice și inclusiv a celor agricole. Pe de altă parte, dezvoltarea infrastructurii de transport ar putea produce noi presiuni asupra mediului înconjurător a cărui calitate actuală este o consecință și a izolării și subdezvoltării economice. Izolarea anumitor localități constituie o barieră pentru desfacerea produselor locale indiferent de natura acestora, și constituie de asemenea o barieră pentru mobilitatea populației active. Din aceste motive trebuie găsită soluția optimă astfel încât dezvoltarea economică a zonei să se facă pe pilonii unei infrastructuri care să țină seamă și de mobilitatea și conectivitatea valorilor naturale ale acestei regiuni.Conform strategiilor de dezvoltare a județelor Mureș și Harghita, pe lângă lucrările de întreținere, programele de reabilitare a drumurilor ținesc aducerea condițiilor de trafic la standarde europene, creșterea capacității portante pe sectoarele reabilite, precum și îmbunătățirea calității traficului. Drumurile județene și comunale în mare parte nu asigură o suprafață de rulare corespunzătoare pentru desfășurarea unui trafic de călători și de marfă în condiții de siguranță și confort optime. Sectoarele de drum cu probleme, importante pentru aceste comunități, sunt în mare măsură deteriorate de activitățile de exploatare a resurselor din zonă, iar rezolvarea acestor probleme, repararea și modernizarea devine o prioritate mai ales pentru evitarea izolării rezidenților din comunitățile afectate. Drumurile comunale de pământ sau agregate îngreunează accesul între centrele de comună și satele aparținătoare, cât și accesul la drumurile naționale și județene, mai ales în perioadele când se înregistrează cantități mari de precipitații. În

aceste cazuri, pe unele sectoare de drum se produc inundații, alunecări de teren și prăbușiri, ceea ce duce la îngreunarea circulației în zonele respective făcând cu atât mai necesare investițiile pentru infrastructura rutieră sau/și regularizări ale cursurilor de apă. Datorită reliefului destul de înalt, o problemă este reprezentată și de traficul pe timp de iarnă, deoarece cantitățile ridicate de zăpadă duc deseori la impracticabilitatea unor sectoare de drum.

B.4.4. Aspecte demografice

Densitatea, structura și dinamica populației din zonă este un factor determinant pentru evoluția biodiversității din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe. Factorul uman este totodată generator de presiuni și amenințări la adresa biodiversității dar și generator de valori de biodiversitate ca urmare a managementului resurselor naturale – cazul peisajului cultural tradițional. În cadrul ultimului recensământ oficial din 2011, conform informațiilor oficiale, principalii indicatorii demografici se prezintă după cum urmează:

Densitatea

Datele privind densitatea populației din regiune arată o concentrare a populației mai degrabă către localitățile urbane așezate în depresiunile intramontane- Gheorgheni, Sovata, Toplița, Borsec.

Comunitățile din centrul zonei de proiect prezintă o densitate a populației destul de mare, aceasta din urmă căpătând valori mai mari o dată cu dispunerea comunităților în vecinătatea principalelor căi de comunicație care străbat zonele limitrofe ale regiunii. Alături de zonele urbane există o densitate crescută a populației în câteva localități rurale - Ditrău, Hodac, Deda, Sărmaș, Remetea care se explică parțial prin apropierea acestora de centrele urbane mari din zonă – Toplița, Gheorgheni.

Dinamica populației în timp

În ultimii 16 ani populația așezărilor zonei a scăzut cu aproximativ 9-10%, precum reiese și din tabelul de mai jos. Cauza scăderii este soldul negativ dintre mortalitate și natalitate - cel mai important factor este scăderea natalității, doar migrația a înregistrat o tendință pozitivă în regiunea analizată. După recensământul din 1992 numărul populației a scăzut în toată țara: până în 2002 a atins o scădere de 5%, iar până în 2008 scăderea a ajuns la 6%. Dacă analizăm județul Harghita, această scădere este și mai semnificativă, iar scăderea în zona depresiunii Giurgeului este mai accentuată decât media pe județul Harghita. Scăderea în această zonă este de 9% raportată la numărul populației din 1992.

Structura Demografică

Din analiza comunităților investigate a reliefat că în percepția actorilor locali există două teme de mare interes în ceea ce privește populația : migrația tinerilor și implicit îmbătrânirea demografică pe o parte, și creșterea ponderii etnicilor romi în totalul populației pe cealaltă parte. În unele localități este menționată și scăderea dramatică a populației ca urmare a migrației temporare, dar și definitive a tinerilor. Un alt fenomen menționat în unele localități este cel al fluxurilor de persoane din mediul urban sau chiar din alte țări ce cumpără locuințe sau se mută temporar/definitiv în localități.

Structura Etnică

Populația de naționalitate maghiară- secuii, este majoritară în această regiune - peste 84,8% din total în județul Harghita, și Mureș-37,8%, iar minoritatea etnică cea mai importantă este cea romă- Mureș- 8.8% și Harghita-1,1%.Potrivit datelor recensământului din 1992 populația județului Harghita avea următoarea componență : 84,6 % maghiari, 14 % români, 1,2 % romi, 1,0 % germani, 0,1 % alte naționalități.Relatiile între români și secui pe de o parte și romi pe de altă parte, au fost marcate întotdeauna de o anumită segregare: vecinătatea romilor, școala romilor, locul romilor în cimitir. Cum proporția romilor în totalul populației este într-o permanentă evoluție ascendentă atât datorită migrației cât și sporului natural mai ridicat, în discuțiile despre populația zonei apare frecvent “problema romilor”. În contextul în care valorile sociale ale romilor sunt percepute a fi total diferite de ale românilor, dispariția treptată a segregării spațiale constrânge cele două comunități etnice la acceptare reciprocă.Din punct de vedere confesional : 65,3 % romano-catolici, 13,3 % ortodocși, 12,9 % reformați, 7,3 % unitarieni, 0,19 % greco-catolici și 1,2 % de alte religii.

Structura pe vârste

Deși afectată de fenomenul îmbătrânirii demografice, analiza structurii pe vârste a populației arată că ponderea vârstnicilor de 65 ani și peste este mai scăzută în această regiune comparativ cu cifrele la nivel național sau cele aferente regiunii Centru. Cifrele arată diferențe ale acestui aspect și la nivel comparativ între mediul urban și rural. Totodată, zona se caracterizează printr-o pondere a populației de vârstă 0-14 ani mai ridicată decât media națională sau aferentă regiunii Centru. Studiul sub aspect al piramidei vârstelor reliefează o parte din schimbările la nivelul structurii etnice. Datele provin din surse oficiale și reflectă rezultatele celui mai recent recensământ al populației din anul 2011. Se observă că generațiile de după anul 1990 sunt prezente în ponderi mai mari, fapt explicabil pe de o parte prin influența pozitivă a ratei natalității de către numărul migranților de etnie romă în zonă. Un alt aspect ce se distinge este cel al de peste 30 ani și al categoriei de vârstă 20-24 ani, despre care putem aprecia că nu reflectă mișcarea migratorie, având drept consecință o pondere reală mai mare a persoanelor din categoria de vârstă 65+ ani.

Structura educațională și a capitalului uman

Capitalul uman cuprinde aptitudinile, cunoștințele, creativitatea, experiența, capacitatea de a munci și starea de sănătate, care împreună oferă oamenilor posibilitatea de a urmări diferite strategii de câștigare a existenței și de a-și atinge obiectivele. Una dintre comunitățile care se remarcă prin valori mari ale capitalului uman este orașul Gheorgheni și localitățile învecinate. Situația din imediata vecinătate a acestor zone este semnificativ diferită: dacă în vecinătatea orașului Gheorgheni sunt comunități cu valori relativ ridicate ale capitalului uman, cele din vecinătatea orașului Sovata sunt caracterizate prin diferențe majore. Explicația asociată acestui fapt derivă din caracteristicile comunităților: aspectul rural, procesul de îmbătrânire al populației, nivelul scăzut de școlarizare. Printre factorii care determină un nivel scăzut al capitalului uman se numără și slaba dezvoltare a căilor de comunicație către poli urbani importanți, fapt ce determină migrația populației cu o calificare mai ridicată. O temă frecvent întâlnită este aceea a lipsei de atașament a romilor față de proprietățile imobiliare. Deși au fost împroprietăriți după revoluție, în prezent cei mai mulți nu mai au terenuri agricole. Aceștia sunt de obicei menționați în poziția de asistați social, de persoane ce au nevoie de ajutor.

B.4.5. Aspecte socio-economice

În ceea ce privește importanța cadrului socio-economic, aceasta este redată de impactul său asupra specificului agricol al zonei, care de altfel este influențat și de cadrul natural dar și de presiunile exercitate asupra lui. La nivelul populației o primă problemă identificată este aceea a sub-ocupării și a capitalului educațional scăzut care reduce oportunitățile populației de a se integra pe o piață a muncii calificată. Rata șomajului în cele trei județe peste care se suprapune Ariei Protejate se situează în general la nivelul sau chiar sub cel național. Fiind indicatorul macroeconomic cu evoluții oscilante, acesta a atins un maxim și în zonă, aproape egal cu cel național în 2010, însă a început să scadă ajungându-se la 5,2 % în anul 2015.

Evoluția ratei șomajului 2009-2015

Tabel 16.

JUDEȚ	Rata șomajului la 31 dec 2009 - %-	Rata șomajului la 31 dec 2010 - %-	Rata șomajului la 31 dec 2011 - %	Rata șomajului în martie 2015- %
MUREȘ	8.1	7.91	5.88	7
HARGHITA	10,5	8,8	6,5	5,2
SUCEAVA	7,9	7,3	4,9	6,5

Raportându-ne la distribuția unităților active la nivelul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, sectorul de servicii deține cele mai multe unități active, urmat de comerț, construcții și industrie. Spectrul activităților economice este completat de sectorul tranzacțiilor imobiliare, transporturi, turism și agricultură. Principala resursă naturală din localitățile situate în ariile protejate, este terenul acoperit de păduri și agricol. Sub aspectul capitalului uman, două comunități se remarcă prin valori mari respectiv, zonele urbane Gheorgheni, Borsec și Sovata. Aceste valori pot fi asociate cu gradul de urbanizare și numărul mai ridicat al oportunităților derivate din acesta, diversitatea domeniilor de activitate - comparativ cu zonele rurale, și cu accesul la căile de comunicație. Explicația asociată acestui fapt derivă din caracteristicile comunităților: aspectul rural, procesul de îmbătrânire al populației, nivelul scăzut de școlarizare. Printre factorii care determină un nivel scăzut al capitalului uman se numără și slaba dezvoltare a căilor de comunicație către poli urbani importanți, fapt ce determină migrația populației cu o calificare mai ridicată. Dezvoltarea infrastructurii de transport este esențială pentru impulsivitatea activităților economice, turistice și inclusiv a celor agricole. Izolarea anumitor localități constituie o barieră pentru desfacerea produselor locale indiferent de natura acestora, și constituie de asemenea o barieră pentru mobilitatea populației active. Pe de altă

parte, dezvoltarea infrastructurii de transport ar putea produce noi presiuni asupra mediului înconjurător a cărui calitate actuală este o consecință a izolării și subdezvoltării economice.

B.4.6. Recreere și turism

Atracții legate de istorie și civilizație

Istoria bogată a regiunii studiate oferă reale posibilități de a valorifica turistic patrimoniul arhitectural și poate reprezenta un punct de plecare important în atragerea turiștilor.

Descrierea atracțiilor este grupată pe cele 3 județe din regiune: Harghita, Mureș și Suceava, iar multe dintre ele sunt pe lista monumentelor naționale.

Atracții culturale și tradiții

Comunitățile din zonă au o paletă largă de sărbători, unele dintre ele fiind legate de elemente natural-culturale, de tradiții și legende, ocupații tradiționale, gastronomie, portul popular și obiceiuri.
Arhitectura populară

Caracterul arhitecturii populare este determinat, înainte de toate, de materialele de construcții existente. Casele din lemn sunt ridicate din bârne cioplite pe două părți, tencuite atât în interior cât și în exterior. În această zonă, în general, casele sunt acoperite cu țigle.

Ceramica populară

În regiune există două centre mari ale olăritului: Corund și Dănești. Comuna Dănești, continuând tradițiile de pe vremuri ale ceramicii negre din Mădăraș, cu vasele ei nesmălțuite, afumate, s-a făcut cunoscută în aproape 40 de țări de pe cele cinci continente.

Porțile sculptate

Reprezintă podoaba gospodăriei. În secuime, poarta are un farmec deosebit, prezentând o varietate foarte mare. În general o parte a porții servește circulației căruțelor, iar o parte separată - "porțiță pentru stradă" - intrării și ieșirii persoanelor.

Mobilierul popular

Județul Harghita reprezintă zona cea mai estică a mobilierului pictat, răspândit, de altfel, în toată Europa. Uneltele de lemn, bătele, maiurile, zimțurile, furcile de tors, lingurile de lemn și altele, poartă la rândul lor amprenta iscusinței omului, pentru care lucrul în lemn reprezintă o îndeletnicire îndrăgită.

Cioplitul executat cu mult gust ilustrează gradul înalt al artei populare decorative.

Țesutul, torsul, cusutul, bătutul dantelelor

Broderiile de un colorit extrem de bogat de pe Valea Mureșului, pe lângă faptul că reprezintă frumusețea portului popular local românesc, se găsesc și pe prosoapele, șervețelele, pernele ornamentale atât de căutate. Aceste broderii cusute cu butuci sau prin împunsături paralele, sunt produse de renume.

Obiecte din iască

Prelucrarea iascăi este o îndeletnicire caracteristică doar Corundului. Ciuperca de iască de pe fag sau mesteacăn se curăță de coajă, se despică în felii. Feliile se întind, la nevoie prin bătăi cu ciocanul de lemn, scoțând în acest fel formele dorite.

Pelerinajul de Rusalii

Biserica și mănăstirea franciscanilor din Șumuleu sunt un străvechi loc de pelerinaj al secuimii catolice și a ceangăilor din Moldova

Castelul străvechi al familiei Lázárse află la numai 200 de metri de centrul comunei Lăzarea și este declarat monument. Castelul este una din cele mai frumoase construcții renașcentiste din Ardeal.

Mănăstirea Sântul Prooroc Ilie, Toplița

Biserica de lemn din Stânceni, sat vestit pentru meșterii în prelucrarea lemnului, adusă în anul 1910 la Toplița, a fost construită în anul 1847, pe locul alteia mai vechi.

B.4.7. Alte activități economice

Printre activitățile economice, altele decât agricultura, siveicultura și turismul, cele mai importante sub aspectul impactului asupra valorilor de biodiversitate sunt producerea de energie prin amplasare de hidrocentrale și microhidrocentrale, precum și exploatarea agregatelor minerale. Construcția hidrocentralei de la Răstolița va avea un impact negativ extrem de mare, făcând inutilizabil cel mai important habitat de reproducere pentru lăstrea. De asemenea va afecta negativ și unul din cele mai valoroase habitate pentru amfibieni din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe. Având în vedere relieful accidentat, există un mare interes pentru amplasarea și managementul microhidrocentralelor, activitate, care în unele cazuri poate afecta negativ habitatele unor specii de pești de interes conservativ. Extragerea agregatelor minerale este o activitate ce se desfășoară sporadic în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe dar este prezentă și în multe puncte din interiorul – enclave – sau de la limita Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe: Meștera, Ciobotani, Mermezeu, et cetera.

B.4.8. Cultura locală

Cel mai important aspect al culturii locale, din punct de vedere al conservării biodiversității, este managementul tradițional al resurselor naturale. Prezența și permanența secuilor în depresiunea Giurgeului precum și a românilor în Defileul Toplița Deda și valea Gurghiului – tabelul 17 - a avut ca rezultat crearea unei individualități a acestor zone din perspectiva peisajului cultural tradițional și implicit din perspectiva menținerii unui nivel ridicat de biodiversitate. Creșterea demografică a populației rrome, duce la o schimbare la nivel cultural ceea ce se reflectă la nivelul managementului resurselor naturale. Din perspectiva menținerii peisajului cultural tradițional specific populației secuiești și române, integrarea populației rrome este un obiectiv extrem de important cu efecte secundare asupra menținerii biodiversității.

Repartiția etnică a populației în județele Harghita, Mureș și Suceava

Tabel 17.

	Români	Maghiari	Rromi	Sași	Ucraineni	Turci	Tătari	Lipoveni	Alte etnii
HARGHITA	40431	258615	5422	72	17	11	-	7	202
MUREȘ	279488	200989	46637	1471	88	51	4	73	576
SUCEAVA	600346	155	11858	314	5698	28	-	1717	1909

*Sursa: Institutul Național de Statistică, Recensământul General al Populației 2011

Principalele religii ale locuitorilor din aria protejată urmează cumva și linia demarcată de structura etnică a populației întâlnind mai multe culte religioase: romano-catolică - majoritară, reformată, ortodoxă, greco-catolică, precum și religii protestante și neo-protestante. Diversitatea comunităților, peisajelor și a culturilor din zonă, a generat de-a lungul istoriei nenumărate obiceiuri, legende și tradiții - Anexa 5 – acestea fiind oportunități demne de luat în seama pentru atingerea obiectivelor de informare, conștientizare și promovare.

B.5. Informare, conștientizare, educare

Informarea cu privire la Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe a fost realizată, în principal, prin: intermediul paginii web, articole în presa scrisă - tipărită și on line, panouri informative, dar și prin activități organizate de administrator - prezentări, ecologizări, etc .

Activități realizate până în prezent:

- Montarea panourilor informative despre aria protejată – au fost montate 12 panouri;
- Organizarea a 12 prezentări în școlile din raza ariilor protejate - Ciumani, Lunca Bradului, Lăzarea, Ibănești, Suseni, Stânceni, Răstolița, Remetea, Valea Strâmbă, Oșloveni, Gheorgheni și Sovata;
- Realizarea și distribuirea materialelor de informare/conștientizare - pliante, broșuri, et cetera;

B.6. Cercetare

În momentul acesta Administrația Parcului Natural Defileul Mureșului Superior nu deține infrastructură destinată exclusiv cercetării, precum centre de cercetare, laboratoare sau stațiuni de cercetare. Pe teritoriul ariilor protejate s- au realizat de-a lungul timpului lucrări științifice - articole, lucrări de licență și teze de doctorat. A fost implementat și un proiect cu finanțare europeană, care a contribuit cu liste de specii, areale de răspândire pentru specii și habitate și a propus măsuri de management.

B.7. Acțiuni de management majore desfășurate în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

OCOLUL SILVIC DE REGIM GHEORGHENI SA, în calitate de Administrator, a desfășurat până în prezent, în principal, următoarele acțiuni de management:

- Asigurarea pazei ariei protejate și implementarea legislației în vigoare pentru menținerea valorilor de biodiversitate, pentru care a fost declarată aria protejată;
- Identificarea și asigurarea de fonduri pentru elaborarea planului de management, colectarea informațiilor și organizarea întâlnirilor preliminare cu factorii interesați;
- Informarea populației locale cu privire la importanța ariei protejate și legislația în vigoare;
- Identificarea și asigurarea fondurilor necesare managementului Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe.

C. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE

În această secțiune sunt prezentate principalele valori și amenințări din **Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe** și se analizează situația valorilor identificate, respectiv presiunile care afectează starea acestora în prezent sau le pot amenința pe viitor. Aceste analize stau la baza definirii măsurilor de management specifice situației actuale.

C.1. Valori

Principalele valori ale ariei protejate sunt reprezentate de:

- speciile și habitatele de interes comunitar, prezentate în Formularul Standard și prezentate / descrise la capitolul B3;
- habitatele importante pentru speciile de interes comunitar, care nu sunt incluse în Formularul Standard, descrise la capitolul B3;
- speciile și habitatele care sunt importante pentru Aria Protejată, altele decât cele de interes comunitar prezentate la capitolul B3.

Pe lângă acestea, au fost identificate și alte valori importante pentru zonă, mai ales cele ce se constituie în resurse pentru localnici și dezvoltarea zonei. De exemplu, sunt menționate peisajele valoroase care pot constitui atracții turistice sau valori care sunt importante pentru comunitățile locale și care, dacă sunt păstrate și valorificate, ajută la dezvoltarea locală și la obținerea unui sprijin real din partea autorităților și a localnicilor pentru implementarea măsurilor de management.

Detalii privind analiza valorilor din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe sunt prezentate în tabelul următor:

Valorile de biodiversitate identificate în cadrul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Tabel 18.

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Prezența în Aria Protejată	Importanța pentru conservare/comunitate	Importanță deosebită
Habitat			
3220 - Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane	0,116 ha	Vegetația are un rol important în fixarea prundișurilor, nisipurilor și la solidificarea acestora. Deși producția de fitomasă a fitocenozelor este mare, trestioara- <i>Calamagrostis pseudophragmitis</i> are o valoare economică redusă datorită tulpinilor lignificate și conținutului scăzut în proteine.	Totuși în fitocenozele analizate se remarcă specii melifere.
4060 - Tufărișuri alpine și boreale	1.509,56 ha	Este un tip de habitat foarte complex format din tufărișuri joase și pitice subalpine și boreale - din etajul molidului, care cuprinde numeroase subtipuri, unele foarte frecvente în peisajul munților noștri înalți, altele rare.	Valoare conservativă ridicată. Habitat rar la nivelul Uniunii Europene.
4070* - Tufărișuri cu <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron myrtifolium</i> ;	2.104,89 ha	Habitatul este o zonă de ecoton -în care se întrepătrund mai multe comunități cu habitate caracteristice diferite-, deosebit de rar în regiune, oferă refugiu pentru diferite specii.	Au un rol crucial în formarea stratelor de sol subțire din etajul subalpin din arealul circurilor, custurilor, morenelor glaciare Valoare conservativă ridicată, rar la nivel Uniunea Europeană.

6230 *- Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii, pe substrate silicioase	2.955,34 ha	Pajiștile acestui habitat au un rol important în conservarea biodiversității, în reglarea microclimatului, reglarea pedogenezei - proceselor din sol și protecția solului, reglarea circuitului elementelor în natură et cetera.	Cel mai frecvent aceste pajiști sunt folosite ca pășuni .
6240* Pajiști stepice subpanonice	3.436,81 ha	Habitat prioritar, în Aria Protejată fiind habitat specific populației de <i>Iris aphylla ssp. hungarica</i> -anexa 2. Directiva Habitate- și a unor specii de orchidee cu efective în scădere în Europa. Pe suprafață relativ mică asigură supraviețuirea unei fitodiversități ridicate, compusă din specii xerofile și xeromezofile, care nu trăiesc în alte habitate din Aria Protejată. Habitatul este important și pt. unele specii de păsări și mamifere de talie mică, ce constituie bază trofică a unor specii de prădători.	Habitat important la nivel European, fiind specific pentru prezența unor specii de plante rare precum târtanul – <i>Crambe tataria</i> , frâsinelul- <i>Dictamnus albus</i>
6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	376,8 ha 2,00 ha	Comunitățile, pe de o parte, au un rol de tampon, asemenea aninișurilor, însă mai puțin evident. Valoarea conservativă mare a comunităților de lizieră constă în asigurarea unui habitat - uneori refugiu, pentru speciile de plante rare și ocrotite care constituie obiectiv turistic.	Specii de interes comunitar pentru care comunitățile înseamnă habitat: <i>Angelica palustris</i> - habitat de refugiu. Habitat de hrănire pentru urs.
6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase	4,42 ha 3,07 ha	Habitat deosebit de rar, conservă de obicei specii ca <i>Narcissus angustifolius</i> . Utilizat ca pășune de comunitate – datorită fenologiei speciei dominante, oferă sursă de furaj și în perioadele de secetă de la sfârșitul verii.	Habitat pentru speciile de importanță comunitară. Prin diversitatea lor floristică, pajiștile din alianța <i>Molinion</i> prezintă un deosebit interes

			fitogeografic.
6440 Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i>	397,26 ha 13,25 ha	Aceste pajiști sunt valorificate de obicei. ca fânețe. În cazul în care se menține folosința terenurilor în mod tradițional, bogăția de specii și compoziția specifică a acestor pajiști asigură fân de calitate bună. Sunt frecvent utilizate ca habitat de hrănire, de toate categoriile de specii. Habitat important pentru specii de amfibieni. Pajiștile cu arbori oferă loc de cuibărit pentru diferite specii de păsări. fânețe de calitate bună, cu tipuri variabile de vegetație, bine adaptate la variațiile, chiar extreme, ale regimului hidric caracteristic zonelor inundabile viituri – secări naturale de la sfârșitul verii.	Habitat de hrănire pe timp de vară pentru urs - <i>Ursus arctos</i> , și un important loc de hrănire pentru păsări răpitoare și lilieci. Habitate cu vegetație ierboasă al căror management - utilizare, permite formarea coloniilor de furnici. - pășunat rar, cosire manuală, teren agricol abandonat et cetera.
6510 Fânețe de joasă altitudine - <i>Alopecuruspratensis</i> , <i>Sanguisorbaofficinalis</i>	1,87 ha	Acestea sunt compuse din pajiști cu fitodiversitate mare, rezerve de specii atât pentru habitatul 6440, cât și pentru pășunile degradate, respectiv terenuri arabile abandonate.	Habitat foarte important pentru fluturile <i>Maculinea teleius</i> . Loc de hrănire și/sau de reproducere pentru mai multe specii de păsări, lilieci, amfibieni. Fânețe de calitate superioară.
6520 Fânețe montane	2.304,07	Este un habitat de pajiște cu valoare ridicată important pentru o diversitate ridicată de specii. Sunt utilizate ca fânețe, dar și ca pășuni . Mai mult decât atât, alături de pădure, el este componenta esențială a vieții satelor de munte și de sub munte, fiind baza creșterii animalelor în aceste regiuni.	Acest tip de habitat este componenta principală a peisajului munților de înălțime medie dar și al dealurilor înalte, acolo unde pădurea a fost defrișată din timpuri străvechi pentru a face loc pășunilor și fânețelor obștilor

			sătești
8310 - Peșteri în care accesul publicului este interzis;	0,16 ha	În țara noastră aceste peșteri au fost sesizate doar în Defileul Mureșului Superior între localitățile Deda și Neagra. Datorită faptului că aceste cavități/peșteri sunt prezente doar în câteva zone pe Terra și în țara noastră doar în regiunea amintită anterior au o importanță științifică foarte importantă.	Importanța acestor peșteri este una foarte mare datorită faptului că la nivel mondial s-au semnalizat doar din câteva regiuni ale Terreii cum ar fi: Statele Unite ale Americii, Japonia, Slovacia și România.
9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>	24.224,2 ha	Datorită răspândirii lor destul de largi, habitatul nu prezintă un interes conservativ foarte ridicat, însă de starea lor de conservare depind foarte multe specii de păsări, mamifere, nevertebrate și chiar comunitățile locale prin serviciile ecosistemice pe care capitalul verde îl furnizează.	Habitatele 9110 și 9130 au o valoare ecosistemică mare, asigură condiții favorabile menținerii unui număr mare de specii de plante și animale protejate. Prin existența lemnului mort și cel al aflat în descompunere asigură o mare biodiversitate habitatului
9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>	1.133,69 ha 44.1 ha		
9170 Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	104,39 ha 7,84 ha	Importanța conservativă a habitatului Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i> -9170, cu <i>Carex pilosa</i> este moderată, habitatul identificat prezintă importanță datorită prezenței gorunetului de altitudine, fiind folosit ca habitat de mai multe specii de importanță comunitară	
9180*Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene	119,9 ha	Habitatul 9180* are o valoare ecosistemică mare, asigură condiții favorabile menținerii unui număr mare de specii de plante și animale protejate.	Fiind habitat rar, cu valoare conservativă foarte mare, se impune promovarea speciilor edificatoare din

			semințiș - tei, paltin, frasin
91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinusexcelsior</i> :	239,58 ha	Pădurile aluviale au un rol important în asigurarea protecției împotriva inundațiilor. Acestea fiind răspândite, de obicei, de-a lungul pâraielor, absorb cantități mari de apă în timpul viiturilor, pe care redau în circuit într-un mod lent, având astfel o funcție de tampon. Sub aspect ecologic, asigură permanența vegetației forestiere în luncile inundabile și protecția malurilor.	Habitatul 91E0* are o valoare ecosistemică mare, asigură condiții favorabile menținerii unui număr mare de specii de plante și animale protejate. Prin existența lemnului mort și cel al aflat în descompunere asigură o mare biodiversitate habitatului. Este necesar mărirea sau reintroducerea speciei arin în sus de Lunca Bradului
91V0 Păduri dacice de fag - <i>Symphyto-Fagion</i>	52.073,5 ha 2253 ha	Are o valoare ecosistemică mare, asigură condiții favorabile menținerii unui număr mare de specii de plante și animale protejate.	Prin existența lemnului mort și cel al aflat în descompunere asigură o mare biodiversitate habitatului
91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen	134,49	Habitat forestier de deal, protejate la nivel european, deosebit de importante pentru speciile pe care le găzduiesc și al căror habitat natural s-a restrâns foarte mult. În Aria Protejată ele asigură hrană, adăpost și locuri de cuibărit pentru o serie de specii, protejate la nivel european, de păsări și lilieci -Ex: <i>Myotis bechsteini</i> , <i>Myotis emarginatus</i> , <i>Aquila pomarina</i> , <i>Picus canus</i> -.	În plus, pe suprafața Ariei Protejate se regăsesc și alte specii neincluse în formularul standard, dar de interes comunitar, și care depind de menținerea acestor habitate.
91D0*-Turbării cu vegetație forestieră	18,17 ha	Aceste molidișe înmlăștinite formează zone ecotonale în jurul turbăriilor în teritoriile în care acestea sunt prezente.	Valoarea conservativă este ridicată .

9410 Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montană - <i>Vaccinio-Piceetea</i>	16.783,90 ha 11.8 ha	Habitatul 9410 are o valoare ecosistemică mare, asigură condiții favorabile menținerii unui număr mare de specii de plante și animale protejate.	Prin existența lemnului mort și cel aflat în descompunere asigură o mare biodiversitate habitatului. Habitatul este zonă tampon pentru habitatul -91DO* Turbării cu vegetație forestieră.
9420-Păduri de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i> din regiunea montană	187,63 ha	Acest habitat este practic o insulă cu <i>Pinus cembra</i> , situată pe versantul nord-estic al Rețitișului, fiind considerat un relict glaciara care a supraviețuit în această căldare glaciara	Relict glaciara.
Terenuri cu utilizări diverse			
Păduri de foioase/mixte de diferite vârste fără cod Natura 2000.		Habitat de hrănire și adăpost pentru păsări, speciile de pradă, lilieci, nevertebrate și carnivorele mari.	Sunt vectori ai continuității trupurilor de pădure formând coridoare forestiere. Constituie bun de interes național.
Terenuri cu pajiști de categorii diferite de folosință.		Habitat de hrănire și adăpost pentru păsări, nevertebrate, speciile de pradă, lilieci și carnivorele mari.	Suport al unei biodiversități ridicate, vectori ai continuității habitatelor de pajiște și contribuie la peisajul mozaicat specific zonei.
Terenuri cu heterogenitate ridicată- peisaj mozaicat.		Habitat important atât din punctul de vedere al biodiversității ridicate fiind un mediu de vânătoare pentru păsări răpitoare, dar și din punct de vedere peisajistic și cultural tradițional.	Valoarea peisajistică unică în Europa.
Vegetație ripariană,		Habitat de hrănire și adăpost pentru diverse specii. Importanță	Asigură protecția malului de eroziune,

șiruri/aliniamente de arbori și arbuști.		deosebită pentru vidră - <i>Lutra lutra</i> . Importante coridoare ecologice, loc de cuibărit pentru specii de păsări, refugiu pentru amfibieni și reptile, respectiv habitat de hrănire pentru lilieci, adăpost în timpul pasajului pentru mamifere.	servește ca hrană și adăpost pentru vidră- <i>Lutra lutra</i> .
Specii			
Mamifere			
<i>Canis lupus</i>	33-38 ex	Contribuie la menținerea unor ecosisteme sănătoase, echilibrate fiind factor de selecție a exemplarelor de pradă care nu prezintă viabilitate. În zonele în care densitatea unguțelor este mare, se prelungește timpul necesar pentru ajungerea la saturație a populației acestora.	Starea de conservare a acesteia este nefavorabilă cu tendințe de înrăutățire.
<i>Ursus arctos</i>	>198	Ursul este în general un indicator al calității ecosistemelor. Starea de conservare nefavorabilă a habitatului, fragmentarea lui precum și tendința acesteia de înrăutățire generează perspective de viitor nefavorabile pentru această specie.	Viitorul speciei din Europa depinde în mare măsură de populația din Carpați, unde calitatea habitatelor încă este adecvată.
<i>Lutra lutra</i>	minim 30 de indivizi	Este o specie vulnerabilă și un indicator important al stării ecosistemelor acvatice.	Directiva Habitate Anexa 2, L49 anexa 3, 4a
<i>Lynx lynx</i>	24-36 ex	Specie emblematică a zonelor din România, fiind un prădător de pădure ce contribuie la menținerea ecosistemelor sănătoase și echilibrate. Preferința râsului pentru majoritatea speciilor pradă comune poate fi un efect clasic al condițiilor impuse de pradă atunci când populațiile acestora depășesc efectivul optim.	Uniunea Internațională de Conservare a Naturii NT, Specie de interes comunitar/Directiva Habitate Anexa 2,4 L49 anexa 3, 4a. Specia este pe cale de dispariție locală

			în europa de vest.
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	1-20	Fiind specii de insectivori nocturni ocupă o nișă foarte bine delimitată și deosebit de importantă în lanțul trofic, fiind singurii dușmani naturali pentru multe specii de insecte. De asemenea populațiile de lilieci au rol reglator în dezvoltarea unor populații de insecte care pot avea impact dăunător asupra culturilor agricole și nu numai. Toate speciile din țară sunt protejate. -Convenția de la Berna, Convenția de la Bonn, Acordul de la Londra, Directiva 92/43/EEC a Consiliului Europei, privind conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice-. Din cele 31 de specii cunoscute în țară, 27 de specii au fost găsite pe teritoriul Sitului până în prezent.	Specii de interes comunitar/Directiva Habitate Anexa 2, L49 anexa 3, 4a.
<i>Myotis myotis</i>	300-700		
<i>Myotis oxygnathus - blythii</i>	200-500		
<i>Barbastella barbastellus</i>	400-800		
<i>Miniopterus schreibersii</i>	5-30		
Alte specii de lilieci de interes conservativ.		<i>Myotis daubentonii, Myotis alcathoe, Myotis mystacinus, Myotis brandtii, Myotis nattereri, Nyctalus noctula, Nyctalus leisleri, Eptesicus serotinus, Eptesicus nilssonii, Pipistrellus nathusii, Pipistrellus pipistrellus, Pipistrellus pygmaeus, Pipistrellus kuhlii, Hypsugo savii, Plecotus auritus, Plecotus austriacus, Vespertilio murinus.</i> Specii indicator a stării unor habitate având de asemenea rol reglator în dezvoltarea unor populații de insecte care pot avea impact dăunător asupra culturilor agricole și nu numai.	Anexa IV al al 92/43 EEC / Anexa 4A al OUG 57/2007cu modificările și completările ulterioare, Mai Puțin Vulnerabile - Uniunea Internațională de Conservare a Naturii. Specii importante la nivel național.

Păsări			
<i>Crex crex</i>	440 - 580 p	Restrângerea habitatelor constituie un pericol ridicat. Cârstelul de câmp, specie periclitată pe plan global, vulnerabilă la nivel internațional care a suferit un declin catastrofal în vestul Europei datorită agriculturii intensive și a schimbării habitatelor. Indicator de fânețe umede de luncă. Cositul menține structura habitatelor, dar cositul timpuriu împiedică reproducerea prin distrugerea cuiburilor - cuibărește la nivelul solului.	Zona datorită densității medii pe o suprafață mare cu multe habitate neadecvate, poate fi considerată foarte importantă pe plan European în ceea ce privește conservarea speciei. Protejarea ei asigură protecția habitatelor altor specii.
<i>Ciconia ciconia</i>	50 - 74 p	Zonele umede și zonele cu agricultură extensivă sunt habitate importante pentru berze, fapt demonstrat și de tendința crescătoare a populației din ultimul deceniu și a prezenței grupurilor de berze neclocitoare. Specie importantă în ecosisteme datorită rolului de reglator al populațiilor de amfibieni și reptile.	Datorită prezenței în zonele locuite poate să fie o specie caracteristică a zonei.
<i>Circus aeruginosus</i>	5-10i	Specia se hrănește în principal cu rozătoare, fiind prezente 2-4 perechi în sit. Acestea au rol în controlul populațiilor de micromamifere considerate dăunători ai agriculturii.	Importanță economică și biocenologică foarte mare, amenințate la nivel european -anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC-.
<i>Aquila pomarina</i>	36 - 43 p	Cele mai multe perechi cuibăritoare de acvilă țipătoare mică se găsesc în Transilvania - Regiunea 7 Centru. Rol reglator în controlul populațiilor de mamifere mici, amfibieni, păsări, reptile și insecte fiind o specie emblematică pentru zona Transilvaniei.	Specie Vulnerabilă Uniunea Internațională de Conservare a Naturii. Populația din România reprezintă aproximativ 22% din populația speciei

			la nivelul Uniunii Europene și 10% din întreaga populație la nivel global.
<i>Bubo bubo</i>	0-2 p	Datorită prezenței în număr mare a habitatelor de buhă, populația din România este importantă pe plan european. Rol important în lanțul trofic.	Specie enumerată în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC. Specie vulnerabilă și periclitată.
<i>Strix uralensis</i>	30 - 55 p	Conservarea acestei specii trebuie să fie una dintre prioritățile administrației deoarece România deține una dintre cele mai importante populații europene.	Specie enumerată în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC.
<i>Nycticorax nycticorax</i>	20-30 i pasaj	Aria Protejată constituie importante habitate de cuibărit pentru populațiile mai multor specii de păsări legate de habitate acvatice. În timpul migrației putem întâlni efective însemnate de specii ocrotite. Mlaștinile din zona Giurgeu și lunca Mureșului reprezintă habitate de hrănire în timpul migrației.	Specii enumerate în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC.
<i>Tetrao urogallus</i>	95-210 p	Specie emblematică pentru Carpații României, însă degradarea habitatelor și pierderea surselor de hrană datorită suprapasunatului, împreună cu vanatoarea ilegală sunt principalele pericole ce afectează specia.	Specii enumerate în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC.
<i>Aquila chrysaetos</i>	1 - 2 p	Este cea mai răspândită specie din genul Aquila, cuibărind pe toate continentele emisferei nordice, emblematică pentru Carpații Occidentali, însă deranjul determinat de activitățile	Specii enumerate în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC.

		forestiere si de vanatoare sunt principalele pericole pentru specie.	
<i>Aegolius funereus</i>	15 - 35 p	Specie oarecum depenentă de arborii bătrâni, scorburoși caracteristică zonelor împădurite de conifere dar este prezentă și în cele de amestec cu foioase.	Specii enumerate în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC.
<i>Bonasa bonasia</i>	30 - 55 i	Specie de importanță ecologică ridicată ce trăiește în păduri de brad, în tufișuri care fac fructe - boabe, din belșug, este o pasăre foarte sperioasă.	Specii enumerate în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC.
Ciocănitore - <i>Piciformes</i> :- <i>Dryocopus martius</i> , <i>Dendrocopos leucotos</i> , <i>Picus canus</i> <i>Picoides tidactylus</i>	125 - 200 p 40 - 90 p 30-60 p 90 - 140 p	Specii cu importanță ecologică majoră, cu un rol important în lanțurile trofice în general legate de habitate forestiere și zonele din imediata riverane.	Specii enumerate în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC.
Passeriforme. <i>Lullula arborea</i> , <i>Lanius collurio</i> , <i>Ficedula parva</i> , <i>Ficedula albicollis</i> , <i>Anthus campestris</i> , <i>Caprimulgus europaeus</i> .		Aria Protejată găzduiește efective mari de specii passeriforme de importanță majoră conservativă la plan european și național. Sunt specii extrem de importante pentru menținerea echilibrului ecosistemelor, reglând populațiile de insecte și constituind în același timp o sursă de hrană pentru anumite păsări răpitoare.	Specii enumerate în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC.
Păsări răpitoare. <i>Circus cyaneus</i> , <i>Circus</i>		Importanță biocenologică foarte mare,cu rol în relațiile trofice amenințate la nivel european -anexa I a Directivei Consiliului	Specii enumerate în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC.

<i>pygargus, Falco vespertinus, Falco columbarius, Falco peregrinus, Pernis apivorus, Circaetus gallicus.</i>		2009/147/EC.	
Amfibieni -Serviciile ecosistemice asigurate de amfibieni și reptile sunt potențial foarte mari, datorită nevertebratelor consumate de către acestea.			
<i>Triturus cristatus</i>	>11 ex-	Sunt specii indicatoare de ape curate.Nu există o populație propriu-zisă de tritoni cu creastă.	Habitatele acvatice de pe raza sitului Natura2000 Mlaștina după Luncă ar putea adăposti o populație importantă de tritoni cu creastă, însă din cauza impactului antropic puternic care se manifestă în ultimii 50-100 de ani, populația este aproape dispărută.
<i>Bombina variegata</i>	>18000 ex	Regiunea adăpostește una dintre cele mai mari sisteme de populații interconectate de <i>Bombina variegata</i> .	<i>Bombina variegata</i> este în declin alarmant în toate țările din vestul Europei, neexistând populații mari interconectate.
<i>Triturus montandoni</i> – <i>Lissotriton</i>	>1800 ex	Populație reprezentativă, bioindicator de ape curate	Specie rară la nivel european datorită degradării habitatelor.
<i>Alte specii de amfibieni și reptile. Mesotriton</i> –		Specii din herpetofauna locală identificate cu un important rol în lanțurile trofice.	

<i>Triturus- alpestris, Bufo bufo, Rana temporaria, Lacerta agilis, Zootoca vivipara, Anguis fragilis, Natrix natrix, Zamenis - Elaphe, longissimus, Coronella austriaca, Vipera berus, Salamandra salamandra,</i>			
Pești			
<i>Barbus meridionalis</i>	1000000-5000000	Speciile de pești au un rol important în lanțul trofic al ecosistemelor acvatice și o importanță deosebită din punct de vedere economic pentru comunitățile care exploatează încă tradițional resursele naturale. O mare parte din speciile menționate sunt indicatori ai unor habitate acvatice nepoluate cu o chimie a apei bună. Majoritatea speciilor de și-a redus arealul în ultimele decenii mai ales din cauza dispariției habitatelor ideale pentru specie datorită regularizării râurilor, extracției de material grosier din albia minora sau datorită desecării mlaștinilor. Lostrita cu o populație mică este foarte afectată de braconaj în perioada prohibiției,	Specii de interes comunitar/Directiva Habitate Anexa 2.
<i>Sabanejewia aurata</i>	50000-100000		
<i>Hucho hucho</i>	prezentă efective neestimate		
<i>Gobio uranoscopus</i>	10000-50000		
<i>Cottus gobio</i>	10000-		

	50000	când urcă pe pâraiele montane .	
<i>Eudontomyzon danfordi</i>	10000-50000		
<i>Thymallus thymallus</i> <i>Lota lota</i> <i>Misgurnus fossilis</i> <i>Carassius carassius</i> <i>Rhodeus amarus</i> <i>Aspius aspius</i> <i>Romanogobio vladykovi</i> <i>Cobitis elongatoides</i>	-	Speciile de pești au un rol important în lanțul trofic al ecosistemelor acvatice și o importanță deosebită din punct de vedere economic pentru comunitățile care exploatează încă tradițional resursele naturale. Majoritatea speciilor de și-a redus arealul în ultimele decenii mai ales din cauza dispariției habitatelor ideale pentru specie datorită regularizării râurilor, extracției de material grosier din albia minora sau datorită desecării mlaștinilor.	Specii periclitate sau vulnerabile în România.
Nevertebrate			
<i>Lycaena dispar</i>	5389 - 9756	Interes conservativ, enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE, categorizate în majoritate aproape amenințate în lista roșie Uniunea Internațională de Conservare a Naturii. În țările vest și central europene <i>Lycaena dispar</i> este foarte periclitată sau extinsă la nivel regional fiind considerată o specie umbrelă.	Specie de interes comunitar/Directiva Habitate Anexa 2, O.U.G. nr. 57/2007 Anexa 3, 4a. Lista Roșie a lepidopterelor din Romania, Rakosy et al. 2003. Fluturile <i>Lycaena dispar</i> , în România a fost semnalat numai în două locuri, din care unul este lunca râurilor Tur și Talna.
<i>Cerambyx cerdo</i>	prezentă-efective	După regimul trofic fiind saproxilice/xylofage, ei se hrănesc cu lemnul descompus sau semidescompus al arborilor cu esențe	Specie de interes comunitar/Directiva Habitate Anexa 2.

	neestimate	foioase, astfel, participând activ în procesul de reducere a materiei lemnoase și îmbogățirea solului cu humus. Prezența sa confirmă o bună stare de sănătate a ecosistemului, fiind un bun indicator al stării de echilibru natural al ecosistemelor forestiere.	Amenințată cu dispariția.
<i>Osmoderma eremita</i>	prezentă-efective neestimate	După regimul trofic fiind saproxilice/xylofage, ei se hrănesc cu lemnul descompus sau semidescompus al arborilor cu esențe foioase, astfel, participând activ în procesul de reducere a materiei lemnoase și îmbogățirea solului cu humus.	Specie de interes comunitar/Directiva Habitate Anexa 2. Amenințată cu dispariția.
<i>Lucanus cervus</i>	1600 -1920 de indivizi.	Este una din cele mai mari specii de coleoptere din Europa. Având un ciclu de viață lung 5 - 6 ani în stadiul de larvă- și capacitate de dispersie redusă, specia este amenințată de fragmentarea puternică a habitatelor. Adulții și larvele speciilor sunt inițiatori primari în procesele de descompunere a materialului lemnos, facilitând astfel accesul la aceste resurse și altor organisme saproxilice.	Specie de interes comunitar/Directiva Habitate Anexa 2. Specia este una dintre speciile umbrelă, care poate contribui la protecția multor specii
<i>Rosalia alpina</i>	Aprox. 6 891,20 de indivizi	Adulții și larvele speciilor sunt inițiatori primari în procesele de descompunere a materialului lemnos, facilitând astfel accesul la aceste resurse și altor organisme saproxilice.	Specie de interes comunitar/Directiva Habitate Anexa 2 Amenințată cu dispariția
<i>Cucujus cinnaberinus</i>	2288-3432	Adulții și larvele speciilor sunt inițiatori primari în procesele de descompunere a materialului lemnos, facilitând astfel accesul la aceste resurse și altor organisme saproxilice.	Specie de interes comunitar/Directiva Habitate Anexa 2 Amenințată cu dispariția Uniunea Internațională de Conservare a Naturii-

			Periclitată.
<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	3000- 4100	Una dintre speciile cele mai tolerante cu un spectru trofic mai larg dar cu importanță ridicată în lanțul trofic.	Specie de interes comunitar/Directiva Habitate Anexa 2 Amenințată cu dispariția Uniunea Internațională de Conservare a Naturii-Periclitată.
<i>Myrmica spp.</i>	-	Specii importante în lanțul trofic al nevertebratelor dar și ca specii gazdă pentru anumite specii de fluturi în ciclurile lor biologice.	Gazde intermediare pentru pt. <i>Maculinea spp.</i>
<i>Neptis sappho</i> <i>Parnassius mnemosyne</i>	-	Rol ridicat în funcțiile ecosistemice ale pajiștilor, în controlul dăunătorilor și polenizarea unor specii de flora. Sunt specii foarte studiate fiind bune indicatoare a fragmentării habitatelor și schimbărilor climatice.	Lista Roșie a lepidopterelor din România, Rakosy et al. 2003
<i>Maculinea alco, Maculinea arion arion,</i>	-	Rol ridicat în funcțiile ecosistemice ale pajiștilor, în controlul dăunătorilor și polenizarea unor specii de flora. Sunt specii foarte studiate fiind bune indicatoare a fragmentării habitatelor și schimbărilor climatice.	Lista Roșie a lepidopterelor din România, Rakosy et al. 2003. Specii umbrelă și emblematice pentru conservarea biodiversității din Europa.
Floră			
<i>Angelica palustris</i>	57	Specii rare și cu efective reduse, periclitare la nivel european și ale căror populații sunt tot mai scăzute datorită degradării habitatelor și a fragmentării acestora.	Specii de interes comunitar, figurează pe Anexa II a Directivei Habitate și pe Anexa 3 a Legii 49/2011., Uniunea Internațională de Conservare a Naturii:
<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>	830		
<i>Campanula serata</i>	560		
<i>Ligurica sibirica</i>	930		

<i>Lycopodium complanatum</i>	1		rar.
<i>Galanthus nivalis</i>	93		
<i>Dicranum viride</i>			
<i>Marsilea quadrifolia</i>			
<i>Cypripedium calceolus</i>			
<i>Tozzia carpathica</i>			
<i>Dicranum viride</i>			
<i>Drepanocladus vernicosus</i> , <i>Meesia longiseta</i> , <i>Vaccinium uliginosus</i>		Identificate în cadrul Parcului Național Munții Călimani	Specii de interes comunitar, figurează pe Anexa II a Directivei Habitatare și pe Anexa 3 a Legii 49/2011., Uniunea Internațională de Conservare a Naturii: rar.
Alte specii de plante <i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i> , <i>Pinguicula vulgaris</i> , <i>Spiraea salicifolia</i> , <i>Polemonium caeruleum</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Drosera rotundifolia</i> , <i>Comarum palustre</i> , <i>Menyanthes</i>		Sunt fie plante gazdă sau intermediare pentru specii rare de fluturi, fie sunt specii rare cu o valoare conservativă ridicată în România.	Specii de plante circumpolare-arcice, multe dintre ele relictice glaciare, unele protejate prin lege, altele incluse pe liste roșii naționale cu statut de rar sau vulnerabil.

<i>trifoliata</i> <i>Lycopodium</i> <i>annotinum,</i> <i>Lycopodium</i> <i>clavatum,</i>			
Valori culturale			
Patrimoniul construit		<p>-Arhitectura satelor.</p> <p>Această zonă din punct de vedere arhitectural prezintă o omogenitate care denotă din materialul lemnos folosit cu precădere în ornamentarea clădirilor și porților.</p> <p>-Bisericele romano-catolice</p> <p>- Biserica Armeneasca din Gheorgheni</p> <p>Lăzarea: Castelul Lázár - sec. XVI, Mănăstirea franciscană - sec. XVII, Movila Tătarilor - Tatárdomb,</p> <p>Remetea: Biserica romano-catolică, 5 buc. joagăr și moară de apă din sec. 19. în zona Sineu</p> <p>Voșlăbeni: Mănăstirea "Adormirea Măicii Domnului", Peștera "Șugo"</p> <p>Suseni: Moara lui Elekes Lajos.</p>	<p>Toate aceste valori împreună cu activitățile desfășurate de comunități în zonă au dus la apariția de peisaje deosebite nemodificate furnizând totodată dovezi privind utilizarea durabilă a resurselor naturale.</p> <p>Toate aceste elemente, și modificările prin care au trecut de-a lungul timpului au creat o zonă unică în România și în Europa, unde sunt reale șanse ca valoarea actuală a zonei să fie păstrată sau chiar îmbunătățită.</p>
Activități agricole tradiționale		Continuarea activităților de Pășunat cu bovine, utilizarea căruțelor cu cai în detrimentul mijloacelor mecanizate, cosit manual în anumite zone, folosirea soiuri tradiționale de cartofi.	
Produse locale obținute prin activități tradiționale		Împletituri din răchită pentru coșuri și garduri-garduri vii, împletite din nuiele de salcie sau alun, acoperite cu brazde de	

		<p>iarbă sau cu fân</p> <p>Olărit-oale, ulcele, obiecte decorative et cetera.</p> <p>Dulcețuri și alte produse tradiționale.</p> <p>Acvacultura-creșterea păstrăvului.</p>	
Obiceiuri tradiții		<p>Obiceiuri comune: colindatul de crăciun, pomana porcului, sfințitul hotarelor, udatul de paști, hramul localităților, încondeierea ouălor, obiceiul numit micii mucenici, adică a treia zi de crăciun femeile sunt bătute cu o undiță special pregătită, balul satului - balul recoltelor toamna sau balul de Sfânta Ana. Un obicei comun a devenit și organizarea zilelor satelor, cu ocazia acestor evenimente fanfara și pompierii voluntari sunt de nelipsit .</p>	
Izvoare de ape minerale și saline		<p>Masivul Hășmașul Mare, Izvorul Mureșului, peștera „Șugo”, zona turistică Gheorgheni – Lacul Roșu – Cheile Bicazului, Centrul de Creație depresiunea Borsec – cu stațiunea balneoclimaterică cu același nume, cu peste 20 de izvoare de apă minerală curative și de masă, condiții de cazare, masă, tratament și alte atracții turistice.</p> <p>Apa minerală - feruginoasă, bicarbonată, sodică, carbonată, se găsește la Suseni, Ciumani, Remetea, Tulgheș și în cantitatea cea mai mare la Borsec. Apa minerală este o resursă de bogăție importantă a zonei.</p>	

Zăcăminte minerale		<p>Rocile dolomitice de la Voșlăbeni, constituie aproape în întregime versantul vestic al culmii ce coboară din vârful Cocoșelul până aproape de calea ferată Ciceu – Deda, în zona dintre Izvorul Mureșului și Voșlăbeni.</p> <p>Lignit și travertin. Andezitul de la Suseni este exploatat de către compania Lafarge.</p>	Comuna Voșlăbeni era recunoscut pentru varul de calitate obținut prin arderea dolomitei.
Peisajul specific		<p>Este dificil de estimat valoarea culturală actuală a peisajului în ansamblul lui și în detaliile acestuia. Localnicii din Defileul Mureșului au generat și menținut prin activitățile lor tradiționale un peisaj cultural tradițional în care ei au fost până de curând perfect integrați.</p>	Acest tip de peisaj este unic în Europa.

Valori din aria protejată care reprezintă resurse naturale importante pentru comunitățile locale

Tabel 19.

Alte resurse naturale	Importanță
Lemn	Reprezintă o resursă necesară pentru asigurarea energiei termice, a lemnului de construcții pentru localnici precum și ca sursă de venituri din activitățile silvice și de prelucrare a lemnului. De asemenea unele specii precum fag, ulm sau frasin sunt folosite la fabricarea tradițională a cărbunelui - bocșe.
Răchită	Există în comunitățile de rome și nu numai, ocupații tradiționale care folosesc această resursă pentru fabricarea de măști și coșare din împletitura de răchită.
Pășuni – fânețe	<ul style="list-style-type: none"> • Păstrarea lor este esențială pentru creșterea animalelor, dar sunt importante, atât pentru conservare peisajului, cât și pentru asigurarea hranei speciilor pradă. • Colectarea diverselor specii de plante medicinale. • Colectarea de specii ornamentale
Specii cinegetice	Sursă de hrană și venituri tradițională, a cărei management poate schimba semnificativ starea de conservare a speciilor.
Produse conexe ale habitatelor de pădure.	Reprezentate de ciuperci și fructe de pădure, muschi, iască et cetera. pot fi utilizate ca venituri suplimentare pentru proprietarii de terenuri. De asemenea fructele pomilor fructiferi sălbatici sunt folosite pentru hrana animalelor din gospodăria.
Zăcămintele de roci sedimentare	Travertin, gresii, argile, pietrișuri și nisipuri folosite deseori ca și material de construcții sau în diverse ramuri industriale.
Apele potabile din fântâni și puțuri	Reprezintă o resursă necesară deoarece multe comunități nu sunt conectate la sisteme de alimentare cu apă și depind de aceste resurse naturale.

C.2. Presiuni și amenințări

Identificarea și evaluarea presiunilor și amenințărilor a fost realizată în grupul de lucru și în întâlniri cu factorii interesați, utilizând clasificarea Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii. Amenințările din Formularul Standard pot fi ușor asimilate cu cele din clasificarea Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii. Această clasificare internațională, realizată pentru amenințările din arii protejate, permite o analiză mai ușoară a categoriilor de amenințări.

Presiunile apar/există ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme *din trecut sau care au loc în prezent* și care afectează, în mod cumulativ - efectul mai multor acțiuni și/sau fenomene, sau separat viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Pentru analiza de mai jos, au fost luate în calcul presiunile identificate în prezent sau pe parcursul ultimilor cinci ani.

Amenințările pot apărea ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme *pe viitor*, putând afecta în mod cumulativ - efectul mai multor acțiuni și / sau fenomene, sau, separat, viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Definierea amenințărilor se face luând în calcul acțiuni umane viitoare sau previzibile. Pentru analiza prezentată în continuare, s-au luat în calcul amenințările ce pot deriva în următorii cinci ani, din acțiuni umane în derulare sau previzibile și fenomene naturale extreme posibile.

Legenda:

Amenințare minoră	Amenințare moderată	Amenințare majoră
necesită monitorizare dar nu și acțiuni specifice de management	necesită acțiuni specifice de management cât mai curând posibil	necesită acțiuni de management cu prioritate
Cu impact mic	Cu impact mediu	Cu impact major
1	2	3

Presiuni și amenințări la adresa valorilor naturale din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Tabel 20.

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea la care se face referire	Explicații	Nivel impact estimat	
			P	A
1. Dezvoltările rezidențiale și comerciale				
1.1. Case și așezări				
Extindere intravilan Observație: are efect cumulativ cu 1.3.	Toate speciile	Cauza: Interes pentru creșterea bazei de impozitare a localităților și a valorificării superioare a terenurilor și construcții ilegale Localizare: Lunca Bradului -Ilva, Sălard, Neagra-, Stînceni-Gudea, Răstolița - Iod, Andreneasa-, Eremitu -Câmpu Cetății-, Sovata - Săcădat , Deda-penininsula confluența pârâului Bistrei cu râul Mureș, valea Răstolița în aval și amonte Barajului Răstolița- 12 km, Impact: Fragmentarea ecosistemelor și reducerea funcțiilor acestora	2	3
	Păsări de pajiști	Cauza: Interes pentru construirea de case de vacanță Localizare: în principal în Joseni dar în viitor poate apărea și în alte zone Impact: Reducerea habitatului	1	2
	Pești	Cauza: Interes pentru construirea de case de vacanță coroborat cu lipsa unui sistem centralizat de canalizare, dar și a sistemelor individuale	2	2

		<p>adecvate</p> <p>Localizare: Stația de epurare de la Toplița nu funcționează corespunzător; problemele sunt general acolo unde casele se află în apropierea cursurilor de apă : Sălard, Ilva, Gudea</p> <p>Impact: încărcarea apei cu material biologic, turbiditate crescută, colmatare</p>		
	Urs, lup, râs	<p>Cauza: Interes pentru construirea de case de vacanță și locuințe</p> <p>Localizare: în jurul zonelor urbane și rurale și lângă drumuri existente - de-a lungul Defileului Mureșului Superior, între Sovata și Eremitu, pe văile deasupra Barajului Răstolița</p> <p>Impact: întreruperea conectivității, afectare coridoare ecologice</p>	2	3
	Habitatele 6440, 6510	<p>Cauza: Interes pentru construirea de case de vacanță, locuințe și dependințe agricole</p> <p>Localizare: Mlaștina după Luncă pt 6510; Ciobotani, pt 6440</p> <p>Impact: Reducerea suprafețelor ocupate de habitat.</p>	1	1
1.2. Zone comerciale și industriale				
Stații de antene telefonie mobilă	<p>Nevertebratele și albinele</p> <p>Carnivore mari</p>	<p>Cauza: emisiile electromagnetice focusate pentru accesibilizare semnale telefonie mobilă</p> <p>Localizare: în Defileul Mureș, 2 cereri noi</p> <p>Impact: perturbarea insectelor zburătoare , albinelor – probleme de polenizare fânețe ; prin circulație întreținere se face perturbarea</p>	2	2

		coridorului ecologic carnivore mari și nu se încadrează în cadrul natural		
1.3. Infrastructură pentru turism și recreere				
Dezvoltarea infrastructurii turistice în zona barajului Răstolița	Toate speciile	<p>Cauza: Interes pentru creșterea bazei de impozitare a localităților și a valorificării superioare a terenurilor în jurul lacului de acumulare lung de 6 km</p> <p>Localizare: zona Barajului Răstolițacu extindere infrastructură turistică din Răstolița până la lacul de acumulare și mai departe în amonte - 12 -14 km,</p> <p>Impact: Fragmentarea ecosistemelor și degradarea habitatelor folosite de toate speciile în zona afectată. Devierea căii de migrare carnivore mari - urs, lup, în munții Călimani Sud, necesitatea menținerii unui coridor ecologic în amonte de lac până la creasta Călimanilor 6 Km</p>	-	3
Dezvoltarea infrastructurii turistice în zona unor rezervații naturale	Toate speciile	<p>Cauza: Interes pentru valorificarea potențialului turistic</p> <p>Localizare: Scaunul Domnului</p> <p>Impact: deranjare și degradarea habitatelor folosite de toate speciile în zona afectată</p>	2	2
2. Agricultură și Acvacultură				
2.1. Recolte anuale și perene, altele decât cheresteaua				

Extinderea monoculturilor	Păsări de pe terenuri arabile	Cauza: Creșterea eficienței economice a fermelor asociative Localizare: toate terenurile arabile Impact: Deteriorarea habitatului speciilor de păsări prin pierderea zonelor de ecoton.	1	1
Utilizarea insecticidelor și a îngrășămintelor chimice pe terenuri arabile	Păsări de pe terenuri arabile Peștii, care pot suferi din cauza transferului/infiltrării acestor substanțe în apele naturale	Cauza: Necesitatea unor culturi competitive conform cerințelor pieții actuale. Accesul facil la chimicale. Lipsa unei alternative viabile pentru Gândacul de Colorado Localizare: toate terenurile arabile Impact: Scăderea semnificativă a cantității de hrană pentru păsările insectivore Afectarea capacității reproductive în cazul peștilor	2	2
Desecarea pajiștilor umede pentru utilizarea terenurilor ca fâneață	Ciuf de câmp Cristel de câmp Barză albă <i>Angelica palustris</i> <i>Ligularia sibirica</i>	Cauza: utilizarea terenurilor ca fâneață Localizare: Mlaștina după Luncă Impact: reducerea habitatului - <i>Crex</i> , sau a habitatul de hrănire - Barză. Reducerea nivelului hidric necesar angelicăi.	2	1
Extinderea terenurilor arabile în defavoarea pajiștilor	Plante de habitate umede Habitatul 6410, 6440,	Cauza: creșterea interesului pentru culturile agricole în defavoarea creșterii animalelor Localizare: Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile	2	3

	6520 Păsări de pajiști	protejate anexe Impact: reducerea habitatului, restrângerea comunităților de plante caracteristice în favoarea celor ruderales și reducerea habitatului de hrănire pentru păsări de pajiști		
Tăierea tufărișurilor și arborilor izolați de pe pajiști	<i>Ligularia sibirica</i> <i>Lucanus cervus</i> Păsări de pajiști Ciocârlie de pădure Răpitoare de zi și noapte	Cauza: sistematizarea mai bună a pajiștilor. Îndeplinirea cerințelor Agenția de Plăți și Intervenții Agricole. Lemn de foc Localizare: toată zona de proiect în special - Bistra Mureșului și Orșova Impact: degradarea habitatului pentru păsări și plante, reducerea cu aproximativ 5% a suprafeței celor mai valoroase zone pentru nevertebrate, dispariția locurilor de pândă și cuibărire pentru păsări răpitoare	1	1
2.2. Plantații pentru lemn și celuloză				
Nu este cazul				
2.3. Creșterea animalelor și zootehnia				
Pășunatul animalelor în habitatele mlăștinoase	Habitatele 6510, 91D0* Rezervațiile de mlaștini și turbării Ciuf de câmp Cristel de câmp Barză albă	Cauza: creșterea șeptelului. Lipsa reglementărilor. Lipsa delimitărilor și acțiunilor de informare. Localizare: mlaștini și turbării, în special Borzont și După Luncă Impact: degradarea habitatului și a structurii acestuia și distrugerea plantelor caracteristice, favorizând pătrunderea speciilor ruderales și invasive. Deranjarea speciilor. Uneori se și incendiază	2	2

	Barza neagră <i>Angelica palustris</i> <i>Ligularia sibirica</i>			
Pășunatul în fond forestier	Păsări de pădure Urs, lup, râs	Cauza: neaplicarea legislației silvice Localizare: pe văile din preajma pajiștilor mari, dar și mici - Borta Impact: distrugerea subarboretului și implicit a habitatului specific pentru o serie de păsări - Cocoș de munte, Ieruncă. Distrugerea pontelor de la sol. Bolile transmisibile, deranjul provocat, ceea ce poate afecta creșterea puilor de carnivore și prezența acestor animale.	1	1
Pășunatul intensiv în pajiști	Habitatele 6230*, 6440, 6520	Cauza: lipsa informațiilor legate de capacitatea de suport Localizare: pajiștile comunale și fermele Impact: Pășunatul intensiv cu oi și vaci sau mixt duce la degradarea structurii habitatelor, dispariția plantelor caracteristice	1	2
Pășunatul în fânețe	Habitatul 6510, 6520	Cauza: creșterea numărului de ovine în defavoarea bovinelor, care nu necesită mult fân iarna și nu trebuie cosit Localizare: Defileul Mureș –Parcul Natural Defileul Mureșului Superior-Androneasa, Neagra spre Zăspezel, Bistra Impact: reducerea habitatelor, restrângerea diversității biologice, afectare de plante ocrotite	3	3

Scăldarea animalelor în special a oilor, după acestea au fost tratate împotriva paraziților	Peștii	Cauza: Nevoia de adăpare, respectiv de spălare a blăni Localizare: toate zonele unde se practică creșterea oilor în special Impact: Scăderea capacității reproducătoare a peștilor.	1	1
2.4. Acvacultura de apă dulce				
Introducerea artificială a speciilor de pești alohtoni și răspândirea lor în habitate naturale.	Pești	Cauza: Popularea cu specii care au o valoare economică mai mare; neglijență datorată lipsei conștientizării în cazul anumitor specii fără valoare economică - de ex somn pitic. Localizare: toate păstrăvăriile, brațele moarte ale Mureșului, lacul Borzia Impact: competiție pe anumite resurse de hrană, consumul ponteii speciilor importante din punct de vedere conservativ, se poate ajunge până la eliminarea prin concurență pe anumite porțiuni a speciilor indigene.	2	3
3.1. Foraje pentru petrol și gaze				
Nu este cazul				
3.2. Minerit și extracție				
Exploatarea de	Pești - <i>Eudontomyzon</i>	Cauza: se fac ilegal, de către populație, pentru construcții proprii	1	2

agregate minerale - balastiere	<i>danfordi</i> în special	Localizare: râurile aflate în apropierea localităților în special Impact: turbiditatea crescută a apelor cu efecte negative asupra florei și faunei, pot fi afectate de exemplu habitatele speciei <i>Eudontomyzon danfordi</i>		
Extrageri mici de agregate minerale - roci de pe versanți	<i>Euphydryas maturna</i> <i>Lycaena dispar</i> <i>Callimorpha quadripunctaria</i> <i>Nymphalis vaualbum</i>	Cauza: depozitarea agregatelor pe habitatul speciilor Localizare: la majoritatea drumurilor forestiere Călimani-Gurghiu Impact: limitarea accesului la hrană pentru larvele speciei țintă. Distrugea parțială sau totală a habitatului cu afectarea plantelor pe care se hrănesc larvele - <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Ligustrum vulgare</i> , <i>Salix sp.</i> , <i>Lonicera sp.</i> , <i>Plantago sp.</i> , <i>Trifolium sp.</i> , <i>Urtica sp.</i> , sau <i>Populus</i> , sau adulții - <i>Eupatorium cannabinum</i> , <i>Rubus sp.</i> , <i>Origanum sp.</i> , <i>Mentha sp.</i>	1	1
Extrageri de agregate minerale - cariere piatră	Carnivore mari 9140	Cauza : Poluare fonică la deblocarea blocurilor de stânci în munți, manipularea , prelucrarea rocii extrase , transportul la vale Localizare: carierele Meștera și Mermezeu - Stânceni, Cserepes - Sovata, și neautorizat cariera de sub Vârful Bătrâna - Valea Gurghiu, Impact: deranjul carnivorelor mari , migrarea din zonă în timpul lucrărilor, uscarea molizilor în jurul carierei Cserepes- habitat 9140	3	1
3.3. Baraje hidroelectrice				
Construcția/	Peștii	Cauza: Lipsa unei strategii naționale și regionale privind producerea de energie regenerabilă în contextul conservării biodiversității.	3	3

exploatarea de microhidrocentrale		Localizare: toate râurile de munte - exemplu Iod, Fâncel, Secuieu, Nirajul Mare, Sebeș, Brâncovenești Impact: fragmentarea cursurilor de apă care întrerupe migrările și prin urmare reproducerea peștilor, modificarea habitatelor și a dinamicii acestora, scăderea debitului de servitute care poate duce la dispariția unor specii - de ex <i>Romanogobio</i> – <i>Gobio- uranoscopus</i> .		
	<i>Euphydrias maturna</i> <i>Lycaena dispar</i> <i>Callimorpha quadripunctaria</i> <i>Carabus hampei</i> <i>Nymphalis vaualbum</i>	Cauza: Lipsa unei strategii naționale și regionale privind producerea de energie regenerabilă în contextual conservării biodiversității. Localizare: toate râurile de munte - exemplu: pe valea Fâncel Impact: distrugerea pațială sau totală a habitatului cu afectarea plantelor pe care se hrănesc larvele - <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Ligustrum vulgare</i> , <i>Salix sp.</i> , <i>Lonicera sp.</i> , sau <i>Populus tremula</i> . Impact mare la nivel local, impact mic la nivelul sitului.	1	3
Construcția uzinei de producere a energiei Barajul Răstolița	91E0	Cauza: construcția amenajărilor pentru deversarea finală a apei în râul Mureș. Localizare: Gălăoaia Impact: reducerea suprafeței habitatului de arini, cu posibilitate de refacere parțială	1	1
3.4. Producerea de energie				
Nu este cazul				

4. Coridoare de transport și servicii				
4.1. Șosele și căi ferate				
Construcția drumurilor de piatră	<i>Crex crex</i>	Cauza: asigurarea accesului către terenurile agricole și case de vacanță Localizare: Zona Borzont Impact: degradarea și fragmentarea habitatului pentru Cristel de câmp	1	2
Construcții de noi drumuri forestiere sau modernizarea lor	Vegetația ripariană , Carnivorele mari peștii	Cauza: accesibilizarea fondului forestier Localizare: Călimani-Gurghiu 8 drumuri executate, 6 cereri noi Impact: pierderi de teren cu habitate, distrugeri și remodelări albiei minore , deranj și migrare carnivore mari	3	2
Lucrări de investiții, modernizarea/construirea de drumuri și autostrăzi	Urs, lup, râs	Cauza: dezvoltarea infrastructurii rutiere Localizare: partea de SE a sitului datorită autostrăzii Tg Mureș-Iași, în rest în jurul drumurilor care urmează a fi modernizate Impact: reducerea conectivității, conflicte oameni-carnivore	2	3
4.2. Rețele de utilități și servicii - electricitate, cabluri, conducte et cetera.				
Demontarea cuiburilor în perioada 15 martie – 15 august	Barza albă	Cauza: întreținerea rețelei electrice Localizare: toate zonele Impact: pierderea pontei din anul respectiv	1	2
Prezența stâlpilor neizolați	Barza albă Răpitori de zi	Cauza: lipsa fondurilor necesare Localizare: toate zonele Impact: moartea unor exemplare	3	3

Braconajul folosind curentul electric	Pești	Cauza: prezența stâlpilor neizolați Localizare: zonele electrificate, în special cele feroviare – exemplu Defileul Mureșului Impact: extragerea unor indivizi ai unor specii protejate, afectarea capacității de reproducere a peștilor și moartea unor indivizi	2	3
4.3. Îndepărtarea gardurilor vii și a crângurilor sau tufișurilor				
Nu este cazul				
5. Utilizarea resurselor biologice și afectarea acestora				
5.1. Vânătoarea, uciderea și colectarea animalelor terestre - legal sau ilegal				
Colectarea puilor	Șoimul călător	Cauza: pentru șoimărit Localizare: Defileul Mureșului Impact: pierdere pontei din anul respectiv	1	1
Vânarea unguțelor - speciilor pradă pt carnivore	Urs, lup, râs	Cauza: pentru trofee, agrement, sursă de hrană Localizare: toate zonele Impact: reducerea speciilor de pradă și afectarea populației de carnivore mari	1	2
Vânarea carnivorelor mari	Urs și lup	Cauza: pentru trofee, agrement, eventuale pagube economice create Localizare: toate zonele Impact: Aplicarea greșită a derogărilor determină schimbarea structurii populaționale la urși, eliminarea autoreglării populaționale exercitate de masculii mari, bătrâni, ducând la creșterea exagerată a proporției	2	3

		țineretului și creșterea pagubelor în agricultură.		
5.2. Colectarea plantelor terestre și a produselor din plante - altele decât lemnul				
Colectarea fructelor de pădure	Cocoșul de munte Ierunca Caprimulgul Urs, lup, râs	Cauza: asigurarea de venituri alternative pentru populație. Lipsa unei zonări. Localizare: toate zonele, grav în rezervația Seaca Impact: reducerea fondului de hrană. Deranj provocat speciilor. La carnivore, se mai adaugă perturbarea continuă pe o rază semnificativă în perioada sensibilă pentru creșterea puilor de lup în special - mai-septembrie	2	2
Colectarea plantelor utilizate în scop medicinal, comercial sau ornamental	Plantele medicinale - <i>Lycopodium clavatum</i> , <i>Lycopodium annotinum</i> , <i>Lycopodium complanatum</i> Plantele cu caracter comercial - <i>Galanthus nivalis</i> , sau ornamental - <i>Campanula serrata</i> , <i>Iris aphylla ssp. hungarica</i> Habitatul 8220	Cauza: utilizare în scop medicinal sau ornamental Localizare: toate zonele unde aceste plante sunt răspândite Impact: reducerea populațiilor de plante, până la dispariție, modificarea structurii habitatelor	2	2

5.3. Exploatarea forestieră și extragerea lemnului				
Colectarea materialului lemnos prin bălți temporare	<i>Bombina variegata</i> <i>Triturus montandonii</i>	Cauza: Colectarea lemnului pe sol îmbibat cu apă Localizare: toate zonele Impact: Pe moment are impact negativ prin distrugerea parțială a populației din baltă. Pe termen lung impactul este pozitiv prin menținerea bălții necolmatate	0	0
Întreținerea șanțurilor drumurilor auto-forestiere.	<i>Bombina variegata</i> <i>Triturus montandonii</i>	Cauza: evitarea degradării drumurilor forestiere Localizare: toate zonele Impact: Pe moment are impact negativ prin distrugerea parțială a populației din baltă. Pe termen lung impactul este pozitiv prin menținerea șanțului necolmatat	0	0
Neîntreținerea drumurilor forestiere	<i>Bombina variegata</i> <i>Triturus montandonii</i>	Cauza: Lipsa fondurilor. Accesul pe sol îmbibat cu apă. Localizare: toate drumurile forestiere Impact: Crearea de habitate capcană. La trecerea repetată a utilajelor de transport se distruge parțial populația din aceste habitate.	1	1
Extragerea lemnului mort	<i>Rosalia alpina</i> , <i>Lucanus cervus</i> , <i>Cucujus cinnaberinus</i>	Cauza: toate tăierile silvice, în special cele de Igienă, lucrări de conservare Localizare: toate pădurile	2	1
	Ciocănitari	Impact: reducerea sau chiar dispariția habitatului pe suprafața parchetelor	3	3

Evacuarea indivizilor speciilor de insecte din pădure	<i>Rosalia alpina</i> <i>Cucujus cinnaberinus</i>	Cauza: Neevacuarea materialului lemnos din platforma primară la finalizarea exploatărilor și evacuarea lor ulterioară Localizare: toate pădurile Impact: crearea de habitate capcană	1	1
Depozitarea masei lemnoase în habitatul speciilor	<i>Euphydryas maturna</i> <i>Lycaena dispar</i> <i>Callimorpha quadripunctaria</i> <i>Carabus hampei</i> <i>Nymphalis vaualbum</i> Plante de habitate umede	Cauza: Nerespectarea mărimii platformei primare. Amplasarea necorespunzătoare a platformei primare. Localizare: toate pădurile Impact: distrugerea completă a habitatului pe porțiuni de zeci de metri, dar și tasarea solului umed, în urma căreia sunt favorizate procese de eroziune care crează în timp spații libere de sol pentru instalarea buruienilor și chiar a speciilor invazive alohtone	2	2
Colectarea materialului lemnos prin albia râurilor și pâraielor.	<i>Lycaena dispar</i> Plante de habitate umede Habitat 6430 Peștii	Cauza: amplasarea necorespunzătoare a căilor de scos apropiat. Nerespectarea căilor de scos apropiat. Localizare: toate pădurile Impact: La nivel local, degradarea foarte puternică a habitatului pe perioada exploatării, turbiditate	2	1
Colectarea materialului lemnos pe versanți abrupti	Habitatele forestiere de interes comunitar	Cauza: neutilizarea funiculalelor în loc de tractoare pe terenurile forestiere cu pante peste 25 grade Localizare: munții Călimani și Gurghiu Impact: degradarea, chiar spălarea solului cu afectarea habitatului	2	2
Tăierea arborilor	<i>Lucanus cervus</i>	Cauza: întreținerea pajiștilor, lemn de foc	3	3

izolați	Ciocârlie de pădure Răpitoare de zi și noapte	Localizare: toate pajiștile, în special - Bistra Mureșului și Orșova Impact: reducerea cu aproximativ 5% a suprafeței celor mai valoroase zone pentru nevertebrate degradearea habitatului de hrănire prin dispariția locurilor de pândă și cuibărire		
Tăierile definitive/rase pe suprafețe mari - >3 ha	<i>Carabus hampei</i>	Cauza: aplicarea prevederilor normelor silvice în cazul tăierilor definitive și accidentale și tăieri ilegale în cazul tăierilor rase. Localizare: toate pădurile. Cele mai grave situații se găsesc pe Valea Fâncel, Valea Sălard, Mermezeu-Zebrac, Valea Bistrei. Impact: izolarea populațiilor rezidente neasigurând conexiune între ele și creând distanțe mult prea mari pentru indivizii de <i>Carabus hampei</i> , având ca rezultat rate de reproducere scăzute care conduce la declinul populației	2	2
Exploatarea arborilor cu tot cu coroană	Plante de habitate umede	Cauza: reducerea consumurilor de carburanți Localizare: toate pădurile Impact: depozitarea finală a resturilor de exploatare - crăci, în habitatele caracteristice pentru plante de habitate umede	1	1
Tăierea arborilor de pe malurile râurilor	<i>Eudontomyzon danfordi</i> <i>Cottus gobio</i> <i>Lutra lutra</i>	Cauza: exploatarea în scop economic, sustragerea ilegală pentru încălzirea locuințelor, lucrări de întreținere a amenajărilor hidrotehnice Localizare: pe toate râurile Impact: turbiditate crescută și distrugerea condițiilor optime pt aceste	2	3

	<i>Angelica palustris</i> <i>Ligularia sibirica</i> Habitat 91 EO*	specii de pești, care au nevoie de peste 80% umbrire a malului.Reducerea arinișurilor Modificarea microclimatului umed necesar acestor specii de plante. La vidră, impactul este indirect, prin efectele asupra speciilor pradă - pești și amfibieni. De asemenea, deranjul provocat influențează negativ prezența vidrei în zonă.		
Exploatarea în rezervația de molid de rezonanță	Molidul de rezonanță	Cauza: Nu mai este molid de rezonanță pe valea Gurghiului, decât în aria protejată Localizare: valea Lăpușna Impact: degradarea rezervației	3	3
5.2. Pescuitul, uciderea și recoltarea resurselor acvatice				
Pescuitul, atât legal cât și cel ilegal	Peștii, în mod special <i>Hucho hucho</i>	Cauza: consum propriu sau comerț Localizare: pe toate râurile și bălțile Impact: reducerea fondului piscicol, periclitarea pâna la dispariție a lipanului și lostriței	3	3
	<i>Lutra lutra</i>	Cauza: consum propriu sau comerț cu pești Localizare: pe toate râurile și bălțile Impact: reducerea fondului piscicol, resursă importantă de hrană pt vidră, dar și deranj prin prezența omului	1	1
6. Intruziune umană și perturbări				
6.1. Activități de recreere și turism				

Zone de recreere	Păsări Habitatul 6430	Cauza: lipsa unei Strategii de vizitare a Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe Localizare: Valea Gurghiului, Defileul Mureșului - Sălard Impact: degradarea habitatului caracteristic pentru păsările de pajiști și deranjul pentru păsările de pădure Degradarea habitatului 6430 și a speciilor de plante caracteristice prin camparea necontrolată, vetre de foc, et cetera.	1	1
Zone de drumeții și alpinism - distrugerea prin activități de recreere	<i>Iris aphylla ssp. Hungarica</i> , dar și alte specii de plante Habitatul 8220	Cauza: lipsa unei Strategii de vizitare a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și control al turiștilor Localizare: Parcul Natural Defileul Mureșului Superior, Valea Gurghiului, Defileul Mureșului, zonele cu stâncării Impact: degradarea habitatului caracteristic, distrugerea indivizilor, recoltare	1	1
Accesul în scop turistic pe drumurile forestiere	Toate speciile de faună	Cauza: lipsa unei Strategii de vizitare a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și control al turiștilor Localizare: Valea Sălard, Ilva, Răstolița, Iod, Bistra, Sebeș, Gudeaet cetera. Impact: deranjarea speciilor protejate	1	1
6.2 Cercetare, educație și alte activități referitoare la muncă în arii protejate				
Nu este cazul				
6.3. Alte forme de perturbări - pătrunderea ilegală, accesul, vandalismul et cetera.				

Accesul cu snowmobile	Cocoșul de munte	Cauza: lipsa unei Strategii de vizitare a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe. Lipsa amenajărilor specifice de restricționare a accesului. Localizare: Valea Secuieului, Seaca, Bucin Impact: părăsirea zonelor de rotit	3	3
Off-road	Păsări de pădure Pești Habitatul 6230*	Cauza: lipsa unei Strategii de vizitare a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe. Deficiențe în implementarea legislației silvice. Localizare: toate zonele în special Valea Gurghiului, Defileul Mureșului - Sălard, Rezervația Seaca Impact: în situațiile cu frecvență ridicată se poate ajunge la părăsirea pontei din anul respective sau chiar la părăsirea cuibului - răpitoare mari. Creșterea turbidității locale, modificări ale habitatului peștilor.	1	2
7. Modificări ale sistemelor naturale				
7.1. Incendii și stingerea acestora				
Incendierea arborilor izolați - stejari	<i>Lucanus cervus</i>	Cauza: incendierea vegetației uscate Localizare: Bistra Mureșului și Orșova Impact: reducerea cu aproximativ 5% a suprafeței celor mai valoroase zone	2	2
Arderea vegetației - a miriștii și a	Păsări de pajiști și terenuri	Cauza: curățirea terenurilor de resturi vegetale uscate. Localizare: toate zonele	3	3

pârloagelor	arabile	Impact: părăsirea habitatelor de unele specii - Ciuf, și la degradarea populațiilor prada - insecte, șopârle, et cetera		
7.2. Baraje, modificări hidrologice și gestionarea/utilizarea resurselor de apă				
Construcția de baraje	<i>Bombina variegata</i> <i>Triturus montandonii</i> <i>Eudontomyzon danfordi</i> <i>Hucho hucho</i> <i>Barbus –meridionalis-petenyi</i> <i>Cottus gobio</i> <i>Lutra lutra</i> Habitat 91EO* Carnivore mari	Cauza: investiție a Statului Localizare: Răstolița, Captare apă lung de 6 km și care pătrunde în bazinul Răstolița pe văile Tihu, Mijlocu, Secu câte 1,5 Km Impact: pierderea a 10% din efectivul total de <i>Bombina</i> și 20% din efectivul total de <i>Triturus montandonii</i> din situl Călimani Gurghiu Reducerea suprafețelor ocupate de arinișuri Fragmentarea ecosistemelor și a căilor de migrare carnivore mari Punerea în funcțiune a barajului de la Răstolița va afecta foarte grav populația lostrițeidin râul Răstolița. Prin scăderea și variațiile mari ale debitului pârâului Răstolița , vor fi afectate toate speciile de pești, iar lostrița nu va mai migra pe vale pentru împerechere și depunere de icre. În cazul în care o parte din debitul râului Ilva va fi deviat în acest baraj, va fi afectată și populația din Ilva. Efectivele speciilor de pești se vor reduce drastic, până la dispariție totală. Barajul este barieră permanentă și pentru vidră	3	3
Desecări și drenări	Plante de habitate	Cauza: creșterea capacității productive a terenurilor agricole	1	1

	umedeHabitatul 6510	Localizare: Habitatele umede , Mlaștina după Luncă Impact: reducerea efectivului populațional sau chiar dispariția indivizilor, succesiunea vegetației cu alterarea structurii habitatului		
Executarea de praguri în albiile râurilor	Peștii	Cauza: lucrări hidrotehnice Localizare: pragurile din avalul sitului aflate pe Gurghiu și cel de pe Mureș de la Brâncovenеști, Iod, Fâncel Impact: reducerea capacității de deplasare, migrare, reducerea șanselor de reproducere până la diminuarea drastică a populațiilor de pești	3	3
7.3. Fragmentare accentuată				
Creșterea fragmentării habitatelor	Carnivore mari Toate speciile	Cauza : intensificarea circulației auto pe drumuri naționale și județene . DN 15 după modernizare, devenind principalul traseu de acces auto dinspre Moldova spre vest, coroborat cu extinderile de intravilan Localizare: Defileul Mureș, linia Sovata-Eremitu Impact: afectarea coridoarelor ecologice, izolare parțială populații de animale între munții Călimani și Gurghiu, Gurghiu și dealul Bechiș	2	2
7.4. Izolarea de alte habitate naturale				
Nu este cazul				
7.5. Alte efecte ecologice				

Turism de masă				
8.1. Plante invazive străine/care nu sunt native				
Specii invazive non-native	Habitatele 3220, 6230*, 6430, 6440, 6520, 8220	<p>Cauza: modificări aduse habitatului de exemplu prin modificarea regimului hidrologic</p> <p>Localizare: toate zonele</p> <p>Impact: restrângerea comunităților de plante caracteristice în favoarea celor ruderales, scăderea drastică a numărului de specii rare și a efectivelor lor populaționale. Instalarea speciilor invazive care au o mare capacitate de a ocupa suprafețe noi și extinse, capacitate determinată genetic și concretizată fenotipic prin producerea semintelor adaptate la răspândire rapidă și eficientă, germinarea semințelor în condiții nefavorabile de mediu et cetera.</p>	1	2
8.2. Animale invazive străine/care nu sunt native				
Câinii ciobănești, câinii și pisicile fără stăpân	Păsări	<p>Cauza: nerespectarea legislației privind numărul de câini la stână și a portului de juțeu. Neîndeplinirea obligațiilor, de către autoritățile locale, privind managementul câinilor și pisicilor fără stăpân.</p> <p>Localizare: toate pajiștile</p> <p>Impact: distrugerea cuiburilor și uciderea păsărilor.</p>	3	3
Păstrăvii de crescătorie, somnul pitic, crescătorii de	Peștii	Cauza: Popularea cu specii - <i>Salvelinus fontinalis</i> , care au o valoare economică mai mare; neglijență datorată lipsei conștientizării în cazul anumitor specii fără valoare economică - de exemplu somn pitic.	2	3

vânat ș.a.		Localizare: toate păstrăvăriile, brațele moarte ale Mureșului, lacul Borzia, pădurea Mociar pentru crescătorie de vânat Impact: competiție pe anumite resurse de hrană, consumul pontei speciilor importante din punct de vedere conservativ, se poate ajunge până la eliminarea prin concurență pe anumite porțiuni a speciilor indigene.		
8.3. Agenți patogeni				
Nu este cazul				
8.4. Material genetic introdus				
Nu este cazul				
8.5. Specii native problematice				
Nu este cazul				
8.6. Hibridizarea speciilor				
Nu este cazul				
9. Poluarea - provenită din surse din afara ariei sau generată în interiorul ariei protejate				
9.1. Ape uzate de la gospodării și din canalizarea urbană				
Apa reziduală de la gospodării/case de vacanță care ajung în râuri/ pânza de apă freatică	Pești	Cauza: Interes pentru construirea de case de vacanță coroborat cu lipsa unui sistem centralizat de canalizare, dar și a sistemelor individuale adecvate Localizare: Stația de epurare de la Toplița nu funcționează corespunzător; problemele sunt general acolo unde casele se află în	2	2

		apropierea cursurilor de apă. Impact: încărcarea apei cu material biologic, turbiditate crescută, colmatare		
9.2. Ape uzate și canalizare de la facilitățile din aria protejată - de exemplu facilitățile turistice, toalete et cetera.				
Nu este cazul				
9.3. Efluenți și deversări din surse industriale, miniere sau militare				
Nu este cazul				
9.4. Efluenți din agricultură și silvicultură - de exemplu Îngrășăminte și pesticide în exces				
Poluarea cu uleiuri și combustibili în punctele de alimentare	Habitat 6430	Cauza: nerespectarea/necunoașterea prevederilor legale privind amenajarea punctelor de alimentare. Localizare: toată zona de proiect Impact: schimbarea caracteristicilor chimice ale solului și apelor subterane	1	1
9.5. Gunoi și deșeuri solide				
Depozitarea neconformă de deșeuri	Pești și vidră Specii de plante, habitate neforestiere	Cauza: management deficitar al deșeurilor, lipsa conștientizării Localizare: mai ales pe râul Mureș și în zonele rurale în special, zone de agrement, marginile de pădure din apropierea drumurilor, pajiști și pășuni Impact: modificarea calităților fizico-chimice ale apei și solului cu efecte asupra habitatelor, plantelor și animalelor acvatice	1	2
9.6. Poluanți atmosferici				

Nu este cazul				
9.7.Energie în exces - căldură, lumină, zgomot et cetera.				
Nu este cazul				
10. Evenimente geologice				
10.1. Vulcani				
Nu este cazul				
10.2. Cutremure și tsunami				
Nu este cazul				
10.3. Alunecări de teren și avalanșe				
Nu este cazul				
10.4. Eroziunea și/sau colmatarea/depunerea de materiale				
Nu este cazul				
11. Amenințări datorate schimbărilor climatice sau altor fenomene climatice extreme				
11.1. Mutarea și modificarea habitatelor – schimbări majore în compoziția și localizarea habitatelor				
Nu este cazul				
11.2. Secete				
Secarea bălților	<i>Bombina variegata</i> <i>Triturus montandonii</i>	Cauza: creșterea nivelului evapotranspirației. Localizare: toate pajiștile Impact: degradarea habitatelor	1	1
Scăderea debitelor apelor curgătoare	Peștii	Cauza: creșterea nivelului evapotranspirației și precipitații scăzute Localizare: toate cursurile de apă	1	2

		Impact: scăderea debitului și a nivelului apelor cu efect asupra speciilor care au nevoie de ape repezi - de ex <i>Barbus meridionalis-petenyi</i>		
Scăderea nivelului de apă freatică	Plantele, mai ales cele higrofile Habitatele 6430, 6440, 6510, 6520, 7230, 8220	Cauza: creșterea nivelului evapotranspirației și precipitații scăzute Localizare: toate zonele Impact: poate afecta dezvoltarea și chiar supraviețuirea plantelor. Modificări în structura și compoziția vegetației datorită proliferării speciilor invazive	1	1
Schimbările climatice	Habitat 9410	Cauza: schimbările climatice Localizare: toate zonele habitatului Impact: reducerea habitatului prin transformarea în fâgete și amestecuri pe bază de fag.	1	1
11.3. Temperaturi extreme				
Nu este cazul				
11.4. Furtuni și inundații				
Viiturile	<i>Bombina variegata</i> <i>Triturus montandonii</i>	Cauza: ploi torențiale. Localizare: habitatele ripariene Impact: distrugerea habitatelor existente	1	1
12. Amenințări la adresa valorilor sociale și culturale specifice				
12.1. Pierderea legăturilor culturale, a cunoștințelor și/sau a practicilor de management tradiționale				
Renunțarea la livezi, la cultivarea pomilor	<i>Ursus arctos</i>	Cauza: lipsa pieței de valorificare a fructelor Localizare: toate localitățile, cu excepție părții de Sud a RO SCI 0019	2	2

fructiferi		Impact: distrugerea habitatelor de hrănire reprezentate de livezi		
Abandonarea sistemelor pastorale, subpășunatul, lipsa cosirii fâneațelor sau pășunatul fâneațelor	<i>Campanula serrata</i> Habitatele 6230*, 6410, 6440, 6510, 6520	Cauza: abandonarea acestor practici și orientarea către alte activități, abandonul terenurilor, migrația tinerilor către orașe Localizare: Călimani-Gurghiu, Mlaștina după Luncă, pășunile abandonate Impact: distrugerea habitatului, restrângerea comunităților de plante caracteristice în favoarea celor ruderales.	1	1
12.2. Deteriorarea sau distrugerea unor situri naturale importante cu valoare culturală				
Nu este cazul				
12.3. Deteriorarea sau distrugerea unor situri antropice importante cu valoare culturală				
Nu este cazul				

C.3. Evaluarea tendințelor în starea valorilor ariei protejate

Analiza rezultatelor de la inventarierea și cartarea speciilor și habitatelor de interes conservativ, în corelație cu presiunile existente și amenințările preconizate, vor duce la stabilirea direcțiilor principale de management, respectiv a acțiunilor și măsurilor ce trebuie realizate pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare. În acest capitol sunt scoase în evidență principalele tendințe și problemele cu care se confruntă speciile și habitatele naturale din sit, fără a fi reluate cele prezentate în capitolele C1 și C2. Inventarierea efectuată pe perioada proiectului, arată că starea speciilor și habitatelor de interes comunitar, în general, se înrăutățește. Excepție fac: habitatele forestiere cu suprafețe mari și reprezentative pentru zonă - făgetele, *Crex crex*, caprimulgul, ursul brun și vidra, care sunt stabile. Molidișurile de interes comunitar, în care aplicarea de tratamente de regenerare se face necorespunzător, coroborată cu încălzirea globală sunt reduse lent, dar continuu, spre habitate în care domină fagul. Managementul pădurilor în Călimani-Gurghiu vor fi influențate de condițiile de presiune economică mare și de efectele doborâturilor mari de vânt de acum 5-10 ani. Se intensifică eforturile pentru asigurarea menținerii echilibrate a claselor de vârstă, mai ales proporția optimă a arboretelor bătrâne, conducerea către structuri naturale, diversificate a pădurilor.

În ceea ce privește coridoarele ecologice critice pentru carnivore mari - în Defileul Mureșului, între Androneasa și Sălard, zona Stânceni, respectiv valea Tihu deasupra Barajului Răstolița și zona Eremitu-Sovata la limita cu situl ROSCI 0297 - Dealurile Târnavii Mici – Bicheș – tendința este de degradare și reducere a acestora în special prin extinderea intravilanului localităților. Vulnerabilitatea speciilor și habitatelor din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe se datorează în primul rând degradării condițiilor de mediu pentru râuri, habitate ripariene și pajiști umede și alpine. Principalele amenințări sunt regularizările, îndiguirile, suprapășunatul, reducerea semnificativă a fânațelor, braconajul - în special la Iostrița, și unele practici neconforme în managementul forestier

Braconajul la pești cu diferite metode este în scădere, utilizarea curentului de înaltă tensiune de la calea ferată necesită însă monitorizare atentă, fiind cu consecințele cele mai grave asupra speciilor de pești din Defileul Mureșului Braconajul la lostriță în perioada de prohibiție, a devenit alarmantă. În 2015-2016 a fost nevoie de patrulare cu jandarmi și au fost deschise dosare penale pentru braconaj în zona Răstolița. Se intensifică colaborările cu jandarmeria și poliția. Existența schemelor voluntare de plăți agromediu vine în sprijinul acțiunilor de conservare, însă nu stimulează realizarea tuturor măsurilor necesare pentru speciile și habitatele de interes conservativ. Statul va trebui să asigure cât mai curând posibil scheme de plăți Natura 2000, în conformitate cu legislația europeană, pentru măsurile restrictive strict necesare pentru îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor. Continuarea modului de gospodărire a fânețelor, cu greșita interpretare a condițiilor de plăți agro-mediu, duc la transformarea lor în pășuni, cu pierderea biodiversității. Declinul turbăriilor și mlaștinilor, în mod particular, este generat nu doar de prezența amenințărilor antropice, ci și de evoluția naturală a habitatelor de mlaștină spre aninișuri prin succesiune naturală sau alte tipuri de habitate umede. În acest caz, presiunile antropice de tipul regularizărilor și drenărilor acționează ca factor agravant. Secetele prelungite din ultima perioadă agravează și mai mult starea turbăriilor și mlaștinilor. În cazul speciilor de interes comunitar, se preconizează o posibilă creștere alarmantă a amenințărilor la adresa speciilor de mamifere mari, în special în urma eventualei extinderi a zonelor de intravilan, respectiv a zonelor construite din vecinătatea sitului, dar și prin fragmentarea generată de o posibilă îndesire a infrastructurii de transport. Una dintre amenințările majore este constituită de incendiile provocate pentru îndepărtarea vegetației nedorite de către proprietarii și gestionarii terenurilor. Acestea se dovedesc a avea impact major nu numai asupra habitatelor, dar și a speciilor de faună, în special prin distrugerea cuiburilor, a locurilor de adăpost și odihnă. Pe drumurile forestiere este o problemă din ce în ce mai mare circulația în scop turistic a autovehiculelor provocând deranjul diferitelor specii de interes comunitar -Valea Sălard, Ilva, Răstolița, Sebeș, Niraj, et cetera. Trebuie analizată impunerea caracterului de drum interzis publicului prin bariere de trecere.

O altă problemă în expansiune este deranjul creat de echipele de culegători de fructe, care nu respectă prevederile autorizațiilor de mediu și pătrund inclusiv în rezervații sau zone de protecție integrală a ariilor naturale protejate din sit. O altă mare amenințare este darea în funcțiune și dezvoltarea infrastructurii turistice în zona barajului Răstolița. Dezvoltările turistice sunt inerente, în principal în bazinul Răstolița fragmentând situl Natura 2000. Trebuie tratate cu mare atenție și tratate efectele cumulative ale dezvoltării infrastructurii turistice. Există tendințe de creștere a presiunii turistice asupra rezervației Lacul Ursu și arboretele de pe Sărături Sovata, respectiv Rezervația Scaunul Domnului. La aceste rezervații naturale este necesară prezența permanentă a unui reprezentant al administrației, garanția menținerii în stare favorabilă a ariilor protejate cu aflux mare de turiști. Se menține un potențial pericol și asupra rezervației de molid Lăpușna din cauza exploatării molidului de rezonanță. O inventariere recentă pe valea Gurghiului arată că molid de rezonanță s-a identificat doar pe teritoriul acestei rezervații.

D. STRATEGIA DE MANAGEMENT

D.1. Viziunea

Peisajul, tradițiile dar și valorile de biodiversitate reprezintă fundamentul dezvoltării comunităților locale din zona ariei protejate. Deși interesele de dezvoltare și tendința de antropizare a mediului sunt mari, efortul coordonat al celor ce trăiesc în zonă poate contribui la menținerea peisajului caracteristic, asigurând un minim de resurse și procese naturale necesare pentru condiții de viață bune și dezvoltare echilibrată. Ca urmare, viziunea pentru aceste arii, definită în procesul de elaborare a planului, este următoarea:

Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe este o zonă întinsă în care echilibrul om-natură a generat și păstrează în continuare un mediu de viață favorabil, atât pentru comunități cât și pentru biodiversitate

D.2. Zonarea Parcului Natural și organizarea teritorială a managementului în siturile Natura 2000

În cazul siturilor Natura 2000, obiectivul principal de management este cel de menținere sau refacere a stării de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor de interes comunitar din anexele Directivei Habitate și a Directivei Păsări, identificate în cadrul sitului, pentru a contribui la susținerea diversității biologice în regiune, ca suport pentru activitățile economice și pentru asigurarea condițiilor optime de viață. Anumite suprafețe, din cadrul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, necesită o atenție sporită, fiind necesară menținerea habitatului în stare cât mai naturală, uneori chiar prin încurajarea proceselor naturale, cum ar fi, de exemplu, cazul habitatelor de pajiști umede, mlaștini și aninișuri. Altele necesită măsuri speciale de management, uneori asociate cu restricții în utilizarea resurselor naturale. În baza analizei măsurilor de management, necesare pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare a valorilor de biodiversitate, se consideră că este oportună delimitarea unor suprafețe cu măsuri de management similare. Această delimitare are ca scop definirea și indicarea clară a activităților permise în diferitele zone ale Ariei Protejate și fundamentarea plăților compensatorii, în cazul în care acestea se impun din cauza restricțiilor. În cazul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior s-a stabilit zonarea conform recomandărilor OUG 57 / 2007 cu modificările și completările ulterioare. Au fost definite suprafețe cu reguli specifice din punct de vedere al managementului, așa cum reiese din harta și tabelul din anexă. Acestea sunt reguli generale, privind managementul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe. Regulile specifice sunt definite în Planul Operațional:

I. Suprafețe din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior

I.a **Zonele de protecție integrală - ZPI** - din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior: sunt suprafețe reprezentate, în principal, de ansamblurile de habitate de aninișuri și pajiști umede, păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene, gorunetele de altitudine, stâncării, zone de trecere pentru carnivore și cursul râului Mureș în porțiunile nemodificate antropic semnificativ, respectiv pădurile cu valoare peisagistică mare din Defileul Mureșului, aflate pe pante mari, încadrate în grupa I funcțională și care adăpostesc majoritatea speciilor și habitatelor ocrotite – figura 11

I.b **Zonele de management durabil – ZMD** - din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior: - în habitatele forestiere sunt permise doar lucrări de îngrijire și conducere precum și recoltări de masă lemnoasă cu asigurarea regenerării naturale

I.c **Zone de dezvoltare durabilă – ZDD** - din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior: - sunt în principal reprezentate de intravilanul localităților.

II. Suprafețe din Situri Natura 2000

II.a Suprafețe cu management activ al habitatelor și speciilor din situri Natura 2000 – suprafețele din situri Natura 2000, mai puțin suprafața parcurilor naturale și naționale și suprafețele incluse în intravilan – figura 4

II.b Suprafețe de dezvoltare durabilă din Situri Natura 2000: – suprafețele care fac parte în prezent din zona de intravilan a localităților și incluse în siturile Natura 2000. Aceste suprafețe nu fac obiectul reglementărilor Planului de management, cu excepția măsurilor de protecție a cuiburilor de barză și a coloniilor de lilieci.

În situațiile în care, pe anumite suprafețe se impun prin acest plan de management măsuri restrictive ce conduc la pierderi economice - altele decât cele impuse de legislație specifică pentru managementul terenurilor și resurselor respective, aceste zone vor fi cartate și înregistrate, urmând ca, în condițiile legii, să se solicite acordarea de compensații pentru respectarea prevederilor restrictive din Planul de Management, în funcție de pierderile estimate - Legea 49/2011 cu modificările și completările ulterioare.

Zonarea Parcului Național Călimani se regăsește în HG 1035/2011 cu modificările și completările ulterioare nefiind necesară descrierea în acest plan.

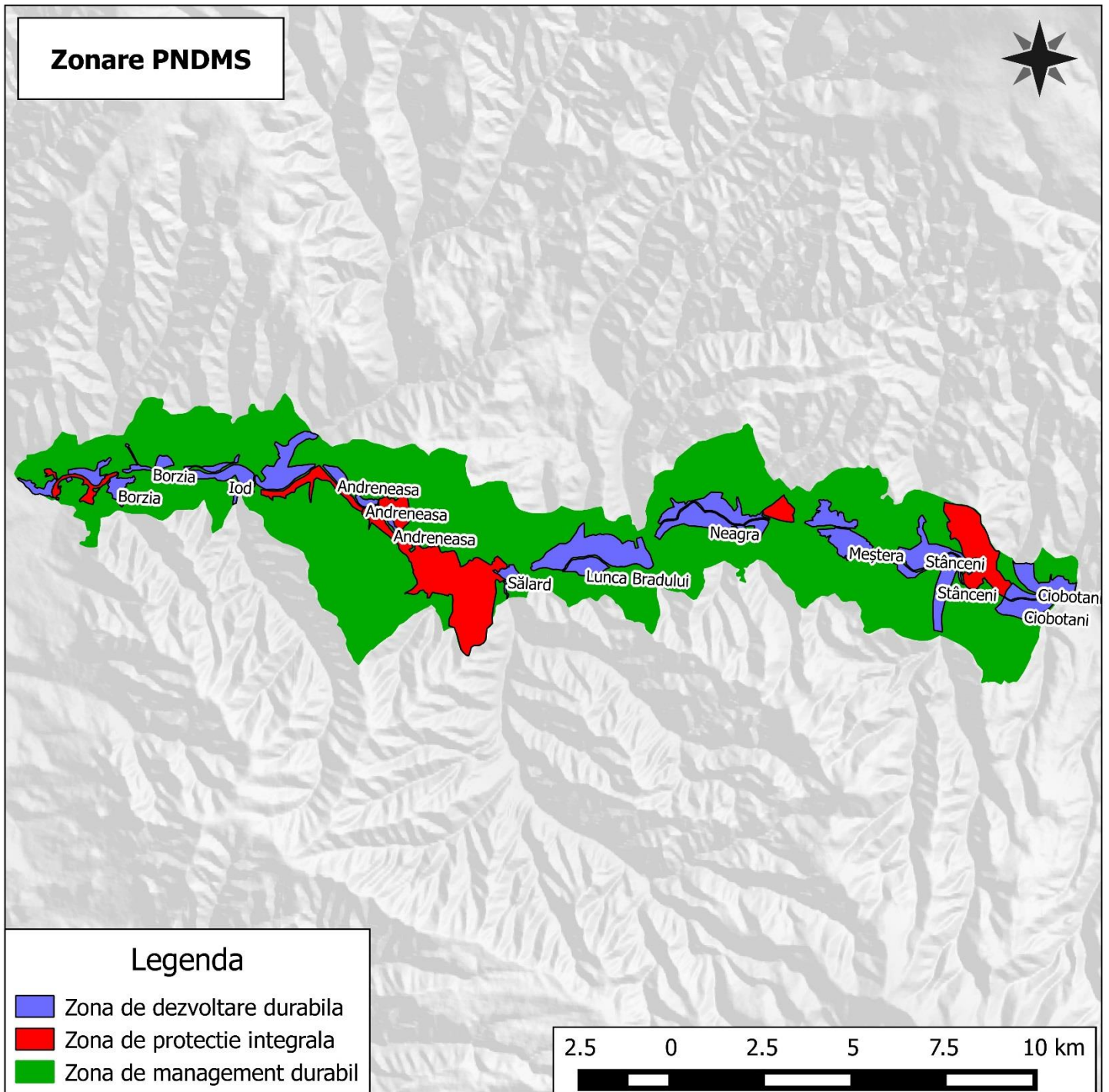

Figura 8. Zonarea internă a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

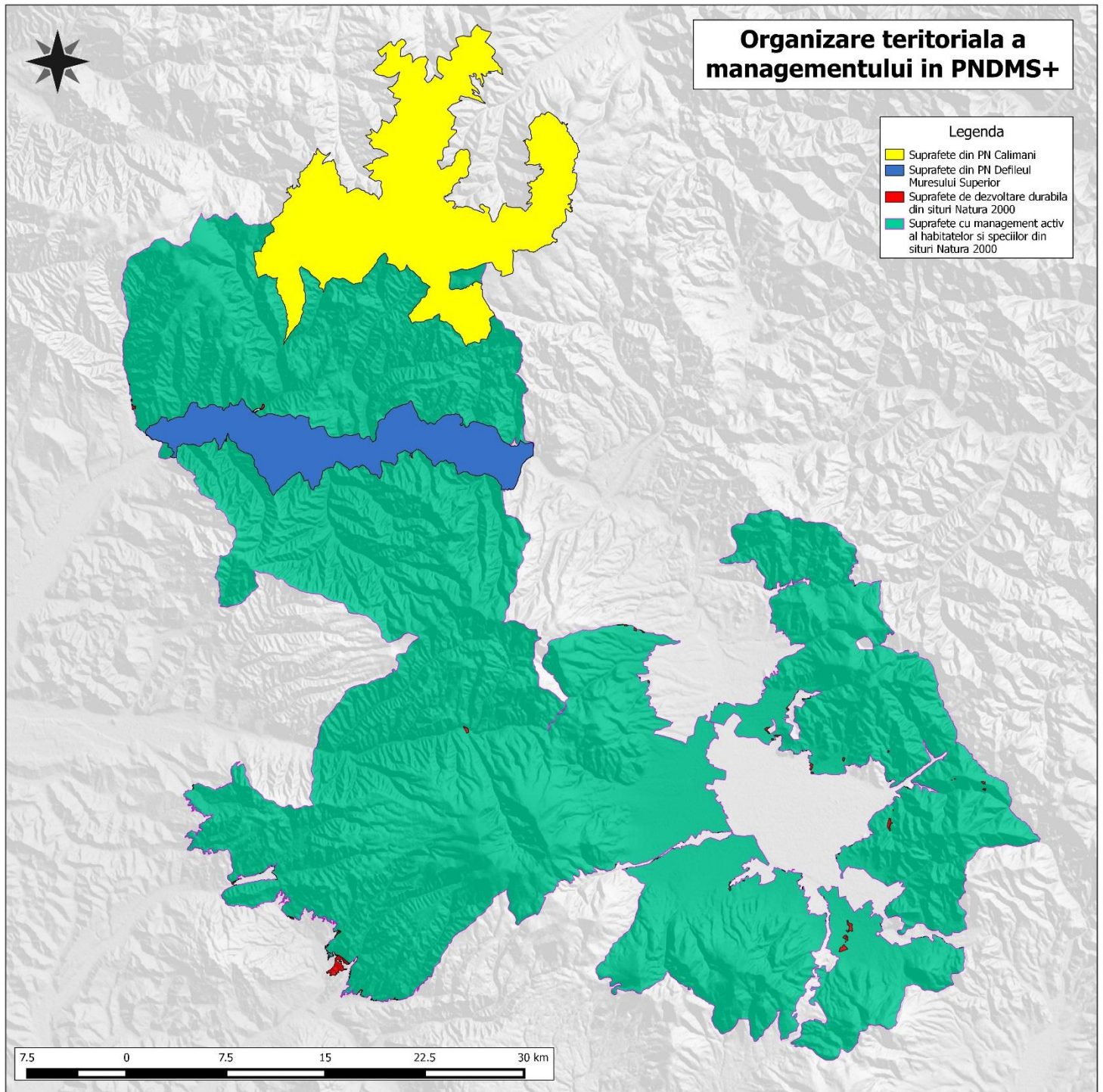

Figura 9. Organizarea teritorială a a Parcului Natural Defileul Mureşului Superior şi ariile protejate anexe

PNDMS+

**Restricțiile și măsurile speciale de management pentru zonele din Parcul Natural
Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe**

Tabel 21

Denumirea suprafeței cu măsuri specifice de conservare	Suprafață		Restricții, măsuri de management
	ha	%	
I.Suprafețe din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior			
Zonele de protecție integrală din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior	846	0,4	<ul style="list-style-type: none"> În această zonă nu sunt permise investiții. Activitățile permise sunt cele menționate în O.U.G. nr. 57/2007 cu modificările și completările ulterioare.
Zonele de management durabil din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior	7099	3,4	<p>În această zonă nu sunt permise investiții noi. Activitățile permise sunt cele menționate în O.U.G. nr. 57/2007 cu modificările și completările ulterioare, respectiv Hotărârea de Guvern nr. 1143/2007</p>
Zone de dezvoltare durabilă din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior	1211	0,7	<ul style="list-style-type: none"> Activitățile permise sunt cele menționate în O.U.G. nr. 57/2007 cu modificările și completările ulterioare.
III.Suprafețe din Situri Natura 2000			

Suprafețe cu management activ al habitatelor și speciilor	174.534	83,6	<ul style="list-style-type: none"> Pădurile, pajiștile și terenurile arabile vor fi lucrate în mod durabil, în conformitate cu măsurile de conservare stabilite prin Planul Operațional - Capitolul D- pentru asigurarea protecției speciilor protejate și a habitatelor vecine.
Suprafețe de dezvoltare durabilă	280	0,1	<ul style="list-style-type: none"> Sunt permise activități durabile, prietenoase cu mediul, dezvoltarea infrastructurii de turism și de vizitare. Va fi permisă continuarea activităților agricole și industriale existente înainte de desemnarea ariei protejate

D.3. Strategia de management

Având în vedere valorile Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și amenințările identificate la adresa lor, precum și tendințele descrise prin evaluarea acestora, pentru realizarea viziunii, managementul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe se va integra în cadrul a 5 Programe de management, după cum urmează:

Programul 1. Managementul biodiversității

Scop: Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele și speciile de interes conservativ prin aplicarea și îmbunătățirea măsurilor de management în colaborare cu proprietarii /administratorii de terenuri și resurse naturale.

Asigurarea condițiilor necesare pentru conservarea biodiversității este principalul obiectiv al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe. Acțiunile de management vor fi orientate spre menținerea sau după caz refacerea stării favorabile de conservare a habitatelor de interes comunitar, și care să asigure condițiile necesare asigurării stării favorabile de conservare a speciilor de interes comunitar. Măsurile de management vor fi orientate cu precădere spre diminuarea/eliminarea cauzelor, care au fost identificate pentru presiunile și amenințările de intensitate și extindere mare și medie. În situațiile în care

cauzele nu pot fi influențate de către administratori și partenerii de management, se vor stabili măsuri care să reducă impactul amenințărilor asupra valorilor de biodiversitate.

Subprogramul 1.1. Managementul habitatelor de interes comunitar

Obiectiv specific: Menținerea/refacerea stării favorabile de conservare prin măsuri active de management a habitatelor de interes comunitar și asigurarea condițiilor necesare speciilor de interes conservativ.

Subprogramul 1.2: Managementul speciilor de interes comunitar

Obiectiv specific: Asigurarea stării favorabile de conservare a speciilor de interes comunitar, prin măsuri de management specifice și prin menținerea în stare optimă a habitatelor acestora.

Subprogramul 1.3: Asigurarea conectivității ecologice

Obiectiv specific: Asigurarea conectivității habitatelor prin condiționarea investițiilor / lucrărilor care pot duce la fragmentare, astfel încât mișcarea speciilor să nu fie îngrădită.

Subprogramul 1.4: Măsuri generale de conservare

Obiectiv: Asigurarea unui cadru legal optim pentru managementul valorilor ariilor protejate prin revizuirea limitelor și a Formulelor Standard ale acestora.

Sub-programul 1.5. Managementul rețelei hidrografice

Obiectiv: Asigurarea apei la nivel cantitativ și calitativ adecvat pentru menținerea stării de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor de interes conservativ prin reglementarea activităților de gospodărire a apelor.

Programul 2. Turism și promovare

Scop: Integrarea ariilor protejate în strategia și programele de vizitare ale zonei și îmbunătățirea infrastructurii de vizitare în vederea contribuției la conștientizarea importanței valorilor naturale și la dezvoltarea economică a comunităților locale.

Programul 3. Informare, conștientizare, educație ecologică

Scop: Creșterea nivelului de acceptare a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare ale Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate

anexe prin activități de informare, conștientizare, educație ecologică, în colaborare cu factorii interesați și comunitățile locale.

Sub-programul 3.1. Informare și conștientizare

Obiectiv: Inițierea și implementarea de programe de informare și conștientizare în vederea creșterii gradului de conștientizare și acceptare a statutului de Parc Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe în următorii 5 ani.

Subprogramul 3.2. Educație ecologică

Obiectiv: Realizarea de activități educative pe tema conservării naturii în cel puțin 60% din unitățile de învățământ din comunitățile relevante pentru Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe .

Subprogramul 3.3. Promovare

Obiectiv: Creșterea atractivității zonei prin promovarea valorilor naturale și culturale ale zonei prin evenimente și programe organizate în colaborare cu autoritățile locale și turoperatori.

Programul 4: Administrare

Scop: : Asigurarea unei structuri funcționale de management în scopul implementării eficiente a Planului de Management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe.

Sub-programul 4.1. Resurse umane, financiare și materiale

Obiectiv: Asigurarea unui minim de personal calificat pentru managementul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și asigurarea resurselor financiare și materiale implementarea planului de management.

Sub-programul 4.2. Managementul administrativ curent

Obiectiv: Asigurarea cadrului general administrativ în vederea realizării eficiente a măsurilor de management.

Programul 5. Monitorizare și evaluare

Scop: Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.

D.4. Planul operațional

Pentru implementarea strategiei de management prezentată la capitolul anterior s-au definit principalele direcții de management pentru primii 5 ani de implementare a Planului de

Management. Direcțiile descriu ceea ce trebuie realizat de către gestionarii terenurilor și resurselor de pe teritoriul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și ceea ce trebuie să urmărească Administrația pentru a realiza obiectivele de management pentru programele și sub-programele definite în cadrul strategiei. Activitățile necesare sunt descrise în Capitolul D.5. Măsurile specifice pentru conservarea speciilor și habitatelor și sunt redată în fișele speciilor/habitatelor - Tabelul. 23 – Activități și măsuri specifice de management. Activitățile detaliate se vor stabili de către Administrație, prin Planul de lucru anual.

IMPORTANT: În ceea ce privește responsabilitatea implementării direcțiilor de management descrise în Planul operațional, este important să se înțeleagă următoarele: obligația și responsabilitatea adaptării managementului terenurilor și al resurselor naturale la obiectivele Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe revine proprietarilor și gestionarilor de drept, conform prevederilor OUG 57/2011cu modificările și completările ulterioare, articolul 21 alineatul 4. De asemenea, așa cum s-a precizat și la capitolul A. Introducere, responsabilitatea reglementării activităților de pe teritoriul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe în conformitate cu prevederile Planului de management revine autorităților competente, în colaborare cu administratorul Ariei Protejate -conform OUG 57/2007cu modificările și completările ulterioare, articolul 21 alineatul 6-, fapt reflectat în coloana ”Responsabilitate pentru implementare” din Tabelul 22. Administratorul propune măsurile și activitățile de management în baza recomandărilor specialiștilor în conservarea biodiversității și se implică în mod activ în stabilirea, împreună cu gestionarii, a modalităților în care se pot implementa direcțiile stabilite. Ca urmare, atunci când se definesc Direcțiile de management -coloana 1 a Tabelului 22- acestea se referă nu numai la obligațiile sau acțiunile realizate de custode, ci și la cele ale factorilor interesați direct implicați.

De exemplu, dacă acțiunea se referă la ”reglementarea activităților de ” – obligativitatea reglementării revine autorității desemnate legal, Administrația având rolul, prin emiterea unui aviz, de a se implica activ în armonizarea reglementărilor cu cerințele speciilor și habitatelor. Mai precis, în cazul direcției de management 1.5.1. ”Reglementarea managementului rețelei hidrografice astfel încât să se asigure condițiile necesare conservării habitatelor și speciilor de interes conservativ” – reglementarea acestor activități se face de autoritățile competente, rolul administratorului fiind acela, ca prin emiterea unui aviz să solicite adaptarea acestora la cerințele speciilor, explicând motivele pentru care adaptarea este necesară și contribuind la identificarea de soluții.

Prin urmare, îndeplinirea indicatorilor menționați în Planul Operațional este un obiectiv comun pentru toți cei implicați în managementul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe - proprietari, administratori, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrația Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, consilii locale/județene, et cetera. Dacă luăm spre exemplu indicatorul ” 3 zone de recreere amenajate”, administratorul nu este responsabil de alocarea resurselor financiare proprii pentru amenajarea celor 3 zone de recreere. Administratorul are însă obligația de a coordona managementul general zonal, prin avize, parteneriate și activități suport, în vederea amenajării în decursul celor 5 ani a minim 3 zone de recreere.

Având în vedere resursele limitate de care dispune administratorul, precum și faptul că în prezent nici un administrator de arie protejată nu are asigurat un sprijin financiar continuu, direcțiile de management au fost prioritizate după cum urmează:

prioritatea 1 – direcțiile de management care sunt foarte importante pentru realizarea obiectivelor și pentru realizarea cărora administratorul trebuie să facă tot posibilul să identifice resursele necesare;

prioritatea 2 – direcțiile importante de management, dar a căror realizare nu este critică pentru atingerea obiectivelor. Administratorul va depune eforturi pentru a le realiza;

prioritatea 3 – direcții care pot contribui la realizarea obiectivelor, dar nerealizarea lor nu va influența în mod negativ Aria Protejată. Se vor realiza doar dacă apar oportunități pentru atragerea resurselor necesare.

Principalele direcții de management

Tabel 22

<p>Programul 1: Managementul biodiversității</p> <p>Scop: Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele și speciile de interes conservativ prin aplicarea și îmbunătățirea măsurilor de management în colaborare cu proprietarii /adminstratorii de terenuri și resurse naturale precum și cu alți factori interesați</p>								
<p>Sub-programul 1.1 Managementul habitatelor</p> <p>Obiectiv: Menținerea stării favorabile de conservare prin măsuri active de management a habitatelor de interes comunitar și asigurarea condițiilor necesare speciilor de interes conservativ, demararea procesului de refacere pentru minim 10% din habitatele degradate, pe perioada celor 5 ani.</p>	<p>Indicator de finalizare</p>	<p>Prioritate</p>	<p>An 1 2016</p>	<p>An 2 2017</p>	<p>An 3 2018</p>	<p>An 4 2019</p>	<p>An 5 2020</p>	<p>Responsabilitatea principală pentru implementare</p>
<p>1.1.1. Menținerea habitatelor de pajiști aflate în stare bună de conservare</p>	<p>Ha habitate pajiști: vezi tabelul 9</p>	<p>1</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>Autoritate de mediu, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , utilizatorii pajiștilor, Administrația Națională A Îmbunătățirilor Funciare</p>
<p>1.1.2. Refacerea stării de conservare pentru habitatele de pajiști cu stare de conservare</p>	<p>Minim 12 ha habitat, 6150</p>	<p>3</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>Autoritate de mediu, Administrația Națională A Îmbunătățirilor Funciare în colaborare cu</p>

nefavorabilă	complet refăcut, Ha – cu lucrări începute în suprafețele categoria C	1	√	√	√	√	√	Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și utilizatorii pajiștilor
1.1.3. Menținerea / îmbunătățirea condițiilor optime pentru speciile dependente de habitatele de pajiști- de exemplu prin reglementarea pășunatului și cositului, cu respectarea măsurilor minime de management, et cetera.	Stare de conservare favorabilă pentru specii dependente de pajiști, 1 studiu privind capacitatea de suport a pajiștilor	1	√	√	√	√	√	Autoritate de mediu, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , utilizatorii pajiștilor, Administrația Națională A Îmbunătățirilor Funciare
1.1.4. Implementarea prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 1143/200, cu modificările și completările ulterioare, de înființare a parcului privind habitatele forestiere	numărul amenajamentelor conformitate cu legislația în vigoare	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Garda Forestieră Ocoalele silvice, proprietarii de păduri Autoritatea de mediu Garda de mediu
	Nr. ocoalesilvice care respectă	1	√	√	√	√	√	

	posibilitatea de produse principale, rezultate în urma reîncadrării arboretelor în tipurile funcționale , conform prevederilor art. 4 alin. -1- din Hotărârea de Guvern 1143/2007							
1.1.5. Armonizarea măsurilor de management forestier cu prevederile planului de management al ariilor protejate pentru fondul forestier cuprins în cadrul siturilor Natura 2000 Sit de Importanță Comunitară și Aria Specială de Protecție Avifaunistică	Măsurile de management armonizate în toate amenajamentele silvice	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Ocoalele Silvice, proprietarii de păduri, Autoritatea de mediu
1.1.6. Menținerea habitatelor forestiere aflate în stare bună de conservare – cu structuri naturale ale habitatelor și proporția claselor de vârstă optime în bazinele - pentru	ha habitate forestiere: nr. amenajamente silvice conforme cu	1	√	√	√	√	√	Autoritatea de mediu, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , proprietari/administratori de păduri, firme de exploatare, Garda Forestieră,

păstrarea biodiversității	prevederile planului de management vezi tabelul nr. 9							Garda Națională de Mediu
1.1.7. Refacerea stării de conservare pentru habitatele forestiere cu stare de conservare nefavorabilă - consistență, structură populațională	50% din suprafața de aniș din fond forestier, inclusă în subparcele separate și toate arboretele cu stare de conservare nefavorabilă - consistență, structură populațională	1 3	√ √	√ √	√ √	√ √	√ √	Autoritatea de mediu, Administrator PNDMS+, proprietari/administratori de păduri
1.1.8. Asigurarea condițiilor favorabile pentru speciile dependente de habitate forestiere – coleoptere, păsări, lilieci, amfibieni și alte specii	Min7 arbori după racordare / 7 arbori morți/ bătrâni, scorburoși/ha pe picior sau pe sol în arborete, 5 bariere pentru limitarea accesului în zonele de rotit	1	√ √	√ √	√ √	√ √	√ √	Autoritatea de mediu, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , proprietari/administratori de păduri, firme de exploatare, Garda Forestieră , Garda de mediu

	pentru cocoșul de munte 3 zone de recreere amenajate							
1.1.9. Menținerea bălților permanente pe suprafața pajiștilor și pădurilor, în suprafața habitatelor favorabile amfibienilor până în luna iunie	hectare habitate critice pentru amfibieni menținute	2	√	√	√	√	√	Proprietarii de terenuri Administrația siturilor
1.1.10. Menținerea habitatelor de mlaștini și turbării luând în considerare și procesele naturale	ha mlaștini și turbării menținute: vezi tabelul 9 5 rezervații delimitate în teren	1	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, proprietari de terenuri, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , investitori
1.1.11. Refacerea habitatelor de turbării și mlaștini prin reconstrucții ecologice, dacă este cazul	Minim 5 ha turbării și mlaștini refăcute	3				√		Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , investitori, proprietari de terenuri, Administrația Națională A Îmbunătățirilor Funciare
1.1.12. Reglementarea exploatării de agregate	0 ha avizate în	1	√	√	√	√	√	

minerale - nisip, piatră pentru prevenirea degradării habitatelor de interes de conservare	habitate sau habitatele speciilor de interes comunitar 0 ha afectate în afara perimetrului avizat	1	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , Garda Națională de Mediu, autorități locale
1.1.13. Menținerea pe pășuni min 10 arbori bătrâni la ha din cele existente.	Ha pășuni cu arbori	1	√	√	√	√	√	Proprietarii și gestionarii de pășuni Administrația siturilor
1.1.14. Menținerea condițiilor favorabile pentru speciile dependente de terenuri agricole –Depresiunea Gheorgheni	Stare de conservare favorabilă pentru specii dependente de terenuri agricole Minim 1 inițiativă locală nouă de agricultură ecologică	1	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , proprietari, fermieri
1.1.15. Asigurarea respectării legislației cu privire la impozitul pe teren, în cazul în care se impun restricții de utilizare cu scop de	0 sesizări de neconformitate	1	√	√	√	√	√	Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe ,

conservare prin avizarea solicitărilor din partea proprietarilor / administratorilor de terenuri agricole. - Legea 49/2011 cu modificările și completările ulterioare, art. 26 alin 3								Autorități locale
1.1.16. Inventarierea și stabilirea stării de conservare a habitatelor de interes comunitar, altele decât cele menționate în Formularele Standard și stabilirea de măsuri de management, dacă este necesar	1 studiu	3			√			Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
1.1.17. Managementul terenurilor din imediata vecinătate a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe astfel încât să se asigure starea de conservare favorabilă pentru speciile de interes de conservare din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	0 proiecte cu impact negativ în vecinătate Minim 1 documentație pentru protecția zonelor învecinate Minim 10 locații pentru lilieci protejate Minim 1 traseu off-	2	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Consilii Județene, primării, Organizații Non-Guvernamentale de profil, proprietari/administratori de terenuri, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

	road realizat							
--	---------------	--	--	--	--	--	--	--

Subprogramul 1.2 : Managementul speciilor de interes comunitar								
Obiectiv specific: Asigurarea stării favorabile de conservare a speciilor de interes comunitar prin măsuri de management specifice și prin menținerea în stare optimă a habitatelor acestora.								
1.2.1. Asigurarea condițiilor pentru menținerea stării favorabile de conservare a speciilor de păsări și lilieci, coleoptere prin măsuri specifice de management - In Arie Specială de Protecție Avifaunistică	Nr. parchete cu 7 arbori/ha din categoria arborilor bătrâni, scorburoși sau uscați , inclusiv după tăierile definitive	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Autoritățile locale Autoritatea de mediu
1.2.2. Prevenirea degradării habitatelor de pești prin micșorarea debitelor râurilor și poluare –	Nr. constatări – trasul lemnului în /peste pârâu, obturare pâraie cu resturi lemnoase, deșeuri și alte lucrări cu impact obstructiv avizate / amplasate	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Administrația Națională “Apele Române” – Autoritatea de mediu
1.2.3. Menținerea și refacerea habitatelor favorabile pentru amfibieni	numărul de avize cu condiții impuse	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Administrația Națională

	0 km albie minoră cu extragere de agregate minerale număr zone umede menținute							“Apele Române” –Mureș
1.2.4. Menținerea condițiilor de habitat favorabile speciilor nevertebratelor dependente de păduri și pajiști	7 arbori uscați sau în curs de uscure /ha în SCI0019 0- depozitare pe timpul verii a arborilor de fagi exploatați în rampa de lângă drumul forestier Ha- gospodărire durabilă pajiști permanente	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Ocoale silvice Autoritatea de mediu
1.2.5. Prevenirea / combaterea activităților ilegale care duc la reducerea populațiilor sau afectează structura lor –	Nr. procese verbale decontravenție/infracțiune pentru braconaj specii protejate.	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Garda de mediu Gestionarii fondurilor de vânătoare Jandarmeria
1.2.6. Măsuri de protecție crescute pentru conservarea populației reduse, fragile de lostrită (<i>Hucho hucho</i>)	Nr. locuri identificate de reproducere/ depunere icre lostrită Nr. camere de supraveghere video pentru protejarea a zonelor de reproducere Număr patrule în perioada de	1 1	√	√	√	√	√	Autorități de mediu, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , administratori fonduri

	prohibiție lostriță în parteneriat cu silvici, jandarmeria, etc	1						piscicole
1.2.7 Reducere a pagubelor produse culturilor agricole și animalelor domestice, de către carnivore mari și alte specii de faună sălbatică.	<p>cantitati produse agricole afectate în scădere cu 20%</p> <p>nr. de animale domestice afectate în scădere cu 20%</p> <p>1 Ghid</p> <p>Minim 1km garduri electrice subvenționate</p> <p>Minim 150 arbori plantati</p>	3	√	√	√	√	√	<p>Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , proprietari de animale, administratori fonduri de vânătoare</p>
1.2.8. Reglementarea activităților cinegetice și piscicole astfel încât sa se asigure condițiile pentru conservarea speciilor de interes conservativ	<p>Stare de conservare favorabilă pentru carnivore mari și pești</p> <p>Zone de liniște în fondurile de vânătoare, delimitate pe hartă</p>	1	√	√	√	√	√	<p>Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe ,</p>

	Minim 2 brațe moarte cu specii invazive eradicate								administratori fonduri cinegetice și piscicole

Subprogramul 1.3 : Asigurarea conectivității ecologice									
Obiectiv specific: Asigurarea conectivității funcționale a habitatelor prin condiționarea investițiilor / lucrărilor care pot duce la fragmentare, astfel încât mișcarea speciilor să nu fie îngrădită.									
1.3.1. Menținerea în extravilan a coridoarelor critice pentru conservare și a zonelor critice pentru menținerea habitatelor și speciilor de interes conservativ	0 hectare din coridoarele și zonele critice incluse în intravilan sau construcții, garduri - Andreneasa-Sălard, Stânceni, Eremitu-Sovata, amonte lac de acumulare Răstolița	1	√	√	√	√	√		Administrația Autoritățile locale, Consiliul Județean Autoritatea de mediu

1.3.2. Inițierea refacerii conectivității longitudinale pe pâraiele afectate de diferite construcții, unele devenite inutile – pentru asigurarea condițiilor necesare unui statut de conservare favorabil al speciilor acvatice	4 scări de pești funcționale	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Administrația Națională “Apele Române” Autoritatea de mediu
	numărul de praguri, baraje dezafectate Localizare : pârâu Secuieu, Fâncel, Sebeș, Niraje, Sălard	2	√	√	√	√	√	
1.3.3. Menținerea/refacerea vegetației ripariene naturale de-a lungul cursurilor de apă și păstrarea arborilor bătrâni în zăvoaiele de luncă pe toate cursurile de apă, pentru asigurarea condițiilor de viață necesare speciilor de pești, amfibieni și vidră	km vegetație ripariană în stare bună de conservare din total km râuri numarul suprafețe cu zăvoaie de luncă cu minim 7 arbori bătrâni/km râu	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Administratorii de terenuri Ocoale silvice Autoritatea de mediu
1.3.4. Camuflarea prin înverzire a antenelor de telefonie mobilă, amplasate în coridorul ecologic Androneasa-Sălard	Număr antene încadrate în peisaj în zonă de migrare carnivore mari	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Autoritatea de mediu

Subprogramul 1.4. Măsurile generale de conservare
Obiectiv: Asigurarea unui cadru legal optim pentru managementul valorilor ariilor protejate prin revizuirea Formulelor Standard.

<p>1.4.1. Revizuirea limitelor ariei protejate cod 2.638 Rezervația Deda-Toplița – suprafața 6 000 ha - care să corespundă cu zona de protecție integrală a Parcului Natural Defileul Mureș</p>	<p>Harta cu noile limite ale ariei protejate</p>	<p>1</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>Administrația siturilor Autoritatea de mediu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor</p>
<p>1.4.2. Renunțarea la statutul de rezervație pentru aria protejată cod 2.639 - Defileul Mureșului – suprafața 7 733 ha .</p>	<p>Actul oficial ce a stat la baza Legii 5 / 2000, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârea Consiliului Județean Mureș nr. 19/1993, a înființat în Defileul Mureșului o singură arie protejată, de tip peisagistic - Rezervația peisagistică Deda-Toplița , suprafața 6 000 ha.</p>	<p>1</p>	<p>√</p>					<p>Administrația siturilor Autoritatea de mediu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor</p>

<p>Subprogramul 1.5: Managementul rețelei hidrografice</p> <p>Obiectiv: Asigurarea apei la nivel cantitativ și calitativ adecvat pentru menținerea stării de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor de interes conservativ prin reglementarea activităților de gospodărire a apelor</p>	<p>Indicator de finalizare</p>	<p>Prioritate</p>	<p>An 1 2016</p>	<p>An 2 2017</p>	<p>An 3 2018</p>	<p>An 4 2019</p>	<p>An 5 2020</p>	<p>Responsabilitatea principală pentru implementare</p>
<p>1.5.1. Reglementarea managementului rețelei hidrografice astfel încât să se asigure condițiile necesare conservării habitatelor și speciilor de interes conservativ</p>	<p>0 proiecte avizate în habitate sau habitatele speciilor de interes comunitar</p> <p>Minim 1 km fâșii de arbori plantate</p> <p>Minim 3 localități sprijinite pentru epurarea apelor uzate</p> <p>1 studiu de cartare zone inundabile</p>	<p>1</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>Apele Române, SGA, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe</p>
<p>1.5.2. Reglementarea managementului</p>	<p>0 proiecte cu impact</p>	<p>1</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>Apele Române, SGA, Ministerul</p>

rețelei hidrografice astfel încât să se asigure conectivitatea pentru speciile și habitatele de interes de conservare.	de izolare avizate 0 populații pești izolate Minim 3 praguri îndepărtate		√				√	Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
1.5.3. Menținerea aninișurilor, prin participarea la reglementarea lucrărilor de amenajări hidrotehnice	0 proiecte cu impact negativ avizate	1	√	√	√	√	√	Administrația Națională A Îmbunătățirilor Funciare, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , utilizatorii pajiștilor
1.5.4. Menținerea pajiștilor umede, a mlaștinilor, turbăriilor și a comunităților de ierburi înalte de lizieră, prin participarea la reglementarea lucrărilor de desecare și a celor de refacere a sistemelor de desecare existente	0 proiecte cu impact negativ avizate	1	√	√	√	√	√	Administrația Națională A Îmbunătățirilor Funciare, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , utilizatorii pajiștilor

Programul 2: Turism și promovare Scop: Integrarea ariilor protejate în strategia și programele de vizitare ale zonei și îmbunătățirea infrastructurii de vizitare în vederea contribuției la conștientizarea importanței valorilor naturale și la dezvoltarea economică a comunităților locale.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2016	An 2 2017	An 3 2018	An 4 2019	An 5 2020	Responsabilitatea principală pentru implementare
2.1. Promovarea includerii valorilor naturale în strategiile de turism ale județului și regiunii	0 întâlniri de planificare strategică locale sau regionale fără participarea Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	3	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , Consilii locale/județene, Prefecturi
2.2. Identificarea de potențiali parteneri și inițierea și implementarea de proiecte / programe pentru promovarea zonei în programe turistice	Minim 1 proiect de promovare turistică	3	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , Consilii locale/județene
2.3. Proiectarea și amenajarea de trasee turistice, cu	Cel puțin 100 km trasee noi	3	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și

prioritate cele ce îndeplinesc condițiile pentru ecoturism, pe teritoriul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și în vecinătate, cu legături, dacă este posibil și relevant, cu trasee din alte zone importante pentru conservare.	Minim 5 puncte de odihnă și adăpost pe trasee						√	Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , Consiliul Județean, Organizații Non-Guvernamentale
2.4. Încurajarea realizării de pachete de programe turistice care integrează valorile Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și le promovează, în parteneriat cu factori interesați relevanți.	1 documentație privind Strategia de vizitare Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe Cel puțin trei pachete de programe turistice integrează Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	3		√			√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , Turoperatori din zonă
2.5. Dezvoltarea infrastructurii de vizitare și conștientizare a vizitatorilor și a comunităților umane din jurul parcului natural, situri Natura 2000 pe habitate și păsări	Realizarea unui centru de vizitare în Defileul Mureșului, zona centrală a sitului natura 2000 Călimani-Gurghiu	1	√	√	√	√	√	Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

Programul 3: Informare, conștientizare, educație ecologică								
Scop: Creșterea nivelului de acceptare a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare ale Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe prin activități de informare, conștientizare, educație ecologică, în colaborare cu factorii interesați și comunitățile locale.								
Sub-programul 3.1. Informare și conștientizare	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2016	An 2 2017	An 3 2018	An 4 2019	An 5 2020	Responsabilitatea principală pentru implementare
Obiectiv: Creșterea cu cel puțin 10% a nivelului de conștientizare și acceptare a statutului de Parc Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe în următorii 5 ani.								
3.1.1. Întocmirea unui plan de comunicare pentru identificarea celor mai eficiente metode și acțiuni de comunicare cu diferitele grupuri de factori interesați	1 Plan de comunicare actualizat	1			√			Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
3.1.2. Informarea continuă a publicului larg cu privire la managementul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și la oportunități de finanțare legate de conservarea	Minim 2 puncte administrative Minim 6 panouri informative noi	1	√				√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul

habitatelor și speciilor prin mass media și pagina web a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe								Mureșului Superior și ariile protejate anexe
3.1.3. Organizarea de evenimente de conștientizare legate de Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și de promovare a acestora	Minim 4 campanii majore	3		√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
Subprogramul 3.2. Educație ecologică Obiectiv: Realizarea de activități educative pe tema conservării naturii în cel puțin 60% din unitățile de învățământ din comunitățile relevante pentru Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe .	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2016	An 2 2017	An 3 2018	An 4 2019	An 5 2020	Responsabilitatea principală pentru implementare
3.2.1. Pregătirea de pachete educative - tematice, și identificarea colaboratorilor / partenerilor pentru realizarea de evenimente educative în școli	Minim 2 pachete educative Minim trei școli partenere	3				√		Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul

								Mureșului Superior și ariile protejate anexe
3.2.2. Organizarea de activități de educație ecologică pentru diferite grupe de vârstă	Minim 20 evenimente educative	3	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
3.2.3. Realizarea și întreținerea infrastructurii de educație ecologică	Minim 5 poteci tematice 1 centru de educație ecologică	2				√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, autorități locale, Inspectorate școlare
Subprogramul 3.3. Promovare Obiectiv: Creșterea atractivității zonei prin promovarea valorilor naturale și culturale ale zonei	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2016	An 2 2017	An 3 2018	An 4 2019	An 5 2020	Responsabilitatea principală pentru implementare

prin evenimente și programe organizate în colaborare cu autoritățile locale și turoperatori.								
3.3.1. Oferirea de informații despre valorile naturale și promovarea includerii lor în strategiile și programele de dezvoltare ale județului și regiunii	0 strategii locale/regionale elaborate fără participarea Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	3	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
3.3.2. Promovarea, alături de comunitățile locale, a valorilor și specificului Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe pentru creșterea numărului de vizitatori și atragerea de potențiali parteneri în vederea creșterii beneficiilor aduse comunităților locale.	Cel puțin un proiect comun de promovare a zonei Participare la / organizare cel puțin trei evenimente / an	2					√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

Programul 4: Administrare								
Scop: Asigurarea unei structuri funcționale de management în copul implementării eficiente a Planului de Management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe.								
Subprogramul 4.1. Resurse umane, financiare și materiale	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2016	An 2 2017	An 3 2018	An 4 2019	An 5 2020	Responsabilitatea principală pentru implementare
Obiectiv: Asigurarea unui minim de personal calificat pentru managementul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și asigurarea resurselor financiare și materiale implementarea planului de management .								
4.1.1. Identificarea de surse de finanțare și elaborarea de proiecte pentru asigurarea resurselor necesare menținerii unei echipe minime de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și pentru implementarea măsurilor de management	Minim 7 persoane cu contract permanent de muncă 1 sediu funcțional Acoperirea a minim 80% din necesarul financiar pentru direcțiile cu prioritatea 1	1	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
4.1.2. Asigurarea instruirii periodice a personalului implicat în administrarea Parcului Natural Defileul	Minim 7 persoane instruite	1	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor,

Mureșului Superior și ariile protejate anexe								Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
4.1.3. Cooptarea și managementul eficient al voluntarilor pentru realizarea de activități specifice	Cel puțin 100 voluntari cooptați	3	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
4.1.4. Încheierea de contracte de parteneriat cu universități. Organizații Non-Guvernamentale și alte entități în vederea eficientizării asigurării resurselor necesare pentru management și implementarea planului de management	Cel puțin 20 parteneriate	3	√	√	√	√	√	Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
4.1.5. identificarea temelor prioritare pentru cercetare și asigurarea resurselor necesare pentru efectuarea acestora în colaborare cu instituții relevante	Cel puțin o temă în curs de cercetare	3	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și

								ariile protejate anexe
4.1.6. Implementarea unui sistem eficient de supraveghere continuă a fondului forestier.	1 sistem de supraveghere	3					√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, autorități, proprietari/administratori de pădure.
4.1.7. Completarea informațiilor necesare pentru managementul valorilor specifice Parcului Natural Defileul Mureșului Superior	1 studiu	2					√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
Subprogramul 4.2. Managementul administrativ curent	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1	An 2	An 3 2018	An 4 2019	An 5 2020	Responsabilitatea principală pentru

Obiectiv: Asigurarea cadrului general administrativ în vederea realizării eficiente a măsurilor de management								implementare
4.2.1. Elaborarea planurilor anuale de lucru și revizuirea lor, în funcție de necesități	Un plan de lucru pe an	1	√	√	√	√	√	Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
4.2.2. Clarificarea limitelor rezervațiilor naturale având în vedere inventarierea efectuată în teren și măsurile de management pentru valorile din fiecare rezervație	4 rezervații naturale cu limite clare	2		√				Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe , Agenție de Protecția Mediului Harghita
4.2.3. Identificarea neconcordanțelor din legislația sectoarelor relevante și legislația de mediu și promovarea de propuneri de soluții pentru managementul ariilor protejate similare.	Minim 1 Raport/scrisoare de poziție	3		√				Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

4.2.4. Corelarea/actualizarea limitelor Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe cu distribuția actuală a valorilor de biodiversitate	3 documentații transmise	3			√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
---	--------------------------	---	--	--	---	---	---	--

Programul 5: Monitorizare și evaluare Scop: Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2016	An 2 2017	An 3 2018	An 4 2019	An 5 2020	Responsabilitatea principală pentru implementare
5.1. Implementarea Planului de Monitoring al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	Colectarea cel puțin a informațiilor legate de activitățile cu prioritatea 1	1	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile

									protejate anexe
5.2. Evaluarea eficienței managementului Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	Cel puțin o evaluare pe an	1	√	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
5.3. Analiza rezultatelor monitorizărilor și îmbunătățirea măsurilor de management utilizând informațiile din analize	Cel puțin o analiză pe an	1	√	√	√	√	√	√	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrator Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

D.5. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului operațional

Pentru realizarea obiectivelor stabilite prin Planul Operațional este necesar să se planifice și să se realizeze activități de management și să se stabilească măsuri specifice, respectiv să se asigure aplicarea legislației. În acest subcapitol se prezintă activități și măsuri specifice ce se vor implementa în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe .

Activitățile specifice vor fi incluse în planurile anuale, iar măsurile specifice se vor reflecta în Regulamentul Ariei Protejate.

În tabelul de mai jos se prezintă activitățile necesare și măsurile specifice ce se impun pentru realizarea direcțiilor de management. În măsura în care în perioada de implementare se vor stabili alte activități și măsuri care necesită acordul și colaborarea factorilor interesați, administratorul se obligă să se consulte cu aceștia.

Modalități de implementare ale măsurilor de management și măsuri de specifice

Tabel 23.

Direcții de management - definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
Programul 1: Managementul biodiversității	
Sub-programul 1.1 Managementul habitatelor	
1.1.1. Menținerea habitatelor de pajiști aflate în stare bună	Activități de management: - Avizări ale lucrărilor de transformare a pajiștilor

de conservare	<ul style="list-style-type: none"> - Patrulări și controale în colaborare cu Agenția de Plăți și Intervenții Agricole - Informare – conștientizare – informarea localnicilor și acordarea de sprijin pentru accesarea plăților de agro-mediu și a plăților Natura - Promovarea accesării instrumentelor europene de finanțare disponibile, pentru menținerea biodiversității pe pajiștile permanente. <ul style="list-style-type: none"> - Menținerea fâneațelor, cuprinse în fișele habitatelor, în Defileul Mureșului numai prin cosire. <p>Măsuri specifice: Vezi fișele habitatelor: 6410, 6440, 6510, 6430, 3260, 6150, 6190, 6210, 6230, 6520, 8220, 6240</p>
1.1.2. Refacerea stării de conservare pentru habitatele de pajiști cu stare de conservare nefavorabilă în Sit de Importanță Comunitară	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări și controale în colaborare cu Agenția de Plăți și Intervenții Agricole, specialiști în reconstrucție - Refacerea stării de conservare a habitatului 6150, pe minim 12 ha <p>Măsuri de management</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interzicerea schimbării folosinței la pajiștile permanente naturale și seminaturale, conform Legii Pajiștilor nr. 86/2014.
1.1.3. Menținerea condițiilor favorabile pentru speciile dependente de habitate de pajiști	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - patrulări, avizări de proiecte, informare-conștientizare - promovarea și de susținerea fermierilor în vederea încurajării pășunatului cu bovine și cabaline în pășuni . - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru realizarea de studii pentru stabilirea capacitații de suport a pajiștilor și promovarea rezultatelor acestora la nivelul autorităților locale

	<p>- Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru izolarea stâlpilor de întindere și a stâlpilor comutatori</p> <p>Măsuri specifice:</p> <p>Vezi fișele habitatelor: 6410, 6440, 6510, 6430, 3260, 6150, 6190, 6210, 6230, 6520, 8220, 6240</p> <p>Vezi fișele speciilor: <i>Dicranum viride</i>, <i>Meesia longiseta</i>, <i>Angelica palustris</i>, <i>Ligularia sibirica</i>, <i>Cypripedium calceolus</i>, <i>Campanula serrata</i>, <i>Iris aphylla ssp. Hungarica</i>, <i>Tozzia carpathica</i>, <i>Arnica montana</i>, <i>Carex chordorrhiza</i>, <i>Cephalaria radiata</i>, <i>Lycopodium complanatum</i>, <i>Rhinolophus ferrumequinum</i>, <i>Myotis blythii</i>, <i>Miniopterus schreibersi</i>, <i>Bombina variegata</i>, <i>Lycaena dispar</i>, <i>Pholidoptera transsylvanica</i>, Păsări de pajiști.</p>
<p>1.1.4. Implementarea prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 1143/2007, cu modificările și completările ulterioare, de înființare a parcului privind habitatele forestiere</p>	<p>Măsuri de management</p> <p>Informarea proprietarilor de păduri asupra obligativității respectării legii</p> <p>Pădurile din fondul forestier național cuprinse în Parcul natural Defileul Mureșului Superior se încadrează în grupa funcțională I - păduri de protecție</p> <p>Pădurile situate în zonele de protecție integrală se vor încadra în tipul funcțional I, iar cele din afara acestora se vor încadra în tipurile funcționale II și III, tipurile funcționale menționate fiind definite conform normelor tehnice silvice în vigoare.</p>
<p>1.1.5. Armonizarea măsurilor de management forestier cu prevederile planului de</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informare-conștientizare - Participarea la conferințele de amenajare și la activitățile de teren din perioada reamenajărilor împreună cu

<p>management al ariilor protejate pentru fondul forestier cuprins în cadrul siturilor</p>	<p>autoritatea de mediu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Încheierea unui protocol de colaborare, privind modul în care se aplică în teren măsurile de management necesare pentru a atinge obiectivele din planul de management. - Deplasări în teren pentru a analiza impactul lucrărilor silvice asupra stării de conservare a habitatelor și speciilor. - Armonizarea prevederilor amenajamentelor silvice cu măsurile din planul de management <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Avizarea parchetelor de exploatare înainte de licitare/negociere directă - Identificarea lucrărilor silvice aplicate necorespunzător, din punct de vedere al cerințelor speciilor dependente de habitatele forestiere, periodicitatea, intensitatea et cetera, și revizuirea acestora în amenajamentele silvice.
<p>1.1.6. Menținerea habitatelor forestiere aflate în stare bună de conservare pentru păstrarea biodiversității în Sit de Importanță Comunitară</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, avizări, informare-conștientizare - Verificarea modului de aplicare a măsurilor prevăzute în planul de management prin verificarea punerilor în valoare și prin controale în parchetele de exploatare - Stabilirea de comun acord cu gestionarii fondului forestier a suprafețelor prioritare pentru aplicarea de lucrări de conservare în arboretele bătrâne, peste 100 de ani - Diseminarea măsurilor de management specifice, exemplu prin programe de perfecționare profesională inițiate/finanțate în parteneriat cu Ocoalele Silvice, instruirii, schimburi de experiență. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea măsurilor de management specifice în baza recomandărilor din fișele habitatelor. - Întocmirea de protocoale de colaborare pentru a agreea modul în care se asigură realizarea măsurilor

	<p>-informarea proprietarilor / entităților care au elaborat amenajamentele silvice cu privire la armonizarea acestora cu prevederile Planului de Management</p> <p>Măsuri specifice:</p> <p>Vezi fișele habitatelor:9110, 9130, 91V0, 9410, 9170, 9180, 91Y0, 9420</p>
<p>1.1.7. Refacerea stării de conservare pentru habitatele forestiere cu stare de conservare nefavorabilă - consistență, structură populațională</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - participarea la întocmirea proiectelor de refacere a nișuri, dar și alte habitate forestiere cu stare de conservare nefavorabilă <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea zonelor prioritare, a măsurilor de refacere și elaborarea proiectelor de refacere a tipului natural fundamental de pădure - Identificarea resurselor, a potențialilor parteneri și a surselor de finanțare necesare pentru proiectele de refacere - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru delimitarea de subparcele separate, în cadrul parcelelor silvice cu aniș și stabilirea măsurilor de management forestier specifice
<p>1.1.8. Asigurarea condițiilor favorabile pentru speciile dependente de habitate forestiere</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, verificarea lucrărilor și a parchetelor de exploatare în parteneriat cu Garda forestieră, Direcția Silvică, Ocoalele Silvice. Monitorizarea strictă a tăierilor de produse accidentale, igienă și lucrări de conservare verificarea modului de efectuare a marcărilor și exploatărilor. - Avizarea lucrărilor de exploatare

	<p>- Informare-conștientizare a proprietarilor și gestionarilor</p> <p><i>Măsuri de management:</i></p> <p>- Menținerea de arbori seculari, preexistenți, în toate arboretele, cu asigurarea a 7 arbori bătrâni sau scorburoși/ha. Se mențin arbori din speciile de bază și de amestec caracteristice tipului fundamental de pădure. Arborii se mențin, pe cât posibil, grupați în pâlcuri mici dispersate pe toată suprafața ariilor protejate, dar pot fi și arbori individuali dispersați. Se vor selecta în acest sens cu prioritate arborii fără valoare economică.</p> <p>- Înștiințarea Administrației cu privire la marcările planificate</p> <p>- În cazul unor atacuri de dăunători forestieri, de exemplu, a unui atac de ipidae în arborete de rășinoase, exploatarea de produse accidentale se analizează în funcție de rapoartele de protecția pădurii și se reglementează împreună cu administratorul ariei protejate în anul atacului</p> <p>Măsuri specifice:</p> <p>Vezi fișele habitatelor: 9110, 9130, 91V0, 9410, 9170, 9180, 91Y0, 9420</p> <p>Vezi fișele speciilor:</p> <p>- <i>Galanthus nivalis, Lycopodium annotinum, Lycopodium clavatum, Barbastella barbastellus, Myotis myotis, Canis lupus, Ursus arctos, Lynx lynx, Triturus cristatus, Bombina variegata, Triturus montandoni, Euphydryas maturna, Callimorpha quadripunctaria, Lucanus cervus, Osmoderma eremita, Cucujus cinnaberinus, Rosalia alpina, Cerambyx cerdo, Carabus hampei, Nymphalis vaualbum, Păsări de pădure.</i></p>
<p>1.1.9. Menținerea bălților permanente pe suprafața pajiștilor și pădurilor , în</p>	<p>Activități de management:</p> <p>- Derularea de acțiuni de conștientizare, în vederea stimulării proprietarilor de terenuri pentru a solicita plățile compensatorii pentru măsurile restrictive din siturile Natura 2000.</p>

<p>suprafața habitatelor favorabile amfibienilor până în luna iunie</p>	<p>Măsuri de management: Vezi fișele speciilor: <i>Bombina variegata</i>, <i>Triturus cristatus</i> și <i>Triturus montandoni</i></p>
<p>1.1.10. Menținerea suprafețelor și a stării de conservare a habitatelor de mlaștini și turbării luând în considerare și procesele naturale</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - patulări, avizări de proiecte, informare-conștientizare - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru delimitare în teren a rezervațiilor desemnate pentru habitate de mlaștini. <p>Măsuri specifice: Vezi fișa habitatului: 7230, 7110, 7240, 91D0,</p>
<p>1.1.11 Refacerea habitatelor de turbării și mlaștini prin reconstrucții ecologice, dacă este cazul</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru lucrări de restaurare ecologică, acolo unde există canale de drenaj vechi, pentru a se permite un nivel mai ridicat al apei freatică și refacerea habitatelor de mlaștini și turbării.
<p>1.1.12. Reglementarea exploatării de agregate minerale - nisip, pietriș, piatră pentru prevenirea</p>	<p>Activități de management recomandate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - patulări, avizări de proiecte, informare-conștientizare <p>Măsuri specifice:</p>

degradării habitatelor de interes de conservare	A se vedea fișele habitatelor și speciilor: 8220, 8310, <i>Lutra lutra</i> , <i>Hucho hucho</i> , <i>Gobio uranoscopus</i> , <i>Barbus meridionalis</i> , <i>Sabanejewia aurata</i> , <i>Cottus gobio</i> , <i>Eudontomyzon danfordi</i> , păsări de stâncărie.
1.1.13 Menținerea pe pășuni min 10 arbori bătrâni din cele existente.	Activități de management: - Patrulare - Informare, conștientizare Măsuri de management: A se vedea fișele speciilor. <i>Lucanus cervus</i> , <i>Cerambyx cerdo</i> , păsări de pajiști
1.1.14. Menținerea condițiilor favorabile pentru speciile dependente de terenuri agricole	Activități de management recomandate: - patrulări, avizări de proiecte, informare-conștientizare - promovarea și sprijinirea agriculturii ecologice Măsuri specifice: A se vedea fișele speciilor: <i>Canis lupus</i> , <i>Ursus arctos</i> , Păsări de terenuri agricole
1.1.15. Asigurarea respectării legislației cu privire la impozitul pe teren, în cazul în care se impun restricții de utilizare cu scop de conservare prin avizarea solicitărilor din partea	Activități de management: - informare

<p>proprietarilor / administratorilor de terenuri agricole. - Legea 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, art. 26 alin 3</p>	
<p>1.1.16. Inventarierea și stabilirea stării de conservare a habitatelor de interes comunitar, altele decât cele menționate în Formularele Standard și stabilirea de măsuri de management, dacă este necesar</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru elaborarea unui studiu privind inventarierea și stabilirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes de conservare, altele decât cele menționate în Formularele Standard și stabilirea de măsuri de management
<p>1.1.17. Managementul terenurilor din imediata vecinătate a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe astfel încât să se asigure starea de conservare favorabilă pentru</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participare în calitate de factor interesat la procedurile de avizare derulate pentru activitățile din imediata vecinătate a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru asigurarea unui statut de protecție a zonelor învecinate sitului, folosite de carnivore mari în deplasările sezoniere sau la dispersie de exemplu zona între Vătava și Monor unde este singura din zonă care ocolește așezările umane și trece deasupra tunelului evitând traversarea prin calea ferată

<p>speciile de interes de conservare din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Încheierea de parteneriate și derularea de acțiuni de conștientizare pentru păstrarea adăposturilor de lilieci din turnurile bisericilor din localitățile limitrofe sitului - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru stabilirea și amenajarea de trasee de off-road în afara arealelor speciilor și habitatelor din Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe- chiar în afara Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, prin parteneriat cu autoritățile publice locale <p>Măsuri specifice:</p> <p>Vezi fișele speciilor: <i>Hucho hucho</i>, <i>Gobio uranoscopus</i>, <i>Barbus meridionalis</i>, <i>Sabanejewia aurata</i>, <i>Cottus gobio</i>, <i>Eudontomyzon danfordi</i>, <i>Canis lupus</i>, <i>Ursus arctos</i>, <i>Lynx lynx</i>, <i>Lutra lutra</i>.</p>
<p>Subprogramul 1.2 : Managementul speciilor de interes comunitar</p>	<p>Subprogramul 1.2 : Managementul speciilor de interes comunitar</p>
<p>1.2.1. Asigurarea condițiilor pentru menținerea stării favorabile de conservare a speciilor de păsări și lilieci, coleoptere prin măsuri specifice de management - In</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare. - Identificarea zonelor de liniște, de comun acord cu vânătorii și gestionarii fondului forestier, pentru asigurarea condițiilor de cuibărit pentru păsări și lilieci. - Prevenirea și combaterea braconajului la păsările răpitoare. - Păstrarea de 7 arbori/ha din categoria arborilor bătrâni, scorburoși sau uscați , inclusiv după tăierile definitive

<p>Arii Specială de Protecție Avifaunistică</p>	<p>Măsuri de management: Vezi fișele speciilor protejate.</p>
<p>1.2.2. Prevenirea degradării habitatelor de pești prin micșorarea debitelor râurilor și poluare</p>	<p>Activități de management: - Patrulări cu verificarea trasului lemnului în /peste pârâu, obturare pâraie cu resturi lemnoase, deșeuri, și altor lucrări cu impact obstructiv. - Analiza și emiterea de avize, informare-conștientizare</p> <p>Măsuri de management: Vezi fișele speciilor de pești</p>
<p>1.2.3. Menținerea și refacerea habitatelor favorabile pentru amfibieni</p>	<p>Activități de management: - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare</p> <p>Măsuri de management: Organizare campanie de salvare amfibieni din cuva lacului înainte de inundarea cu apă în alte văi cu zone umede pregătite</p> <p>A se vedea fișele speciilor: <i>Bombina variegata</i>, <i>Triturus montandoni</i></p>
<p>1.2.4. Menținerea condițiilor de habitat favorabile speciilor nevertebratelor dependente de păduri și pajiști</p>	<p>Activități de management recomandate: - patrulări, avizări de proiecte, informare-conștientizare</p> <p>Măsuri specifice:</p>

	<p>Lăsarea în parchete 7 arbori/ha din arbori uscați sau în curs de uscare</p> <p>Interzicere depozitare pe timpul verii a arborilor de fagi exploatați în rampa de lângă drumul forestier, după expirarea termenelor din autorizația de exploatare.</p> <p>A se vedea fișele speciilor: <i>Lucanus cervus</i>, <i>Osmoderma eremite</i>, <i>Cucujus cinnaberinus</i>, <i>Rosalia alpina</i> <i>Cerambyx cerdo</i>, <i>Carabus hampei</i></p>
<p>1.2.5. Prevenirea / combaterea activităților ilegale care duc la reducerea populațiilor sau afectează structura lor –</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - patrulări în sezoane de reproducere, monitorizare, informare-conștientizare - Reducerea / combaterea braconajului la speciile protejate - Interzicerea colectării speciilor de interes conservativ
<p>1.2.6. Măsuri de protecție crescute pentru conservarea populației reduse, fragile de lostriță (<i>Hucho hucho</i>)</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - patrulări comune cu Jandarmeria și organele silvice în sezonul de reproducere a speciei - 15 martie – 15 mai - Identificare zone de reproducere și monitorizare cu camere video - Efectuarea unor studii de monitorizare individuală a speciei (microcipare) pentru cunoașterea zonelor de hrănire, migrare etc. - Inițiere de acțiuni de repopulare, fiind în extincție în România - Conștientizare comunități locale

<p>1..2.7 Reducere a pagubelor produse culturilor agricole și animalelor domestice, de către carnivore mari și alte specii de faună sălbatică.</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru elaborarea unui ghid practic de management a terenurilor în vederea reducerii pagubelor cauzate de carnivore mari - diseminarea ghidului în comunități - Sprijinirea crescătorilor de animale pentru obținerea de compensații în cazul pagubelor provocate de carnivore mari în șeptel - Sprijinirea proprietarilor de teren pentru obținerea de compensații în cazul pagubelor provocate de faună în culturile agricole - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru acordarea unor subvenții pentru achiziționarea de garduri electrice - încheierea de parteneriate cu administratorii de fond forestier, administratorii de fonduri cinegetice și proprietarii de terenuri pentru menținerea arborilor fructiferi sălbatici din fond forestier și de pe pajiști și pentru promovarea plantărilor cu puieti din aceste specii, ca arbori izolați. - Plantarea de arbori din specii fructifere sălbatică și domestice autohtone, ca arbori izolați pe pajiști și liziere, cât mai departe de limita intravilanului.
<p>1.1.12. Reglementarea activităților cinegetice și piscicole astfel încât sa se asigure condițiile pentru conservarea speciilor de</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, avizări de proiecte, informare-conștientizare - Încheierea de parteneriate cu administratorii de fond cinegetic și/sau piscicol, pentru colaborare în vederea identificării, cartării și supravegherii zonelor unde au fost găsite lațuri, capcane și semne de braconaj.

<p>interes conservativ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru eradicarea speciilor de pești invazive din brațele moarte ale Mureșului în cel mai scurt timp posibil. - În perioada de reproducere a lostriței - aprilie-mai, este necesară păzirea acelor locuri unde se reproduce specia. Aceste locuri se pot schimba de la an la an, din acest motiv este necesară identificarea anuală a acestora. - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru identificarea cuiburilor de păsări de interes conservativ și materializarea lor pe hărți, doar pentru specialiști colaboratori, fără publicare . - Colaborare cu administratorii de fonduri cinegetice pentru protecția activă a cuiburilor cunoscute împotriva activităților cu posibil impact negativ: colectare pui, turism, alpinism, animale domestice. <p>Măsuri specifice:</p> <p>Vezi fișele speciilor: <i>Canis lupus</i>, <i>Ursus arctos</i>, <i>Lutra lutra</i>, <i>Lynx lynx</i>, <i>Hucho hucho</i>, <i>Gobio uranoscopus</i>, <i>Barbus meridionalis</i>, <i>Sabanejewia aurata</i>, <i>Cottus gobio</i>, <i>Eudontomyzon danfordi</i>.</p>
<p>Subprogramul 1.3 : Asigurarea conectivității ecologice</p>	<p>Obiectiv specific: Asigurarea conectivității funcționale a habitatelor prin condiționarea investițiilor / lucrărilor care pot duce la fragmentare, astfel încât mișcarea speciilor să nu fie îngrădită.</p>

<p>1.3.1. Menținerea în extravilan a coridoarelor critice pentru conservare și a zonelor critice pentru menținerea habitatelor și speciilor de interes conservativ</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pentru Planul de Urbanism General și Planul de Urbanism Zonal și proiecte. - Folosirea studiului de evaluare carnivore pentru pentru coridoare și liniștea speciilor, - Analiza Planurilor de Urbanism General actuale din perspectiva coridoarelor ecologice și a altor zone importante, din punct de vedere al conservării și realizarea de demersuri pentru a se interzice construcțiile în aceste zone - Monitorizarea suprafețelor delimitate ca și coridoare ecologice. - Informarea și conștientizarea autorităților locale și a altor factori interesați cu privire la coridoarele ecologice, identificate și la habitatele de interes de conservare din vecinătatea localităților. - Amplasare de indicatoare în zonele de trecere a mamiferelor mari. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Armonizarea Planurilor de Urbanism General și a evidențelor cadastrale cu rezultatul studiului pe coridoare ecologice și cu alte zone importante. Evidențierea, în planurile de urbanism și în evidențele funciare a coridoarelor ecologice importante, respectiv a suprafețelor critice din vecinătatea așezărilor umane pentru a se asigura menținerea în extravilan sau, dacă au fost deja incluse în intravilan, menținerea lor fără construcții.
<p>1.3.2. Inițierea refacerii conectivității longitudinale pe pâraiele afectate de diferite construcții, unele devenite</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare - Interzicerea amplasării de praguri de beton nefuncționale și baraje. <p>Măsuri de management:</p>

<p>inutile – pentru asigurarea condițiilor necesare unui statut de conservare favorabil al speciilor acvatice</p>	<p>Desființarea obstacolelor cum ar fi, praguri de beton, baraje, care nu mai îndeplinesc rolul pentru care au fost realizate.</p>
<p>1.3.3. Menținerea/refacerea vegetației ripariene naturale de-a lungul cursurilor de apă și păstrarea arborilor bătrâni în 91 EO pe Mureș, pentru asigurarea condițiilor de viață necesare speciilor de pești, amfibieni și vidră</p>	<p>Activități de management: - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare</p> <p>Măsuri de management: - Menținerea arinișurilor și a zăvoaielor de luncă existente , păstrarea arborilor de arini și sălcii bătrâne de pe malul Mureșului - lucrări de refacere arinișuri în zonele afectate în Defileul Mureș - Pentru <i>Lycaena dispar</i> se vor lua măsuri pentru păstrarea vegetației ierboase, în special a speciilor gazdă de <i>Rumex</i> sp., precum: - Înlăturarea depozitelor de deșeuri - Defrișarea pâlcurilor de plantații cu arbori și arbuști adventivi și invazivi.</p>
<p>1.3.4. Camuflarea prin înverzire a antenelor de telefonie mobilă, amplasate în coridorul ecologic Androneasa-Sălard</p>	<p>Activități de management: - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte viitoare, informare despre obligația camuflării antenelor în coridoarele ecologice</p> <p>Măsuri de management: - Reglementarea și controlul respectării obligației de camuflare antenă emisie</p>

Subprogramul 1.4. Măsurile generale de conservare	Obiectiv: Asigurarea unui cadru legal optim pentru managementul valorilor ariilor protejate prin revizuirea Formulelor Standard și corectarea greșelilor autorității centrale de mediu pentru decalare de arii protejate neconforme cu obiectivele instituirea lor
1.4.1. Revizuirea limitelor ariei protejate cod 2.638 Rezervația Deda-Toplița – suprafața 6 000 ha - care să corespundă cu zona de protecție integrală a parcului natural Defileul Mureș	Activități de management: Depunerea documentației necesare realizării acestui statut la Ministerul Mediului .
1.4.2. Renunțarea la statutul de rezervație pentru aria protejată cod 2.639 - Defileul Mureșului – suprafața 7 733 ha .	Depunerea documentației necesare la Ministerul mediului necesare anulării acestui statut., bazată pe adresa I.P.M. Mureș nr. 306/03.09.2001- răspuns la adresa MAPM nr. 121026/AB/2001 prin care s-a precizat că există o greșală semnificativă în Legea 5/2000, cu modificările și completările ulterioare, privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, secțiunea III-a – Zone protejate, arătând că în Defileul Mureșului superior, județul Mureș, au apărut două arii.
Subprogramul 1.5: Managementul rețelei hidrografice	
1.5.1. Reglementarea managementului rețelei	Activități de management:

<p>hidrografice astfel încât să se asigure condițiile necesare conservării habitatelor și speciilor de interes conservativ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - patrule, avizări de proiecte, informare-conștientizare - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru plantarea de specii de arbori de proveniență locală, de esență moale, în fâșii de 5-20 metri lățime pe fiecare mal al Mureșului, în zonele fără vegetație forestieră - Derularea de activități suport - parteneriate în proiecte și lobby, pentru conectarea localităților la sistemul centralizat de canalizare și realizarea stațiilor de epurare adecvate acolo unde este nevoie, respectiv modernizarea celor vechi sau care nu funcționează la un nivel acceptabil - de exemplu stația de epurare de la Toplița. - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru cartarea și materializarea pe hărți, informarea autorităților cu privire la zonele inundabile Q1, în vederea avizării construcțiilor civile doar în afara acestor zone - Încheierea de parteneriate relevante și derularea de programe pentru colectarea adulților și juvenilor, speciilor de amfibieni, anterior inundării barajului de la Răstolița și relocarea acestora în habitate favorabile, unde se fac exploatare forestiere în acest moment. <p>Măsuri specifice:</p> <p>Vezi fișele habitatelor și speciilor: 6410, 6440, 6510, 6430, 3260, 3220, 7230, 7110, 7240, 91D0, <i>Lutra lutra</i>, <i>Hucho hucho</i>, <i>Gobio uranoscopus</i>, <i>Barbus meridionalis</i>, <i>Sabanejewia aurata</i>, <i>Cottus gobio</i>, <i>Eudontomyzon</i></p>
--	---

	<i>danfordi</i> , <i>Callimorpha quadripunctaria</i> , <i>Marsilea quadrifolia</i> , <i>Myotis blythii</i> , <i>Myotis myotis</i> .
1.5.2. Reglementarea managementului rețelei hidrografice astfel încât să se asigure conectivitatea pentru speciile și habitatele de interes de conservare.	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, avizări de proiecte, informare-conștientizare - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru îndepărtarea pragurilor existente în albiile râurilor - de exemplu cele din avalul sitului aflate pe Gurghiu și cel de pe Mureș de la Brâncovenești-. Acestea trebuie înlăturate, sau înlăturate parțial, în cazul în care acest lucru nu este posibil, trebuie echipate cu scări de pești funcționale pentru toate speciile de pești. - Elaborarea studiilor de specialitate pentru identificarea cauzelor reducerii habitatului pentru speciile de pești de pe valea Iod. Identificarea condițiilor de funcționare a Microhidrocentralei Iod. Dacă este cazul, declanșarea, procedurii de revizuire a actului de reglementare din punct de vedere al protecției mediului, în baza noilor condiții, pentru funcționarea Microhidrocentralei Iod. <p>Măsuri specifice :</p> <p>Vezi fișele speciilor: <i>Hucho hucho</i>, <i>Gobio uranoscopus</i>, <i>Barbus meridionalis</i>, <i>Sabanejewia aurata</i>, <i>Cottus gobio</i>, <i>Eudontomyzon danfordi</i>, <i>Callimorpha quadripunctaria</i>, <i>Marsilea quadrifolia</i></p>
1.5.3. Menținerea aninișurilor, prin participarea la reglementarea lucrărilor de	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, avizări de proiecte, informare-conștientizare

amenajări hidrotehnice	<p>Măsuri specifice:</p> <p>Vezi fișele habitatelor: 91E0</p>
<p>1.5.4. Menținerea pajiștilor umede, a mlaștinilor, turbăriilor și a comunităților de ierburi înalte de lizieră, prin participarea la reglementarea lucrărilor de desecare și a celor de refacere a sistemelor de desecare existente</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, avizări de proiecte, informare-conștientizare <p>Măsuri specifice recomandate:</p> <p>Vezi fișele habitatelor: 6410, 6440, 6510, 6430, 3260, 3220, 7230, 7110, 7240, 91D0</p>

Măsuri de management - definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
Programul 2: Turism și promovare	
2.1. Promovarea includerii valorilor naturale în strategiile de turism ale județului și regiunii	Activități de management: - Participări la întâlniri de planificare strategică locale sau regionale
2.2. Identificarea de potențiali parteneri și inițierea și implementarea de proiecte / programe pentru promovarea zonei în programe turistice	Activități de management : - Elaborare de proiecte
2.3. Proiectarea și amenajarea de trasee turistice, cu prioritate cele ce îndeplinesc condițiile pentru ecoturism, pe teritoriul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și în vecinătate, cu legături, dacă este posibil și relevant, cu trasee din alte zone importante pentru conservare.	Activități de management: - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru realizarea traseelor turistice necesare conectivității zonei cu destinații turistice cunoscute - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru realizarea de trasee turistice care să urmărească asigurarea interconectivității rezervatiilor și/sau habitatelor de interes comunitar, et cetera. - Proiectarea traseelor turistice astfel încât să nu fie afectate speciile și habitatele sensibile - de exemplu speciile de păsări ce cuibăresc pe stâncării

	<ul style="list-style-type: none"> - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru amenajarea de puncte de odihnă și adăpost pe traseele realizate.
<p>2.4. Încurajarea realizării de pachete de programe turistice care integrează valorile Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și le promovează, în parteneriat cu factori interesați relevanți.</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru elaborarea Strategiei de vizitare și managementul vizitatorilor din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru realizarea pachetelor turistice necesare conform Strategiei de vizitare și managementul vizitatorilor din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
<p>2.5. Dezvoltarea infrastructurii de vizitare și conștientizare a vizitatorilor și a comunităților umane din jurul parcului natural, situri Natura 2000 pe habitate și păsări</p>	<p>Activități de management:</p> <p>Inițiere de proiect POIM pentru realizarea unui Centru de vizitare în Defileul Mureșului, zona centrală a sitului Natura 2000 Călimani-Gurghiu , în apropiere de zona barajului hidrotehnic Răstolița cu mare aflux de turiști în viitorul apropiat</p>
<p>Măsuri de management</p> <p>- definite în Planul operațional</p>	<p>Activități și măsuri specifice</p>

Programul 3: Informare, conștientizare, educație ecologică	
Subprogramul 3.1. Informare și conștientizare	
3.1.1. Întocmirea unui plan de comunicare pentru identificarea celor mai eficiente metode și acțiuni de comunicare cu diferitele grupuri de factori interesați	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborare Strategie de comunicare și actualizare Plan de comunicare
3.1.2. Informarea continuă a publicului larg cu privire la managementul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și la oportunități de finanțare legate de conservarea habitatelor și speciilor prin mass media și pagina web a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea a 2 puncte administrative, în care, periodic, se vor colecta cereri și se vor transmite informații de la și către cetățenii și factorii interesați . Acestea vor fi: unul în Defileul Mureșului și altul pe valea Gurghiului. - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru confecționarea și amplasarea a minim 6 panouri informative noi, în punctele principale de acces în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
3.1.3. Organizarea de evenimente de conștientizare legate de Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și de promovare a acestora	<p>Activități de management recomandate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Derularea unei campanii ample de informare a proprietarilor de terenuri agricole despre efectul chimicelor asupra terenurilor și mai ales asupra apelor naturale, în vederea convingerii acestora să evite utilizarea insecticidelor/pesticidelor și îngrășămintelor chimice, pentru a preveni transferul/infiltrarea acestora în apele naturale. - Pentru prevenirea utilizării curentului electric pentru braconaj, se va derula o

	<p>campanie largă de conștientizare și formarea unor parteneriate cu comunitățile locale și instituțiile zonale - jandarmerie, poliție, Garda de Mediu, Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători, et cetera.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conștientizare pentru evitarea monoculturilor și păstrarea peisajului mozaicat - Conștientizare pentru includerea pârluogelor în ciclul rotației culturilor agricole
Subprogramul 3.2. Educație ecologică	
3.2.1. Pregătirea de pachete educative - tematice și identificarea colaboratorilor / partenerilor pentru realizarea de evenimente educative în școli	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Scriere și implementare proiecte
3.2.2. Organizarea de activități de educație ecologică pentru diferite grupe de vârstă	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea a minim 20 evenimente educative
3.2.3. Realizarea și întreținerea infrastructurii de educație ecologică	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea și întreținerea a minim 5 poteci tematice - Construirea și echiparea unui centru zonal de educație ecologică de tip ”Școala pădurii”
Subprogramul 3.3. Promovare	
3.3.1. Oferirea de informații despre valorile naturale și promovarea includerii lor în strategiile și	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participarea activa la elaborarea strategiilor locale și regionale

programele de dezvoltare ale județului și regiunii	
3.3.2. Promovarea, alături de comunitățile locale, a valorilor și specificului Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe pentru creșterea numărului de vizitatori și atragerea de potențiali parteneri în vederea creșterii beneficiilor aduse comunităților locale.	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participarea/sprijinirea participării la evenimente de promovare. - Elaborarea de proiecte pentru promovarea zonei

Măsuri de management - definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
Programul 4: Administrare	
Subprogramul 4.1. Resurse umane, financiare și materiale	
4.1.1. Identificarea de surse de finanțare și elaborarea de proiecte pentru asigurarea resurselor necesare menținerii unei echipe minime de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și pentru implementarea măsurilor de	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborare de proiecte

management	
4.1..2. Asigurarea instruirii periodice a personalului implicat în administrarea Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participarea la evenimente de formare profesională
4.1.3. Cooptarea și managementul eficient al voluntarilor pentru realizarea de activități specifice	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Managementul voluntarilor
4.1.4. Încheierea de contracte de parteneriat cu universități. Organizații Non-Guvernamentale și alte entități în vederea eficientizării asigurării resurselor necesare pentru management și implementarea planului de management	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Încheierea de parteneriate
4.1.5. identificarea temelor prioritare pentru cercetare și asigurarea resurselor necesare pentru efectuarea acestora în colaborare cu instituții relevante	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Încheierea de parteneriate
4.1.6. Implementarea unui sistem eficient de supraveghere continuă a fondului forestier.	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru elaborarea și implementarea unui sistem de supraveghere continuă a fondului forestier în vederea depistării în cel mai scurt timp a sustragerilor ilegale de masă lemnoasă, incendii de pădure,

	acces neautorizat, braconaj, doborâturi de vânt, et cetera.
4.1.7. Completarea informațiilor necesare pentru managementul valorilor specifice Parcului Natural Defileul Mureșului Superior	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru elaborarea unui studiu de evaluare a tuturor valorilor pentru care a fost desemnat Parcul natural Defileul Mureșului Superior - altele decât cele inventariate în anul 2015 -. Stabilirea măsurilor de management pentru aceste valori. Actualizarea prezentului plan de management cu noul set de măsuri de management.
Subprogramul 4.2. Managementul administrativ curent	
4.2.1. Elaborarea planurilor anuale de lucru și revizuirea lor, în funcție de necesități	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborare plan de lucru anual și planuri de lucru lunare
4.2.2. Clarificarea limitelor rezervațiilor naturale având în vedere inventarierea efectuată în teren și măsurile de management pentru valorile din fiecare rezervație	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru elaborarea studiilor de specialitate pentru clarificarea limitelor rezervațiilor incluse în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

<p>4.2.3. Identificarea neconcordanțelor din legislația sectoarelor relevante și legislația de mediu și promovarea de propuneri de soluții pentru managementul ariilor protejate similare.</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participarea la luările de poziție pentru identificarea și soluționarea neconcordanțelor din legislația sectoarelor relevante și legislația de mediu și promovarea de propuneri de soluții pentru managementul ariilor protejate similare
<p>4.2.4. Corelarea/actualizarea Formulelor Standard cu distribuția actuală a valorilor de biodiversitate</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cu privire la actualizarea limitelor PNDMS+, se vor iniția și sprijini programe și proiecte pentru elaborarea documentațiilor, pe baza monitorizărilor anuale, pentru corelarea/actualizarea limitelor Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe cu distribuția actuală a valorilor de biodiversitate. Documentațiile întocmite vor fi înaintate către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, urmând ca acesta din urmă să demareze procedurile care se impun. - Elaborarea documentațiilor pentru actualizarea Formulelor Standard prin excluderea speciilor și habitatelor ce nu au areal potențial în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe - Elaborarea documentațiilor pentru actualizarea Formulelor Standard prin excluderea speciilor și habitatelor ce au areal potențial în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, dar nu au fost identificate cu ocazia inventarierilor din 2014 și nu vor fi identificate cu ocazia monitorizărilor din

	următorii 5 ani.
--	------------------

Măsuri de management - definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
Programul 5: Monitorizare și evaluare	
5.1. Implementarea Planului de Monitoring al Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	- Activități de management: Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru implementarea Planului de Monitorizare
5.2. Evaluarea eficienței managementului Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	- Activități de management: Implementarea Programului de Monitorizare a Eficienței Managementului
5.3. Analiza rezultatelor monitorizărilor și îmbunătățirea măsurilor de management utilizând informațiile din analize	- Activități de management: Actualizarea măsurilor de management, dacă se impune, în conformitate cu rezultatele activităților de monitorizare

E. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT

E.1. Sistemul de luare a deciziilor

Deciziile, privind implementarea Planului de Management, vor fi luate de către Administrator, cu respectarea legislației în vigoare, așa cum este prezentată în Capitolul B.1.5.

Pentru toate acțiunile de management, respectiv pentru inițierea și implementarea de proiecte pe teritoriul Ariei Protejate, Administratorul se va consulta cu proprietarii și administratorii de terenuri.

Pentru asigurarea respectării prevederilor Planului de Management, Administratorul va colabora cu autoritățile ce au responsabilități de control și cu autoritățile locale, care trebuie să asigure, conform legii, respectarea statutului de arie protejată.

Având în vedere faptul că suprafața Parcului Național Călimani se include însuprafața Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și că pentru Parcul Național Călimani are echipă proprie de administrare, deciziile privind managementul suprafețelor din această zonă vor fi luate de către Administrația Parcului Național Călimani, în conformitate cu Planul de Management al Parcului Național Călimani.

E.2. Resurse necesare pentru implementarea Planului de Management

Suma minimă necesară pentru managementul la nivel optim a Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe este de 9.042.104 lei pentru următorii cinci ani. Pentru realizarea în condiții minime a activităților de management este necesară o sumă de 6.625.489 lei, până în anul 2020.

Necesarul de resurse financiare pentru managementul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe

Tabel 24

ACȚIUNI	PRIORITATE	SALARII - lei -	CHELTUIELI OPERATIONAL E - Lei -	TOTAL - Lei -	MEDIU ANUAL - Lei -
Nivel optim					
Cheltuieli directe		3222952	5453141	6325408	1265082

Cheltuieli monitorizare				2350685	470137
Cheltuieli indirecte				310000	62000
TOTAL BUGET PLAN MANAGEMENT RON				8986093	1797219
TOTAL BUGET PLAN MANAGEMENT EURO				2019347	403869
Nivel critic					
Cheltuieli directe		2987429	4335663	4972406	994481
Cheltuieli monitorizare				1350000	270000
Cheltuieli indirecte				310000	62000
TOTAL BUGET PLAN MANAGEMENT RON				6632406	1326481
TOTAL BUGET PLAN MANAGEMENT EURO				1490428	298086
DISPONIBIL					
	optim			0	
	critic			0	0
DIFERENȚĂ DE ACOPERIT					
	optim			8986093	
	critic			3644978	728995

Deși Planul de Management a fost elaborat pentru o perioadă de 10 ani, pentru că Planul Operațional este elaborat pentru o perioadă de cinci ani, necesarul financiar este estimat pentru perioada de implementare a Planului Operațional.

Necesarul de resurse financiare a fost calculat estimându-se cheltuielile recurente, precum și cele necesare pentru realizarea măsurilor de management și pentru activitățile administrative. Sumele necesare pentru realizarea acțiunilor importante, considerate prioritate 1 și 2, în Planul Operațional, sunt considerate critice pentru managementul eficient al Ariei Protejate. Sumele estimate pentru acțiunile încadrate la prioritatea 3 sunt importante și sunt incluse în necesarul stabilit pentru nivelul optim de finanțare. Acțiunile cu prioritate 1 sunt cele pentru care este necesar să fie asigurate resurse financiare la nivel critic.

Evaluarea necesarului financiar pentru activitatea de monitorizare a fost făcută pornind de la periodicitatea activităților de monitoring.

Având în vedere faptul că unele cheltuieli se fac punctual, pentru o anumită măsură într-un anumit an - sau serie de ani, estimarea necesarului mediu anual a fost făcută plecând de la necesarul pe toată perioada de implementare a Planului Operațional, împărțindu-se la numărul de ani.

Administratorul dispune în momentul de față de 10 persoane angajate, pentru managementul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe. Pentru a implementa Planul de Management, la nivel minim, este nevoie de angajarea a unui biolog, a doi rangeri, a unui responsabil cu educația ecologică și a unui responsabil cu relația cu comunitățile cu jumătate de normă.

Calculul necesarului de personal pentru implementarea activităților critice de management

Tabel 25

Postul	Grad de ocupare a postului – nivel minim	Personal actual	Necesar	Optimizare necesar
Director parc	1,18	1	0,18	0
Expert GIS	1,06	1	0,06	0
Biolog	2,42	1	1,42	1
Ranger	9,17	8	1,17	1,77
Responsabil educație ecologică	0,92	0	0,92	0,92
Responsabil relația cu	0,53	0	0,53	0,53

comunitățile				
--------------	--	--	--	--

E.3. Monitorizarea implementării Planului de Management

Pentru a fi urmărit, în mod continuu și coerent, modul în care, prin acțiunile de management planificate, se realizează obiectivele Ariei Protejate, a fost elaborat Planul de monitoring prezentat în Anexa 7- Plan de monitorizare.

Întrucât resursele de management sunt limitate, acest plan prevede, în principal, monitorizarea aspectelor legate de biodiversitate și de principalele activități umane, care sunt sau pot deveni presiuni/amenințări la adresa valorilor de biodiversitate.

Situația de referință, pentru indicatorii identificați în acest plan, a fost stabilită, fie prin inventarierea de teren realizate în anul 2014, fie prin colectarea informațiilor pe perioada elaborării Planului de Management. Pentru acțiunile la care nu există date privind situația de referință, se recomandă realizarea de studii pentru stabilirea acestora. Indicatorii de succes sunt cei menționați în planul operațional.

O dată la trei ani este recomandată realizarea de inventarii complete, utilizând metodologiile de la inventarierea din 2015. Având în vedere faptul ca raportările către Comisia Europeană se fac din șase în șase ani, se urmărește ca, pentru fiecare raportare, să existe două monitorizări în această perioadă. Ideal, în situația în care există fonduri suficiente, majoritatea monitorizărilor ar trebui făcute anual. Din lipsa certitudinii asigurării cu fonduri, s-au stabilit frecvențe de monitorizare după două criterii: optim și minim.

Administratorul va analiza rezultatele monitorizării și va adapta măsurile de management pentru a crește eficiența acestora. Rezultatele analizelor vor fi extrem de importante la revizuirea Planului Operațional după primii cinci ani de implementare a Planului de Management.

Pe lângă monitorizarea biodiversității și a activităților umane, conform prevederilor Planului de Monitoring anexat, este necesară o evaluare anuală a eficienței cu care Administratorul își organizează activitatea de management. În acest scop, se recomandă adaptarea și utilizarea formularului din Anexa 8 Metodologia, respectiv formularul se bazează pe Instrumentul de Evaluare a Eficienței de Management a Ariilor Protejate din Țările Carpatice, realizat de World Wide Fund For Nature Programul Dunăre Carpați pe baza Instrumentului de Evaluare a Eficienței de Management - METT¹.

Chiar dacă metodologia nu are indicatori de realizare sau de progres specifici fiecărei arii protejate, utilizarea sa ca un ghid pentru un dialog între membrii echipei de administrare în vederea evaluării eficienței managementului, se poate dovedi foarte utilă pentru echipa de management. Rezultatele analizei, bazate pe acest formular, pot fi substanțial îmbunătățite prin includerea rezultatelor analizelor ce se fac la monitorizarea biodiversității și a principalelor activități umane.

¹WWF International & The World Bank - 2007, "Management Effectiveness Tracking Tool – Reporting Progress at Protected Area Sites: A // a ediție. autori: Sue Stolton, Marc Hockings, Nigel Dudley, Kathy MacKinnon, Tony Whitten și Fiona Leverington.

Bibliografie

1. Abran P., 2003 - *Documentație științifică pentru propunerea de înființare a Parcului Natural Defileul Mureșului*, Ministerul Mediului, 72p
2. Cambroux, I., Schwoerer C., 2007 – *Evaluarea statutului de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar din România – ghid metodologic*, Editura Balcanio, Timișoara
3. Chiriță C., - 1967, *Solurile României : cu un determinant în culori*, Editura Agro-Silvică, București.
4. Chapin, F. S., E. S. Zavaleta, et al. 2000: *Consequences of changing biodiversity* 242p.
5. Dincă I., 2004, *Apa și peisajele din Munții Călimani*, Editura Dacia, Cluj Napoca
6. Doniță, N., Popescu, A., Paucă-Comănescu, M., Mihăilescu, S., Biriș, I., 2005: *Habitatele din România*, Bucuresti, 496p.
7. Doniță N., Popescu A., Paucă-Comănescu M., Mihăilescu S., Biriș I. A. 2006. *Modificări conform amendamentelor propuse de România și Bulgaria la Directiva Habitate - 92/43/EEC*. Ed. Tehnică Silvică, București, 95 p
8. Frăsineanu Mihaela, - 2008, *Râurile României*, Edit. Fundației România de Măine, București.
9. Grigoraș, C., Vlăduț, Alina, Boengiu, S., Grigoraș, Elena Narcisa, - 2006, *Solurile României*, Edit. Universitaria, Craiova.
10. Iordan I., - 2009, *Geografia utilizării terenurilor - categorii geografice de terenuri*, Edit. Fundației România de Măine, București.
11. Kerstin Sundseth, Angelika Rubin, Mats Eriksson, Marco Fritz, *Natura 2000 în regiunea Alpină*, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2010.
12. Lazăr.G, ș.a., 2007: ”*Habitatelor prioritare alpine, subalpine și forestiere din România*” Amenințări potențiale, Brașov, 199p
13. Mihăilescu V., *Geografia fizică a României*, Edit. Științifică, București, 1969.
14. Mircea R. Pascu, *Apele subterane din România*, Editura Tehnică, București, 1983.

15. Mândruț Octavian, *Geografia României*, Editura Coresi, București, 1993.
16. Naeem, S., L. J. Thompson, et al. 1995: Empirical Evidence that Declining Species Diversity May Alter the Performance of Terrestrial Ecosystems. 347p
17. OPREA A., 2005. Lista critică a plantelor vasculare din România, Iași: Edit. Univ. "Alexandru Ioan Cuza", 668 p.
18. Petrișor A.-I., - 2010, *Using Geographical Information Systems to assess the coverage of wetland biodiversity by Natura 2000 sites within the biogeographical regions of Romania*, Environmental Engineering and Management Journal 9(2):269-273.
19. Roșu Alexandru, *Geografia Fizică a României*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980.
20. Rusu I., - 2004, *Pedologie : solurile României*, Edit. Eurobit, Timișoara.
21. Rusu Constantin, Rusu Eugen, Iuliana Breabăn, Dorin Fiscutean, *Solurile din Munții Giurgeului*, Lucrările Seminarului Geografic „Dimitrie Cantemir”, Nr. 23-24, Iași, 2003.
22. Sârbu A., Sârbu I., Oprea Ad., Negrean G., Cristea V., Coldea Gh., Cristurean I., Popescu Gh., Oroian S., Tănase C., Bartók K., Gafta D., Anastasiu P., Crișan Fl., Costache I., Goia I., Marușca Th., Oțel V., Sămărghițan M., Hențea S., Pascale G., Răduțoiu D., Baz Ad., Boruz v., Pușcas M., Hirițiu M. & Frink J. 2007. *Arii speciale pentru protecția și conservarea plantelor în România*. București, Ed. Victor B. Victor, 396 p
23. Stanciu, E., și Florescu, F., 2009 : *Ariile protejate din România, Noțiuni introductive*, Brasov, 84p
24. Thiry, E., 2007: *Ghid metodologic pentru realizarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000*, Timișoara, 113p
25. Ujvari I., - 1972, *Geografia apelor României*, Edit. Științifică, București.
26. Ujvari. I., - 1959, *Hidrografia R.P.R*, Edit. Științifică, București.
27. Valeria Velcea, Alexandru Savu, *Geografia Carpaților și a subcarpaților românești*, Editura Didactică și Pedagogică , București, 1982.

28. WORLD WIDE FUND FOR NATURE International & The World Bank - 2007, "Management Effectiveness Tracking Tool – Reporting Progress at Protected Area Sites: A II a ediție. The Management Effectiveness Tracking Tool - METT a fost dezvoltat de Sue Stolton, Marc Hockings, Nigel Dudley, Kathy MacKinnon, Tony Whitten și Fiona Leverington.
29. *** - 1987, *Geografia României*, vol. III.

Anexa 1 la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureşului Superior și ariile naturale protejate anexe

Descrierea limitelor Parcului Natural Defileul Mureşului Superior

Parcul Natural Defileul Defileul Mureşului Superior-Limita nordică.

Porneşte de pe malul drept al râului Mureş și urcă pe pârâul Bistra, până la confluența cu primul afluent care coboară dinspre Pleșa Bistrii. În continuare urcă spre nord-est pe firul pârâului până la pădure - borna 246, cotește la est și urcă pe cumpăna de apă între valea Bistrii și Sterinoasa - cota 595 m, dar părăsește culmea spre nord și ocolește obârșia pârâului Sterinoasa, ajungând la pădure - borna 245. De aici urmărește limita pădurii până pe culmea Sterinoasei, se îndreaptă spre nord - bornele silvice 244, 3, coboară în valea Corbului - bornele 4 și 8, urcă pe versantul opus - borna 7 și continuă pe culmea secundară până în valea Gălăoia - borna 13. De aici limita urcă spre est, nord-est - bornele silvice 147, 127, 146, până pe vârful Runcului - 914 m și se orientează în continuare spre est pe culmea ce delimitează valea Mureşului, cu urcuşuri și coborâşuri - bornele 156, 163, 174, vârful Ulmului - 927 m, valea Vişa - bornele 185, 216, 215, 3, 2, pârâul Porcului, trece la limita pădurii cu păşunea Răstolița, vârful Porcu - bornele 26, 23, 32 și coboară pe valea Răstolița în capătul comunei Răstolița - borna 410. Continuă urmând valea Răstolița și urmărește printr-un urcuş pronunţat pârâul Bannfy - bornele 457, 456 până pe culmea ce străjuieşte valea Mureşului, trece de vârful Fântânel - 1.070 m - bornele 479, 501, vârful Sărăcin - 1.043 m - bornele 502, 515, urmează limita pădurii cu păşunea Lunca Bradului, ajungând în vârful Runcului. În continuare limita coboară până la liziera pădurii - bornele 68 și 62 și pe culmea secundară ce urmăreşte valea Mureşului, coboară apoi la pârâul Bisericii - bornele 60, 43, 56, 57, urcă pe culme și coboară la pârâul Fântânel - bornele 82 și 34, urcă pe culme și coboară pe valea Ilvei - bornele 33, 105, 40, 103, 104, urcă pe pârâul Ilva până la confluența dintre pârâul Ilvei și pârâul Unguraşu - borna 765. Din acest punct limita urcă pe o culme secundară prin păşune, urmăreşte liziera pădurii - bornele 759, 754, 745, 739, până în fânețele din zona vârfului Neagra - 1.122 m. Din vârf limita coboară la pârâul Neagra Călin - bornele 836, 838, urcă apoi spre sud-est pe culme - bornele 887, 901 și iar coboară la pârâul Niculeştilor - bornele 902, 930. În continuare urcă pe culmea secundară, trecând prin bornele 931, 927, 919, ajungând în păşunea de pe culme, și coboară pe interfluviul dintre pârâul Borța și pârâul Zebrac până la talvegul acestuia - bornele 13, 9, 351, 340. Din acest loc limita urcă și

urmărește culmea secundară ce urmărește valea Mureșului trecând prin vârful Leu -1.147 m, coborând apoi spre sud-est pe culme - bornele silvice 138, 137, 136, 134, 135, 148, 208, 193, până la pâraul Mermezeu, în zona de intersecție a drumului forestier cu drumul de exploatare carieră de piatră. În continuare urcă spre est pe culmea secundară, trece deasupra peretelui superior al carierei și ajunge pe vârful Drăgășel - 938 m, coboară în pâraul Dușa - bornele 288, 287, 291, 295, apoi urcă în culmea Pietrii - borna 332.

Limita estică. Limita coboară pe culmea Pietrii - limita administrativă a județului Mureș, până la râul Mureș - borna 336, traversează râul și urcă pe culmea Ciobotanului prin pășune, urmărind liziera pădurii - borna 314, 315, traversează pâraul Ciobotani până la vârful Dealul Glighii - 973 m.

Limita sudică. Limita coboară de pe vârful Dealul Glighii spre nord-vest, urmărește liziera pădurii - bornele 330, 325, până la confluența pâraielor Gudea Mică și Gudea Mare - bornele 326, 600. În continuare urmează un urcuș spre vest pe o culme secundară prin pădure - bornele 603, 616, traversează Bâtca Gudea - 1.113 m, capătul de sus al Dealului Zbânghii, și pe limita pădurii sub Poiana Șeștina Mare - bornele silvice 307, 314 urcă pe vârful Măguricea - 1.016 m. De aici se urmează culmea ce coboară spre nord-vest la pâraul Meștera - bornele 318, 324, 330, se urcă spre sud-vest prin pășunea Meșterului pe cumpăna de apă dintre Jingul și Meștera. În continuare limita cotește spre nord până la limita pădurii de protecție - borna 359, apoi face o cotitură spre nord-vest până la cota 975 m și coboară la pâraul Jângul - bornele silvice 364, 365. Urmează un urcuș spre sud-vest pe o culme secundară, coboară spre nord-vest pe cumpăna dintre Jângul și Neagra la pâraul Neagra între Crăci - bornele 398, 397, 418, 417. Limita de aici cotește spre sud-vest și pe liziera pădurii ajunge pe Dealul Doamnei, cotește spre nord-vest, tot pe limita pădurii până la borna 444 și coboară la pâraul Iadului - borna 445, urmând să urce pe creasta Piciorul Lung, - borna 451. În continuare se coboară pe cumpăna de ape pe limita fondului forestier, se traversează pâraiele Arșița și Gyarfás până la vârful Lunca Bradului - 905 m - bornele 452, 458, 466, 468, 467, 471, 472, 501, 502. Limita coboară pe pâraul Bufantau, urcă și apoi coboară la pâraul Sălard - bornele 482, 505, 485, 491, 490. Din valea Sălardului - borna 484, limita cotește spre sud-vest urcând pe culme pe vârful Hiclean - 1.024m - bornele 484, 485, 489, coboară pe culmea Corbului la borna 2, la pâraul Pescoasa Mare - borna 3, urcă pe culmea Pescoaselor și coboară la pâraul Pescoasa Mică - bornele 28, 38, 39, urcă la vârful Plaiul Borții - 1.082 m - bornele 43, 42. Limita continuă spre nord-vest pe interfluviul dintre bazinul Mureșului și bazinul Iodului, vârful Listeș - 1.062 m, și pe plaiul Iodului până în valea Iodului - bornele 122, 99, 105. Din acest punct limita urcă pe valea Iodului, urmează o culme secundară pe interfluviul stâng Lespedea

- bornele 233, 241 și coboară până la pădurea mare - borna 237, de aici la pârâul Costeasa - borna 246. În continuare urcă spre vest pe culme, cotește la sud-vest și urcă la cota 766 m - borna 250, în continuare pe culmea dintre bazinul Mureșului și bazinul Borzia - borna 248. Din piscul Șoimului - borna 10, coboară și traversează pârâul Borzia, la confluența cu Zăpodia Arsura - bornele 7, 8, urcă pe Zăpodia Pleșilor - borna 46 și, după primul afluent, cotește la vest și, urcând pe o culme secundară, ajunge în culmea Făgețel - culmea dintre Valea Mureșului și valea Borzia, sub plaiul Borzia - bornele 51, 52, 65.

Limita vestică pornește de pe culmea dintre valea Mureșului și valea Borzia, coboară pe creasta secundară până la limita pădurii - borna 68, și urmărește limita fondului forestier și un pârâiaș până la râul Mureș - bornele 69, 53, 54, 56, urmărește malul stâng al Mureșului până la confluența cu pârâul Bistra.

Parcul Natural Defileul Mureșului are suprafața de 9.156 ha și se află în raza administrativă a comunelor Deda, Răstolița, Lunca Bradului și Stânceni din județul Mureș.

Anexa 2la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureşului Superior și ariile naturale protejate anexe - Analiza factorilor interesați identificați în procesul de realizare a planului de management

Tabel 26

Nr. Crt	Instituții, organizații, grupuri de interese pe categorii stabilite pe baza rolului și/sau a interesului în Parcul Natural Defileul Mureşului Superior și ariile protejate anexe	Rol / interes
	Autorități de mediu, de reglementare și control activități	
1.	Ministerul Mediului a Apelor și Pădurilor	Implementarea politicilor de mediu la nivel național, responsabil pentru sistemul de arii protejate, responsabil pentru fondul forestier național Autoritatea contractantă pentru administrarea Parcului Natural Defileul Mureşului Superior și ariile protejate anexe
2.	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Implementarea politicilor de mediu la nivel local
3.	Agenția pentru Protecția Mediului Mureș	Implementarea politicilor de mediu la nivel local
4.	Agenția pentru Protecția Mediului Suceava	Implementarea politicilor de mediu la nivel local
5.	Ministerul Agriculturii - Direcțiile pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Harghita și Mureș - Direcția Agricolă	Reglementarea activităților agricole și de dezvoltare rurală
6.	Administrația Națională Apele Române – Administrația Bazinală Mureș - Sistemul de Gospodărire a Apelor Mureș	Administrarea apelor aflate în proprietatea statului, respectiv a albiilor minore, a digurilor și a zonelor de protecție ale cursurilor de apă din bazinul hidrografic al râului Mureș.
7.	Agenția Națională pentru Piscicultură și Acvacultură	Gestionarea resursei piscicole

8.	Administrația Națională Îmbunătățiri Funciare	Îmbunătățiri funciare, administrarea sistemelor de desecare și a construcțiilor aferente
9.	Agenția Domeniilor Statului	Concesionarea terenurilor statului cu destinație agricolă
10.	Agenția Națională pentru Resurse Minerale	Reglementarea activităților de utilizare a resurselor minerale - ape subterane, ape minerale, cariere, balastiere
11.	Ministerul Dezvoltării Regionale și Turism	Implementarea politicilor la nivel național
12.	Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita	Inspecție și control din punct de vedere al protecției mediului
13.	Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Mureș	Inspecție și control din punct de vedere al protecției mediului
14.	Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic	Inspecție și control în silvicultură și vânătoare Reglementarea managementului forestier în vegetația forestieră din afara fondului forestier.
15.	Inspectoratul de Poliție al Județului Harghita	Ordine publică, urmărire penală, et cetera.
16.	Inspectoratul de Poliție al Județului Mureș	Ordine publică, urmărire penală, et cetera.
17.	Inspectoratul de Jandarmi Județean Harghita	Ordine publică
18.	Inspectoratul de Jandarmi Județean Mureș	Ordine publică
	Acordarea și controlul plăților pe suprafață	
19.	Agenția de Plăți și Intervenții Agricole Harghita	Derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură
20.	Agenția de Plăți și Intervenții Agricole Mureș	Derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în

		Agricultură
21.	Agencia de Plăți și Intervenții Agricole Suceava	Derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură
	Autorități ale administrației publice locale	
22.	Consiliul Județean Harghita	Planificarea teritorială și strategică Administrarea drumurilor județene
23.	Consiliul Județean Mureș	Planificarea teritorială și strategică Administrarea drumurilor județene
24.	Instituția Prefectului Județului Harghita	Asigură realizarea intereselor naționale, aplicarea și respectarea Constituției, a legilor, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a celorlalte acte normative precum și a ordinii publice
25.	Instituția Prefectului Județului Mureș	
26.	Instituția Prefectului Județului Suceava	
27.	Primăria și Consiliul Local Suseni	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
28.	Primăria și Consiliul Local Lăzarea	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
29.	Primăria și Consiliul Local Joseni	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
30.	Primăria și Consiliul Local Remetea	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
31.	Primăria și Consiliul Local Toplița	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
32.	Primăria și Consiliul Local Lunca Bradului	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
33.	Primăria și Consiliul Local Voșlobeni	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
34.	Primăria și Consiliul Local Deda	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
35.	Primăria și Consiliul Local Răstolnița	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică

36.	Primăria și Consiliul Local Stânceni	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
37.	Primăria și Consiliul Local Ciumani	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
38.	Primăria și Consiliul Local Sovata	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
39.	Primăria și Consiliul Local Ibănești	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
40.	Primăria și Consiliul Local Praid	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
	Comunități și grupuri de interese locale și regionale	
41.	Populația locală din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și din imediata vecinătate	Proprietari de terenuri, gestionari și/sau utilizatori de resurse
42.	Pescari	Utilizare resurse piscicole, recreere
43.	Cicliști	Recreere
44.	Reprezentanți mass media	Informare, conștientizare
45.	Biserici, grupuri religioase	Conștientizare
	Administrare infrastructură	
46.	Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România	Administrarea drumurilor naționale
47.	Căile Ferate Române	Administrarea căilor ferate
48.	Electrică SA	Furnizare energie electrică
49.	Transelectrica - Compania Națională de Transport al Energiei Electrice	Întreținere rețea din punct de vedere al alimentării cu energie electrică
	Administrare resurse	
50.	Administratori fonduri de vânătoare	Gestionarea fondurilor de vânătoare, managementul faunei de interes

		cinegetic
51.	Agenția Națională de Resurse Minerale	Gestionarea resurselor minerale
52.	Agenția Națională pentru Piscicultură și Acvacultură	Reglementarea activității de pescuit și acvacultură
53.	Administrația Domeniilor Statului	Gestionarea / concesionarea heleşteelor
54.	Asociația Pescarilor Sportivi Harghita	Organizație Non-Guvernamentală pescuit sportiv
55.	Asociația Pescarilor Sportivi Mureș	Organizație Non-Guvernamentală de pescuit sportiv
56.	Asociația Județeană a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi	Organizație Non-Guvernamentală de vânătoare și pescuit sportiv
	Educație	
57.	Inspectoratul Școlar Harghita	Activități educative
58.	Inspectoratul Școlar Mureș	Activități educative
59.	Inspectoratul Școlar Suceava	Activități educative
60.	Școlile de pe teritoriul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe și din imediata vecinătate	Activități educative
	Organizații neguvernamentale	
61.	Asociația pentru Protecția Liliacilor din România	Organizație Non-Guvernamentală de protecția mediului
62.	Societatea Ornitologică Română – Sucursala Harghita	Organizație Non-Guvernamentală de protecția mediului
63.	WORLD WIDE FUND FOR NATURE România	Organizație Non-Guvernamentală de protecția mediului
64.	Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii Grupul Milvus	Organizație Non-Guvernamentală de protecția mediului
	Universități și alte unități de cercetare	
65.	Universitatea Babes Bolyai Cluj Napoca	Cercetare aplicată

66.	Muzeul Secuiesc al Ciucului – Miercurea Ciuc	Cercetare aplicată, acțiuni de educație și conștientizare
67.	Universitatea Sapienția – Miercurea Ciuc	Cercetare aplicată
	Finanțatori	
68.	Fundații, asociații, instituții ce gestionează fonduri nerambursabile sau sunt interesate în a sprijini activitatea Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe	Sprijin pentru activități de conservare, educație, conștientizare și ecoturism, responsabilitate socio-economică
	Agenți economici	
69.	S.C. Hidroconstrucția S.A.	Executant al Hidrocentralei de la Răstolița. Proprietar al Microhidrocentralelor de pe râul Iod.
70.	Firme de exploatare a masei lemnoase	Exploatarea masei lemnoase.
71.	Firme de colectare a plantelor medicinale și fructelor de pădure	Recoltarea conform autorizațiilor de mediu a plantelor medicinale și a fructelor de pădure.
72.	Ferme agricole.	Managementul terenurilor agricole.

Anexa 3 la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe - Corespondența între habitatele de interes comunitar, habitatele conform clasificării din România și asociațiile vegetale din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe.

Tabelul 27

	Tip habitat Natura 2000	Tip habitat România	Asociații vegetale
1	3220 - Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane	R5416 Comunități sud-est carpatice de izvoare și pâraie cu <i>Saxifraga stellaris</i> , <i>Chrysosplenium alpinum</i> și <i>Philonotis seriata</i>	<i>Chrysosplenio alpini - Saxifragetum stellaris</i> Pawl. et Walas 1949 - Syn.: <i>Philonotido - Saxifragetum stellaris</i> Boșcaiu 1971, <i>Epilobio anagallidifolii - Saxifragetum alpini</i> Rejmánek et Rejmánková 1979; <i>Swertio punctate - Saxifragetum stellaris</i> Coldea - 1995-1996 199
		R5418 Comunități sud-est carpatice fontinale cu <i>Philonotis seriata</i> și <i>Caltha laeta</i>	<i>Philonotido - Calthetum laetae</i> - Krajina 1933 Coldea 1991 - Syn.: <i>Calthetum laetae</i> Krajina 1933, <i>Calthetum palustris</i> Borza 1963 n.n.
		R5420 Comunități sud-est carpatice fontinale cu <i>Cardamine opizii</i>	<i>Cardaminetum opizii</i> Szafer et al. 1923
		R5423 Comunități sud-est carpatice de izvoare și pâraie cu <i>Carex remota</i> și <i>Caltha laeta</i>	<i>Carici remotae - Calthetum laetae</i> Coldea - 1972 1978
2	3260 - Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane, cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și	R2208 Comunități danubiene cu <i>Ranunculus aquatilis</i> și <i>Hottonia palustris</i>	<i>Hottonietum palustris</i> Tüxen 1937 <i>Callitrichetum palustris</i> - Dihoru 1975, Burescu 1999

	<i>Callitricho-Batrachion</i>		
3	4060 - Tufărișuri alpine și boreale	R3108 Tufărișuri sud-est carpatice de ienupăr pitic - <i>Juniperus sibirica</i>	<i>Campanulo abietinae</i> – <i>Juniperetum</i> Simon 1966 - Syn.: <i>Juniperetum nanae</i> Soó 1928, <i>Juniperetum sibiricae</i> Rațiu 1965, <i>Vaccinio-Juniperetum communis</i> Kovács 1979, <i>Junipereto-Vaccinietum</i> Pușcaru et al. 1956 n.n.
4	4070* - Tufărișuri cu <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron myrtifolium</i> ;	R3105 Tufărișuri sud-est carpatice de jneapăn - <i>Pinus mugo</i> cu smirdar - <i>Rhododendron myrtifolium</i>	<i>Rhododendro myrtifolii-Pinetum mugii</i> Borza 1959, em.Coldea 1995- Syn <i>Pinetum mugii carpaticum</i> auct. rom., <i>Calamagrostio villosae</i> – <i>Pinetum mugii</i> Sanda et Popescu 2002
5	6150 - Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios;	R3602 Pajiști sud-est carpatice de coarnă - <i>Carex curvula</i> și <i>Primula minima</i>	<i>Primulo-Caricetum curvulae</i> Br.-Bl. 1926 em. Oberd.1957 - Syn.: <i>Caricetum curvulae</i> Brockm.-Jer.1907
		R3603 Pajiști sud-est carpatice de părul porcului - <i>Juncus trifidus</i> și <i>Oreochloa disticha</i>	<i>Oreochloa</i> – <i>Juncetum trifidi</i> Szafer et al. 1927 - Syn.: <i>Juncetum trifidi</i> Buia et al. 1962; <i>Rhododendro</i> – <i>Juncetum trifidi</i> Resmeriță 1975; <i>Junceto trifidi</i> – <i>Vaccinietum</i> Resmeriță 1975
		R3604 Pajiști sud-est carpatice de părușcă - <i>Festuca supina</i> și <i>Potentilla ternata</i>	<i>Potentillo chrysocraspedae</i> - <i>Festucetum airoidis</i> Boșcaiu 1971- Syn.: <i>Festucetum supinae</i> Domin 1933; <i>Potentillo</i> - <i>tenatae</i> – <i>Festucetum supinae</i> Boșcaiu 1971; <i>Antennario</i> <i>Festucetum sudeticae</i> Dihoru 1975; As. <i>Festuca supina</i> - <i>Nardus stricta</i> Șerbănescu 1939; As. <i>Festuca supina</i> Pușcaru

			et al. 1959; <i>Festuca supina Deschampsia flexuosa Vaccinium myrtillus</i> Puşcaru et al. 1959; <i>Festuca supina-Festuca rubra fallax</i> Puşcaru et al. 1959; <i>Festucetum supinae</i> Vicol et al. 1971; <i>Festucetum supinae subalpinae</i> Sillinger 1933
		R3615 Tufărişuri pitice sud-est carpatice de sălcii alpine - <i>Salix herbacea</i>	<i>Salicetum herbaceae</i> Br.Bl. 1913
		R6301 Comunităţi sud-est carpatice chionofile cu <i>Arenaria biflora</i>	<i>Arenarietum biflorae</i> Voik 1976
		R6302 Comunităţi sud-est carpatice chionofile cu <i>Polytricum sexangulare</i>	<i>Polytrichetum sexangulare</i> Br.-Bl. 1926
		R6303 Comunităţi sud-est carpatice chionofile cu <i>Luzula alpinopilosa</i>	<i>Luzuletum alpino-pilosae</i> Br.-Bl. 1926- <i>Syn.: Luzuletum spadicae</i> Br.-Bl. 1926 <i>retezaticum</i> Borza 1934
		R6304 Comunităţi sud-est carpatice chionofile cu <i>Ranunculus crenatus</i> şi <i>Soldanella pusilla</i>	<i>Soldanello pusillae – Ranunculetum crenati-</i> Borza 1931, Boşcaiu 1971 - <i>Syn.: Soldanello pusillae – Plantaginetum gentianoides</i> Resmeriţă 1976; <i>Agrostetum alpinae – Gnaphalietum supini</i> Resmeriţă 1975; <i>Soldanello hungaricae – Ranunculetum crenati</i> Coldea 1985 - <i>Syn.: Agrosteto alpinae – Ranunculetum crenati</i> Resmeriţă 1975

		R6305 Comunități sud-est carpatice chionofile cu <i>Gnaphalium supinum</i> și <i>Nardus stricta</i>	<i>Nardo – Gnaphalietum supini</i> Bartsch 1940- Syn.: <i>Nardo-Geetum montani</i> Boșcaiu 1970
		R6306 Comunități sud-est carpatice chionofile cu <i>Poa supina</i> și <i>Cerastium cerastioides</i>	<i>Poo supinae – Cerastietum cerastoides</i> - Söry 1954 Oberd. 1957, <i>Poo supinae – Cerastietum cerastoides chrysosplenietosum alpinae</i> Coldea 1985
6	6230* - Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase;	R3608 Pajiști sud-est carpatice de <i>Scorzonera rosea</i> și <i>Festuca nigrescens</i>	<i>Scorzonero roseae – Festucetum nigricantis</i> - Pușcaru et al. 1956, Coldea 1978 - Syn.: <i>Festucetum rubrae fallax</i> Pușcaru et al. 1956; <i>Festucetum rubrae montanum</i> Csürös et Resmeriță 1960,
		R3609 Pajiști sud-est carpatice de țapoșică - <i>Nardus stricta</i> și <i>Viola declinata</i>	<i>Violo declinatae – Nardetum</i> Simon 1966- Syn.: <i>Nardetum strictae montanum</i> Resmeriță et Csürös 1963, <i>Nardetum strictae alpinum</i> Buia et al. 1962, <i>Nardetum alpigenum austro – carpaticum</i> Borza 1959.
7	6410 - Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - <i>Molinion caeruleae</i>	R3710 Pajiști dacice de <i>Molinia caerulea</i>	<i>Junco-Molinietum</i> Preising 1951 ex Klapp 1954 <i>Molinio-Salicetum rosmarinifoliae</i> Magyar ex Soó 1933
		R3711 Pajiști dacice de <i>Nardus stricta</i> și <i>Molinia caerulea</i>	<i>Nardo-Molinietum</i> Gergely 1958

8	6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin	R3701 Comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu <i>Aconitum tauricum</i>	<i>Aconietum taurici</i> Borza 1934 ex Coldea 1990- Syn.: <i>Aconietum taurici retezense</i> Borza 1934
		R3702 Comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu <i>Adenostyles alliaria</i> și <i>Doronicum austriacum</i>	<i>Adenostylo-Doronicetum austriaci</i> Horvat 1956 - Syn.: <i>Adenostyletum alliariae banaticum</i> Borza 1946
		R3703 Comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu <i>Cirsium waldsteinii</i> și <i>Heracleum sphondylium ssp. transilvanicum</i>	<i>Cirsio waldsteinii Heracleetum transsilvanici</i> Pawl. et Walas 1949 -Syn.: <i>Cardueto Heracleetum palmati</i> Beldie 1967; <i>Heracleetum palmati auct. rom.</i>
		R3706 Comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu <i>Petasites kablikianus</i>	<i>Petasitetum kablikianii</i> Szafer, Kulcz. et Pawl. 1926 - Syn.: <i>Petasitetum glabrati</i> Morariu 1943
		R3707 Comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu <i>Telekia speciosa</i> și <i>Petasites hybridus</i>	<i>Telekio-Petasitetum hybridi</i> - Morariu 1967, Resmeriță et Rațiu 1974 - Syn.: <i>Petasitetum hybridi</i> auct. rom., <i>AegopodioPetasitetum hybridi</i> auct. rom., <i>Telekio-Petasitetum albae</i> Beldie 1967; <i>Petasitetum albae</i> Dihoru 1975, <i>PetasitetoTelekietum speciosae</i> Morariu 1967; <i>Telekio</i> –

			<i>Filipenduletum</i> Coldea 1996, <i>Telekio speciosae</i> – <i>Aruncetum dioici</i> Oroian 1998
		R3708 Comunități daco-getice cu <i>Angelica sylvestris</i> , <i>Crepis paludosa</i> și <i>Scirpus sylvaticus</i>	<i>Angelico</i> – <i>Cirsietum oleracei</i> R. Tx. 1937, <i>Scirpetum sylvatici</i> Ralski 1931 emend. Schwich 194
		R3714 Comunități daco-getice cu <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Geranium palustre</i> și <i>Chaerophyllum hirsutum</i>	<i>Filipendulo</i> – <i>Geranietum palustris</i> W. Koch 1926, <i>Chaerophyllo hirsuti</i> – <i>Filipenduletum</i> Niemann et al. 1973
9	6440 Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i>	R3716 Pajiști danubiano-pontice de <i>Poa pratensis</i> , <i>Festuca pratensis</i> și <i>Alopecurus pratensis</i>	<i>Poetum pratensis</i> Răv., Căzac. et Turenschi 1956, <i>Ranunculo repentis</i> - <i>Alopecuretum pratensis</i> Ellmauer 1933, <i>Agrostideto-Festucetum pratensis</i> Soó 1949
		R3715 Pajiști danubian-panonice de <i>Agrostis stolonifera</i>	<i>Agrostetum stoloniferae</i> - Ujvarosi 1941, Burduja 1956
		R3712 Comunități dacice cu <i>Deschampsia caespitosa</i> și <i>Agrostis stolonifera</i>	<i>Agrostio stoloniferae</i> – <i>Deschampsietum caespitosae</i> Ujvarosi 1947
10	6510 - Pajiști de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i> ;	R3802 Pajiști daco-getice de <i>Arrhenatherum elatius</i>	<i>Arrhenatherum elatioris</i> Br.-Bl. ex Scherrer 1925
11	6520 - Fânețe montane;	R3801 Pajiști sud-est carpatice de <i>Trisetum</i>	<i>Cerastio holosteoidis</i> – <i>Trisetum flavescenti</i> Sanda et Popescu

		<i>flavescens</i> și <i>Alchemilla vulgaris</i>	2001- Poo – <i>Trisetum flavescetis</i> auct. rom. non Knapp 1951, <i>Trisetum flavescetis</i> - Schröter, Brockmann 1907
12	7230 - Mlaștini alcaline;	R5405 Mlaștini sud-est carpatice eutrofe cu <i>Carex flava</i> și <i>Eriophorum latifolium</i>	<i>Carici flavae</i> – <i>Eriophoretum latifolii</i> Soó 1944
		R5406 Mlaștini sud-est carpatice eutrofe cu <i>Carex flava</i> și <i>Blysmus compressus</i>	<i>Carici flavae</i> – <i>Blysmetum compressi</i> Coldea 1997
		R5413 Mlaștini sud-est carpatice mezoeutrofe cu <i>Carex davalliana</i>	<i>Caricetum davalliana</i> Dutoit 1924
		R5414 Mlaștini sud-est carpatice eumezotrofe cu <i>Schoenus nigricans</i>	<i>Orchido</i> – <i>Schoenetum nigricantis</i> Oberd. 1957 - Syn.: <i>Schoenetum nigricantis</i> Pop et al. 1962; <i>Schoeneto-Armerietum barcensis</i> Morariu 1967
13	7240* - Formațiuni pioniere alpine din <i>Caricionbicoloris-atrofuscusca</i> ;	*Acesta este de fapt 7140 dacă a fost găsit cu R5403 Turbării sud-est carpatice, mezo-oligotrofe cu <i>Carex rostrata</i> și <i>Sphagnum recurvum</i>	
14	8220 - Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;	R6210 Comunități sud-est carpatice pe stânci silicioase cu <i>Asplenium trichomanes</i> ssp. <i>trichomanes</i> și <i>Poa nemoralis</i>	<i>Asplenio trichomani</i> – <i>Poëtum nemoralis</i> Boșcaiu 1971 - Syn.: <i>Asplenio-trichomanesbivalens</i> – <i>Poetum nemoralis</i> Boșcaiu – 1970, 1971, <i>Poëtum nemoralis semenicensis</i> Borza 1946, <i>Asplenio</i> – <i>Poetum nemoralis veronicetosum bachofenii</i> - Borza 1959, Boșcaiu 1971

15	8310 - Peșteri în care accesul publicului este interzis;	R6501 Peșteri	-
16	9110 - Păduri de fag de tip <i>LuzuloFagetum</i> ;	R4102 Păduri sud-est carpatice demolid- <i>Picea abies</i> , fag - <i>Fagus sylvatica</i> și brad- <i>Abies alba</i> , cu <i>Hieracium rotundatum</i>	<i>Hieracio rotundati – Abietetum</i> - Soó 1962, Täuber
		R4107 Păduri sud-est carpatice de fag- <i>Fagus sylvatica</i> și brad- <i>Abies alba</i> cu <i>Vaccinium myrtillus</i>	-
		R4110 Păduri sud-est carpatice de fag - <i>Fagus sylvatica</i> cu <i>Festuca drymeia</i>	<i>Festuco drymeiae- Fagetum</i> Morariu et al. 1968.
17	9130 - Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> ;	R4118 Păduri dacice de fag - <i>Fagus sylvatica</i> și carpen - <i>Carpinus betulus</i> cu <i>Dentaria bulbifera</i>	<i>Carpino - Fagetum</i> Paucă 1941
		R4119 Păduri dacice de fag - <i>Fagus sylvatica</i> și carpen - <i>Carpinus betulus</i> cu <i>Carex pilosa</i>	<i>Carpino - Fagetum</i> Paucă 1941
		R4120 Păduri moldave mixte de fag- <i>Fagus sylvatica</i> șitei argintiu- <i>Tilia tomentosa</i> cu <i>Carex brevicollis</i>	<i>Tilio – Corydali –Fagetum</i> Dobrescu et Kovacs 1973, <i>Galio schultesii–Fagetum</i> - Burduja et al.1972, Chifu et Ștefan 1994
	9170-Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-</i>	R4123 Păduri dacice de gorun- <i>Quercus petraea</i> , fag- <i>Fagus sylvatica</i> și carpen-	

	<i>Carpinetum-</i>	<i>Carpinus betulus</i> cu <i>Carex pilosa</i>	
		R4128 Păduri geto-dacice de gorun - <i>Quercus petraea</i> cu <i>Dentaria bulbifera</i>	
18	9180* - Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene;	R4117 Păduri sud-est carpatice de frasin- <i>Fraxinus excelsior</i> , paltin- <i>Acer pseudoplatanus</i> și iulm- <i>Ulmus glabra</i> cu <i>Lunaria rediviva</i>	<i>Acereto – Fraxinetum</i> Paucă 1941
19	91E0 * Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>	R4401 Păduri sud-est carpatice de anin alb- <i>Alnus incana</i> cu <i>Telekia speciosa</i>	<i>Telekia speciosae-Alnetum incanae</i> Coldea - 1986, 1991
20	91V0 - Păduri dacice de fag - <i>Symphyto-Fagion</i> ;	R4101 Păduri sud-est carpatice de molid- <i>Picea abies</i> , fag- <i>Fagus sylvatica</i> și brad- <i>Abies alba</i> cu <i>Pulmonaria rubra</i>	<i>Pulmonario rubrae – Fagetum</i> - Soó 1964, Täuber 1987
		R4104 Păduri sud-est carpatice de fag - <i>Fagus sylvatica</i> și brad - <i>Abies alba</i> cu <i>Pulmonaria rubra</i>	<i>Pulmonario rubrae – Fagetum</i> - Soó 1964, Täuber 1987
		R4109 Păduri sud-est carpatice de fag - <i>Fagus sylvatica</i> cu <i>Symphytum cordatum</i>	<i>Symphyto cordati – Fagetum</i> Vida 1959

21	9410 - Păduri acidofile de Picea abies din regiunea montana - Vaccinio-Piceetea;	R4203 Păduri sud-est carpatice de molid- <i>Picea abies</i> cu <i>Soldanella hungarica</i>	<i>Soldanello majori</i> – <i>Piceetum</i> Coldea et. Wagner 199
		R4205 Păduri sud-est carpatice de molid- <i>Picea abies</i> cu <i>Oxalis acetosella</i>	<i>Hieracio rotundati</i> – <i>Piceetum</i> Pawl. et Br. Bl. 1939
		R4206 Păduri sud-est carpatice de molid- <i>Picea abies</i> șibrad- <i>Abies alba</i> cu <i>Hieracium rotundatum</i>	<i>Hieracio rotundati</i> – <i>Piceetum</i> Pawl. et Br. Bl. 1939
		R4207 Păduri sud-est carpatice de molid- <i>Picea abies</i> șibrad- <i>Abies alba</i> cu <i>Hylocomium splendens</i>	<i>Hieracio rotundati</i> – <i>Piceetum</i> Pawl. et Br. Bl. 1939
		R4208 Păduri sud-est carpatice de molid- <i>Picea abies</i> și brad- <i>Abies alba</i> cu <i>Luzula sylvatica</i>	<i>Hieracio rotundati</i> – <i>Piceetum</i> Pawl. et Br. Bl. 1939- <i>Luzulo sylvaticae Piceetum</i> Wraber 1953
		R4214 Păduri sud-est carpatice de molid- <i>Picea abies</i> șifag- <i>Fagus sylvatica</i> cu <i>Hieracium rotundatum</i>	<i>Hieracio rotundati</i> – <i>Abietum</i> - Borhidi 1974, Coldea 1991
22	91D0* - Turbării cu vegetație forestieră.	R4412 Rariști sud-est carpatice de tinoave de molid - <i>Picea abiessi</i> /sau pin silvestru - <i>Pinus sylvestris</i>	<i>Sphagno</i> – <i>Piceetum</i> Hartm. 1942

Anexa 4 la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureşului Superior și ariile naturale protejate anexe - Densitatea populației pe județe în localitățile din Parcul Natural Defileul Mureşului Superior și ariile protejate anexe

Tabel 28

Județ	Localitate	Populație nr. loc.	Suprafață ha	Densitate populație/km²
Mureș	Brâncovenești	4060	8722	46,5
	Chiheru de Jos	1566	11519	13,6
	Deda	4388	7745	56,7
	Eremitu	4093	8292	49,4
	Gurghiu	6239	12657	49,3
	Hodac	5142	9773	52,6
	Ibănești	4286	31267	13,7
	Lunca Bradului	2108	31015	6,8
	Răstolița	1876	26582	7,1
	Rușii-Munți	2218	4275	51,9
	Sovata	10593	15960	66,4
	Stânceni	1479	12476	11,9
	Vătava	1980	16880	11,7
Harghita	Bilbor	2698	22686	11,9
	Borsec	2766	6143	45,0
	Cârța	2788	7994	34,9
	Ciumani	4479	9541	46,9
	Corbu	1498	17073	8,8
	Dănești	2234	6336	35,3
	Ditrău	5919	11368	52,1
	Mun. Gheorgheni	20168	22051	91,5
	Joseni	5836	22321	26,1
	Lăzarea	3627	8156	44,5
	Praid	6926	18046	38,4
	Remetea	6366	10773	59,1
	Sândominic	6382	15129	42,2
	Sărmaș	4006	6930	57,8
	Subcetate	1901	5166	36,8
	Suseni	5291	22294	23,7
	Toplița	16129	33770	47,8
Tulgheș	3256	24396	13,3	

	Vărșag	1663	7792	21,3
	Voșlăbeni	1991	5628	35,4
Suceava	Dorna Candrenilor	3055	14767	20,7
	Panaci	2311	13802	16,7
	Poiana Stampei	2297	21166	10,9
	Șaru Dornei	4239	23532	18,0
BN	Bistrița Bârgăului	4442	20007	22,2

()Anuarul Statistic al României 2015- Institutul Național de Statistică-Tempo online/prelucrare
GIS*

Anexa 5 la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe - Calendarul evenimentelor care se organizează în mod regulat în fiecare an în județul Harghita

Tabel 29

	Data	Eveniment	Loc de desfășurare
1	6. ianuarie	Comemorarea Siculicidiului	Siculeni
2	Februarie	Obiceiuri de carnaval	Se schimbă de la an la an
3	Mai	Zilele Rromilor	Sânsimion
4	Mai	Festivalul teatrului pentru copii	Feliceni
5	Sfârșitul lui mai	Festivalul Narciselor	Vlăhița
6	Mai-iunie	Pelerinajul de Rusalii	Șumuleu
7	Sfârșitul lui iunie	Festivalul folcloric "Miorița"	Toplița
8	Iulie	Festivalul Muzicii Vechi	Miercurea-Ciuc
9	Iulie	Festivalul celor O Mie de Fete Secuience	Miercurea-Ciuc - Șumuleu
10	21-27 iulie	Tabăra de dansuri populare Ghimeș	Lunca de Jos
11	1 August	Comemorarea de la Pasul Niergeș	Pasul Casinului - Niergeș
12	August	Tabăra de creație internațională	Lăzarea
13	3-10 august	Târgul de ceramică din Corund - Arcio	Corund - Arcio
14	August	Întâlnirea fanfarelor	Praid
15	August	Zilele orașului	Miercurea-Ciuc
16	August	Festivalul lăutarilor	Miercurea-Ciuc
17	August	Festivalul dansului popular pentru copii "Botorka"	Bălan
18	Sfârșitul lui septembrie	Festivalul ceangăiesc	Ghimeș
19	Sfârșitul lui octombrie	Festivalul folcloric de la Subcetate	Subcetate
20	Noiembrie	Tabăra de creație populară	Lăzarea

Calendarul evenimentelor care se organizează în mod regulat în fiecare an în județul Mureș

Tabel 30

SARMASU	
	27 august - Târgul pepenilor,
	29 august - Taierea Capului Sf.Ioan Botezatorul
SÂNGEORGIU DE PADURE	
	23 aprilie - Sf.Gheorghe
sat ROTENI	
	Târguri traditionale - 9 martie, 29 iunie, 16 august, 16 noiembrie
BAHNEA	
	20 mai - Târgul Floriilor
	29 iulie - Târgul Secerisului,
	29 septembrie - Târgul Sânmihaiului,
	12 decembrie - Târgul Craciunului
BALA	
	10 iulie - Târg de vară
BRÂNCOVENESTI	
	3 iulie - Târgul Cireșelor
CHIBED	
	Targuri traditionale - 13 februarie, 16 mai, 29 noiembrie
COZMA sat Socol	
	15 mai - Târgul Rusaliilor - Praica
CRAIESTI	
	31 iulie - Cununa spicului de grâu
DEDA	
	20 mai - Târgul Rusaliilor
EREMITU	
	20 mai - Bâlci
sat Călugareni	
	22 august - Bâlci
sat Damieni	
	5 septembrie - Bâlci
FARAGAU	
	15 august - Sarbatoare câmpenească
GLODENI	
	8 mai - Târg

GURGHIU	
	5 iunie - Târgul fetelor
HODAC	
	29 mai - Udatul nevestelor
HODOSA	
	Targuri tradiționale - 28 ianuarie, 17aprilie, 21 septembrie, 25 noiembrie
IBANESTI	
	26 iunie - Sânziene
IDECIU DE JOS	
	7 august - Târgul Bailor
LUNCA	
	28-29 mai - Târgul de arta populară și artizanat,
	21 august - Sărbătoarea recoltei cerealelor
MIHESU DE CÂMPIE	
	21 ianuarie - Târg
PAPIU ILARIAN	
	19-20 mai - Târgul Rusaliilor
RĂCIU	
	20 iulie - Sf. Ilie
RUSII MUNTI	
	19 mai - Târgul Rusaliilor
SÂNPAUL	
	28 august - Târgul Pepenilor
SÂNPETRU DE CÂMPIE	
	15 august – Târg de vară
VATAVA	
	21 iunie - Târgul Rusaliilor - sat Dumbrava Podasel
ZAU DE CÂMPIE	
	1 mai - Târgul Bujorilor,
	21 august - Târgul Peștelui,
	26 unie - Târgul Bărboșilor

Anexa 6 la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe - Fișele speciilor și habitatelor

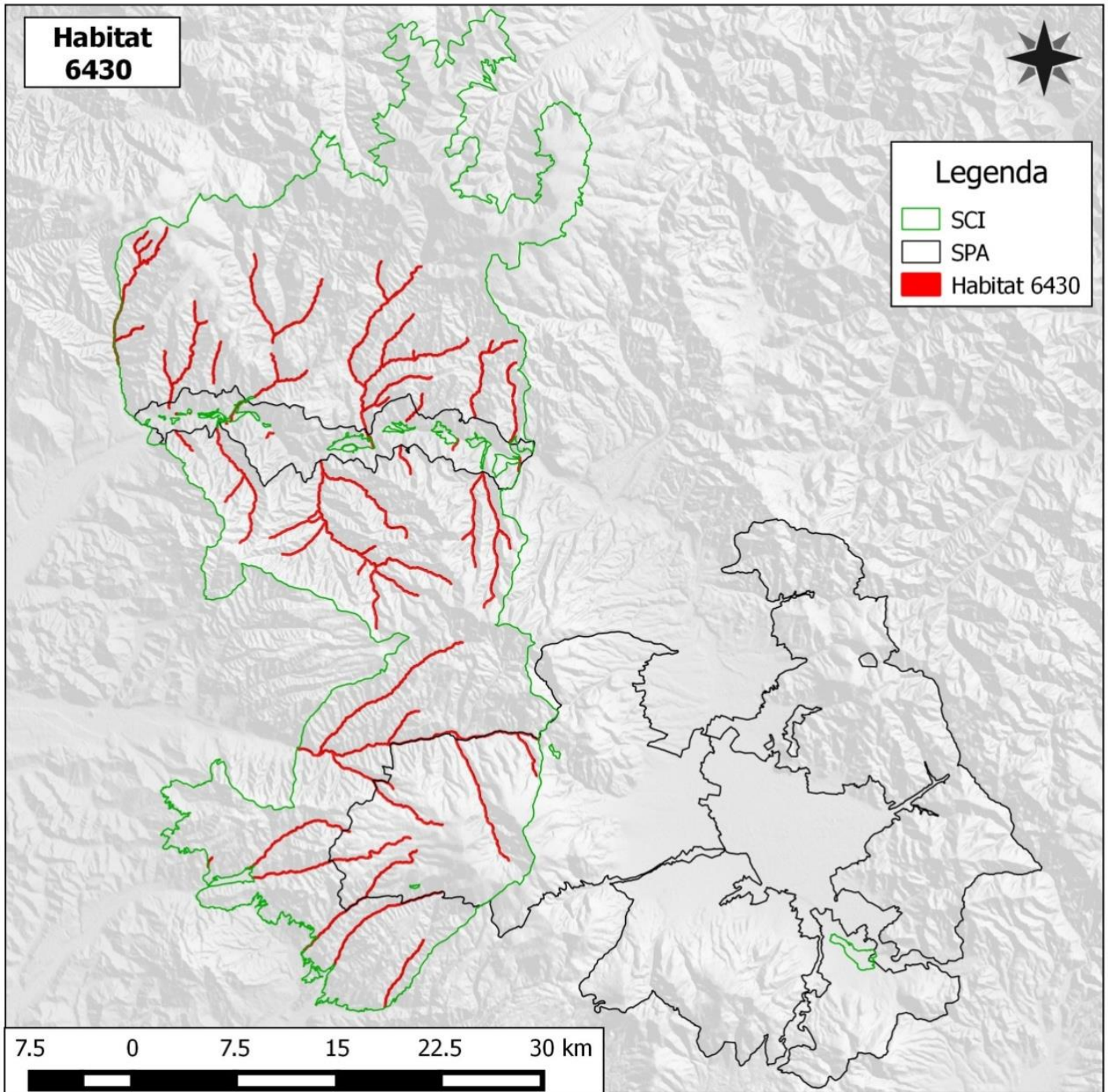
Fișa habitatului 6430

Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin

<p>Denumire "scurtă", Caracteristici principale</p>	<p>Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile, buruienișuri înalte</p> <p>Structură:</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Telekia speciosa, Petasites hybridus, Angelica sylvestris, Cirsium oleraceum, Geranium palustre, Scirpus sylvaticus, Filipendula ulmaria, Chaerophyllum hirsutum</i>. Alte specii importante ale habitatului: <i>Aruncus dioicus, Equisetum maximum, Cirsium oleraceum, Chaerophyllum hirsutum, Impatiens noli-tangere, Pulmonaria rubra, Anthriscus nitida, Symphytum officinale, Carduus personata, Rumex obtusifolius, Alliaria petiolata, Urtica dioica, Aegopodium podagraria, Geranium robertianum, Galium aparine, Lamium maculatum, Mycelis muralis, Chelidonium majus, Glechoma hederacea, Chaerophyllum aromaticum, Geum urbanum, Campanula rapunculoides, Carduus crispus, Anthriscus sylvestris, Rubus caesius, Silene dioica, Cruciata laevipes, Eupatorium cannabinum, Poa trivialis, Galeopsis tetrahit, Silene alba, Achillea distans, Heracleum sphondylium, Myosotis scorpioides, Scirpus sylvaticus, Angelica archangelica, Crepis paludosa, Juncus articulatus, Ligularia sibirica, Polemonium caeruleum, Trollius europaeus, Crisium canum, C. oleraceum, Scirpus sylvaticus, Deschampsia caespitosa, Impatiens noli-tangere, Agrostis stolonifera, Equisetum palustre, Lychnis flos-cuculi, Lysimachia vulgaris, Epilobium hirsutum, Senecio fluviatilis, Lamium album, Lysimachia punctata, Lythrum salicaria, Aconitum lycoctonum - A. vulparia, A. napellus, Geranium sylvaticum, Trollius europaeus, Adenostyles alliariae, Cicerbita alpina, Digitalis grandiflora, Calamagrostis arundinacea.</i></p>
---	---

	<p>Condiții ecologice: Acest tip de habitat întrunește comunități higrofile și nitrofile de ierburi înalte, de-a lungul cursurilor de apă și lizierelor forestiere, aparținând <i>Glechometaliahederaceae</i> și <i>Convolvuletaliasepium</i> - <i>Senecionfluviatilis</i>, <i>Aegopodionpodagrariae</i>, <i>Convolvulionsepium</i>, <i>Filipendulion</i> și comunități de ierburi perene înalte higrofile din etajul montan până în cel alpin, aparținând clasei <i>Betulo-Adenostyletea</i>.</p> <p>Cele de la altitudini joase se găsesc în locuri umede, din lungul văilor colinare și montan inferioare, din Transilvania, Muntenia, Moldova, iar comunitățile de ierburi perene înalte higrofile din etajul montan se găsesc în toți Carpații. Prezintă minim 75% zone deschise în starea de conservare favorabilă.</p>
Măsuri de management	<ul style="list-style-type: none"> • Nu se permite reducerea suprafeței acestui tip de habitat • Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață - desecări, drenări, et cetera • Menținerea modului tradițional de utilizare a pajiștilor. În acest caz se practică două - trei tăieri pe sezon: prima la începutul verii - iunie, a doua în luna august, iar în unele locuri, mai ales pajiștile ameliorate, iarba se taie încă o dată, în toamnă • În acele parcele de fâneață 6430 unde s-a constatat prezența speciei prioritare <i>Angelica palustris</i>, la a doua cosire, se va lăsa necosită o bandă de 1m de jur împrejurul parcelei. • Vegetația uscată din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui se va îndepărta doar prin cosire - nu este permisă incendierea. • Interzicerea pășunatului cu ovine. Pășunatul cu bovine este permis numai sub 1 Unitate Vită Mare/ha. • Interzicerea depozitării gunoierului în habitatele de acest tip.

	<ul style="list-style-type: none">• Amenajarea căilor de comunicație - drumuri de pământ, șosele, căi ferate, et cetera sa va face doar la marginea habitatelor de acest tip evitându-se fragmentarea lor.• Amenajarea locurilor de campare doar în afara acestui tip de habitat.• Este permisă refacerea pajiștilor prin supraînsamânțare, folosindu-se doar specii din compoziția naturală a acestui tip de habitat.• Amplasarea căilor de scos apropiat în afara acestui tip de habitat• Respectarea căilor de scos apropiat la recoltarea masei lemnoase.• Respectarea aplatării și mărimii platformelor primare la recoltarea masei lemnoase.
--	---

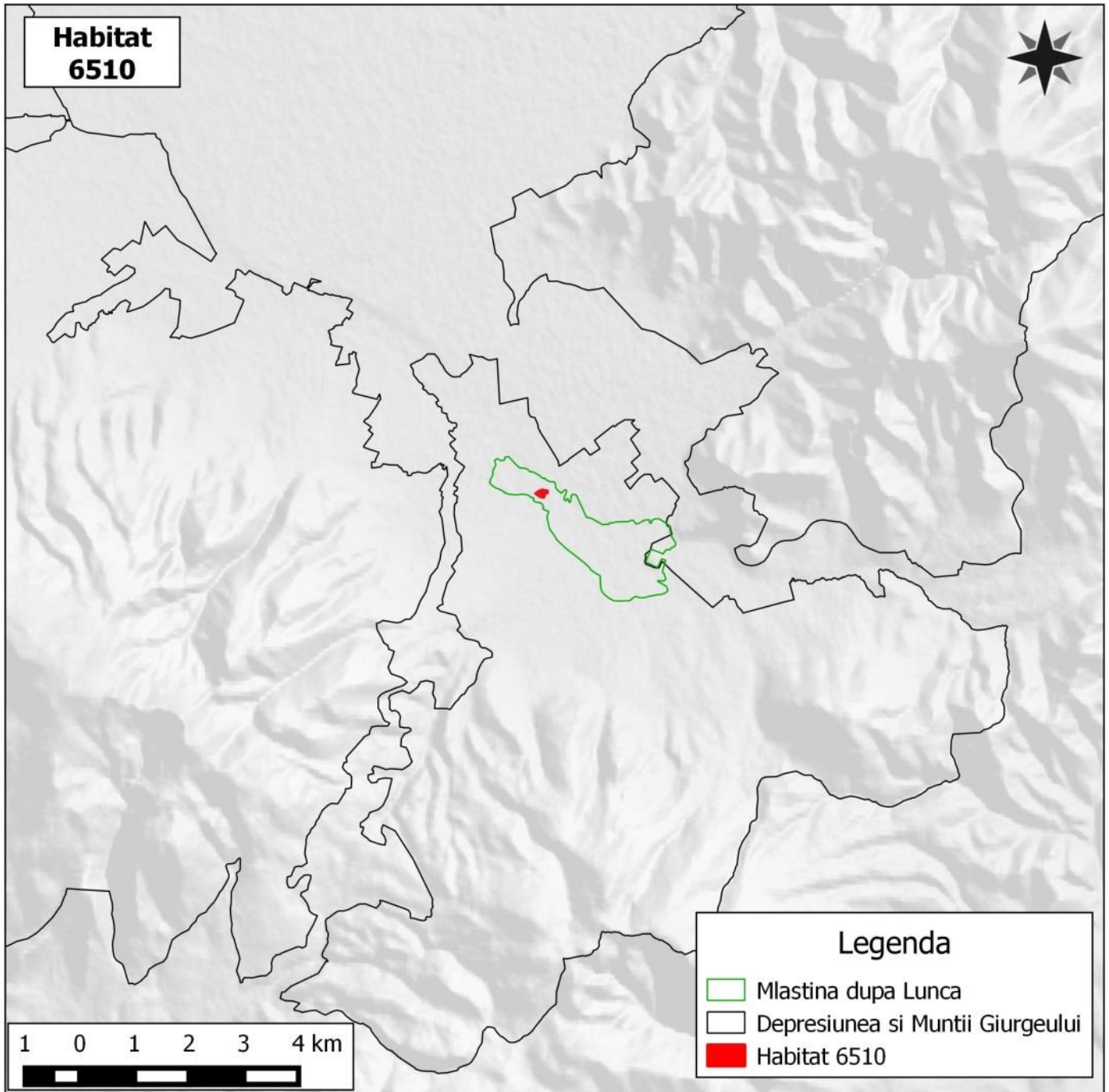

Fișa habitatului **6510**

Pajiști de altitudine joasă - *Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*

<p>Denumire ”scurtă”, Caracteristici principale</p>	<p>Pajiști cu <i>Sanguisorba officinalis</i></p> <p>Structură:</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Arrhenatherum elatius</i>, <i>Trisetum flavescens</i> subsp. <i>flavescens</i>, <i>Pimpinella major</i>, <i>Centaurea jacea</i>, <i>Crepis biennis</i>, <i>Knautia arvensis</i>, <i>Tragopogon pratensis</i>, <i>Daucus carota</i>, <i>Leucanthemum vulgare</i>, <i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>, <i>Campanula patula</i>, <i>Leontodon hispidus</i>, <i>L. nudicaulis</i>, <i>Linum bienne</i>, <i>Malva moschata</i></p> <p>Condiții ecologice: Fânețe bogate în specii, pe soluri slab până la moderat fertilizate, din zona de câmpie până în etajul submontan, aparținând alianțelor <i>Arrhenatherion</i> și <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>. Aceste pajiști exploatare extensiv sunt bogate în plante cu flori și nu sunt cosite înainte ca gramineele să înflorească și după aceea, numai o dată sau de două ori pe an. Există subtipuri umede până la uscate. Dacă practicile de exploatare devin intensive, cu utilizarea abundentă a îngrășămintelor, diversitatea speciilor scade rapid.</p>
<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nu se permite reducerea suprafeței acestui tip de habitat • Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață - desecări, drenări, et cetera. • Menținerea modului tradițional de utilizare a pajiștilor. În acest caz se practică una - două tăieri pe sezon: prima la începutul verii - iunie, a doua - mai rar, în luna august. • În acele parcele de fâneață 6510 unde s-a constatat prezența speciei prioritare <i>Angelica palustris</i>, la a

	<p>doua cosire, se va lăsa necesită o bandă de 1m de jur împrejurul parcelei.</p> <ul style="list-style-type: none">• Vegetația uscată din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui se va îndepărta doar prin cosire - nu este permisă incendierea.• Interzicerea pășunatului.• Interzicerea depozitării gunoiului în habitatele de acest tip.• Amenajarea cailor de comunicație - drumuri de pământ, șosele, cai ferate, et cetera, sa va face doar la marginea habitatelor de acest tip evitandu-se fragmentarea lor.• Este permisă refacerea pajiștilor prin supraînsămânțare, folosindu-se doar specii din compoziția naturală a acestui tip de habitat.
--	---

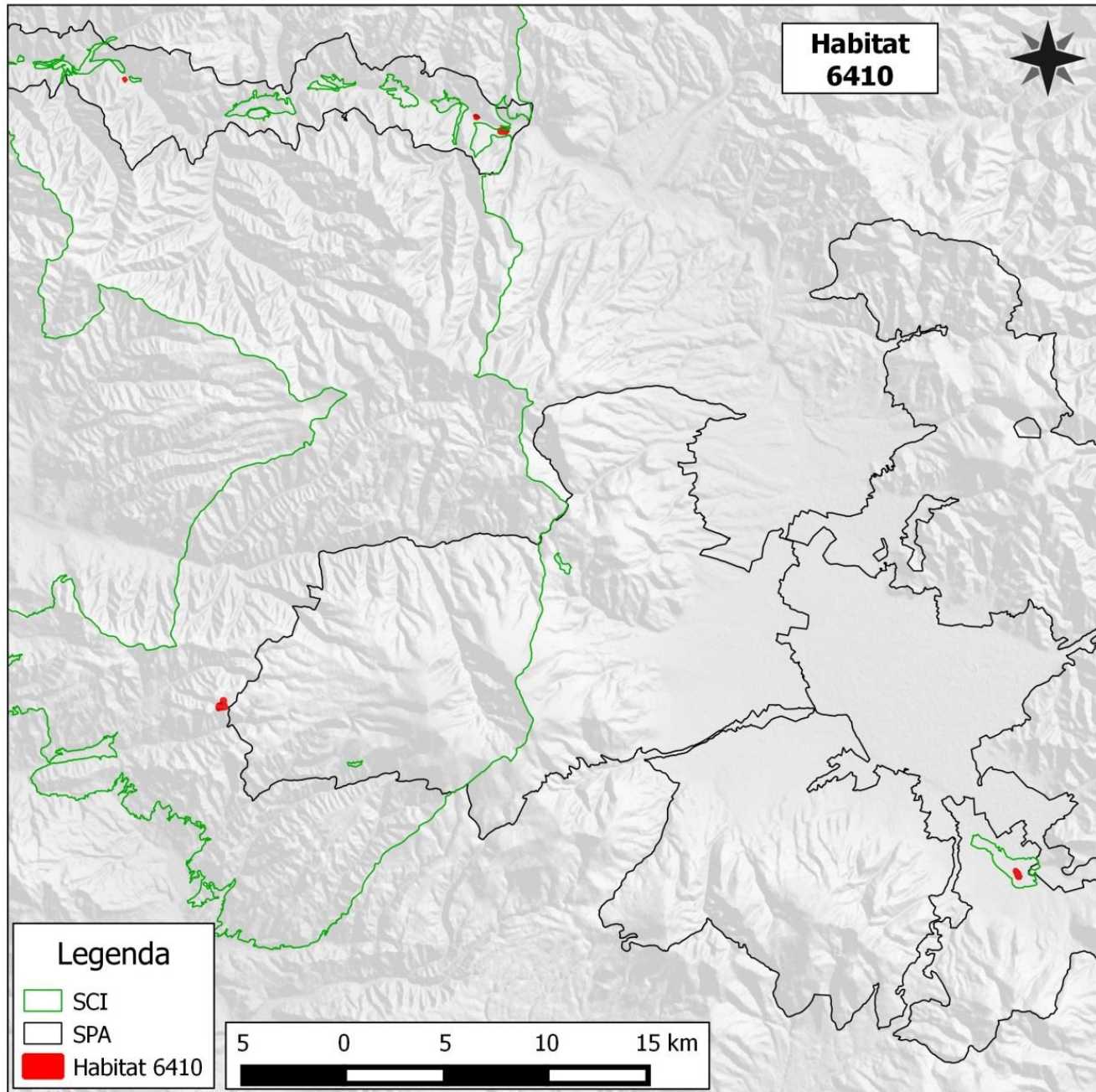

Fișa habitatului **6410**

Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase - *Molinion caeruleae*

<p>Denumire "scurtă", Caracteristici principale</p>	<p>Pajiști cu <i>Molinia</i></p> <p>Structură:</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Molinia caerulea</i>, <i>Juncus artatus</i>, <i>Serratula tinctoria</i>, <i>Peucedanum rochelianum</i>, <i>Juncus conglomeratus</i> și <i>Salix rosmarinifolia</i>, <i>Angelica sylvestris</i>, <i>Cirsium rivulare</i>, <i>Succisa pratensis</i>, <i>Stachys officinalis</i>, <i>Gentiana pneumonanthe</i>, <i>Galium boreale</i>, <i>Carex ovalis</i>, <i>Parnassia palustris</i>, <i>Lathyrus pratensis</i>, <i>Gladiolus imbricatus</i>, <i>Stellaria graminea</i>.</p> <p>Condiții ecologice: Pajiști cu <i>Molinia</i> din zona de câmpie până în etajul montan, pe soluri mai mult sau mai puțin umede și sărace în nutrienți - azot, fosfor. Acestea s-au format în urma unei exploatare extensive, ce implică uneori un cosit întârziat spre sfârșitul anului, sau corespund unui stadiu de deteriorare a mlaștinilor de turbă drenate. În unele regiuni, aceste pajiști sunt în contact direct cu comunități de <i>Nardetalia</i>. În pajiștile cu <i>Molinia</i> de pe văile râurilor se observă o tranziție către alianța <i>Cnidion dubii</i>.</p>
<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nu se permite reducerea suprafeței acestui tip de habitat • Menținerea compoziției naturale. • Interzicerea pășunatului cu ovine. Pășunatul cu bovine este permis numai sub 1 Unitate Vită Mare/ha. • Menținerea modului tradițional de utilizare a pajiștilor, în acest caz cosirea o singură dată pe an, spre sfârșitul sezonului. • Vegetația uscată din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui se va îndepărta doar prin cosire - nu este permisă incendierea. • Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la

	<p>scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață - desecări, drenări, et cetera.</p> <ul style="list-style-type: none">• Este permisă refacerea pajiștilor prin supraînsamântare, folosindu-se doar specii din compoziția naturală a acestui tip de habitat.
--	---

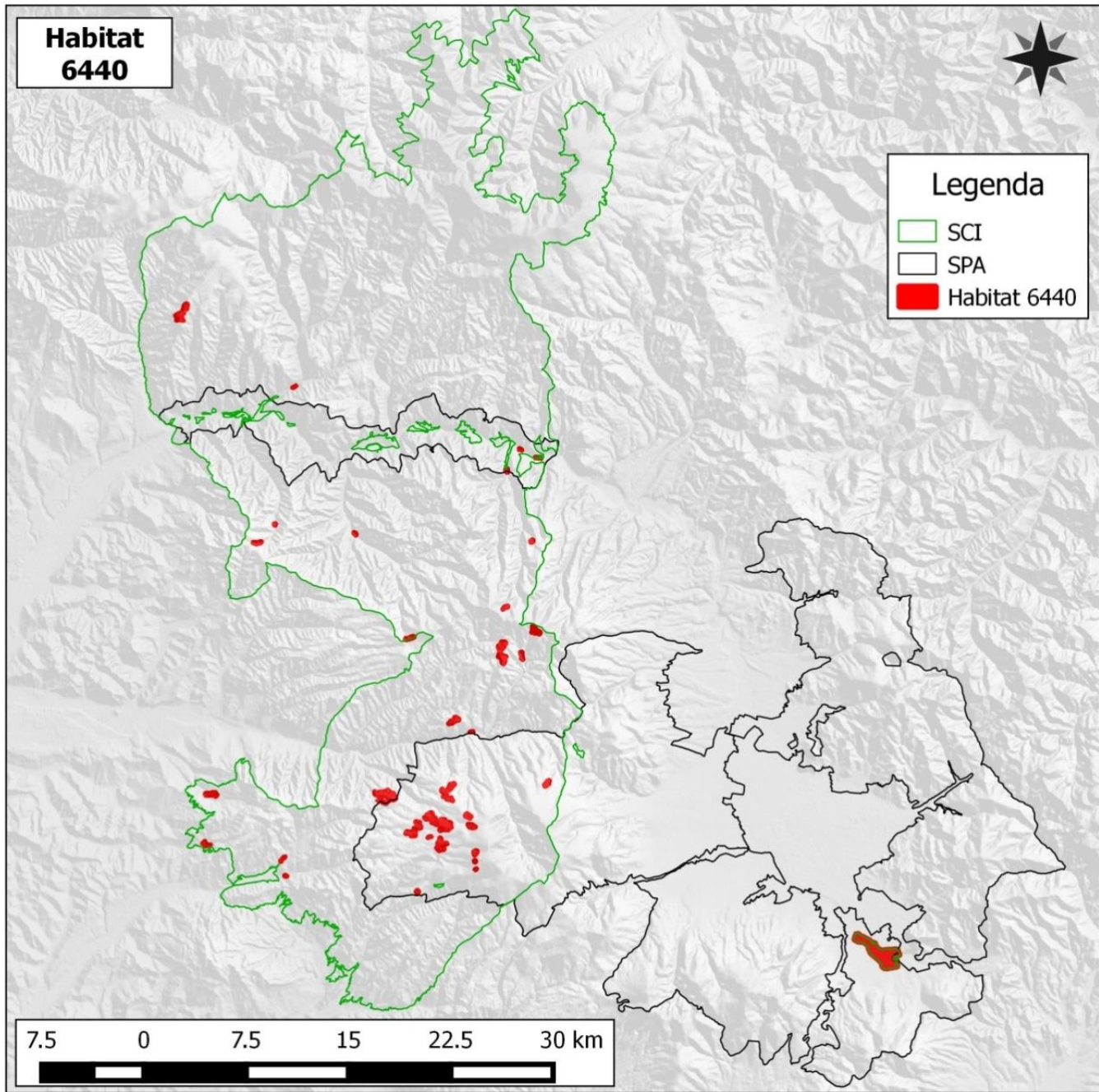

Fișa habitatului **6440**

Pajiști aluviale din *Cnidion dubii*

<p>Denumire ”scurtă”, Caracteristici principale</p>	<p>Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i></p> <p>Structură:</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Cnidium dubium</i> - <i>C. venosum</i>, <i>Agrostis stolonifera</i>, <i>Deschampsia caespitosa</i>, <i>Viola persicifolia</i>, <i>Scutellaria hastifolia</i>, <i>Allium angulosum</i>, <i>Gratifolia officinalis</i>, <i>Carex praecox</i>, <i>Juncus atratus</i>, <i>Lythrum virgatum</i>, <i>Phleum pratense</i>, <i>Festuca pratensis</i>, <i>Poa trivialis</i>, <i>P. palustris</i>, <i>Ranunculus acris</i>, <i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Trifolium pratense</i>, <i>Briza media</i>, <i>Lathyrus pratensis</i>, <i>Cynosurus cristatus</i>, <i>Holcus lanatus</i>, <i>Cirsium canum</i>.</p> <p>Condiții ecologice: Pajiști aluviale cu regim natural de inundare aparținând alianței <i>Cnidion dubii</i>, în condiții climatice continentale până la subcontinentale. Acesta este un habitat de tranziție între pajiștile higrofile și cele xerofile, ce acoperă arii restrânse. Literatura de specialitate din țara noastră nu consemnează nici o asociație din al. <i>Cnidion dubii</i> - în sens strict, și nici una dintre asociațiile descrise în Europa centrală nu se regăsesc în România - și de altfel, nici în Ungaria. Totuși, este posibil ca pajiștile umede cu <i>Cnidium</i> să fi dispărut ca urmare a îndiguirilor, regularizărilor cursurilor de apă, eutrofizării, et cetera.</p> <p>Pe de altă parte, o serie de autori consideră – din rațiuni nomenclaturale - pe <i>Agrostion stoloniferae</i> ca sinonim cu <i>Cnidion dubii</i> sau <i>Deschampsion caespitosae</i>. De fapt, același habitat, în sens strict ecologic, este prezent și la noi, și în Europa centrală, existența habitatelor de pajiști aluviale în România și importanța conservării lor fiind de necontestat. De aceea, habitatul 6440 a fost luat în considerare, ca tip de stațiune, dar cu asociațiile prezente la noi, încadrate în <i>Agrostion stoloniferae</i>.</p>
---	--

<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care sa duca la scaderea nivelului de apă freatică și de suprafață - desecări, drenări, et cetera. • Menținerea modului tradițional de utilizare a pajiștilor. În acest caz se practică două - trei tăieri pe sezon: prima la începutul verii - iunie, a doua în luna august, iar în unele locuri, mai ales pajiștile ameliorate, iarba se taie încă o dată, în toamnă. • În acele parcele de fâneața 6440 unde s-a constatat prezența speciei prioritare <i>Angelica palustris</i>, la a doua cosire, se va lăsa necosită o bandă de 1m de jur împrejurul parcelei. • Vegetația uscată din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui se va îndepărta doar prin cosire - nu este permisă incendierea. • Interzicerea pășunatului cu ovine. Pășunatul cu bovine este permis numai sub 1 Unitate Vită Mare/ha • Interzicerea depozitării gunoiului în habitatele de acest tip. • Amenajarea cailor de comunicație - drumuri de pământ, șosele, cai ferate, et cetera, sa va face doar la marginea habitatelor de acest tip evitandu-se fragmentarea lor. • Este permisă refacerea pajiștilor prin supraînsămânțare, folosindu-se doar specii din compoziția naturală a acestui tip de habitat.
-----------------------------	--

Fișa habitatului 7230

Mlaștini alcaline

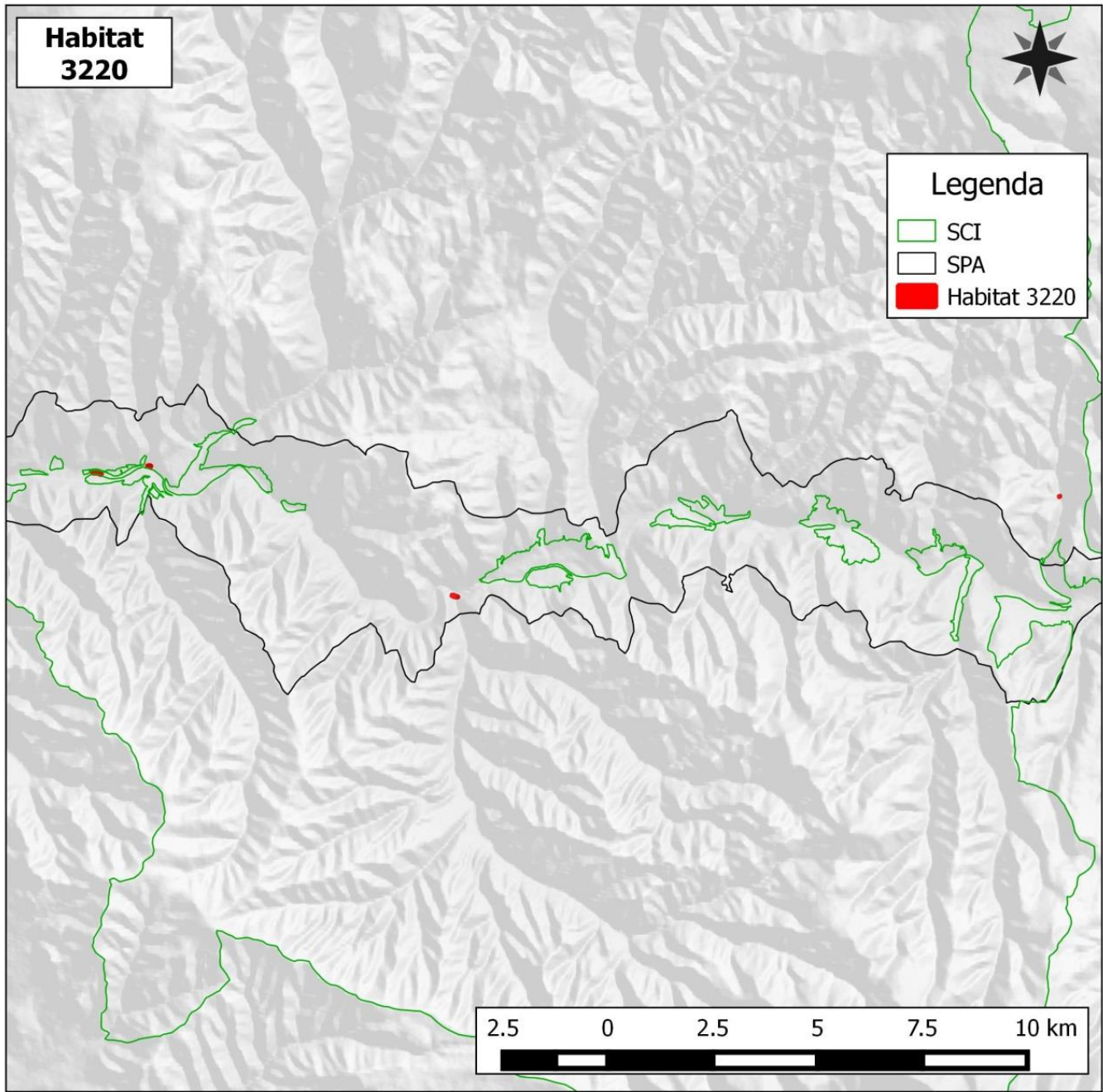
<p>Denumire ”scurtă”, Caracteristici principale</p>	<p>Mlaștini alcaline</p> <p>Structură:</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Campylium stellatum</i>, <i>Drepanocladus cossonii</i>, <i>D. revolvens</i>, <i>Cratoneuron commutatum</i>, <i>Acrocladium cuspidatum</i>, <i>Ctenidium molluscum</i>, <i>Fissidens adianthoides</i>, <i>Bryum pseudotriquetrum</i>, <i>Carex davalliana</i>, <i>C. flava</i>, <i>C. lepidocarpa</i>, <i>C. hostiana</i>, <i>C. panicea</i>, <i>Eriophorum latifolium</i>, <i>Schoenus nigricans</i>, <i>Schoenus ferrugineus</i>, <i>Juncus subnodulosus</i>, <i>Scirpus cespitosus</i>, <i>Eleocharis quinqueflora</i>.</p> <p>Condiții ecologice: Zone umede ocupate în cea mai mare parte de comunități de rogozuri scunde și mușchi bruni, care formează turbă sau tuf, dezvoltate pe soluri permanent saturate cu apă, cu aport de apă bogată în baze, adesea calcaroasă, de origine soligenă sau topogenă și cu pânza freatică la nivelul substratului sau puțin deasupra sau dedesubtul acestuia. Atunci când se produce, formarea turbei este infra-acvatică. Rogozurile scunde calcifile și alte <i>Cyperaceae</i> domină de obicei comunitățile mlaștinilor, care aparțin de <i>Caricion davallianae</i>, caracterizate de obicei printr-un covor evident de “mușchi bruni” format de <i>Campylium stellatum</i>, <i>Drepanocladus cossonii</i>, <i>D. revolvens</i>, <i>Cratoneuron commutatum</i>. Mlaștinile bogate în baze adăpostesc specii spectaculoase, specializate, cu distribuție strict restrânsă la astfel de stațiuni. Acestea se numără printre habitatele care au suferit cel mai grav declin. Sunt practic dispărute în câteva regiuni și grav periclitare în majoritatea regiunilor.</p>
<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nu se permite reducerea suprafeței acestui tip de habitat

	<ul style="list-style-type: none">• Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață - desecări, drenări, et cetera,.• Utilizarea substanțelor chimice în agricultură, pe terenurile învecinate, doar în conformitate cu Ghidul de Bune Practici Agricole.• Interzicerea cositului.• Interzicerea pășunatului.• Interzicerea depozitării gunoiului în habitatele de acest tip.• Amenajarea căilor de comunicație - drumuri de pământ, șosele, căi ferate, et cetera sa va face doar în afara habitatelor de acest tip.
--	--

Fișa habitatului 3220

Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane

<p>Denumire "scurtă", Caracteristici principale</p>	<p>Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane</p> <p>Structură:</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Chrysosplenium alpinum</i>, <i>Ch. alternifolium</i>, <i>Saxifraga stellaris</i>, <i>Philonotis seriata</i>, <i>Swertia punctata</i>, <i>Caltha palustris</i> - „<i>C. laeta</i>”, <i>Calamagrostis pseudophragmites</i>, <i>Cardamine opizii</i>, <i>Ligularia sibirica</i>, <i>Brachythecium rivulare</i>, <i>Carex remota</i>, <i>Doronicum carpaticum</i>, <i>Cratoneuron commutatum</i>, <i>Cardamine amara</i>, <i>Saxifraga aizoides</i>, <i>Dryas octopetala</i>, <i>Epilobium alsinifolium</i>, <i>E. palustre</i>, <i>E. dodonaei</i>, <i>Silene pusilla</i>, <i>Chaerophyllum hirsutum</i>, <i>Stellaria nemorum</i>, <i>Viola biflora</i>, <i>Deschampsia caespitosa</i>, <i>Aconitum tauricum</i>, <i>Ranunculus repens</i>, <i>Agrostis stolonifera</i>, <i>Elymus repens</i>, <i>Juncus effusus</i>.</p> <p>Condiții ecologice: Habitatul cuprinde vegetația iubitoare de umiditate din lungul pâraielor din munții înalți. Substratul este umed dar pietros, format din pietrișurile și grohotișurile din patul albiei acestor torenți alpini. Sezonul de vegetație este foarte scurt - cam două luni pe an, din cauza dezghețului foarte târziu. Clima: temperatura medie anuală de 5,6-8,0 °C; precipitații de 800–925 mm. Solurile caracteristice sunt hidrisoluri mezobazice, cu profil scurt, bine aprovizionate cu apă, pH = 5–6.</p>
<p>Măsuri de management</p>	<p>Nu se permite reducerea suprafeței acestui tip de habitat</p> <p>Menținerea actuală a regimului hidrologic al habitatelor și interzicerea oricărei lucrări de drenaj, desecare, taluzare și regularizare de mal.</p> <p>Depozitarea resturilor de exploatare doar în afara acestui tip de habitat.</p> <p>Accesul la apă a animalelor domestice doar în locuri special amenajate și delimitate corespunzător</p>

Fișa habitatului **6150**

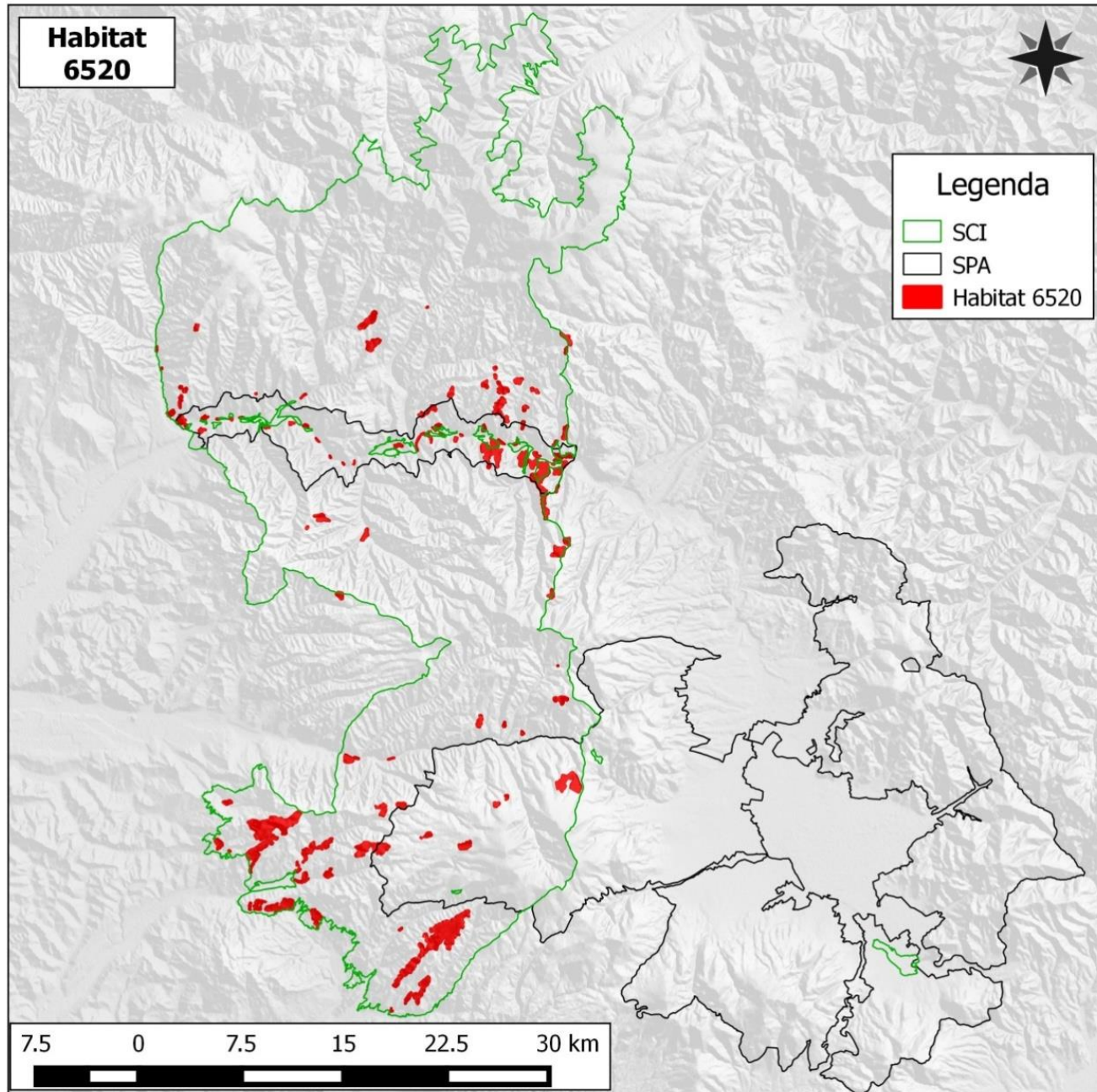
Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios

<p>Denumire "scurtă", Caracteristici principale</p>	<p>Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios</p> <p>Structură:</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: Juncus trifidus, Carex bigelowii, C. curvula</p> <p>Condiții ecologice: altitudini cuprinse între 1800–2500 m. Sunt în general pajiști alpine și subalpine, chionofile</p>
<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nu este cazul: Habitatul NU a fost identificat/cartat/analizat în teritoriul vizat de proiect. Acesta se regăsește pe teritoriul Parcului Național Călimani.

Fișa habitatului **6520**

Fânețe montane

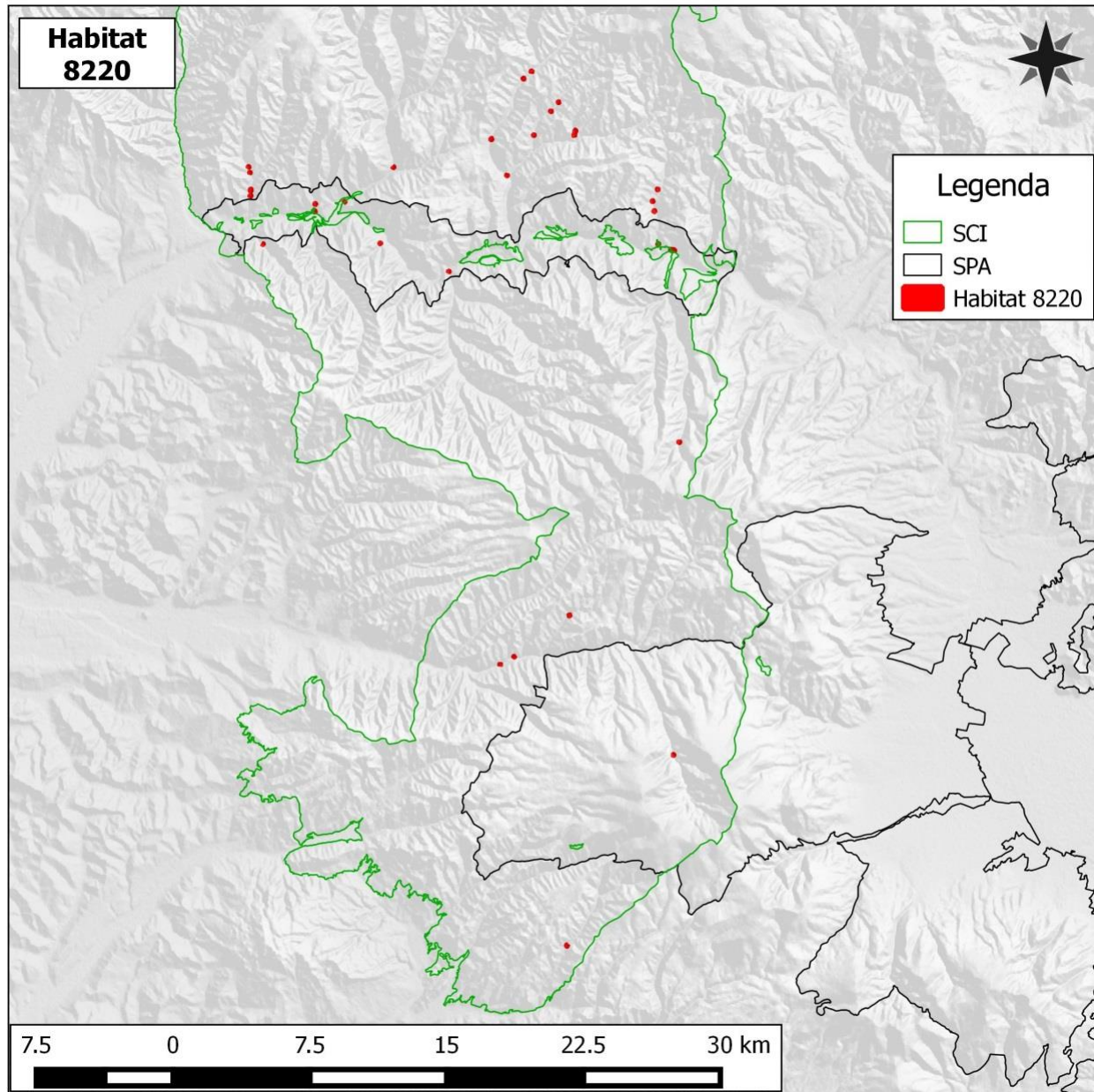
<p>Denumire "scurtă", Caracteristici principale</p>	<p>Fânețe montane</p> <p>Structură:</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Poa pratensis</i>, <i>Trisetum flavescens</i>, <i>Festuca rubra</i>, <i>Agrostis capillaris</i>, <i>Lotus corniculatus</i>, <i>Heracleum sphondylium</i>, <i>Carum carvi</i>, <i>Polygonum bistorta</i>, <i>Silene dioica</i>, <i>S. vulgaris</i>, <i>Campanula glomerata</i>, <i>Salvia pratensis</i>, <i>Anthoxanthum odoratum</i>, <i>Trollius europaeus</i>, <i>Primula elatior</i>, <i>Chaerophyllum hirsutum</i>, <i>Alchemilla</i> spp..</p> <p>Condiții ecologice: Se întâlnesc atât pe locuri plane cât și pe versanții slab până la moderat înclinați din etajul montan - 600 m alt.-1300 m alt., cu temperaturi medii anuale de 6°C-7°C și precipitații medii de 700 mm-1200 mm/an. Solurile sunt slab acide, moderat umede, bogate în substanțe nutritive, dezvoltate pe șisturi cristaline și conglomerate.</p>
<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nu se permite reducerea suprafeței acestui tip de habitat • Cosirea de maxim 2 ori pe an sau cosirea după fructificarea și diseminarea majorității speciilor, de obicei la sfârșitul lunii iulie - asigură regenerarea naturală prin semințe care nu afectează compoziția specifică și proporția dintre specii; • Interzicerea pășunatului. • Restricționarea utilizării fertilizatorilor chimici care pot induce succesiunea spre un alt tip de habitat. • Pentru combaterea speciilor invazive se vor utiliza metode mecanice - Interzicerea utilizării erbicidelor. • Vegetația uscată din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui se va îndepărta doar prin cosire - nu este permisă incendierea.

Fișa habitatului 8220

Versanți stâncoși silicatici cu vegetație casmofitică

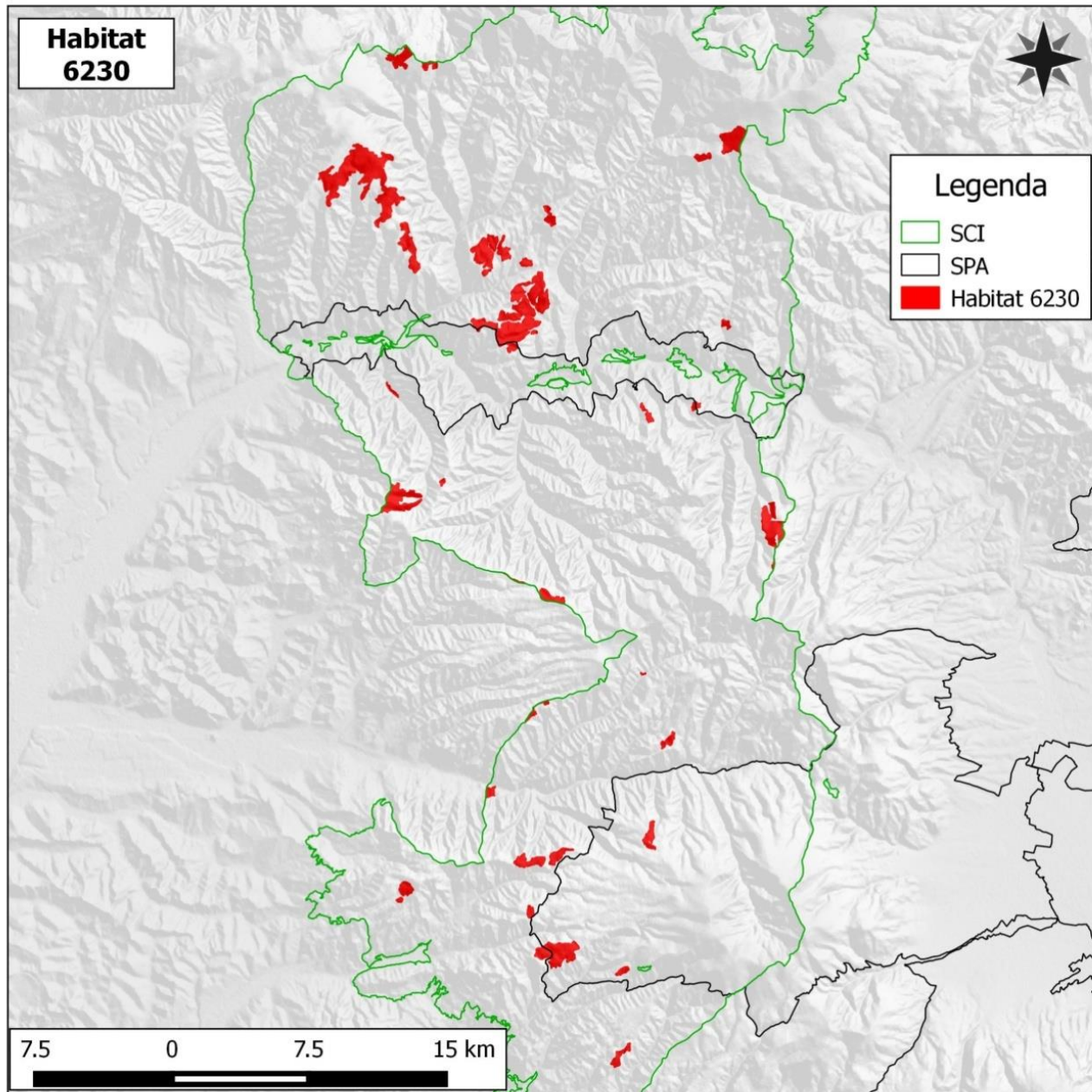
<p>Denumire "scurtă", Caracteristici principale</p>	<p>Versanți stâncoși silicatici cu vegetație casmofitică</p> <p>Structură:</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Poa nemoralis</i>, <i>Asplenium trichomanes</i> ssp. <i>trichomanes</i>, <i>Jovibarba heuffelii</i>, <i>Saxifraga cuneifolia</i>, <i>Asplenium adulterinum</i>, <i>Veronica bachofenii</i>, <i>Dianthus henteri</i>, <i>Galium kitaibelianum</i>, <i>Asplenium viride</i>, <i>Asplenium ruta-muraria</i>, <i>Saxifraga paniculata</i>, <i>Sedum hispanicum</i>, <i>Moehringia muscosa</i>, <i>Polypodium vulgare</i>, <i>Cystopteris fragilis</i>, <i>Valeriana tripteris</i>, <i>Asplenium septentrionale</i>, <i>Sedum maximum</i>, <i>Epilobium collinum</i>. Specii endemice: <i>Silene nutans</i> ssp. <i>dubia</i>, <i>Thymus comosus</i>.</p> <p>Condiții ecologice: În regiunea montană ocupă suprafețe aflate la altitudini cuprinse între 1640-1680 m, cu temperaturi medii anuale de 2,5°C și precipitații medii de 1250 mm/an. Relieful constă în stânci supuse unei alterări mai puternice iar substratul este format din șisturi cristaline, cu pH=5,8-7-5.</p>
<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nu se permite reducerea suprafeței acestui tip de habitat • Amenajarea traseelor turistice doar în afara acestui tip de habitat

Fișa habitatului **6230** *

Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii, pe substrat silicioase

<p>Denumire "scurtă", Caracteristici principale</p>	<p>Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii, pe substrat silicioase</p> <p>Structură:</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Agrostis capillaris</i>, <i>Festuca rubra</i>, <i>Nardus stricta</i>, <i>Potentilla erecta</i>, <i>Viola declinata</i>, <i>Antennaria dioica</i>, <i>Danthonia decumbens</i>, <i>Genista tinctoria ssp. tinctoria</i>, <i>Veronica officinalis</i>, <i>Polygala vulgaris</i>, <i>Hieracium pilosella</i>, <i>Viola canina</i>, <i>Plantago lanceolata</i>, <i>Luzula campestris</i>, <i>Carex pallescens</i>, <i>Campanula serrata</i>, <i>Carlina vulgaris ssp. vulgaris</i>, <i>Trifolium dubium</i>, <i>Luzula multiflora</i>, <i>Geum montanum</i>.</p> <p>Condiții ecologice: Habitatul este reprezentat de pajiști permanente secundare de <i>Nardus stricta</i> - țepoșica, ale căror fitocenoze vegetează în diferite condiții staționale și care au o plasticitate ecologică mare, ceea ce imprimă habitatului o mare heterogenitate structurală.</p>
<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Întreținerea pajiștilor prin cosit și pășunat. • Pășunatul sub 1 Unitate Vită Mare/ha. • Restricționarea utilizării fertilizatorilor, în special al celor chimici care pot induce succesiunea spre un alt tip de habitat.

Fișa habitatului **7240***

Formațiuni pioniere alpine din Caricion bicoloris-atrofuscae.

<p>Denumire "scurtă", Caracteristici principale</p>	<p>Formațiuni pioniere alpine.</p> <p>Structură:</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Carex rostrata</i>, <i>Carex echinata</i>, <i>Carex nigra</i> și <i>Sphagnum recurvum</i></p> <p>Condiții ecologice: Zone umede din zona montana, altitudini 650-2100 m, aflate în diferite stadii de înmlăștinare</p>
---	--

Măsuri specifice de conservare

Nu este cazul

Fișa habitatului **7110***

Turbării active.

<p>Denumire "scurtă", Caracteristici principale</p>	<p>Turbării active.</p> <p>Structură:</p> <p>Specii caracteristice și edificatoare: <i>Eriophorum vaginatum</i> și <i>Sphagnum recurvum</i></p> <p>Condiții ecologice: Zone umede ocupate în cea mai mare parte de comunități de rogozuri scunde și mușchi</p>
---	--

	bruni, care formează turbă sau tuf, dezvoltate pe soluri permanent saturate cu apă, cu aport de apă bogată în baze, adesea calcaroasă, de origine soligenă sau topogenă și cu pânza freatică la nivelul substratului sau puțin deasupra sau dedesubtul acestuia.
--	--

Măsuri specifice de conservare

- Nu este cazul

Fișa habitatului 3260

**Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane,
cu vegetație din *Ranunculion fluitantis* și *Callitriche-Batrachion***

Denumire "scurtă",	Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație submersă sau natantă din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitriche-Batrachion</i> - nivel scăzut al apei în timpul verii, sau mușchi acvatici
Caracteristici principale	<p>Structură:</p> <p>Specii acvatice submerse: <i>Ranunculus aquatilis</i>, <i>Hottonia palustris</i>, <i>Myriophyllum verticillatum</i>, <i>Ceratophyllum demersum</i></p> <p>Strat natant: <i>Lemnaminor</i>, <i>L. trisulca</i>, <i>Hydrocharis morsus-ranae</i>, <i>Wolffia arrhiza</i>, <i>Salvinia natans</i>,</p>

	<p><i>Spirodela polyrhiza</i>.</p> <p>Specii edificatoare: <i>Ranunculus aquatilis</i>, <i>Hottonia palustris</i>, <i>Polygonum amphibium</i>.</p> <p>Specii caracteristice: <i>Ranunculus aquatilis</i>, <i>Hottonia palustris</i>, <i>Polygonum amphibium</i>, <i>Potamogeton natans</i>, <i>Ranunculus trichophyllus</i>, <i>Myriophyllum verticillatum</i>, <i>M. spicatum</i>, <i>Ceratophyllum demersum</i>, <i>Lemna minor</i>, <i>L. trisulca</i>, <i>Spirodela polyrhiza</i>, <i>Typha angustifolia</i>, <i>Phragmites australis</i></p> <p>Condiții ecologice: bazine acvatice cu apă permanentă dar nu mai adânci de 1–1,5 m, panta maxim 10 grade, . Substrat: aluviuni luto-nisipoase.</p>
--	--

Măsuri specifice de conservare

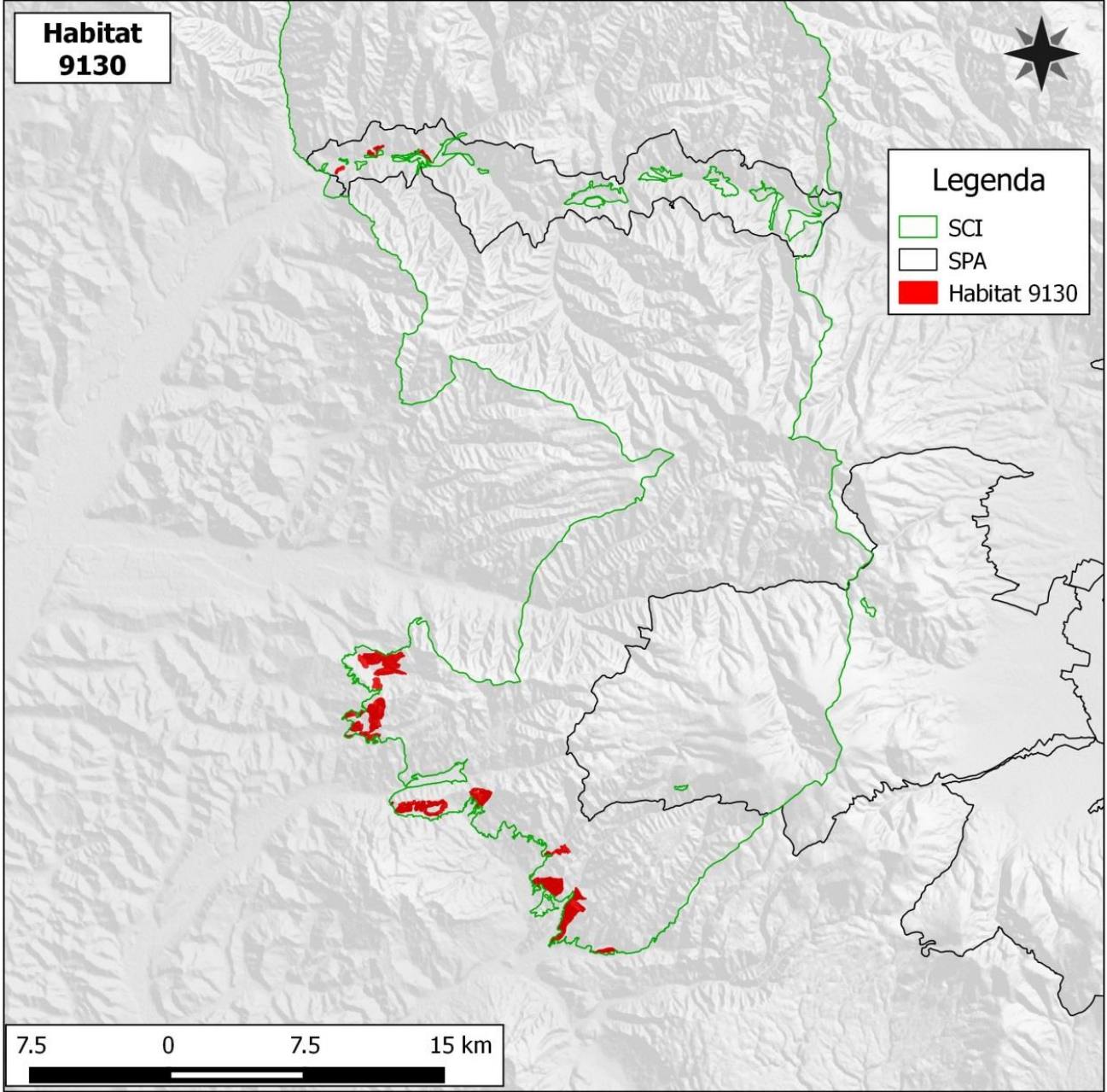
- Nu se permite reducerea suprafeței acestui tip de habitat
- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice
- Păstrarea vitezei de curgere la parametrii actuali. Nu vor fi realizate întrețineri la amenajările hidrotehnice existente care să ducă la modificarea vitezei de curgere a apei.
- Depozitarea gunoaielor de orice fel doar în locuri special amenajate. Interzicerea depozitării deșeurilor pe malurile râurilor, pâraielor, canalelor sau altor zone umede
- Utilizarea substanțelor chimice pe terenurile agricole din sit, doar în conformitate cu Ghidul de Bune Practici Agricole
- Vegetația uscată din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui se va îndepărta doar prin cosire - nu este permisă incendierea
- Accesul la apă a animalelor domestice doar în locuri special amenajate și delimitate corespunzător
- Interzicerea amplasării de cariere de agregate minerale

Fișa habitatului **9130**

Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*

Denumire "scurtă"	Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>
Caracteristici principale	<p>Structură:</p> <p>Coronament etaj superior: <i>Fagus sylvatica</i>, însoțit de <i>Prunus avium</i>, <i>Quercus petraea</i>, <i>Acer platanoides</i>, <i>Tilia platyphyllos</i>, <i>Tilia cordata</i> mai rar <i>Q. cerris</i> și <i>Sorbus torminalis</i>.</p> <p>Coronament etaj inferior: <i>Carpinus betulus</i>, însoțit de <i>Acer campestre</i></p> <p>Strat arbustiv: <i>Crataegus monogyna</i>, <i>Corylus avellana</i>, <i>Ligustrum vulgare</i>, <i>Cornus sanguinea</i>, <i>Euonymus europaeus</i>.</p> <p>Strat ierbos specii cheie: <i>Carex pilosa</i>, <i>Galium schultesii</i>, <i>Dentaria bulbifera</i>, <i>Anemone ranunculoides</i>, <i>A. nemorosa</i>, <i>Galium odoratum</i>, <i>Millium effusum</i>, <i>Lamium galeobdolon</i>, et cetera.</p> <p>Acoperire coronament: 80-95%, acoperire strat arbustiv: 0-10%, acoperire strat ierbos: 3-20%.</p> <p>Caracteristici ecologice esențiale: versanți umbriți și văi, soluri eutrofice, hydric echilibrate.</p>
Măsuri de management	<ul style="list-style-type: none"> • menținerea tipului natural de pădure • interzicerea pășunatului în habitat; • Egalizarea în timp a suprafețelor de pădure pe categorii de vârstă, la nivel de unitate de producție, prin management activ. • Se propune ca tratament de regenerare progresivele cu perioade lungi de regenerare, grădinarite, cvasigrădinarite, conform normelor silvice . Sunt păduri cu funcții speciale de protecție pentru care sunt admise, (T IV) lângă grădinarit și cvasigrădinarit, și alte tratamente, cu impunerea unor restricții

	<p>speciale de aplicare</p> <ul style="list-style-type: none"> • în vederea asigurării unor condiții favorabile habitării unor specii de păsări și de coleoptere xilofile de interes comunitar se vor menține 3-5 escari / ha, iar la tăierile definitive se vor menține pe picior min 7 arbori maturi, cu o vârstă de minim 80 ani și parțial debilitați/ha. • lucrările silvice prevăzute în amenajamentele silvice pt arii protejate se vor efectua în mod corespunzător și conform calendarului de execuție, pentru a evita degradarea solului și rănirea semințisului instalat. • se va evita colectarea concentrată și pe o durată lungă a arborilor prin târâre, pe linia de cea mai mare pantă, respectiv pe terenurile cu înclinare mare. • Se asigura scosul materialelor lemnoase in depozitele primare in maximum 20 de zile in sezonul de vegetatie si respectiv 30 de zile in sezonul de repaus vegetativ in vederea evitarii raspandirii daunatorilor biotici ai Padurii • Pentru protejarea solului pădurii, drumurile de scos-apropiat se realizează numai pe versanți cu panta de până la 25 de grade, pentru scos-apropiatul buștenilor pe pante mari (peste 25 grade) se vor folosi instalații cu cablu (funiculare); Nu se colectează material lemnos cu tractoare în perioadele cu precipitații abundente, în care solul are un conținut ridicat de apă, pentru a se preveni degradarea; <ul style="list-style-type: none"> • păstrarea arborilor cu scorburi ce pot fi utilizate ca locuri de cuibărit de către păsări și mamifere mici - în toate unitățile amenajistice;
--	--

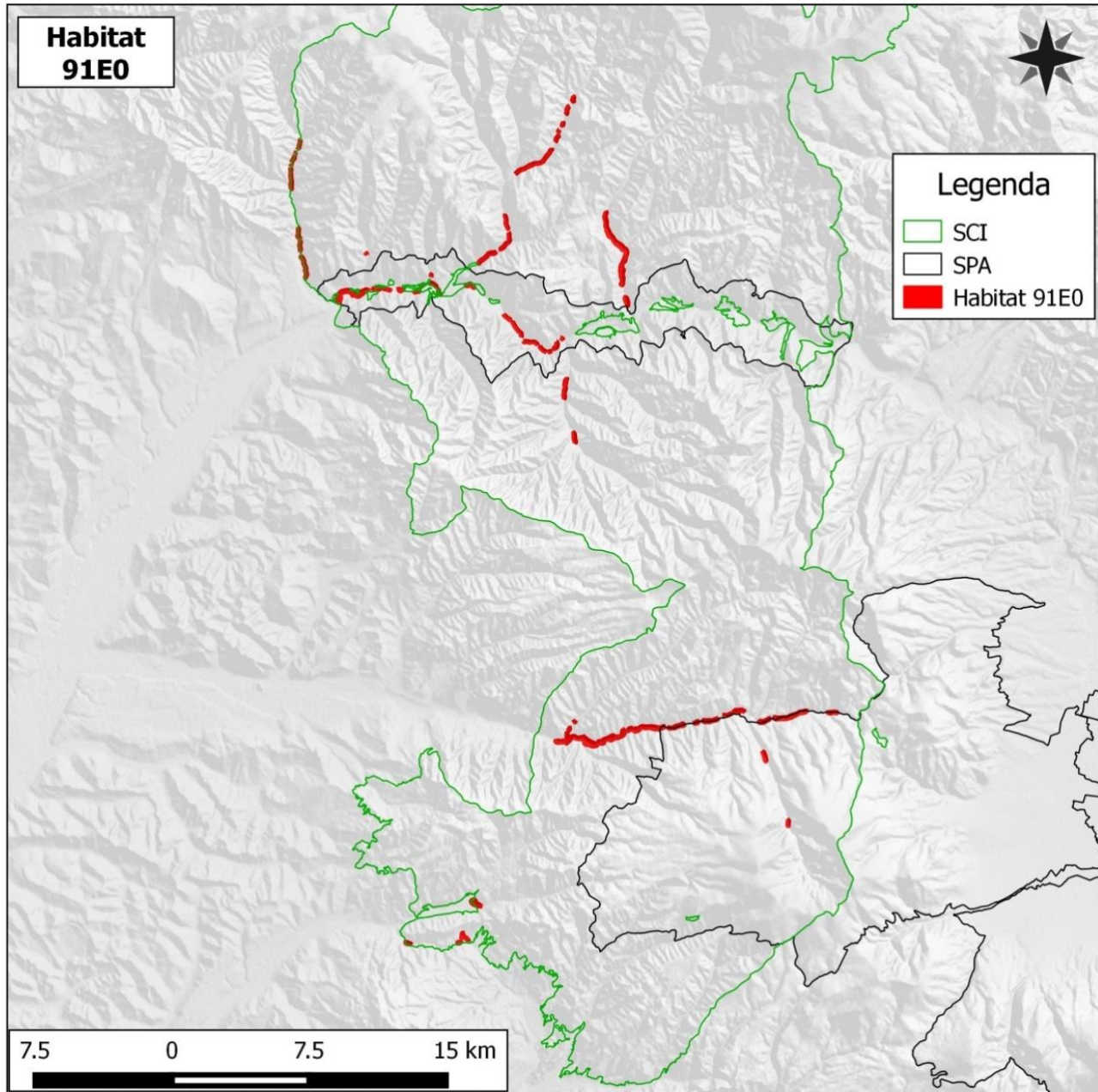
Fișa habitatului 91E0 *

Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*- *Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*

<p>Denumire "scurtă", Caracteristici principale</p>	<p>Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)</p> <p>Structură:</p> <p>Stratul arborescent: <i>Alnus glutinosa</i>, <i>Alnus incana</i>, <i>Fraxinus excelsior</i>; <i>Populus nigra</i>, <i>Salix alba</i>, <i>S. fragilis</i>; <i>Ulmus glabra</i>.</p> <p>Stratul ierbos: <i>Angelica sylvestris</i>, <i>Telekia speciosa</i>, <i>Cardamine amara</i>, <i>C. pratensis</i>, <i>Carex acutiformis</i>, <i>C. pendula</i>, <i>C. remota</i>, <i>C. strigosa</i>, <i>C. sylvatica</i>, <i>Cirsium oleraceum</i>, <i>Equisetum telmateia</i>, <i>Equisetum spp.</i>, <i>Filipendula ulmaria</i>, <i>Geranium sylvaticum</i>, <i>Geum rivale</i>, <i>Lycopus europaeus</i>, <i>Lysimachia nemorum</i>, <i>Rumex sanguineus</i>, <i>Stellaria nemorum</i>, <i>Urtica dioica</i>.</p> <p>Specii caracteristice: <i>Alnus glutinosa</i>, <i>Alnus incana</i>, <i>Fraxinus excelsior</i>; <i>Populus nigra</i>, <i>Salix alba</i>, <i>S. fragilis</i>; <i>Ulmus glabra</i>, <i>Angelica sylvestris</i>, <i>Telekia speciosa</i>, <i>Cardamine amara</i>, <i>C. pratensis</i>, <i>Carex acutiformis</i>, <i>C. pendula</i>, <i>C. remota</i>, <i>C. strigosa</i>, <i>C. sylvatica</i>, <i>Cirsium oleraceum</i>, <i>Equisetum telmateia</i>, <i>Equisetum spp.</i>, <i>Filipendula ulmaria</i>, <i>Geranium sylvaticum</i>, <i>Geum rivale</i>, <i>Lycopus europaeus</i>, <i>Lysimachia nemorum</i>, <i>Rumex sanguineus</i>, <i>Stellaria nemorum</i>, <i>Urtica dioica</i>.</p> <p>Condiții ecologice: Acest tip de habitat grupează păduri de luncă de <i>Fraxinus excelsior</i> și <i>Alnus glutinosa</i> ale cursurilor de apă din zona de câmpie și etajul colinar ai Europei temperate și boreale - <i>Alno-Padion</i>; păduri de luncă de <i>Alnus incana</i> ale râurilor montane și submontane din Alpi și Apeninii de nord - <i>Alnion incanae</i>; galerii arborescente formate din exemplare înalte de <i>Salix alba</i>, <i>S. fragilis</i> și <i>Populus nigra</i> de-a lungul râurilor medio-europene, în etajul submontan, colinar și zona de câmpie - <i>Salicion albae</i>. Toate tipurile apar pe soluri grele - în general bogate în depozite aluviale, inundate periodic de creșterea nivelului râului - sau pârâului, cel puțin o dată pe an, însă altfel bine drenate și aerate în perioada în care debitul apei</p>
---	--

	<p>este scăzut. Stratul ierbos include întotdeauna numeroase specii de talie mare - <i>Filipendula ulmaria</i>, <i>Angelica sylvestris</i>, <i>Cardamine</i> spp., <i>Rumex sanguineus</i>, <i>Carex</i> spp., <i>Cirsium oleraceum</i>, și poate conține diverse geofite vernale, precum <i>Ranunculus ficaria</i>, <i>Anemone nemorosa</i>, <i>A.ranunculoides</i>, <i>Corydalis solida</i>.</p> <p>Caracteristici ecologice esențiale: lunci montane cu nivel ridicat al pânzei de apă freatică, cu inundații periodice.</p>
Măsuri de management	<ul style="list-style-type: none"> • menținerea tipului natural de pădure • menținerea nivelului actual al pânzei de apă freatică. Interzicerea lucrărilor de drenaj, desecări sau alte lucrări cu impact asupra pânzei de apă freatică. • interzicerea pășunatului în habitat; • Vegetația uscată din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui - la o distanță de 500 m de marginea habitatului, se va îndepărta doar prin cosire - nu este permisă incendierea • Amplasarea viitoarelor căi de comunicații - șosele, căi ferate, linii de curent, etcetera, doar în afara suprafețelor ocupate cu acest tip de habitat. • conducerea arboretelor numai în regimul codru. Toate arboretele cu anin vor fi gospodărite pentru a asigura permanența habitatului 91E0*, nefiind permise lucrări de tăieri rase sau substituirii ale aninului cu alte specii. În lucrările de împădurire în aninișuri vor fi promovate specii precum frasinul și ulmul. • valorificarea la maxim a semințișurilor naturale existente • evitarea la maxim a regenerării vegetative (lăstari / drajoni) a aninului;

Harta habitat 91 EO de refăcut

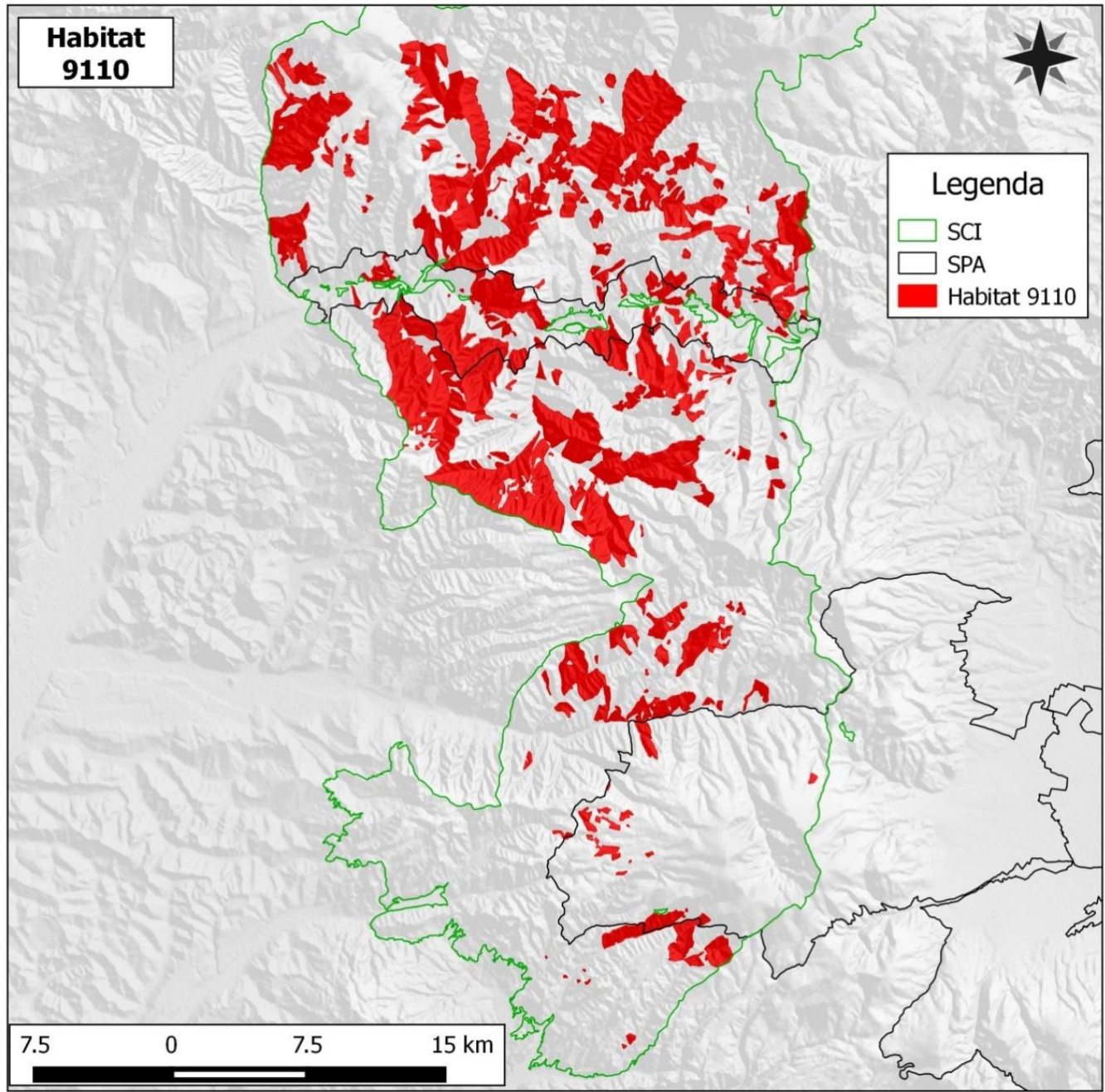

Fișa habitatului 9110

Păduri de fag de tip Luzulo Fagetum

<p>Denumire ”scurtă”</p> <p>Caracteristici principale</p>	<p>Păduri de fag de tip Luzulo Fagetum</p> <p>Structură:</p> <p>Coronament etaj superior:</p> <p>Coronament etaj inferior:</p> <p>Strat ierbos specii cheie: <i>Fagus sylvatica</i>, <i>Abies alba</i>, <i>Picea abies</i>, <i>Luzula luzuloides</i>, <i>Polytrichum formosum</i> și adesea <i>Deschampsia flexuosa</i>, <i>Calamagrostis villosa</i>, <i>Vacciniummyrtillus</i>, <i>Pteridium aquilinum</i></p> <p>Acoperire coronament: 80-95%, acoperire strat arbustiv: 0-10%, acoperire strat ierbos: 3-20%.</p> <p>Caracteristici ecologice esențiale: Păduri de <i>Fagus sylvatica</i>și, în munții mai înalți, de <i>Fagus sylvatica-Abies albasau</i> de <i>Fagus sylvatica-Abies alba-Picea abies</i>, dezvoltate pe soluri acide dindomeniul medio-european al Europei centrale și central-nordice, cu <i>Luzulaluzuloides</i>, <i>Polytrichum formosum</i>și adesea, <i>Deschampsia flexuosa</i>, <i>Calamagrostis villosa</i>, <i>Vaccinium myrtillus</i>, <i>Pteridium aquilinum</i>.</p>
<p>Măsurile de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • menținerea tipului natural de pădure cu respectarea și a cerințelor de habitat a speciilor de interes comunitar . • interzicerea pășunatului în habitat; • În Defileul Mureș pădurile sunt în grupa I funcțională Vegetația forestieră cu funcții speciale de protecție, tipul funcțional T I –III , tratamentele silvice cu perioadă lungă de regenerare .

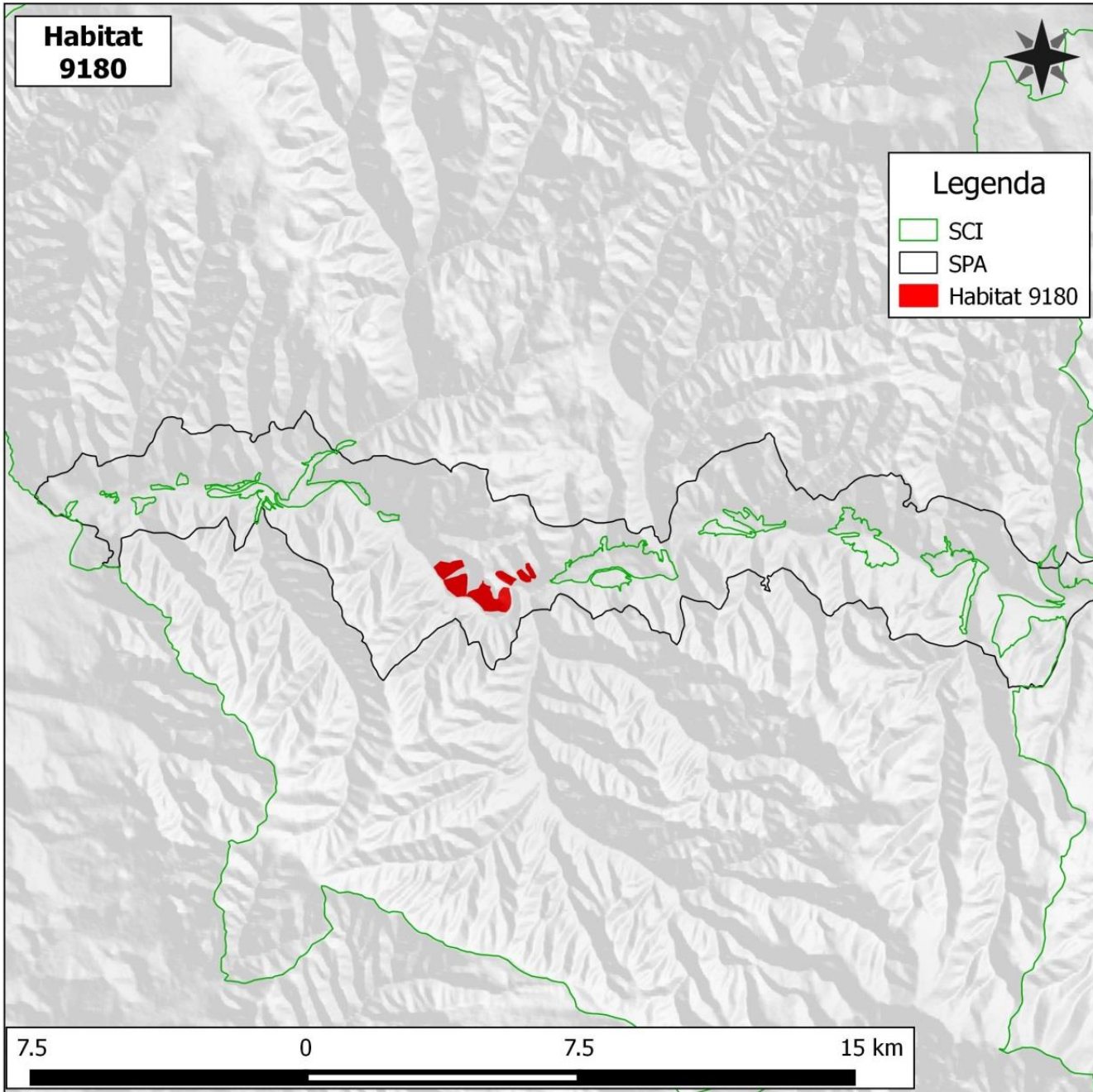
- Se propune ca tratament de regenerare progresivele cu perioade lungi de regenerare, grădinărite, cvasigrădinărite, conform normelor silvice . Sunt păduri cu funcții speciale de protecție pentru care sunt admise, (T IV) lângă grădinărit și cvasigrădinărit, și alte tratamente, cu impunerea unor restricții speciale de aplicare
- în vederea asigurării unor condiții favorabile habitării unor specii de păsări și de coleoptere xilofile de interes comunitar se vor menține 3-5 escari / ha, iar la tăierile definitive se vor menține pe picior min 7 arbori maturi, cu o vârstă de minim 80 ani și parțial debilitați/ha.
- lucrările silvice prevăzute în amenajamentele silvice pt arii protejate se vor efectua în mod corespunzător și conform calendarului de execuție, pentru a evita degradarea solului și rănirea semințisului instalat.
- se va evita colectarea concentrată și pe o durată lungă a arborilor prin târâre, pe linia de cea mai mare pantă, respectiv pe terenurile cu înclinare mare.
- Se asigura scosul materialelor lemnoase in depozitele primare in maximum 20 de zile in sezonul de vegetatie si respectiv 30 de zile in sezonul de repaus vegetativ in vederea evitarii raspandirii daunatorilor biotici ai Padurii
 - Pentru protejarea solului pădurii, drumurile de scos-apropiat se realizează numai pe versanți cu panta de până la 25 de grade, pentru scos-apropiatul buștenilor pe pante mari (peste 25 grade) se vor folosi instalații cu cablu (funiculare); Nu se colectează material lemnos cu tractoare în perioadele cu precipitații abundente, în care solul are un conținut ridicat de apă, pentru a se preveni degradarea;
 - păstrarea arborilor cu scorburi ce pot fi utilizate ca locuri de cuibărit de către păsări și mamifere mici - în toate unitățile amenajistice;

Fișa habitatului 9180*

Păduri din Tilio-Acerion pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene

<p>Denumire "scurtă"</p> <p>Caracteristici principale</p>	<p>Păduri din Tilio-Acerion pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene</p> <p>Structură:</p> <p>Păduri mixte formate din specii de amestec (<i>Acer pseudoplatanus</i>, <i>Fraxinus excelsior</i>, <i>Ulmus glabra</i>, <i>Tilia cordata</i>) de pe grohotișuri, versanți stâncoși abrupti sau coluvii grosiere ale versanților, în special pe substrat calcaros, dar și pe substraturi silicatică (<i>Tilio-Acerion</i> Klika 1955). Se poate face distincție între o grupare tipică stațiunilor reci și umede (păduri sciafile și mezo-higrofile), în general dominate de paltin (<i>Acer pseudoplatanus</i>) – subalianța <i>Lunario-Acerenion</i>, și o alta, tipică grohotișurilor uscate și calde (păduri xerotermofile), în general dominate de tei (<i>Tilia cordata</i>, <i>T. platyphyllos</i>) - subalianța <i>Tilio-Acerenion</i>.</p> <p>Strat ierbos specii cheie: <i>Lunario-Acerenion</i> - <i>Acer pseudoplatanus</i>, <i>Actaea spicata</i>, <i>Fraxinus excelsior</i>, <i>Lunaria rediviva</i>, <i>Polystichum aculeatum</i>, <i>Taxus baccata</i>, <i>Ulmus glabra</i>.</p> <p><i>Tilio-Acerenion</i> – <i>Carpinus betulus</i>, <i>Corylus avellana</i>, <i>Quercus spp.</i>, <i>Tilia cordata</i>, <i>T. platyphyllos</i>.</p>
<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interzicerea exploatării materialului lemnos, • Management activ al habitatului în condițiile cărpinizării • interzicerea pășunatului în habitat;

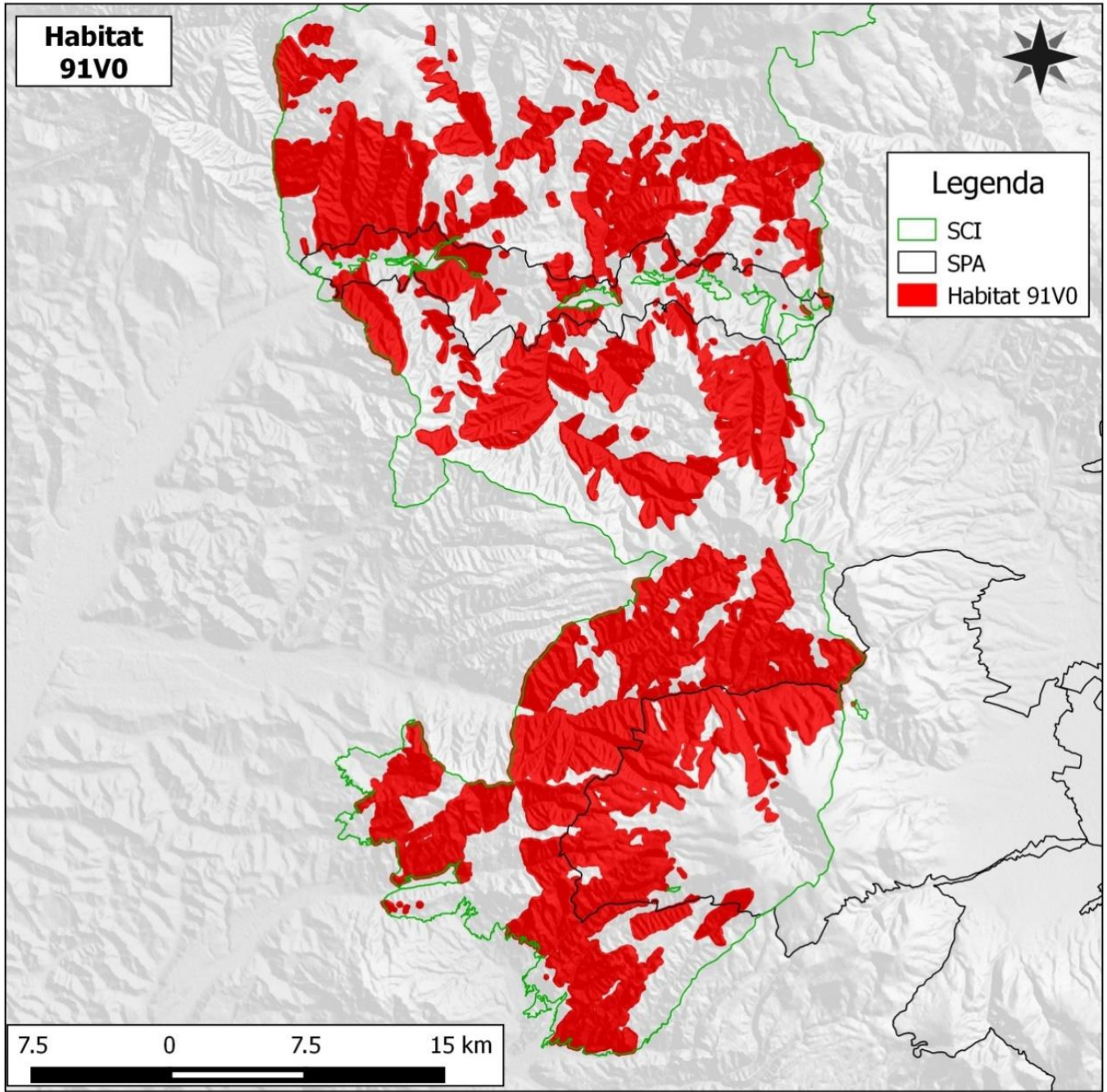

Fișa habitatului **91V0**

Păduri dacice de fag - *Symphyto-Fagion*

<p>Denumire "scurtă"</p> <p>Caracteristici principale</p>	<p>Păduri dacice de fag</p> <p>Structură:</p> <p>Coronament etaj superior:</p> <p>Coronament etaj inferior:</p> <p>Strat ierbos specii cheie:</p> <p>Acoperire coronament: 80-95%, acoperire strat arbustiv: 0-10%, acoperire strat ierbos: 3-20%.</p> <p>Caracteristici ecologice esențiale:</p>
<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • menținerea tipului natural de pădure cu respectarea și a cerințelor de habitat a speciilor de interes comunitar- lemn mort, 7 arbori bătrâni cu scorburi și după tăerile de racordare • interzicerea pășunatului în habitat; • În Defileul Mureș pădurile sunt în grupa I funcțională Vegetația forestieră cu funcții speciale de protecție, tipul funcțional T I –III , tratamentele silvice cu perioadă lungă de regenerare • . • Se propune ca tratament de regenerare progresivele cu perioade lungi de regenerare, grădinărite, cvasigrădinărite, conform normelor silvice . Sunt păduri cu funcții speciale de protecție pentru care sunt admise, (T IV) lângă grădinărit și cvasigrădinărit, și alte tratamente, cu impunerea unor restricții speciale de aplicare • în vederea asigurării unor condiții favorabile habitării unor specii de păsări și de coleoptere xilofile de interes comunitar se vor menține 3-5 escari / ha, iar la tăierile definitive se vor menține pe picior min 7

	<p>arbori maturi, cu o vârstă de minim 80 ani și parțial debilitați/ha.</p> <ul style="list-style-type: none">• lucrările silvice prevăzute în amenajamentele silvice pt arii protejate se vor efectua în mod corespunzător și conform calendarului de execuție, pentru a evita degradarea solului și rănirea semințisului instalat.• se va evita colectarea concentrată și pe o durată lungă a arborilor prin târâre, pe linia de cea mai mare pantă, respectiv pe terenurile cu înclinare mare.• Se asigura scosul materialelor lemnoase in depozitele primare in maximum 20 de zile in sezonul de vegetatie si respectiv 30 de zile in sezonul de repaus vegetativ in vederea evitarii raspandirii daunatorilor biotici ai Padurii<ul style="list-style-type: none">• Pentru protejarea solului pădurii, drumurile de scos-apropiat se realizează numai pe versanți cu panta de până la 25 de grade, pentru scos-apropiatul buștenilor pe pante mari (peste 25 grade) se vor folosi instalații cu cablu (funiculare); Nu se colectează material lemnos cu tractoare în perioadele cu precipitații abundente, în care solul are un conținut ridicat de apă, pentru a se preveni degradarea;• păstrarea arborilor cu scorburi ce pot fi utilizate ca locuri de cuibărit de către păsări și mamifere mici - în toate unitățile amenajistice;
--	---

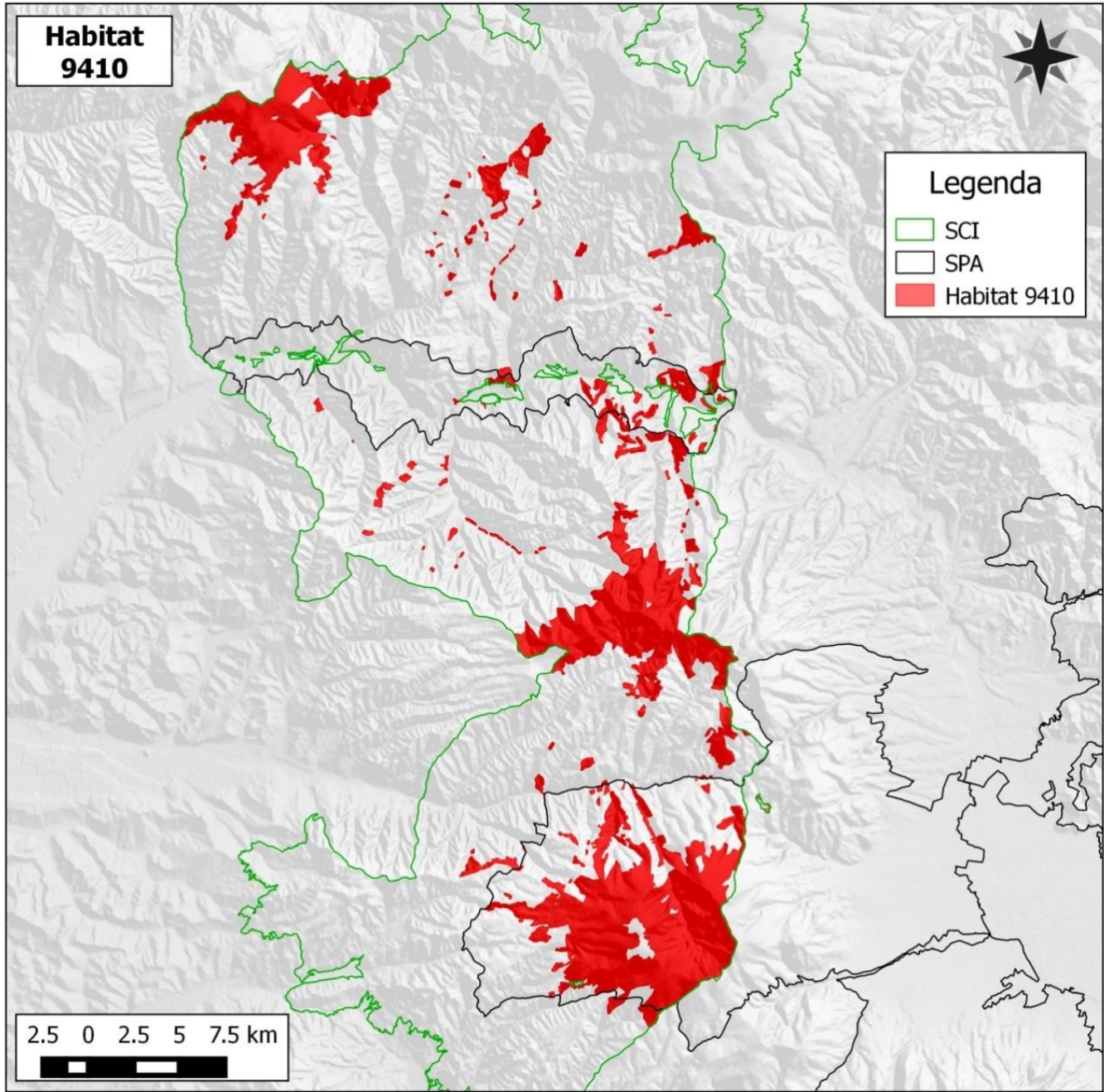
Fișa habitatului 9410

Păduri acidofile de Picea abies din regiunea montana - Vaccinio-Piceetea

<p>Denumire "scurtă"</p> <p>Caracteristici principale</p>	<p>Păduri acidofile de Molid</p> <p>Structură:</p> <p>Coronament etaj superior:</p> <p>Coronament etaj inferior:</p> <p>Strat ierbos specii cheie:</p> <p>Acoperire coronament: 80-95%, acoperire strat arbustiv: 0-10%, acoperire strat ierbos: 3-20%.</p> <p>Caracteristici ecologice esențiale:</p>
<p>Măsurile de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • menținerea tipului natural de pădure cu respectarea și a cerințelor de habitat a speciilor de interes comunitar • interzicerea pășunatului în habitat; • În Defileul Mureș pădurile sunt în grupa I funcțională Vegetația forestieră cu funcții speciale de protecție, tipul funcțional T I –III , tratamentele silvice cu perioadă lungă de regenerare <p>- . Se propune ca tratament de regenerare tăierile rase în benzi sau progresive în margine de masiv, recomandate de normele silvice în TIV, având impact redus pe termen mediu și lung, se implementează pe suprafață redusă, predispuse doborâturilor de vânt, prin tăierea succesivă a benzilor (ochiurilor de regenerare) și se va promova regenerarea naturală a arboretelor pure de molid;.</p> <p>- la plantări eventuale de completare a regenerării naturale sau teren descoperit, după doborâturi, se vor folosi puiți obținuți din material genetic local, cu valorificarea la maxim a semințșurilor naturale existente.</p>

- Se asigură scosul materialelor lemnoase în depozitele primare în maximum 20 de zile în sezonul de vegetație și respectiv 30 de zile în sezonul de repaus vegetativ în vederea evitării răspândirii dăunătorilor biotici ai pădurii
- se vor respecta măsurile de identificare și prognoză a evoluției populațiilor principalelor insecte dăunătoare și agenți fitopatogeni, combaterea promptă, pe cale biologică sau integrată și se vor executa măsurile fitosanitare necesare prevenirii înmulțirii în masă a insectelor dăunătoare și a proliferării agenților fitopatogeni. La atacurile de ipide, arborii afectați se vor exploata în anul producerii infestării, iar în cazurile motivate se poate prelungi până la următorul zbor din luna mai.
- adaptarea periodizării operațiunilor silviculturale și de tăiere așa încât să se evite interferența cu sezonul de reproducere al speciilor animale sensibile, în special cuibăritul de primăvară și perioadele de împerechere ale păsărilor de pădure – în toate unitățile amenajistice;
- menținerea terenurilor pentru hrana vânatului și a terenurilor administrative la stadiul actual evitându-se împădurirea acestora;
- compozițiile țel și compozițiile de regenerare vor fi adaptate pentru a asigura compoziția tipică a habitatelor – în unitățile amenajistice propuse pentru completări, împăduriri sau promovarea regenerării naturale
- păstrarea arborilor cu scorburi ce pot fi utilizate ca locuri de cuibărit de către păsări și mamifere mici - în toate unitățile amenajistice;
- pentru protecția solului pădurii, drumurile de scos-apropiat se realizează numai pe versanți cu panta de până la 25 de grade, pentru scos-apropiatul buștenilor pe pante mari (peste 25 grade) se vor folosi instalații cu cablu (funiculare);
- Nu se colectează material lemnos cu tractoare în perioadele cu precipitații abundente, în care solul are un conținut ridicat de apă, pentru a se preveni degradarea solului

	<p>- menținerea bălților, pâraielor, izvoarelor și a altor corpuri mici de apă, mlaștini, smârcuri, într-un stadiu care să le permită să își exercite rolul în ciclul de reproducere al peștilor, amfibienilor, insectelor etc. prin evitarea fluctuațiilor excesive ale nivelului apei, degradării digurilor naturale și poluării apei – în toate unitățile amenajistice;</p>
--	--

Fișa habitatului 9420

Păduri de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra* din regiunea montană

Denumire "scurtă"	Păduri de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i>
Caracteristici principale	<p>Structură:</p> <p>Coronament etaj superior:</p> <p>Coronament etaj inferior:</p> <p>Strat ierbos specii cheie:</p> <p>Acoperire coronament: 80-95%, acoperire strat arbustiv: 0-10%, acoperire strat ierbos: 3-20%.</p> <p>Caracteristici ecologice esențiale:</p>
Măsuri de management	<ul style="list-style-type: none"> • menținerea tipului natural de pădure • se vor executa doar lucrări de conservare • interzicerea pășunatului în habitat;

Fișa habitatului **4060**
Tufărișuri alpine și boreale

<p>Denumire "scurtă"</p> <p>Caracteristici principale</p>	<p>Tufărișuri alpine și boreale</p> <p>Structură:</p> <p>Coronament etaj superior:</p> <p>Coronament etaj inferior:</p> <p>Strat ierbos specii cheie:.</p> <p>Acoperire coronament: 80-95%, acoperire strat arbustiv: 0-10%, acoperire strat ierbos: 3-20%.</p> <p>Caracteristici ecologice esențiale:.</p>
<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • interzicerea pășunatului în habitat; • Vegetația uscată din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui - la o distanță de 500 m de marginea habitatului, se va îndepărta doar prin cosire - nu este permisă incendierea • interzicerea tăierii vegetației lemnoase

Fișa habitatului **4070***

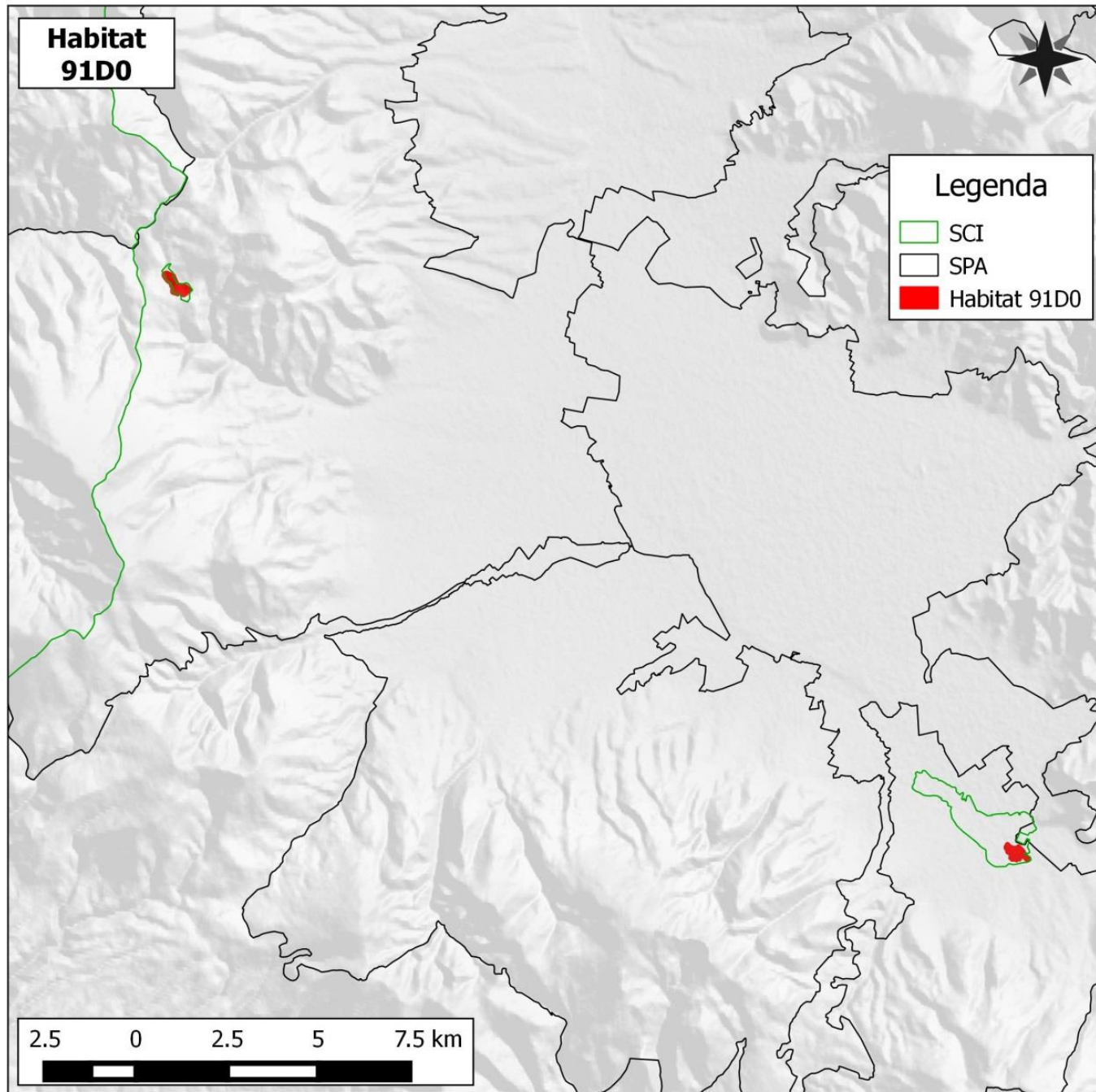
Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*

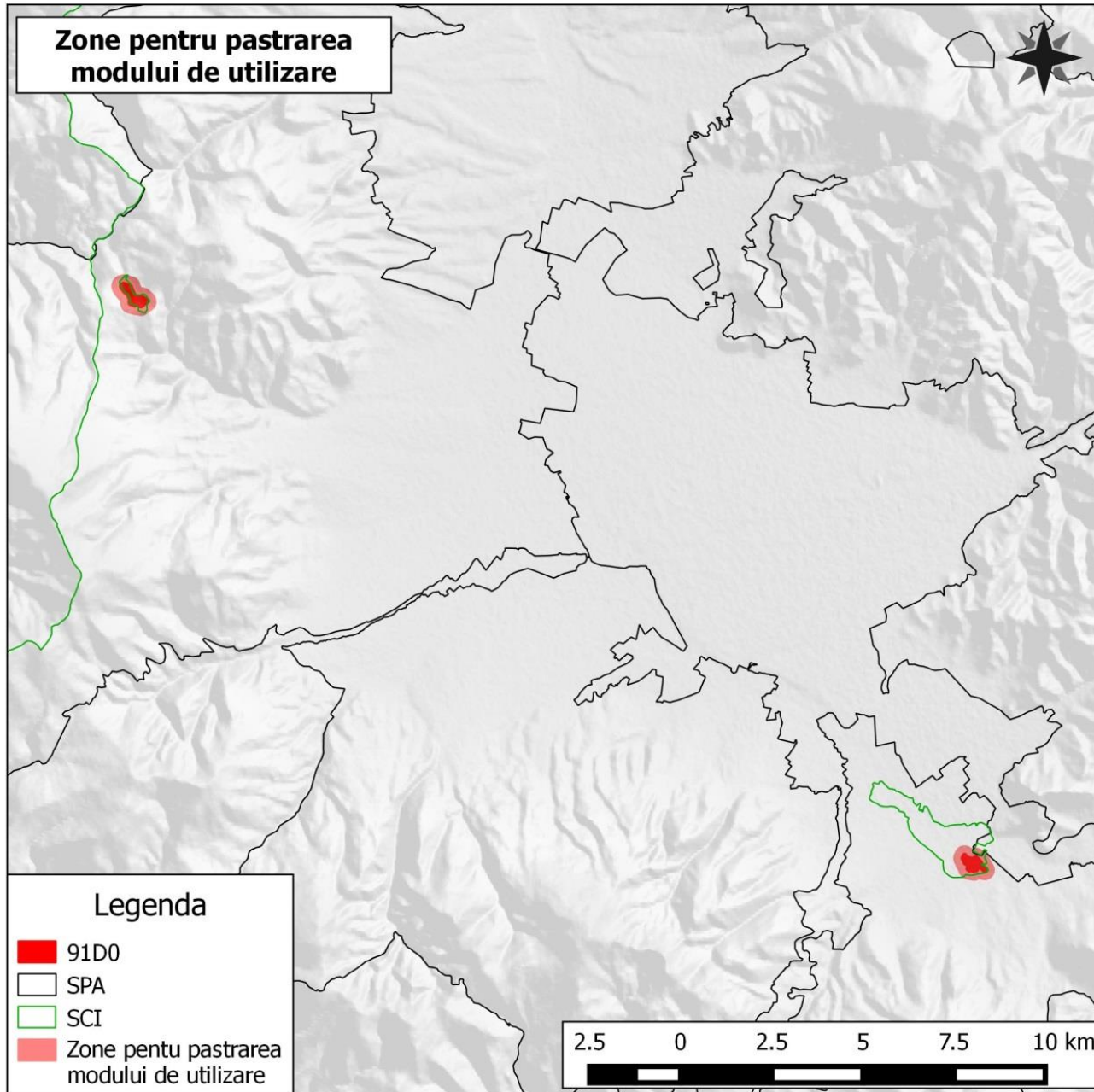
<p>Denumire "scurtă"</p> <p>Caracteristici principale</p>	<p>Tufărișuri cu <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron myrtifolium</i></p> <p>Structură:</p> <p>Coronament etaj superior:</p> <p>Coronament etaj inferior:</p> <p>Strat ierbos specii cheie:</p> <p>Acoperire coronament: 80-95%, acoperire strat arbustiv: 0-10%, acoperire strat ierbos: 3-20%.</p> <p>Caracteristici ecologice esențiale:</p>
<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • interzicerea pășunatului în habitat; • Vegetația uscată din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui - la o distanță de 500 m de marginea habitatului, se va îndepărta doar prin cosire - nu este permisă incendierea • interzicerea tăierii vegetației lemnoase

Fișa habitatului 91D0*

Turbării cu vegetație forestieră

<p>Denumire ”scurtă”, Caracteristici principale</p>	<p>Turbării cu vegetație forestieră</p> <p>Structură:</p> <p>Specii caracteristice: <i>Agrostis canina</i>, <i>Betula pubescens</i>, <i>Carex canescens</i>, <i>C. echinata</i>, <i>C. nigra</i>, <i>C. rostrata</i>, <i>Eriophorum vaginatum</i>, <i>Frangula alnus</i>, <i>Juncus acutiflorus</i>, <i>Molinia caerulea</i>, <i>Trientalis europaea</i>, <i>Picea abies</i>, <i>Pinus sylvestris</i>, <i>P. mugo</i>, <i>Sphagnum</i> spp., <i>Vaccinium oxycoccus</i>, <i>V. uliginosum</i>, <i>Viola palustris</i>; în păduri mlăștinoase de molid se întâlnesc și <i>Diplazium sibiricum</i>, <i>Hylocomium umbratum</i> și <i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>.</p> <p>Condiții ecologice: pădurile de conifere și foioase pe substrat turbos, umed până la ud, cu un nivel permanent ridicat al pânzei freatice și chiar mai înalt decât în terenurile limitrofe. Apa este întotdeauna săracă în nutrienți - turbării bombate și mlaștini acide</p>
<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interzicerea pășunatului. • Se vor aplica doar lucrări de conservare • Interzicerea schimbării modului de utilizare a terenurilor în perimetrele în care este prezent habitatul și pe o distanță de 250 m în jurul acestora – vezi harta de mai jos: Zone pentru păstrarea modului de folosință. • Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață - desecări, drenări, et cetera. • Interzicerea depozitării gunoiului în habitatele de acest tip.

Fișa habitatului **8310**

Peșteri în care accesul publicului este interzis

<p>Denumire "scurtă", Caracteristici principale</p>	<p>Peșteri în care accesul publicului este interzis</p> <p>Structură: Specii caracteristice și edificatoare: Nu este cazul</p> <p>Condiții ecologice: Zone stâncoase, fără activități cu impact asupra solului/subsolului</p>
<p>Măsuri de management</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interzicerea amplasării de cariere în habitatele de acest tip • Căile de scos apropiat se vor amplasa doar în afara zonelor de protecție pentru acest habitat – 100 m de jur împrejur – • Amenajarea traseelor turistice se va face în afara zonelor de protecție pentru acest habitat – 100 m de jur împrejur -

FIȘA SPECIEI: *Canis lupus*

1. Denumire științifică: *Canis lupus*

2. Denumiri populare: Română: lup, Maghiară:: farkas, Engleză: grey wolf

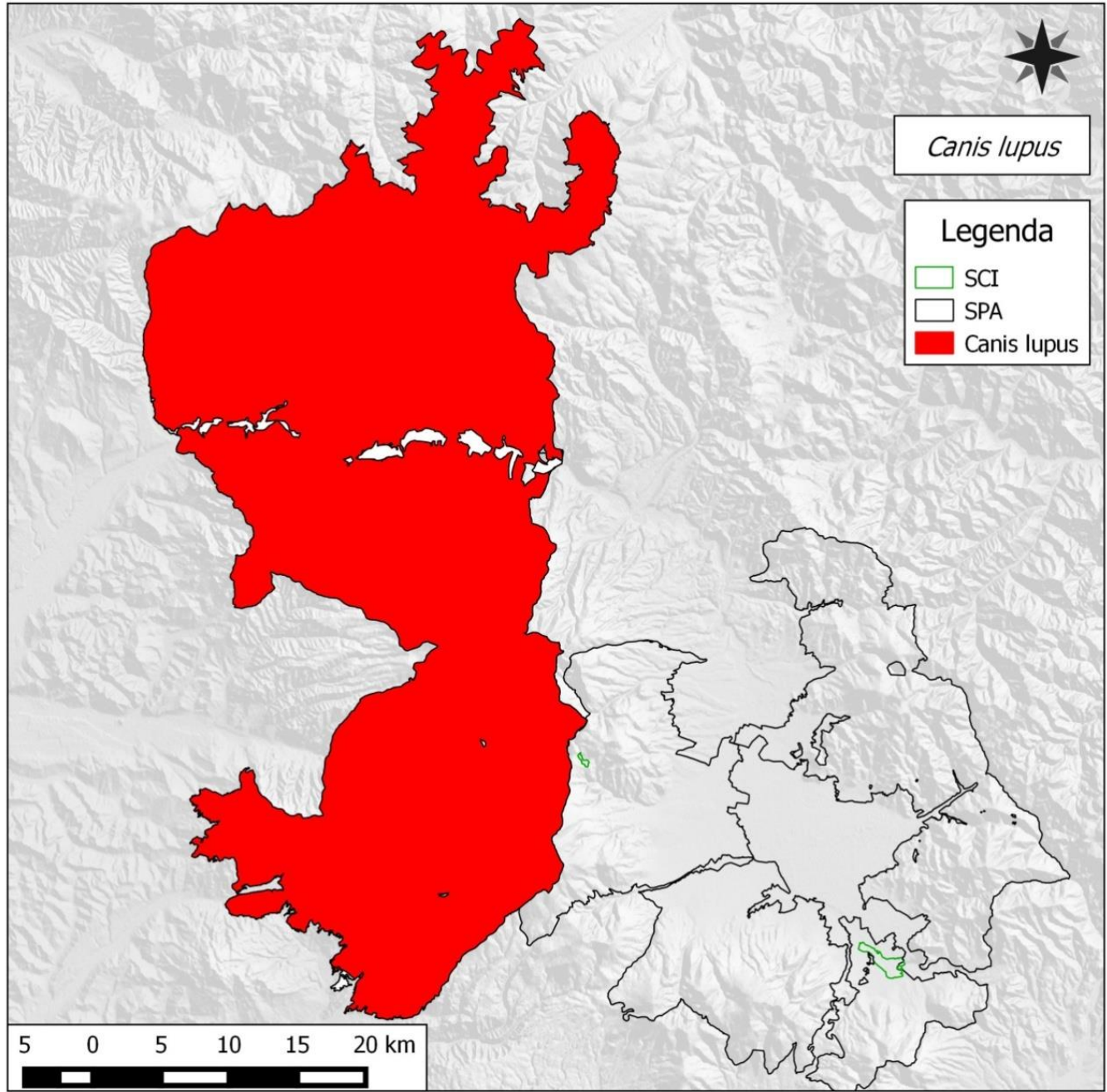
3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Toate categoriile de habitate naturale	Păduri ajunse la maturitate, compacte, interconectate și pajisti naturale cu grad ridicat de împădurire cu specii pradă în efective suficiente. Pajisti și luminișuri/poieni nederanjate	Efectivele speciilor pradă	De determinat la prima monitorizare	3 cerbi/km ² 4-5 mistreți/km ² 7-10 căpriori/km ²	
		Proporția pădurilor cu vârsta peste 60 ani	De determinat la prima monitorizare	cel puțin 35%	
		Gradul de perturbare al pajiștilor de lângă păduri și al poienilor	Perturbare moderată.	Pajiști și poieni nederanjate de către om și activitățile sale.	Grad ridicat de perturbare din partea culegătorilor de fructe de pădure în special în perioada critică pentru creșterea puilor - iulie-septembrie

		Gradul de permeabilitate	Permeabilitate de aprox 80%	Permeabilitate 100%	
--	--	--------------------------	-----------------------------	---------------------	--

4. Măsuri de management:

- Extinderea intravilanului doar în afara suprafețelor folosite pentru trecere
- Realizarea investițiilor/reparațiilor/amenajărilor în suprafețele folosite pentru trecere se vor face doar cu asigurarea menținerii conectivității
- Menținerea vegetației forestere existente în suprafețele utilizate pentru pasaj
- declararea zonelor de liniște totală a vânatului în suprafețele utilizate pentru pasaj
- Asigurarea efectivelor din speciile pradă la nivelul necesar pentru starea de conservare favorabilă a speciei - 3 cerbi/km², 4-5 mistreți/km², 7-10 căpriori/km².
- Câinii ciobănești vor purta obligatoriu jujeu, conform prevederilor legale.
- Folosirea a mxim 3 câini ciobănești la fiecare stână.
- animalele care nu pot ține pasul cu turma vor fi lăsate la stână - ca de exemplu oi și capre cu unghiile infectate
- închiderea animalelor pe timpul nopții - 1 oră după apusul Soarelui conform Institutului de Metereologie și Hidrologie, în strungă sau coșar, și mutarea frecventă a strungii pentru a preveni infecția unghiilor animalelor
- dresarea câinilor să stea lângă turmă chiar și în timpul unui atac și să nu părăsească turma pentru gonirea lupilor - a nu se încuraja câini să gonească lupii, strategia lupilor fiind atragerea câinilor și ciobanilor prin atacuri false sau întrerupte, atacul real asupra oilor se întâmplă după ce câinii și sau ciobanii încep să gonească lupii
- supravegherea continuă a turmelor.

FIȘA SPECIEI: *Lynx lynx*

1. Denumire științifică: *Lynx lynx*

2. Denumiri populare: Română: râs, Maghiară: hiuz, Engleză: lynx

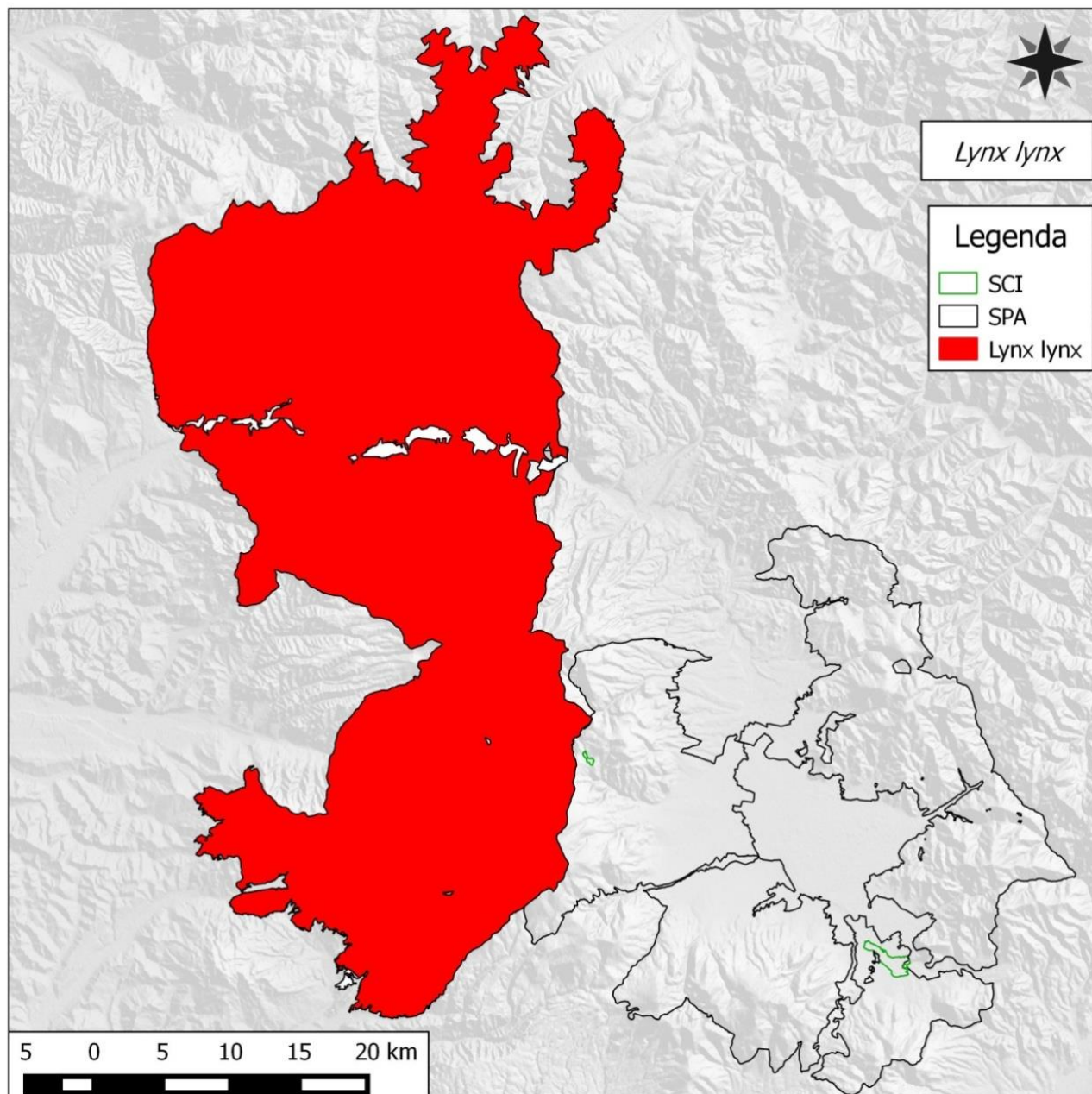
3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Toate categoriile de habitate naturale	Păduri ajunse la maturitate, compacte, interconectate și pajisti naturale cu grad ridicat de împădurire cu specii pradă în efective suficiente. Pajisti și luminișuri/poieni nederanjate	Efectivele speciilor pradă	De determinat la prima monitorizare	3 cerbi/km ² 4-5 mistreți/km ² 7-10 căpriori/km ²	
		Proporția pădurilor cu vârsta peste 60 ani	53%	cel puțin 35%	
		Gradul de perturbare al pajiștilor de lângă păduri și al poienilor	Perturbare moderată.	Pajiști și poieni nederanjate de către om și activitățile sale.	

		Gradul de permeabilitate	Permeabilitate de aprox 80%	Permeabilitate 100%	
--	--	--------------------------	-----------------------------	---------------------	--

4. Măsurile de management:

- Extinderea intravilanului doar în afara suprafețelor folosite pentru trecere cu excepția suprafețelor din Zona de Dezvoltare Durabilă din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior,
- Realizarea investițiilor/reparațiilor/amenajărilor în suprafețele folosite pentru trecere se vor face doar cu asigurarea menținerii conectivității
- Menținerea vegetației forestere existente în suprafețele utilizate pentru pasaj
- declararea zonelor de liniște totală a vânatului în suprafețele utilizate pentru pasaj
- Asigurarea efectivelor din speciile pradă la nivelul necesar pentru starea de conservare favorabilă a speciei - 3 cerbi/km², 4-5 mistreți/km², 7-10 căpriori/km².
- Câinii ciobănești vor purta obligatoriu jujeu, conform prevederilor legale.
- Folosirea a mxim 3 câini ciobănești la fiecare stână.
- animalele care nu pot ține pasul cu turma vor fi lăsate la stână - ca de exemplu oi și capre cu unghiile infectate
- închiderea animalelor pe timpul nopții - 1 oră după apusul Soarelui conform Institutului de Metereologie și Hidrologie, în strungă sau coșar, și mutarea frecventă a strungii pentru a preveni infecția unghiilor animalelor
- dresarea câinilor să stea lângă turmă chiar și în timpul unui atac și să nu părăsească turma pentru gonirea rășilor - a nu se încuraja câini să gonească rășii, strategia rășilor fiind atragerea câinilor și ciobanilor prin atacuri false sau întrerupte, atacul real asupra oilor se întâmplă după ce câinii și sau ciobanii încep să gonească rășii
- supravegherea continuă a turmelor.

FIȘA SPECIEI: *Ursus arctos*

1. Denumire științifică: *Ursus arctos*

2. Denumiri populare: Română: urs, Maghiară: medve, Engleză: brown bear

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Toate categoriile de habitate naturale	Păduri ajunse la maturitate, compacte, interconectate și pajisti naturale cu grad ridicat de împădurire cu specii pradă în efective suficiente. Pajisti și luminișuri/poieni nederanjate	Efectivele speciilor pradă	De determinat la prima monitorizare	3 cerbi/km ² 4-5 mistreți/km ² 7-10 căpriori/km ²	
		Cantitate de lemn mort	Minim 3 arbori morți per hectar	Valori naturale	
		Propoția pădurilor cu vârsta peste 60 ani	53%	cel puțin 35%	

		Gradul de perturbare al pajiștilor de lângă păduri și al poienilor	Perturbare moderată.	Pajiști și poieni nederanjate de către om și activitățile sale.	
		Gradul de permeabilitate	Permeabilitate de aprox 80%	Permeabilitate 100%	
		Procentul pădurilor afectate de perturbări în perioada - nov-mar	0%	Minim 30%	Perturbările sunt datorate exploatărilor forestere. Se consideră suprafețe neafectate văile în care nu se desfășoară activități de exploatare.
Habitate antropice	Livezi	Procent din habitat acoperit cu pomi fructiferi	0%	Minim 5%	În interiorul sitului nu se îndeplinesc cerințele, în afara sitului sunt îndeplinite.

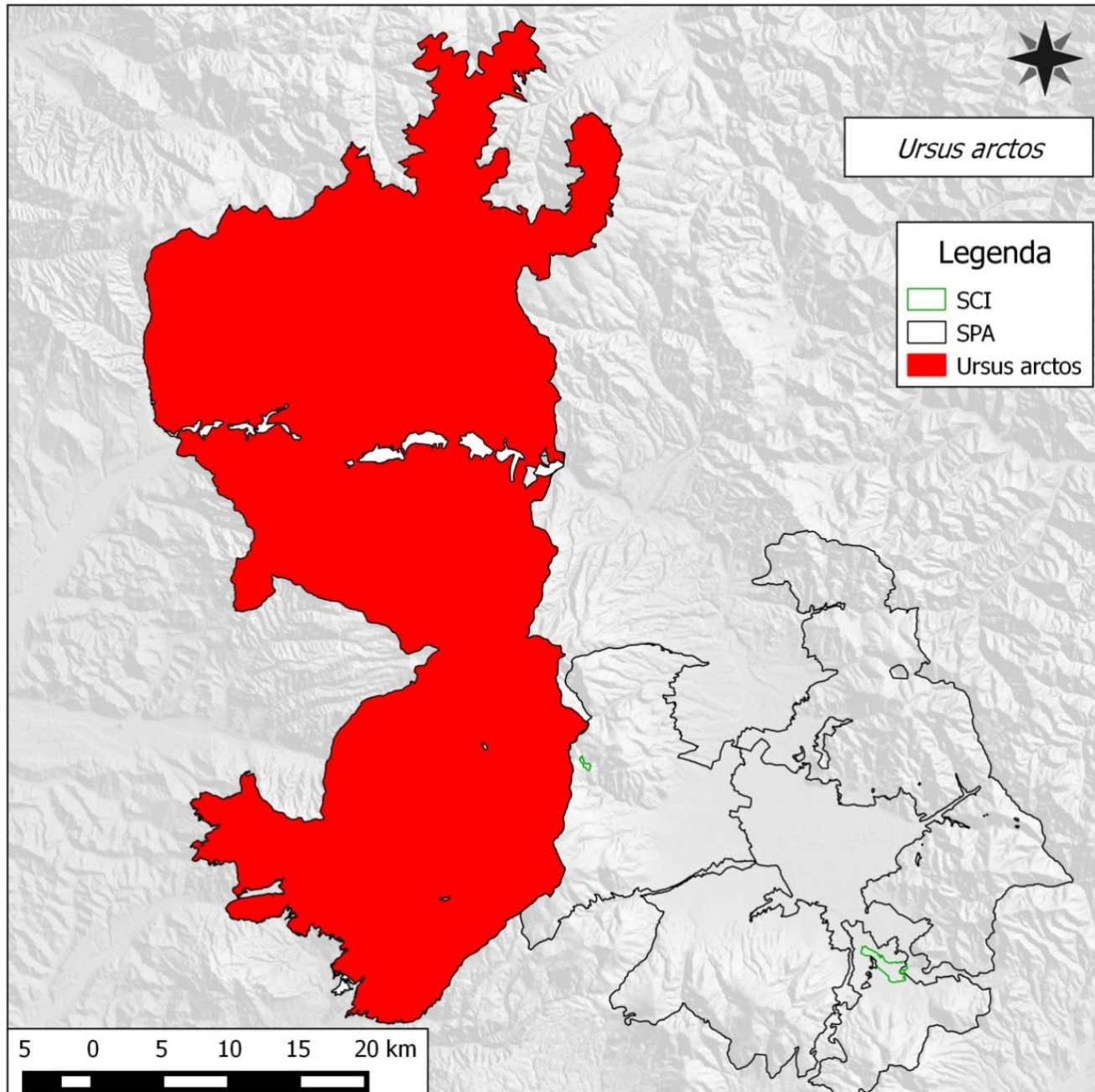
4. Măsuri de management:

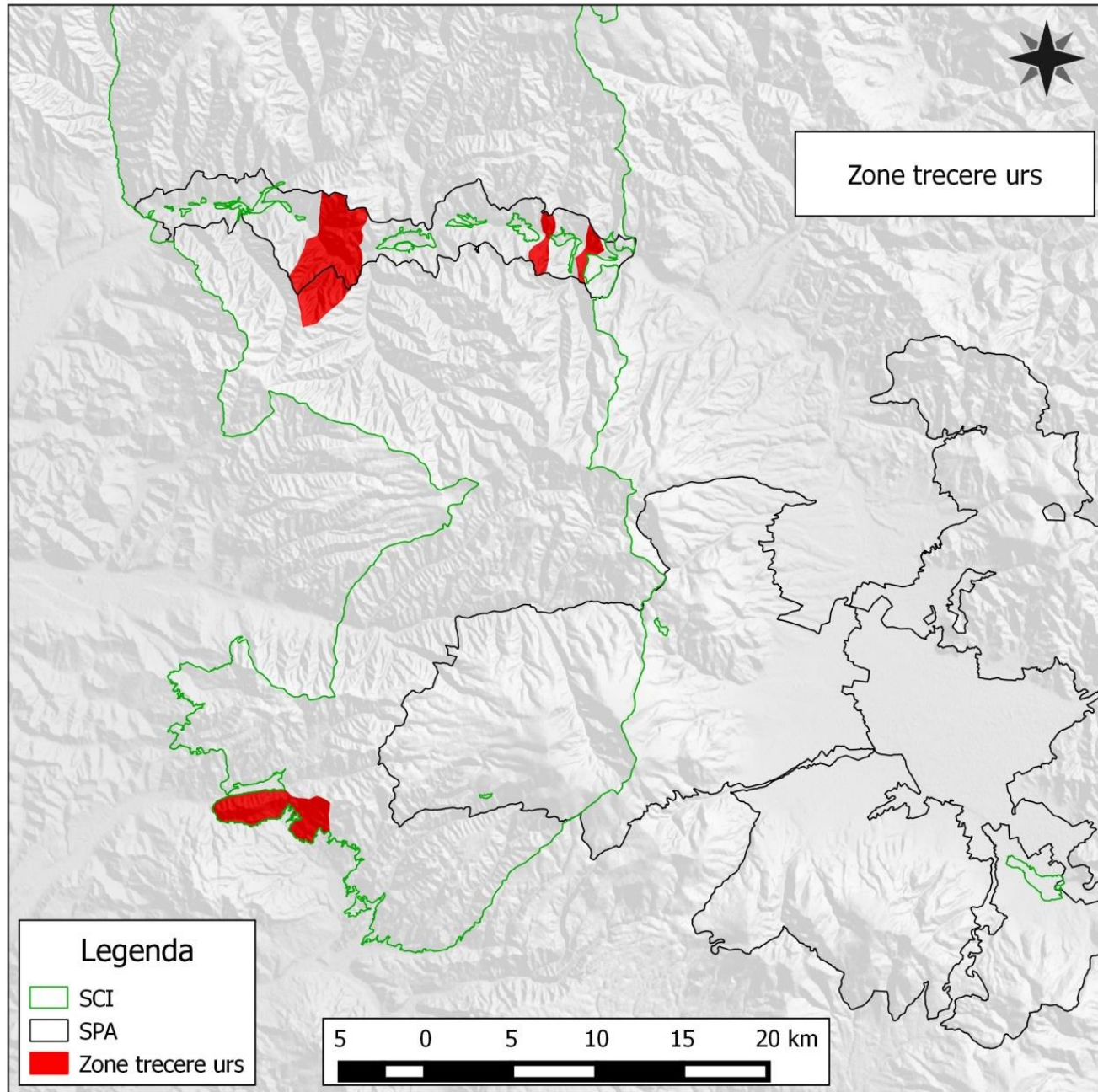
- Extinderea intravilanului doar în afara suprafețelor folosite pentru pasaj – harta Zone trecere urs, cu excepția suprafețelor din Zona de Dezvoltare Durabilă din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior - Zone utilizate pentru pasaj .
- Realizarea investițiilor/reparațiilor/amenajărilor în suprafețele folosite pentru trecere se vor face doar cu asigurarea menținerii conectivității – harta Zone trecere urs

- Menținerea vegetației forestere existente în suprafețele utilizate pentru pasaj - harta Zone trecere urs
- declararea zonelor de liniște totală a vânatului în suprafețele utilizate pentru pasaj – Harta Zone trecere urs
- La sfârșitul exploatării, în fiecare parcelă, se vor păstra minim 3 arbori morți la hectar
- Asigurarea efectivelor din speciile pradă la nivelul necesar pentru starea de conservare favorabilă a speciei - 3 cerbi/km², 4-5 mistreți/km², 7-10 căpriori/km².
- Câinii ciobănești vor purta obligatoriu jujeu, conform prevederilor legale.
- Folosirea a mxim 3 câini ciobănești la fiecare stână.
- animalele care nu pot ține pasul cu turma vor fi lăsate la stână - ca de exemplu oi și capre cu unghiile infectate
- închiderea animalelor pe timpul nopții - 1 oră după apusul Soarelui conform Institutului de Meteorologie și Hidrologie, în strungă sau coșar, și mutarea frecventă a strungii pentru a preveni infecția unghiilor animalelor
- dresarea câinilor să stea lângă turmă chiar și în timpul unui atac și să nu părăsească turma pentru gonirea urșilor - a nu se încuraja câini să gonească urșii, strategia urșilor fiind atragerea câinilor și ciobanilor prin atacuri false sau întrerupte, atacul real asupra oilor se întâmplă după ce câinii și sau ciobanii încep să gonească urșii
- supravegherea continuă a turmelor.
- Interzicerea hrănirii artificiale a urșilor pe suprafața sitului
- Gestionarea corespunzătoare a deșeurilor
- selectarea pentru vânătoare exclusiv a exemplarelor mici și mijlocii în locul animalelor puternice

Pentru a evita producerea de schimbări fundamentale în ceea ce privește starea de conservare al populațiilor de carnivore, se vor evita :

- exploatarea masivă a exemplarelor mature de fag care fructifică abundent;
- Organizarea unor parchete de exploatare în zonele favorabile existenței unor bârloguri în perioada noiembrie – martie;
- Organizarea simultană de parchete de exploatare pe suprafețe învecinate.

FIȘA SPECIEI: *Lutra lutra*

1. Denumire științifică: *Lutra lutra*

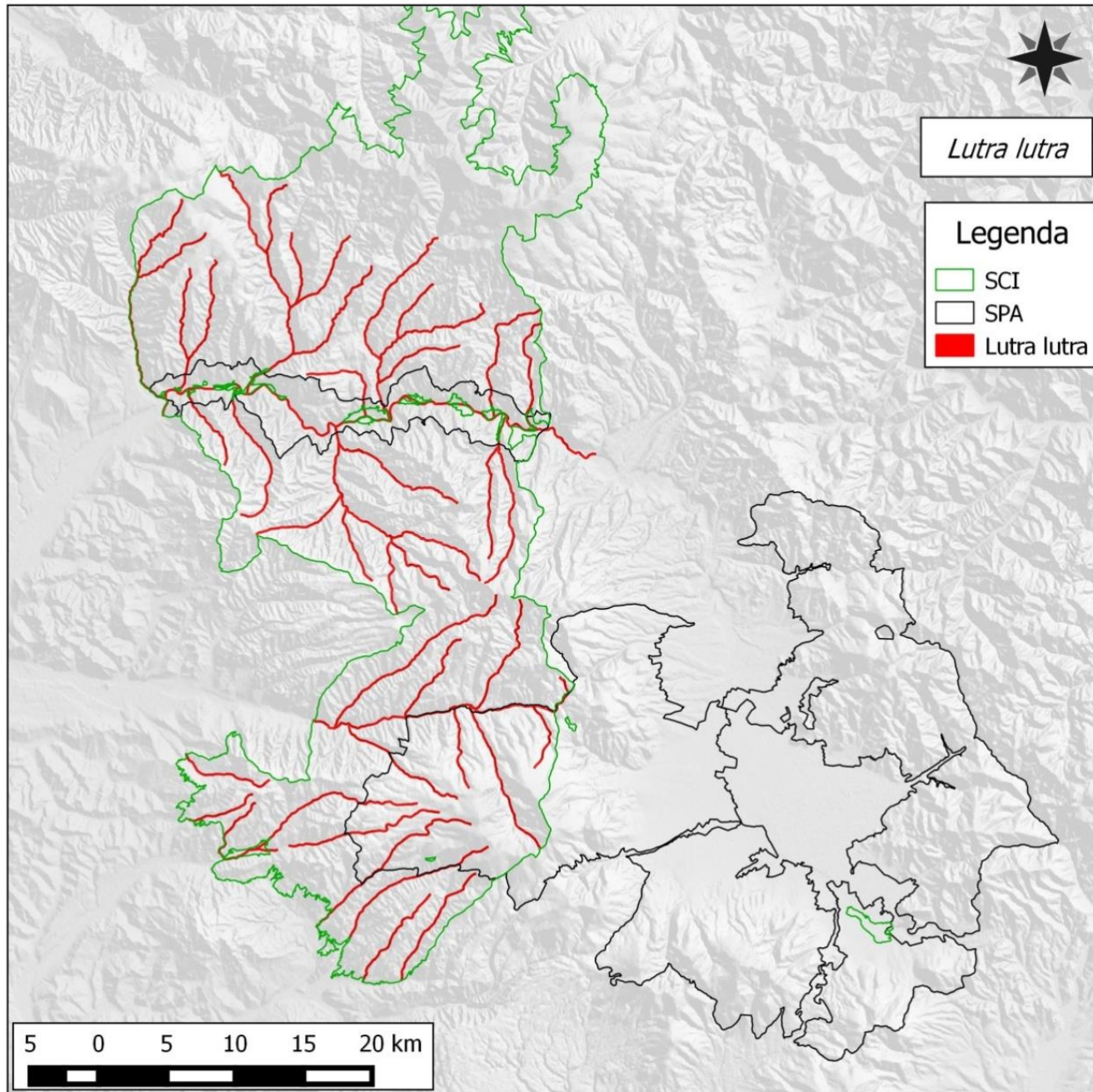
2. Denumiri populare: Română: vidră, Maghiară: vidra, Engleză: European otter

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Râuri și pârâuri montane nefragmentate	Specia este strict legată de prezența speciilor pradă, reprezentați în special de pești și alte animale acvatice în special	Efectivele speciilor de pești	De determinat la prima monitorizare	efective naturale	
	Specia are nevoie de vegetație bogată pe malul apelor	% vegetație pe malul apei	Minim 80%.	Minim 80% acoperire a vegetației.	

4. Măsuri de management:

- Menținerea calității apei, în râul Mureș și Gurghiu, și eliminarea surselor de poluare existente.
- În parchetele de exploatare forestieră: după terminarea lucrărilor de exploatare, habitatul în jurul cursurilor de apă trebuie adus la starea inițială până la data reprimirii.
- Păstrarea vegetației existente de-a lungul cursurilor de apă.

Fișa speciei

Myotis blythii

1. Denumire științifică: *Myotis blythii*

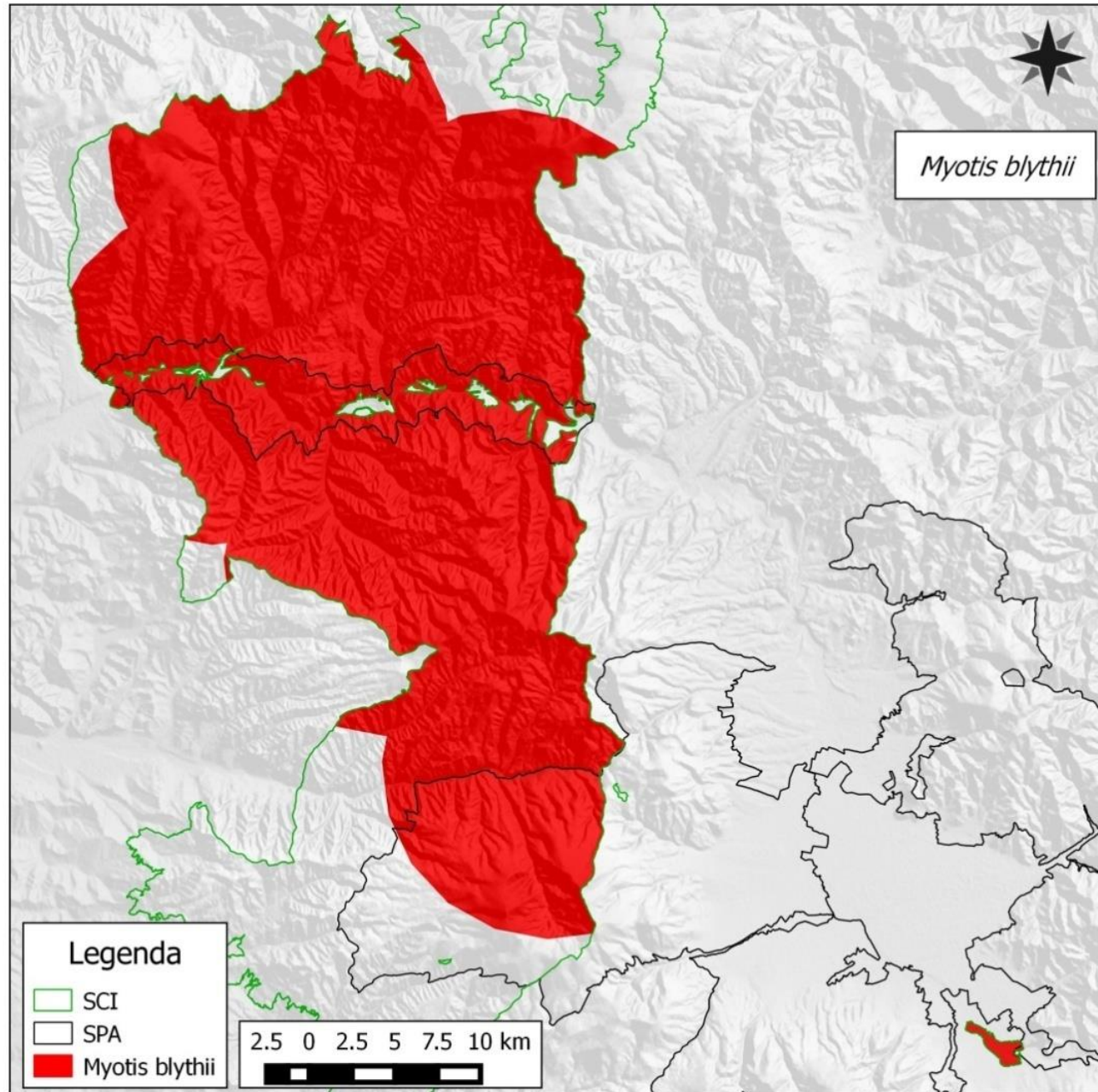
2. Denumiri populare: Liliacul comun mic

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiții pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Pajiști	Preferă habitatele deschise, pajiștile și pășunile utilizate în mod extensiv, zonele carstice și de stepă, precum și zonele agricole folosite extensiv ca și habitate de hrănire.	Procent de pajiști	40%	40%	
		Temperatura medie anuală	6,0 gr C	6,0 gr C	
Antropic	Existența unor adăposturi cu intrări nerestricționate, pentru formarea coloniilor	Nr. bisericilor în așezările de pe marginea sitului, cu poduri/turnuri adecvate, neperturbate, accesibile fără probleme	0	necunoscută	

Măsurile specifice de management:

- Menținerea tuturor formelor de vegetație forestieră din afara fondului forestier: anișuri, zăvoaie de plop și salcie de pe malurile râurilor, vegetație forestieră pe pajiști, et cetera.
- Iluminarea exterioară a construcțiilor noi din aria protejată doar cu becuri electrice de culoare galbenă, orientate înspre jos, protejate. În cazul folosirii unor lămpi cu mercur, care emit lumină albă și un larg spectru ultraviolet, este indicată dotarea corpurilor de iluminat cu filtre ultraviolet
- Extinderea zonelor de intravilan doar în afara habitatelor potențiale pentru *M. Blythii*

Fișa speciei
Myotis myotis

1. Denumire științifică: *Myotis myotis*

2. Denumiri populare: Liliacul comun

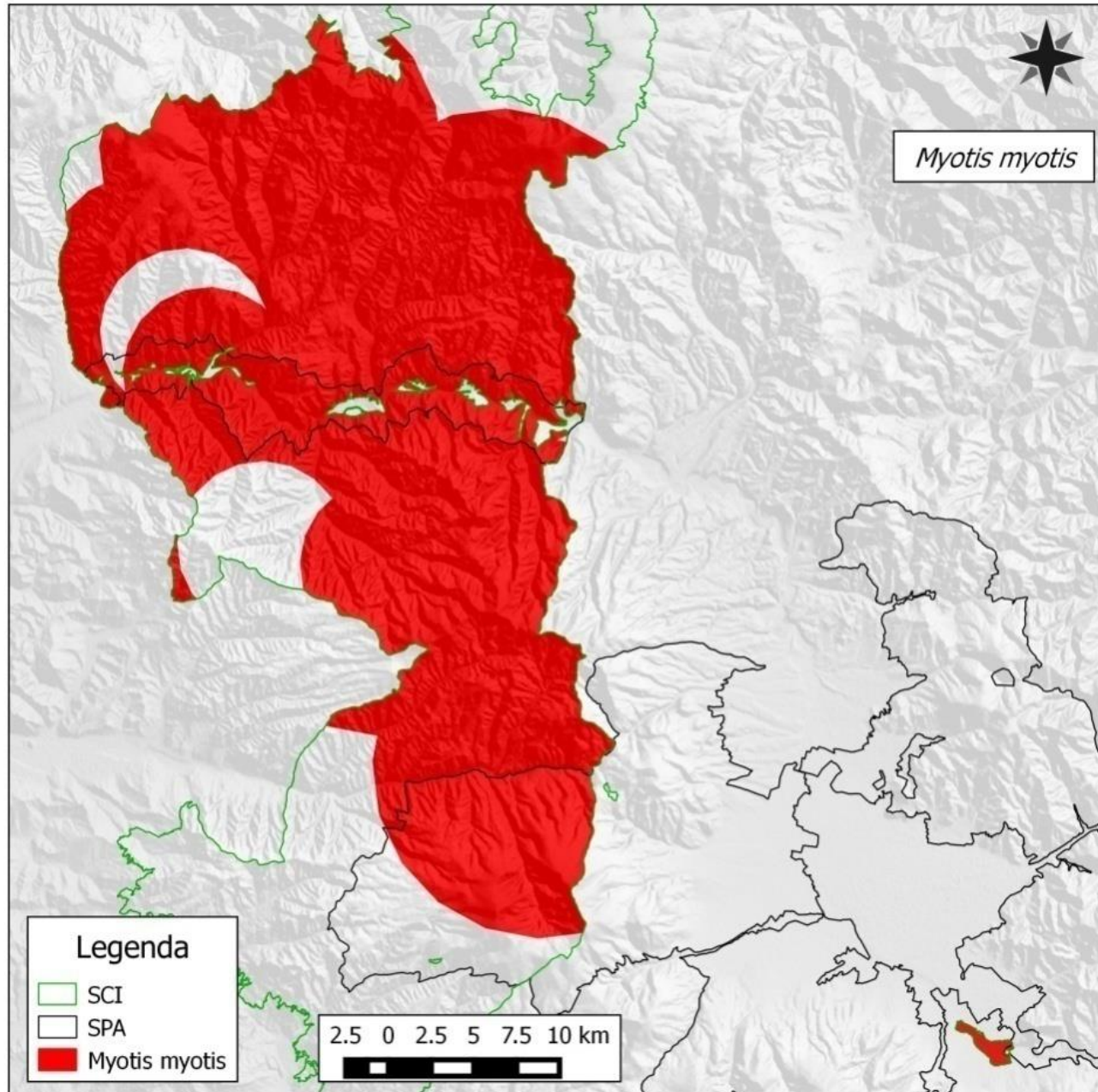
3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate - specia are nevoie de... pentru reproducere, adăpost, hrană	Indicatori posibili - se va analiza ulterior dacă se pot determina	Starea actuală	Condiții pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Păduri de foioase mature Păduri de foioase în general de diferite vârste Păduri mixte Liziere Vegetație	În caz ideal de pădure de foioase de peste 80 ani, cu substrat semideschis, capturând o parte importantă a pradei direct de pe sol <i>pentru habitat de hrănire principal</i> Uneori vânează și în păduri de conifere, sau peste pajiști și pășuni proaspăt cosite sau pășunate, sau de-a lungul vegetației ripariene, dar majoritatea timpului alocat pentru procurarea hranei o petrec în păduri -	Procent de păduri foioase/mixte de minim 80 ani din suprafața totală a sitului	De determinat la prima monitorizare	Cel puțin 2%	
		Procent de păduri foioase/mixte între 40-80 ani din suprafața totală a sitului	De determinat la prima monitorizare	Cel puțin 20%	Deoarece mărirea habitatelor împădurite în defavoarea celorlalte habitate nu este o prioritate în sit, ar fi mulțumitor dacă s-ar lăsa pădurile existente să se maturizeze

ripariană	uneori până la 98%.	Procentul de porțiuni cu arbori dezvoltati din totalul vegetației ripariene	De determinat la prima monitorizare	Cel puțin 50%	Ar ajuta mult la conectivitatea habitatelor și creșterea valorii de hrănire a habitatelor ripariene.
Antropic	Existența unor adăposturi cu intrări nerestricționate, pentru formarea coloniilor	Nr. bisericilor în așezările de pe marginea sitului, cu poduri/turnuri adecvate neperturbate accesibile fără probleme	0	4	

Măsuri specifice de management:

- Menținerea tuturor formelor de vegetație forestieră din afara fondului forester: aninișuri, zăvoaie de plop și salcie de pe malurile râurilor, vegetație forestieră pe pajiști, et cetera.
- Iluminarea exterioară a construcțiilor noi din aria protejată doar cu becuri electrice de culoare galbenă, orientate înspre jos, protejate. În cazul folosirii unor lămpi cu mercur, care emit lumină albă și un larg spectru ultraviolet, este indicată dotarea corpurilor de iluminat cu filtre ultraviolet
- Extinderea zonelor de intravilan doar în afara habitatelor potențiale pentru *M. Myotis*

Fișa speciei

Barbastella barbastellus

1. **Denumire științifică:** *Barbastella barbastellus*

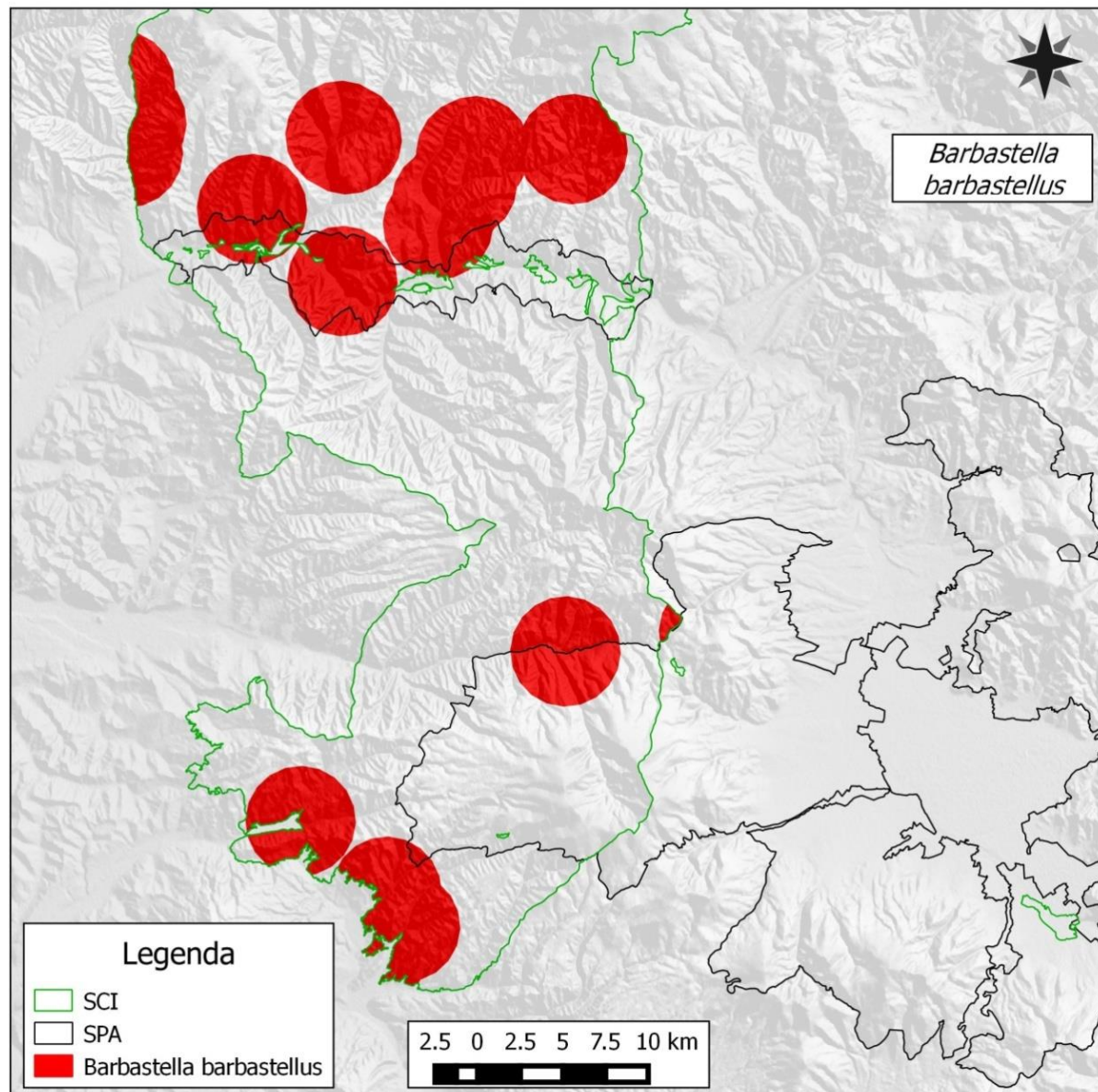
2. **Denumiri populare:** Română: Liliac cârn Engleză: Western Barbastelle

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili - se va analiza ulterior dacă se pot determina	Starea actuală	Condiții pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Păduri de fag	Păduri mature de fag, cu lemn mort și structură cât mai apropiată de structura naturală	Nr arbori morți la ha	Minim 5	Cel puțin 5	Arborii morți trebuie să aibă diametrul cel puțin egal cu diametrul mediu al subparcele
		Procent de păduri foioase/mixte între 40-80 ani din suprafața totală a sitului	De determinat la prima monitorizare	Cel puțin 20%	Deoarece mărirea habitatelor împădurite în defavoarea celorlalte habitate nu este o prioritate în sit, ar fi mulțumitor dacă s-ar lăsa pădurile existente să se maturizeze

Măsurile specifice de management:

- Păstrarea tipului natural fundamental al pădurilor
- Menținerea a minim 3 arbori morți pe hectar la finalul lucrărilor de exploatare
- Egalizarea în timp a suprafețelor de pădure pe categorii de vârstă, la nivel de unitate de producție, prin management activ.

Fișa speciei

Rhinolophus ferrumequinum

1. Denumire științifică: *Rhinolophus ferrumequinum*

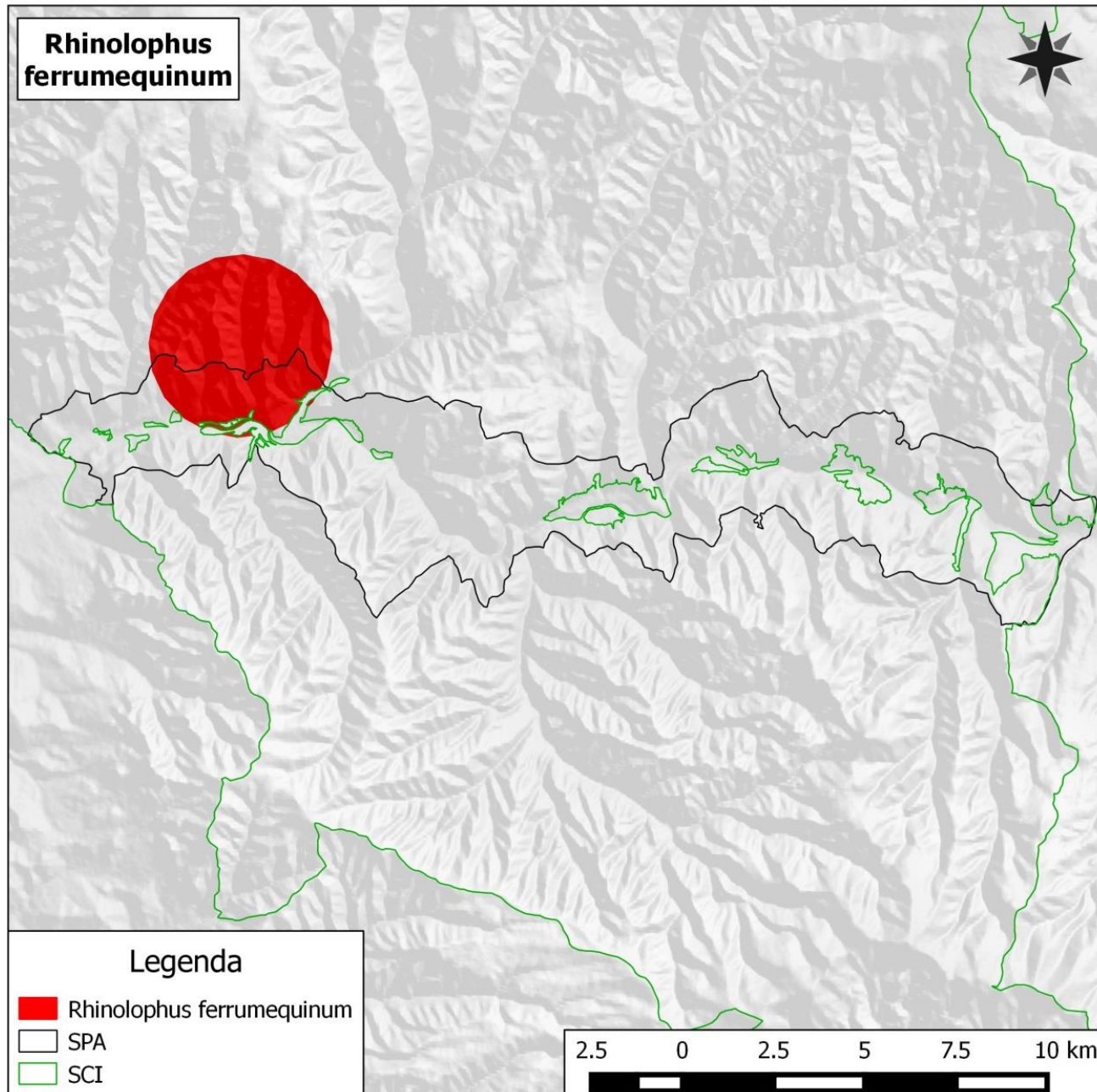
2. Denumiri populare: Liliacul mare cu potcoavă

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiții pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Pajiști	Preferă habitatele deschise, pajiștile și pășunile utilizate în mod extensiv, zonele carstice și de stepă, precum și zonele agricole folosite extensiv ca și habitate de hrănire.	Procent de pajiști	40%	40%	
		Grad de acoperire cu vegetație forestieră	15%	Peste 20 %	
		Mod de utilizare a pajiștilor	35% pășune	pășune	

Măsuri specifice de management:

- Menținerea tuturor formelor de vegetație forestieră din afara fondului forestier: anișuri, zăvoaie de plop și salcie de pe malurile râurilor, vegetație forestieră pe pajiști, et cetera.
- Iluminarea exterioară a construcțiilor din aria protejată doar cu becuri electrice de culoare galbenă, orientate înspre jos, protejate. În cazul folosirii unor lămpi cu mercur, care emit lumină albă și un larg spectru ultraviolet, este indicată dotarea corpurilor de iluminat cu filtre ultraviolet

Fișa speciei

Miniopterus schreibersi

1. Denumire științifică: *Miniopterus schreibersi*

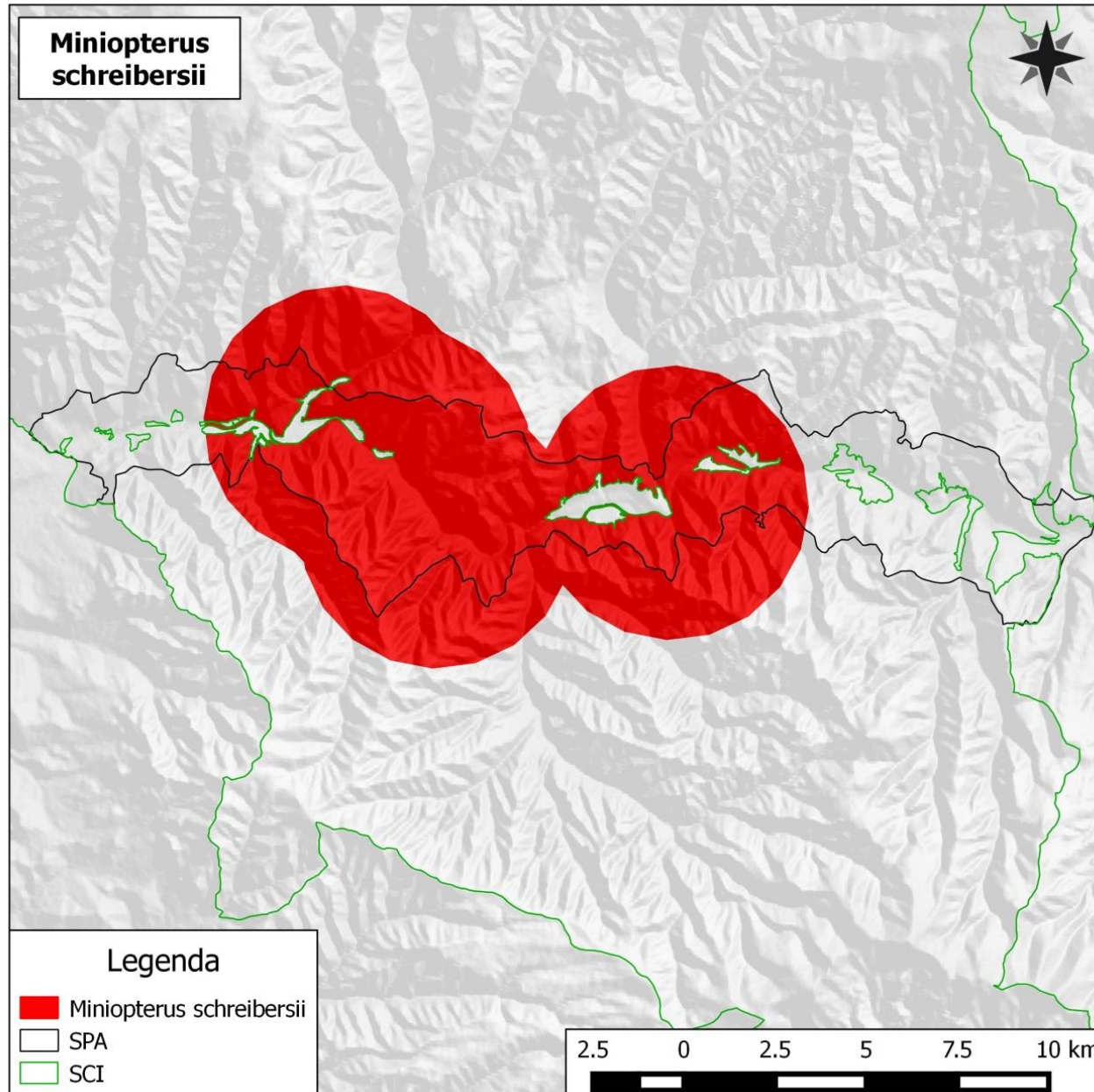
2. Denumiri populare: Română: Liliacul cu aripi lungi

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili - se va analiza ulterior dacă se pot determina	Starea actuală	Condiții pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Păduri de foioase	Păduri mature de fag, cu lemn mort și structură cât mai apropiată de structura naturală	Nr arbori morți la ha	Minim 5	Cel puțin 5	Arborii morți trebuie să aibă diametrul cel puțin egal cu diametrul mediu al subparcele
		Procent de păduri foioase/mixte între 40-80 ani din suprafața totală a sitului	De determinat la prima monitorizare	Cel puțin 20%	Deoarece mărirea habitatelor împădurite în defavoarea celorlalte habitate nu este o prioritate în sit, ar fi mulțumitor dacă s-ar lăsa pădurile existente să se maturizeze

Măsurile specifice de management:

- Păstrarea tipului natural fundamental al pădurilor
- Menținerea a minim 5 arbori morți pe hectar la finalul lucrărilor de exploatare
- Regularizarea claselor de vârstă din fondul forestier

FIȘA SPECIEI
Bombina variegata

1. Denumire științifică: *Bombina variegata*

2. Denumiri populare: Română: Izvoraș cu burtă galbenă, Maghiară: Sárgahasú unka, Germană: Gelbbauchunke, Engleză: Yellow-bellied toad

3. Cerințe critice față de habitat

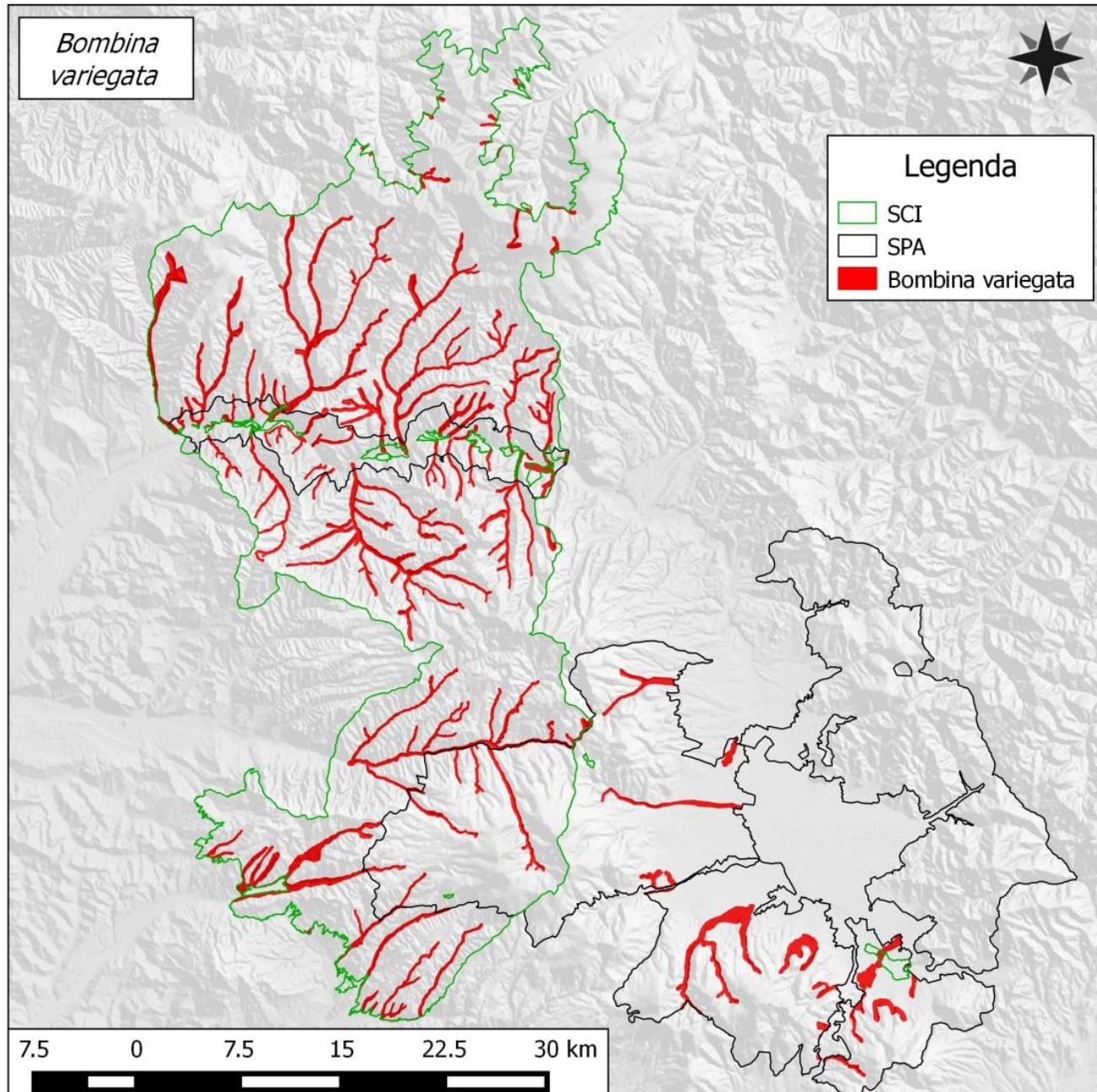
Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Habitat acvatic	Specia are nevoie de ape temporare, stătătoare pentru reproducere și dezvoltarea larvelor	Densitatea corpurilor de apă	66% din bazinele hidrografice au minim 1 corp de apă în cel puțin 0,5 km ²	1 corp de apă în cel puțin 0,5 km ²	Mentionam ca majoritatea corpurilor de apă din habitatele favorabile sunt apărute ca urmare a activităților antropice - exploatarea forestieră. După încetarea exploatarea, aceste mici bazine acvatice mai rămân favorabile pentru dezvoltarea speciei <i>Bombina variegata</i> timp de câțiva ani, și se diminuează treptat datorită colmatărilor și acoperirii cu vegetație

				ierboasă.
	Suprafața luciului de apă	66% din bazinele hidrografice au minim 1 corp de apă în cel puțin 0,5 km ²	Cel puțin 20 mp luciul de apă/ha de habitat favorabil	Mentionăm ca majoritatea corpurilor de apă din habitatele favorabile sunt apărute ca urmare a activităților antropice - exploatarea forestieră. După încetarea exploatărilor, aceste mici bazine acvatice mai rămân favorabile pentru dezvoltarea speciei <i>Bombina variegata</i> timp de câțiva ani, și se diminuează treptat datorită colmatărilor și acoperirii cu vegetație ierboasă.
Specia are nevoie de anumite caracteristici ale apelor temporare, stătătoare	Panta secțiunii longitudinale a albiei	Maxim 5°	Maxim 5°	
	Adâncimea apei	Max 10 cm	Max 10 cm	
	expoziția	S, E, V	S, E, V	
	Gradul de umbră	Max 40%	Max 40%	

Habitat terestre	Specia are nevoie de prezența habitatelor terestre naturale - pajiști, păduri, tufărișuri, în jurul habitatelor umede - o fâșie de 0,5-1 km lățime, pentru activitatea terestră	Procentajul mediu al habitatelor naturale în imediata apropiere a habitatului acvatic	90-95%	Peste 75%	
---------------------	---	---	--------	-----------	--

4. Măsuri de management:

- Ocolirea bălților de la marginea drumurilor de către utilajele cu care se fac exploatări forestiere.
- Repararea periodică a drumurilor auto-forestiere pentru evitarea creerii de habitate capcană
- În cazul realizării unor lucrări pe profilul albiei nu se va mări panta secțiunii longitudinale peste 5 grade.
- Degradarea zonelor umede, desecari, drenari sau acoperirea ochiurilor de apa;
- Depozitarea rumegusului sau a resturilor de exploatare in zone umede;
- Bararea cursurilor de apa;
- Astuparea podurilor/podetelor cu material levigat sau cu resturi de vegetatie;

FIȘA SPECIEI
Triturus cristatus

1. Denumire științifică: *Triturus cristatus*

2. Denumiri populare:

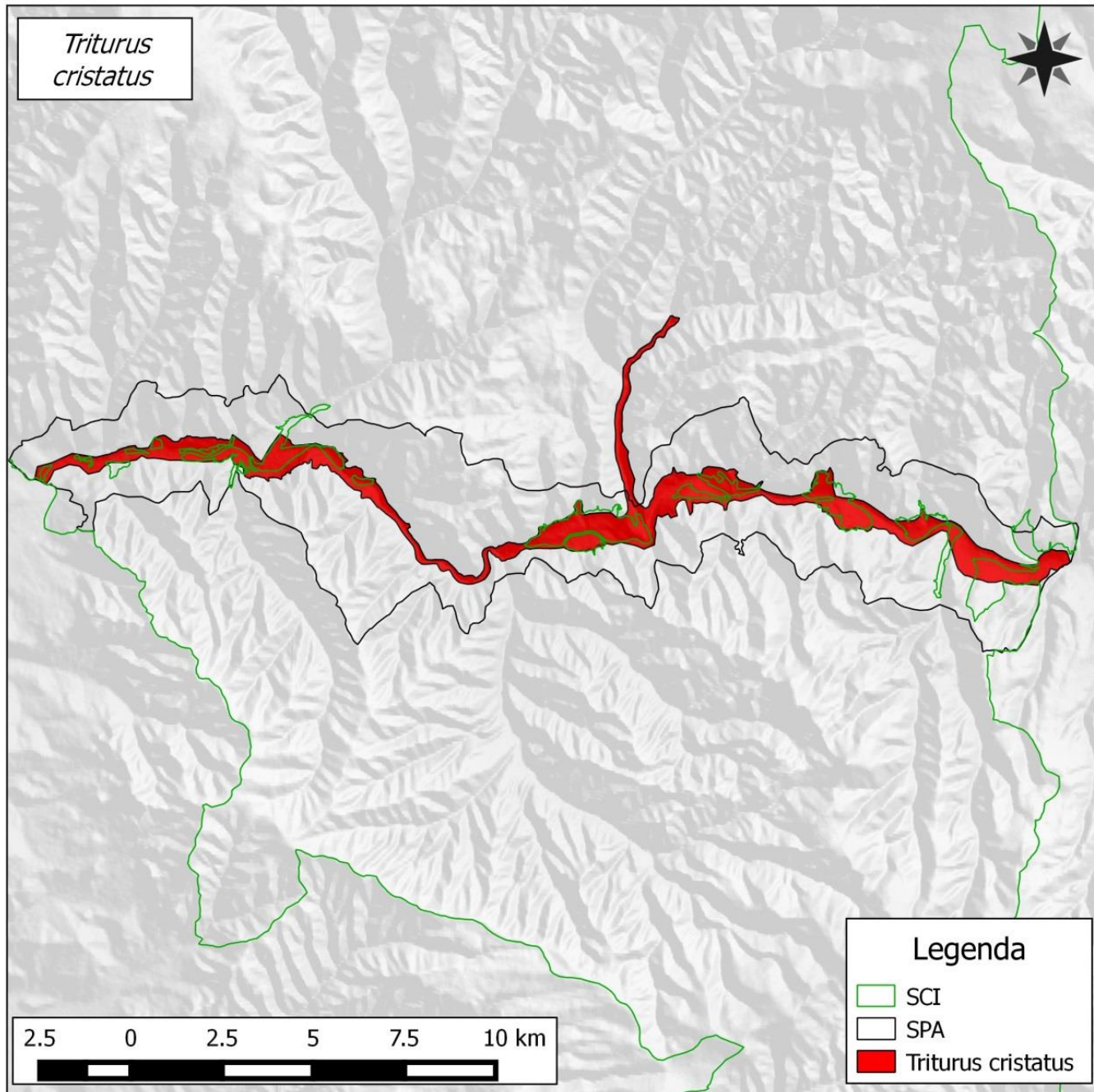
3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiții pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Habitat acvatic	Specia are nevoie de ape stătătoare sau lin curgătoare pentru reproducere și dezvoltarea larvelor	Număr corpuri de apă necesar pentru efectivul de conservat	A fost identificat un singur corp de apă de doar 4 mp cu condiții apropiate de cele favorabile	2-3 corpuri de apă la distanțe nu foarte mari unul de celălalt care să poată adăposti o populație de tritoni de aproximativ 500 exemplare	
		Panta secțiunii longitudinale a albiei	Maxim 5°	Maxim 5°	
		Adâncimea apei	Între 50 și 100 cm	Între 50 și 150 cm	
		expoziția	S, E, V	S, E, V	
		Gradul de umbrire	Max 40%	Max 40%	
		Dimensiunea medie	4 mp	Minim 4 mp	Un singur habitat de 4

		corpului de apă		Optim 200-1000 mp	mp
		Prezența vegetației acvatică	50% din suprafața acvatică ocupată de vegetație acvatică	20-50% din suprafața acvatică ocupată de vegetație acvatică	
		Prezența/absența ihtiofaunei	absență	absență	
Habitat terestru	Pădure și zăvoaie de luncă, pe distanța de 50 m în jurul bălții pentru a menține un grad de umiditate ridicată a solului din apropierea bălții.	% din suprafață inconjurătoare a bălții pe distanța de 50 m să fie ocupată de arboret de luncă caracteristic	Peste 50%	Minim 50%	Caracteristicile arboretului specific de luncă: speciile <i>Salix</i> sp., <i>Alnus</i> sp. sau alte specii arboricole, și de vegetație ierboasă - <i>Juncus</i> , sp., <i>Carex</i> sp.,.

Măsurile de management:

- Repararea periodică a drumurilor auto-forestiere pentru evitarea creerii de habitate capcană
- În cazul realizării unor lucrări pe profilul albiei nu se va mări panta secțiunii longitudinale peste 5 grade.
 - Degradarea zonelor umede, desecări, drenări sau acoperirea ochiurilor de apă;
 - Depozitarea rumegusului sau a resturilor de exploatare în zone umede;
 - Bararea cursurilor de apă;
 - Astuparea podurilor/podetelor cu material levigat sau cu resturi de vegetație;
 -

FIȘA SPECIEI
Triturus montandoni

1. Denumire științifică: *Triturus montandoni*

2. Denumiri populare: Română: tritonul carpatic Maghiară: Tarajos göte, Germană: Nördlicher Kammolch, Engleză: Great crested newt

3. Cerințe critice față de habitat

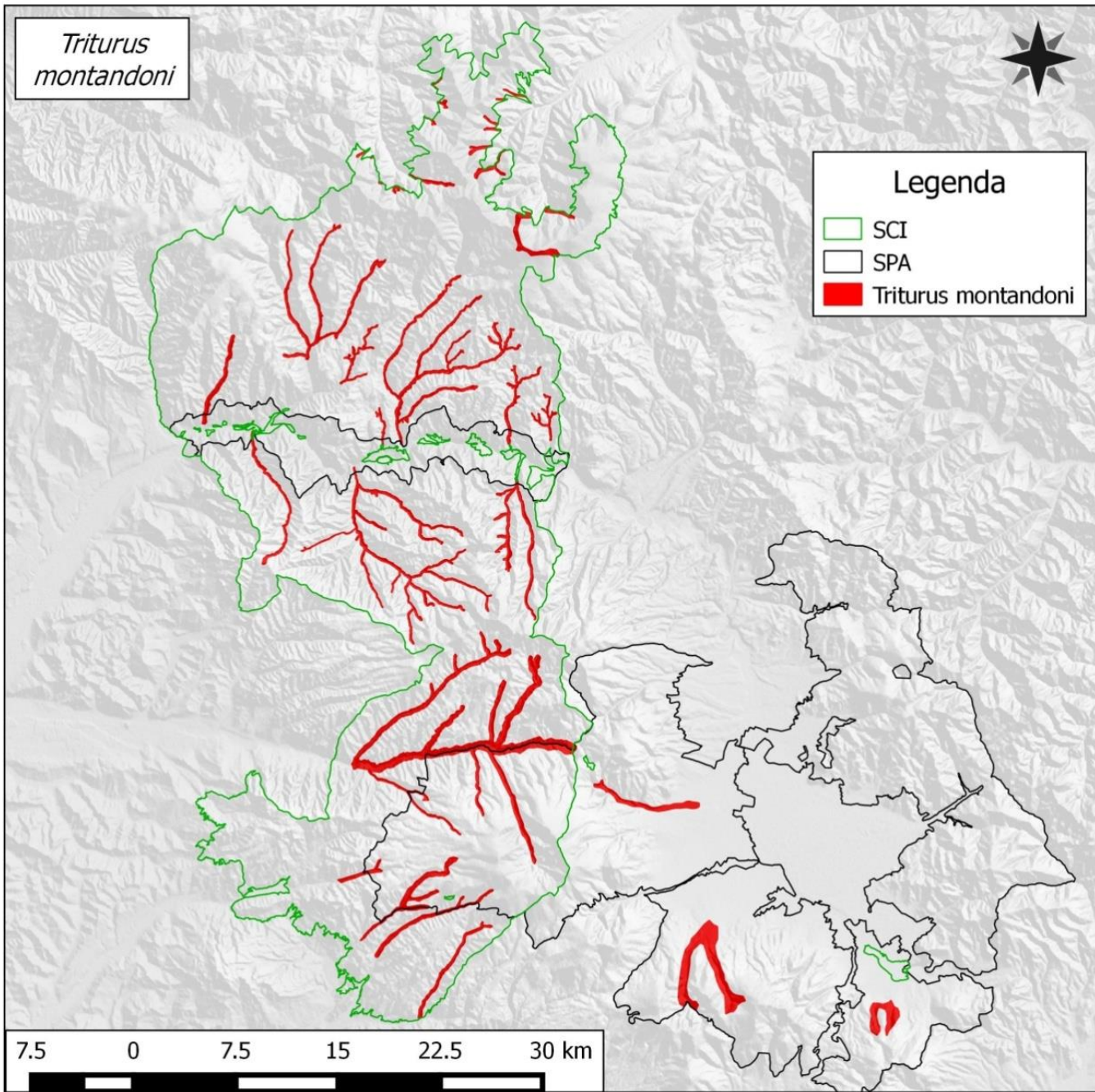
Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiții pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Habitat acvatic	Specia are nevoie de ape stătătoare sau lin curgătoare pentru reproducere și dezvoltarea larvelor	Număr bazine hidrografice corespunzătoare	1- Zebrac	13	Caracteristicile bazinelor hidrografice corespunzătoare sunt date de indicatorii următori
		Număr corpuri de apă per km ²	un singur bazin hidrografic din cele 13 analizate are mai mult de un corp de apă/km parcurs - Zebrac	Minim 1 corp de apă per km ²	
		Panta secțiunii longitudinale a albiei	Maxim 5°	Maxim 5°	

		Adancimea apei	Intre 10 și 30 cm	Intre 10 și 30 cm	
		expoziția	S, E, V	S, E, V	
		Gradul de umbrire	Max 40%	Max 40%	
	În cazul apelor stătătoare de mari dimensiuni specia are nevoie de zone cu adâncime mică sub 50 cm pentru reproducere și dezvoltarea larvelor	Procentajul zonei de mică adâncime relatat la dimensiunea corpului de apă	Favorabila	Peste 25-50% din dimensiunea corpului de apă - de preferat peste 1 ha	Marea majoritate a corpurilor de apa aflate in bazinele hidrografice studiate sunt de dimensiuni reduse, marea lor majoritate avand intre 1-10 mp și adancimi sub 0,5 m
	Specia are nevoie de ape temporare cu vegetație pentru reproducere	Procentajul vegetației	Favorabil	Peste 25% din mărimea corpului de apă - de preferat peste 1 ha	Procentajul de luciu de apa acoperit de vegetatie este intre 40 si 60%
	Specia are nevoie de corpuri de apă fără pești	Prezența/absența ihtiofaunei	absență	absență	Nu au fost observati pești in bălțile existente
Habitat terestre	Bălțile se găsesc în luncile râurilor în pădure sau în imediata	Distanța față de pădure	Sub 5m	Sub 5m	

	apropiere a acesteia				
--	----------------------	--	--	--	--

Măsuri de management:

- Ocolirea bălților de la marginea drumurilor de către utilajele cu care se fac exploatări forestiere.
- Întreținerea permanentă a drumurilor auto-forestiere pentru evitarea creerii de habitate capcană
- La amenajarea șanțurilor pe văile bazinelor hidrografice cu populații de *Triturus montandoni* să se ocolească acele porțiuni de șanț unde există acumulată apă - bălți.
- Degradarea zonelor umede, desecari, drenari sau acoperirea ochiurilor de apă;
- Depozitarea rumegusului sau a resturilor de exploatare in zone umede;
- Bararea cursurilor de apă;
- Astuparea podurilor/podetelor cu material levigat sau cu resturi de vegetatie;
-

FIȘA SPECIEI
Eudontomyzon danfordi

1. Denumire științifică: *Eudontomyzon danfordi*

2. Denumiri populare: Română: chișcar, Maghiară: erdélyi ingola, Engleză: Carpathian lamprey

3. Cerințe critice față de habitat

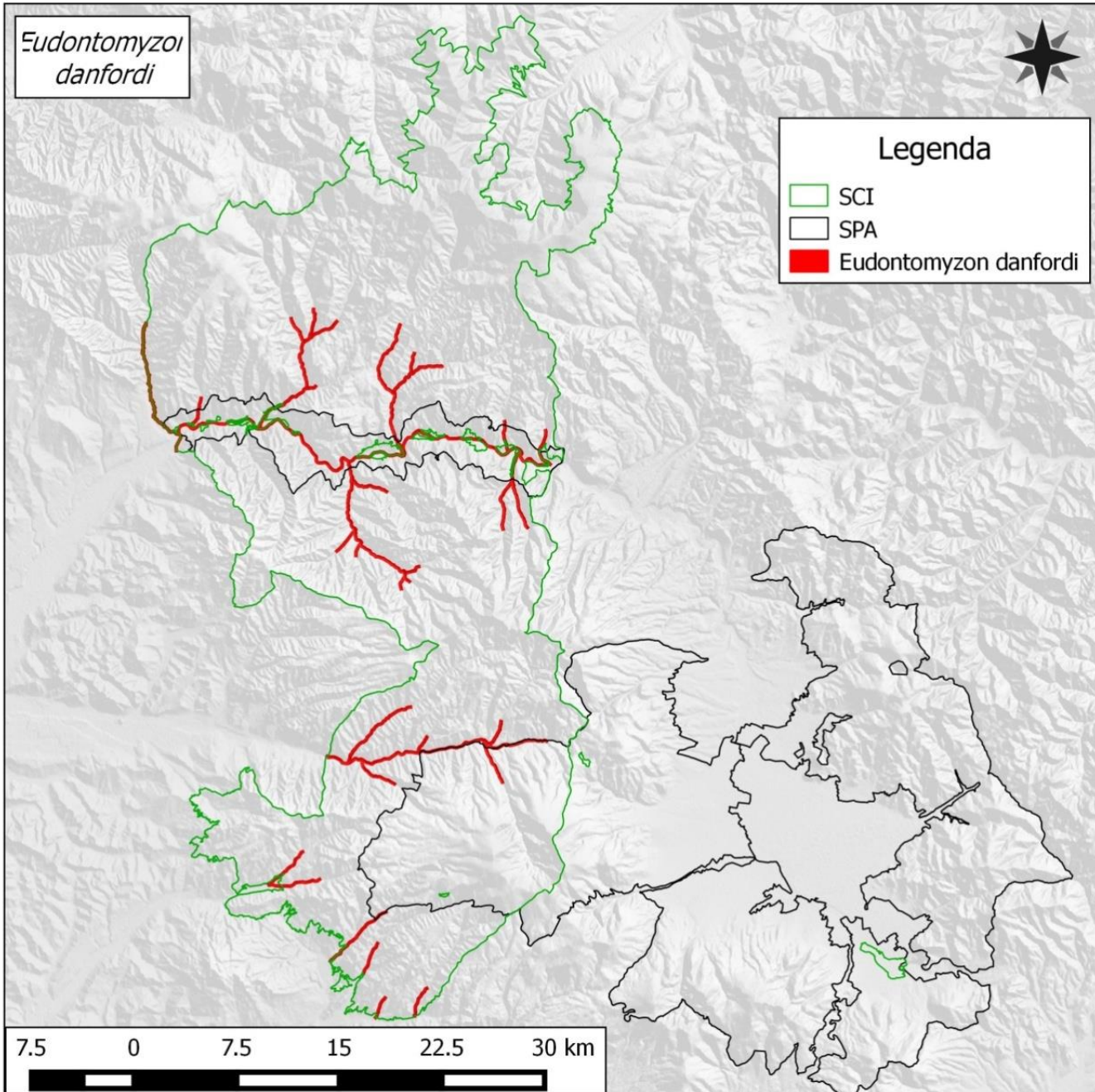
Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Râuri/pârâuri de munte neîntrerupte	Specia are nevoie de râuri/pârâuri nefragmentate, foarte curate. Pentru dezvoltarea larvelor este necesară prezența unor zone mârloase - aceste zone trebuie să fie însă foarte reduse, sub 5%, de cele mai multe ori	Concentrația de oxigen	De determinat la prima monitorizare	9-12 mg/l	Menționăm că punerea în funcțiune a barajului de la Răstolița va afecta foarte grav populația acestei specii din râul Răstolița. În cazul în care o parte din debitul râului Ilva va fi deviat în acest baraj, va fi afectată și populația din Ilva. Specia a dispărut din mai

sub 1%.				multe râuri/pârâuri unde era prezent în trecut.
	Prezența și abundența porțiunilor cu substrat mârlos	Peste 5%.	Sub 5%, de cele mai multe ori sub 1%	Lucrârile forestiere influențează turbiditatea și proporția substratului mârlos.
Specia are nevoie de un grad de umbrire al luciului de apâ destul de ridicat.	% lungime de mal acoperit cu vegetația arboricolâ - salcie, arin, fag, molid et cetera.	În unele zone vegetația arboricolâ de pe mal lipsește.	Peste 80%	Pe ambele maluri

4. Mârsurile de management:

- Interzicerea tâierii arborilor de pe malul râurilor/pârâurilor.
- Interzicerea amplasârrii oricârrei noi captâri pe aceste râuri.
- În acele zone în care existâ captâri de apâ, inclusiv microhidrocentralele existente - Iod, Fâncel etcetera, trebuie asigurat debitul de apâ prevâzut în procedura de avizare.

- Interzicerea exploatărilor de agregate în albia minoră..
- Reamplasarea pietrelor mari în albiile minore ale râurilor/pârâurilor în acele zone în care acestea au fost scoase/extrase - în cazul lucrărilor hidrotehnice.
- În cazul în care se exploatează sau se prelucrează agregate minerale din zonele învecinate râurilor/pârâurilor, este necesară decantarea apei folosite la spălarea acestora înainte ca aceasta să reentre în râu/pârâu.
- Colectarea masei lemnoase nu se va face pe sol îmbibat cu apă.
- Construcțiile civile și industriale se vor construi în afara zonelor inundabile ale râurilor. Pot fi avizate astfel de construcții, unde inundabilitatea este mai mică de Q1% - se preconizează că terenul va fi inundat odată la 100 de ani.
- Echiparea construcțiilor de orice fel, neconectate la rețeaua de colectare și epurare a apelor menajere, cu fose septice pentru colectarea apelor menajere.
- Se va interzice orice fel de lucrare în albiile minore ale râurilor – recalibrări, reprofilări - , cu excepția celor de restaurare ecologică - de exemplu cele de înlăturare a pragurilor existente. Aceste lucrări trebuie interzise atât în interiorul cât și în imediata vecinătate a ariei protejate - 20km amonte și aval pe râurile Mureș și Gurghiu.
- Interzicerea depozitării de deșeuri în habitatul speciei.
- Interzicerea amplasării de microhidrocentrale în habitatul speciei.
- Interzicerea pescuitului în lacul Borzia.
- Pentru prevenirea răspândirii speciei *Salvelinus fontinalis* ieșirile de la păstrăvăriile existente trebuie echipate corespunzător astfel încât să se împiedice ieșirea și pătrunderea în apele de munte a icrelor, puietului și adulților de *Salvelinus fontinalis*.
- tehnicile de exploatare a masei lemnoase vor fi aplicate astfel încât sa fie asigurată integralitatea ecosistemelor acvatice;
- Traversarea pâraielor cu bușteni se va face obligatoriu pe podețe de lemn, iar platformele primare și organizările de șantier vor fi amplasate la o distanță de minim 50 m de albia minoră a pâraielor.

FIȘA SPECIEI

Hucho hucho

1. Denumire științifică: *Hucho hucho*

2. Denumiri populare: Română: lostriță, Maghiară: dunai galóca, Engleză: Huchen

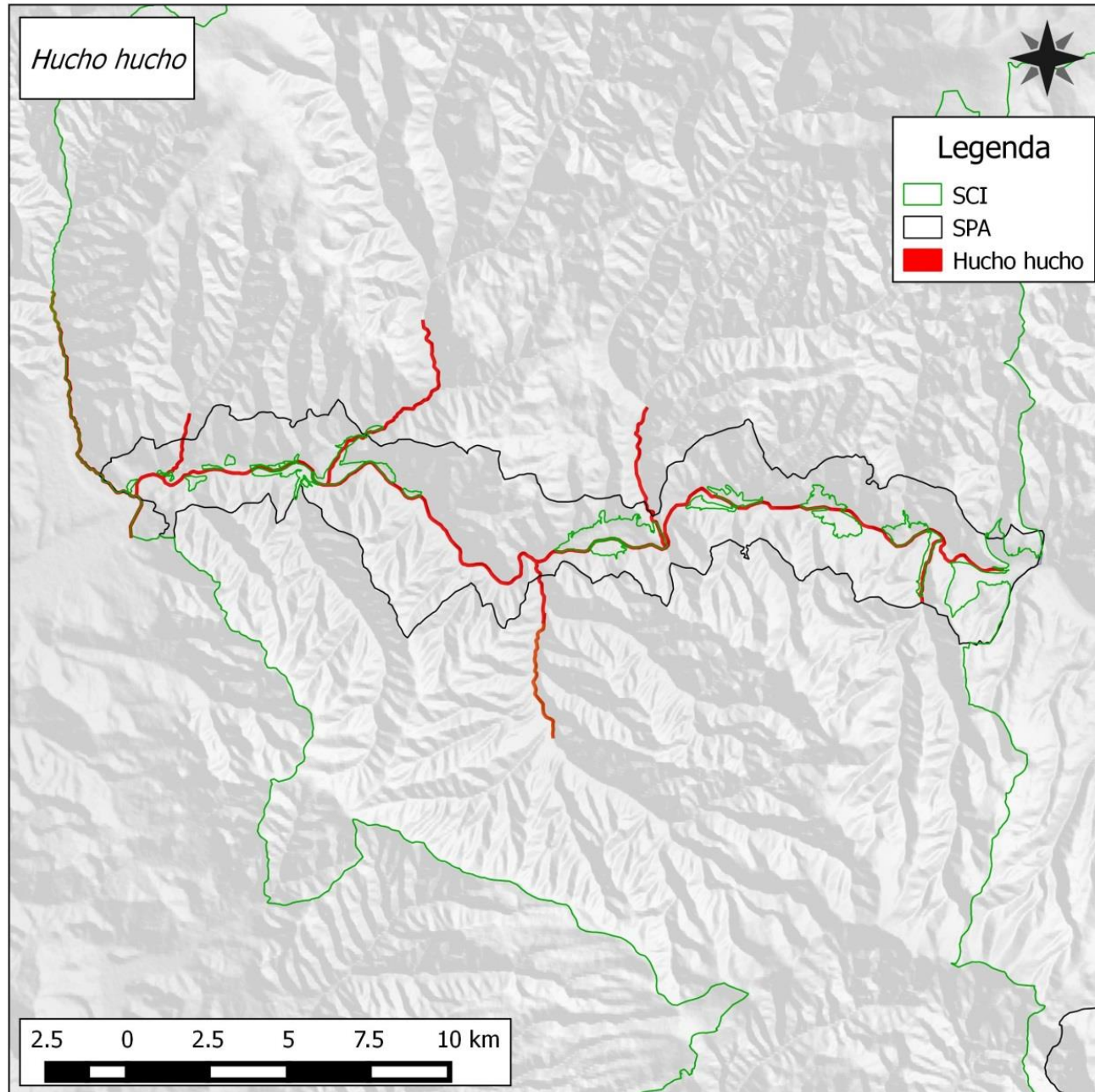
3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Râuri mari de munte	Specia are nevoie de râuri neîntrerupte cu un debit considerabil și cu ape foarte curate.	concentrația de oxigen dizolvat	De determinat la prima monitorizare	peste 6 mg/l.	Se determina ca medie anuală În unele zone este sub 6 mg/l
		nivelul pH-ului	De determinat la prima monitorizare	între 6-9.	Se determina ca medie anuală
		Cantitate suspensii în apă	peste 25 mg/l.	sub 25 mg/l	Se determina ca medie anuală

4. Măsuri de management:

- Interzicerea tăierii arborilor de pe malul râurilor/pârâurilor.
- Interzicerea amplasării oricărei noi captări pe aceste râuri.
- În acele zone în care există captări de apă, inclusiv microhidrocentralele existente - Iod, Fâncel etcetera, trebuie asigurat debitul de apă prevăzut în procedura de avizare.

- Interzicerea exploatărilor de agregate în albia minoră.
- Traversarea pâraielor cu bușteni se va face obligatoriu pe podețe de lemn, iar platformele primare și organizările de șantier vor fi amplasate la o distanță de minim 50 m de albia minoră a pâraielor.
- Reamplasarea pietrelor mari în albiile minore ale râurilor/pârâurilor în acele zone în care acestea au fost scoase/extrase - în cazul lucrărilor hidrotehnice.
- În cazul în care se exploatează sau se prelucrează agregate minerale din zonele învecinate râurilor/pârâurilor, este necesară decantarea apei folosite la spălarea acestora înainte ca aceasta să reintre în râu/pârâu.
- Colectarea masei lemnoase nu se va face pe sol îmbibat cu apă.
- Construcțiile civile și industriale se vor construi în afara zonelor inundabile ale râurilor. Pot fi avizate astfel de construcții, unde inundabilitatea este mai mică de Q1% - se preconizează că terenul va fi inundat odată la 100 de ani.
- Echiparea construcțiilor de orice fel, neconectate la rețeaua de colectare și epurare a apelor menajere, cu fose septice pentru colectarea apelor menajere.
- Se va interzice orice fel de lucrare în albiile minore ale râurilor – recalibrări, reprofilări - , cu excepția celor de restaurare ecologică - de exemplu cele de înlăturare a pragurilor existente. Aceste lucrări trebuie interzise atât în interiorul cât și în imediata vecinătate a ariei protejate - 20km amonte și aval pe râurile Mureș și Gurghiu.
- Interzicerea depozitării de deșeuri în habitatul speciei.
- Spălatul și scăldatul animalelor domestice după aplicarea tratamentelor veterinare nu se va face în habitatul speciei.
- Interzicerea amplasării de microhidrocentrale în habitatul speciei. Interzicerea pescuitului în lacul Borzia.
- În perioada de reproducere a lostriței - aprilie-mai, se va interzice pescuitul pe valea Răstolița.
- Pentru prevenirea răspândirii speciei *Salvelinus fontinalis* ieșirile de la păstrăvăriile existente trebuie echipate corespunzător astfel încât să se împiedice ieșirea și pătrunderea în apele de munte a icrelor, puietului și adulților de *Salvelinus fontinalis*.

FIȘA SPECIEI

Barbus – meridionalis- petenyi

Denumire științifică: *Barbus – meridionalis- petenyi*

1. Denumiri populare: Română: mreană vânătă, Maghiară: Petényi márna, Engleză: Petényi's barbel

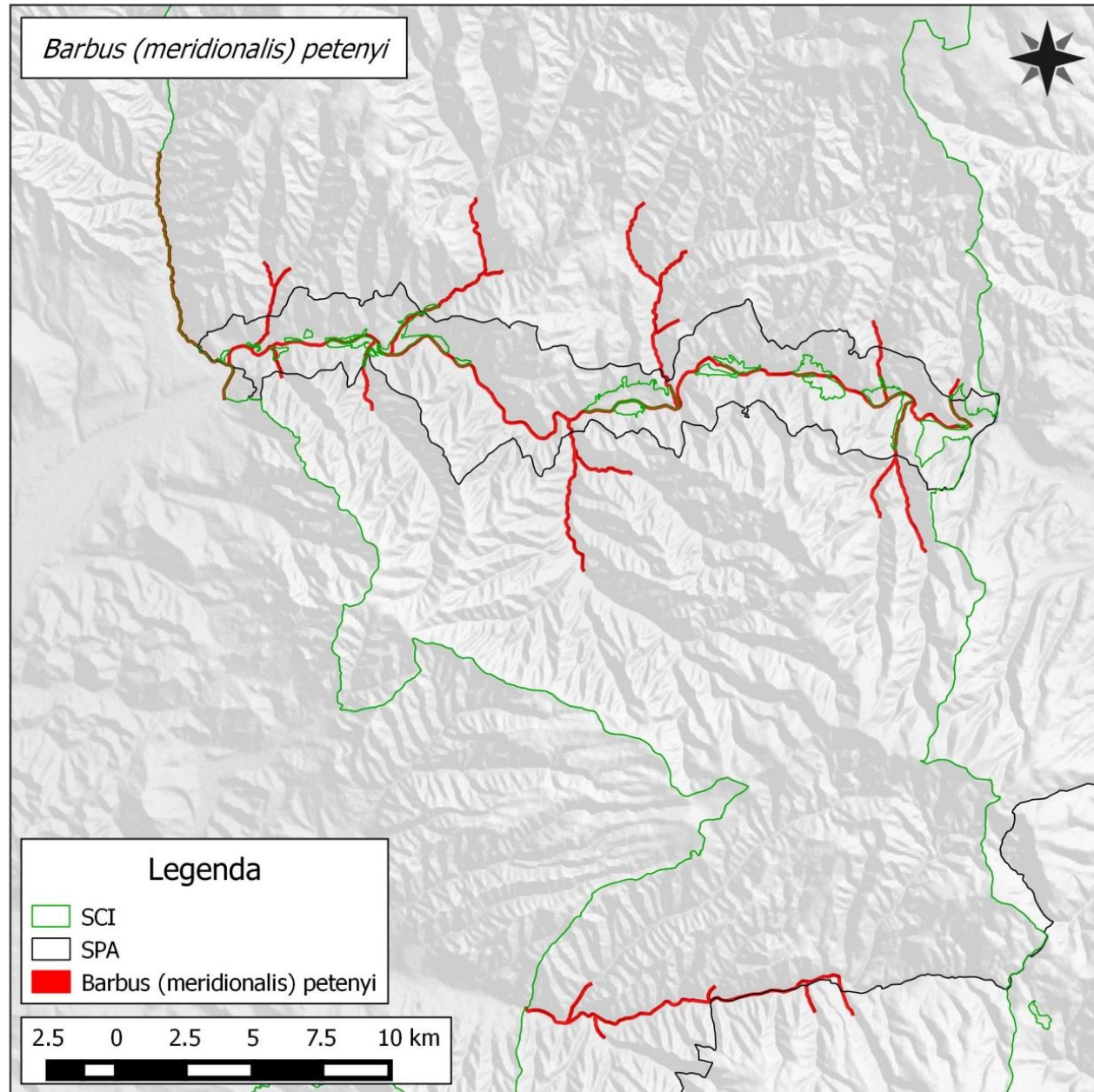
2. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Râuri/pârâuri de munte și de deal	Specia are nevoie de râuri/pârâuri neîntrerupte rezezi cu substrat pietros.	Proporția substratului pietros	De determinat cu ocazia primei monitorizări.	Peste 70% substrat pietros	

3. Măsuri de management:

- Interzicerea amplasării oricărei noi captări pe aceste râuri.
- În acele zone în care există captări de apă, inclusiv microhidrocentralele existente - Iod, Fâncel etcetera, trebuie asigurat debitul de apă prevăzut în procedura de avizare.
- Interzicerea exploatărilor de agregate în albia minoră..

- Reamplasarea pietrelor mari în albiile minore ale râurilor/pârâurilor în acele zone în care acestea au fost scoase/extrase - în cazul lucrărilor hidrotehnice.
- În cazul în care se exploatează sau se prelucrează agregate minerale din zonele învecinate râurilor/pârâurilor, este necesară decantarea apei folosite la spălarea acestora înainte ca aceasta să reintre în râu/pârâu.
- Colectarea masei lemnoase nu se va face pe sol îmbibat cu apă.
- Se va interzice orice fel de lucrare în albiile minore ale râurilor – recalibrări, reprofilări - , cu excepția celor de restaurare ecologică - de exemplu cele de înlăturare a pragurilor existente. Aceste lucrări trebuie interzise atât în interiorul cât și în imediata vecinătate a ariei protejate - 20km amonte și aval pe râurile Mureș și Gurghiu.
- Interzicerea depozitării de deșeuri în habitatul speciei.
- Spălatul și scăldatul animalelor domestice după aplicarea tratamentelor veterinare nu se va face în habitatul speciei.
- Interzicerea amplasării de microhidrocentrale în habitatul speciei.
- Pentru prevenirea răspândirii speciei *Salvelinus fontinalis* ieșirile de la păstrăvăriile existente trebuie echipate corespunzător astfel încât să se împiedice ieșirea și pătrunderea în apele de munte a icrelor, puietului și adulților de *Salvelinus fontinalis*.
- tehnicile de exploatare a masei lemnoase vor fi aplicate astfel încât sa fie asigurată integralitatea ecosistemelor acvatice;
- Traversarea pâraielor cu bușteni se va face obligatoriu pe podețe de lemn, iar platformele primare și organizările de șantier vor fi amplasate la o distanță de minim 50 m de albia minoră a pâraielor.
-

FIȘA SPECIEI

Romanogobio – Gobio - uranoscopus

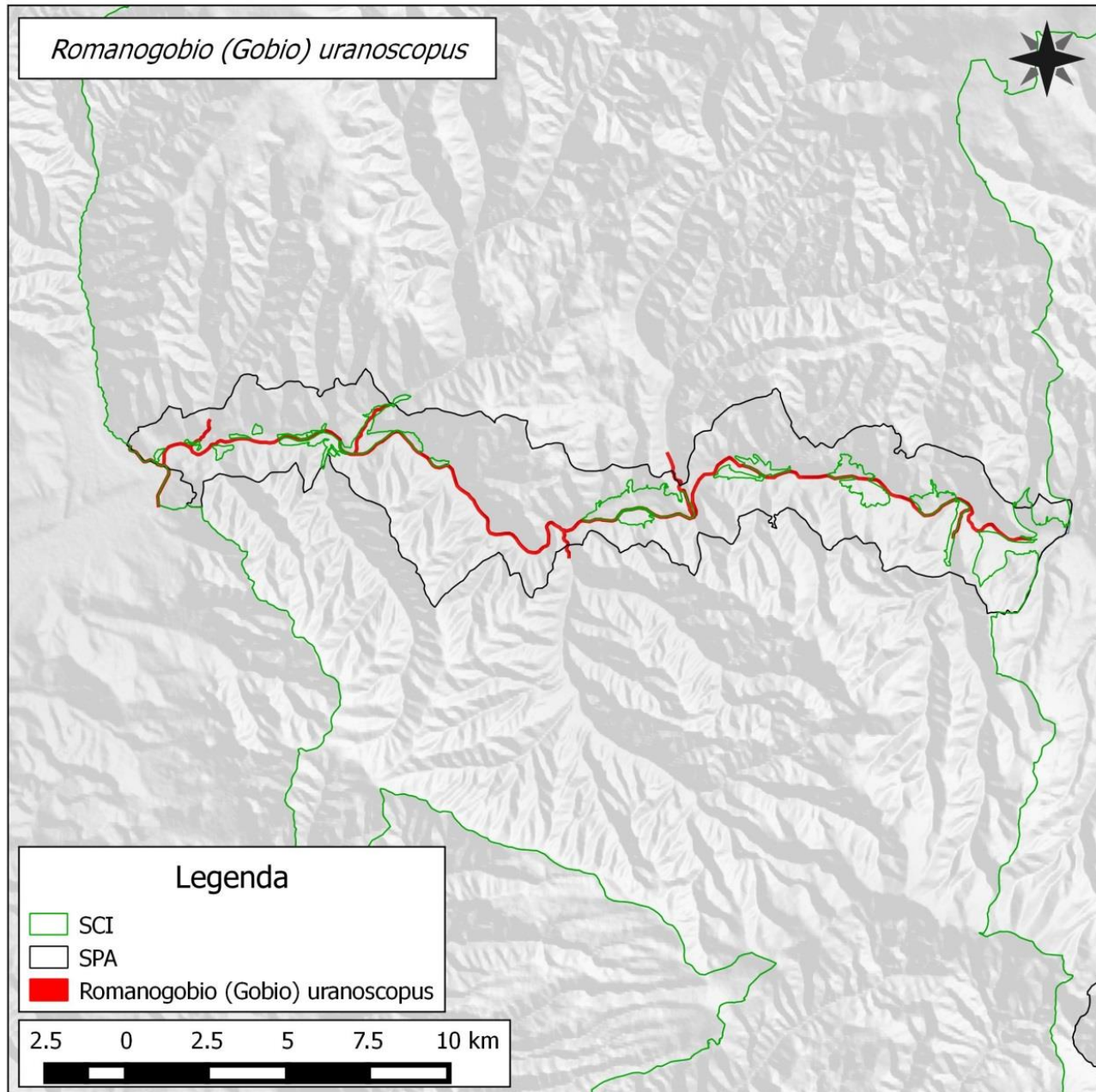
1. **Denumire științifică:** *Romanogobio -Gobio- uranoscopus*
2. **Denumiri populare:** Română: porcușor de vad, Maghiară: felpillantó külló, Engleză: Stone gudgeon
3. **Cerințe critice față de habitat**

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Râuri de munte și de deal.	Specia are nevoie de râuri neîntrerupte cu un debit însemnat. Preferă repezișurile unde apa are o viteză de 70-115 cm/s iar fundul e bolovănos.	Viteza apei unde substratul este bolovănos	70-115 cm/s.	70-115 cm/s	

4. Măsuri de management:

- Interzicerea amplasării oricărei noi captări pe aceste râuri.

- În acele zone în care există captări de apă, inclusiv microhidrocentralele existente - Iod, Fâncel etcetera, trebuie asigurat debitul de apă prevăzut în procedura de avizare.
- Interzicerea exploatărilor de agregate în albia minoră..
- În cazul în care se exploatează sau se prelucrează agregate minerale din zonele învecinate râurilor/pârâurilor, este necesară decantarea apei folosite la spălarea acestora înainte ca aceasta să reentre în râu/pârâu.
- Se va interzice orice fel de lucrare în albiile minore ale râurilor – recalibrări, reprofilări - , cu excepția celor de restaurare ecologică - de exemplu cele de înlăturare a pragurilor existente. Aceste lucrări trebuie interzise atât în interiorul cât și în imediata vecinătate a ariei protejate - 20km amonte și aval pe râurile Mureș și Gurghiu.
- Interzicerea depozitării de deșeuri în habitatul speciei.
- Spălatul și scăldatul animalelor domestice după aplicarea tratamentelor veterinare nu se va face în habitatul speciei.
- Interzicerea amplasării de microhidrocentrale în habitatul speciei.
- Pentru prevenirea răspândirii speciei *Salvelinus fontinalis* ieșirile de la păstrăvăriile existente trebuie echipate corespunzător astfel încât să se împiedice ieșirea și pătrunderea în apele de munte a icrelor, puietului și adulților de *Salvelinus fontinalis*.
- tehnicile de exploatare a masei lemnoase vor fi aplicate astfel încât sa fie asigurată integralitatea ecosistemelor acvatice;
- Traversarea pâraielor cu bușteni se va face obligatoriu pe podețe de lemn, iar platformele primare și organizările de șantier vor fi amplasate la o distanță de minim 50 m de albia minoră a pâraielor.
-

FIȘA SPECIEI

Sabanejewia –aurata- balcanica

1. Denumire științifică: *Sabanejewia –aurata- balcanica*

2. Denumiri populare: Română: câră, Maghiară:kófúró csík, Engleză: Balkan golden loach

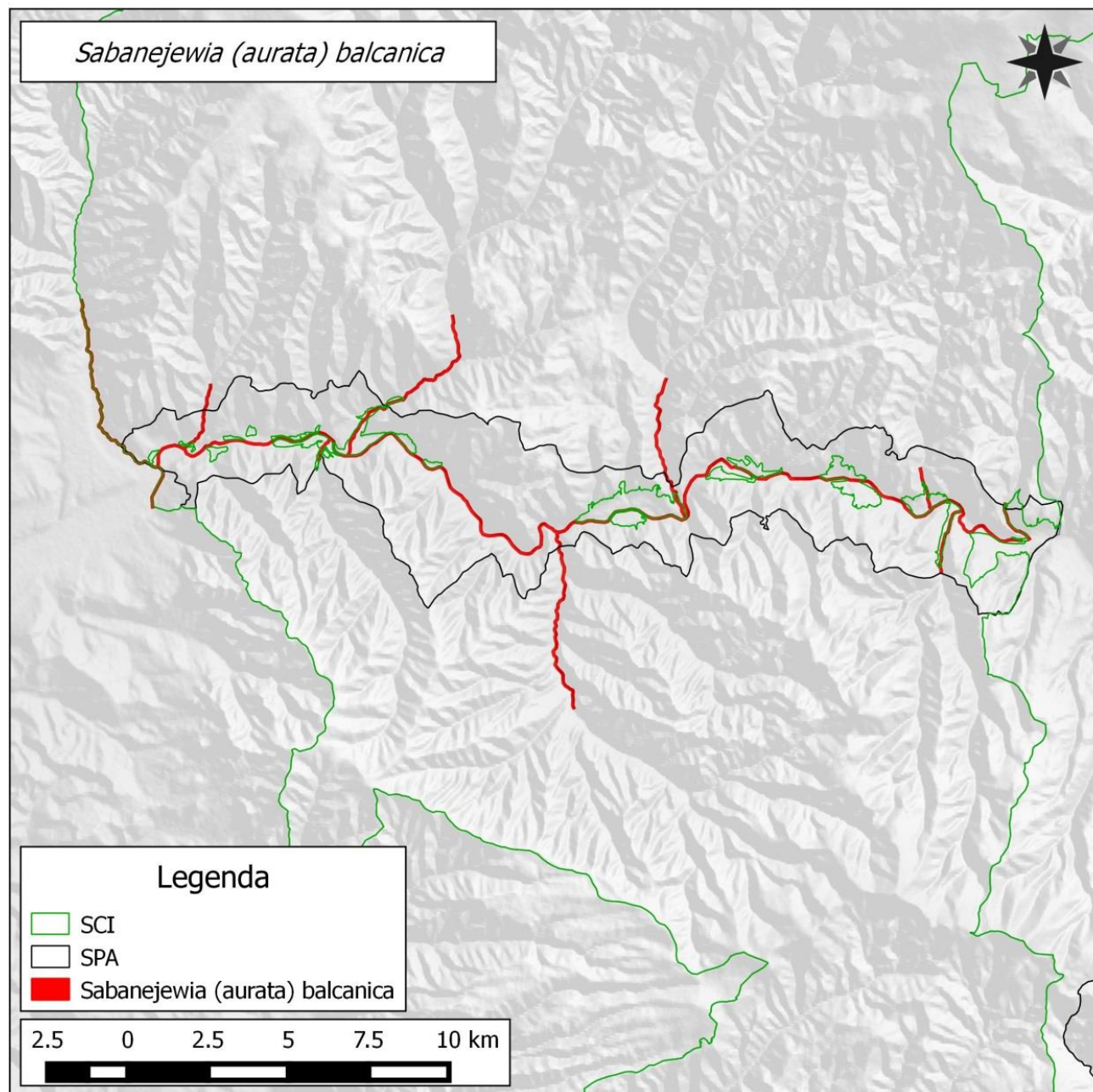
3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Râuri/pârâuri de munte și de deal.	Specia preferă substratul de prundiș amestecat cu nisip. Habitatele trebuie să fie neîntrerupte - să nu fie fragmentate.	Proporția substratului de prundiș amestecat cu nisip	minim 70%	Minim 70% din substrat.	

4. Măsuri de management:

- Interzicerea amplasării oricărei noi captări pe aceste râuri.
- În acele zone în care există captări de apă, inclusiv microhidrocentralele existente - Iod, Fâncel etcetera, trebuie asigurat debitul de apă prevăzut în procedura de avizare.

- Interzicerea exploatărilor de agregate în albia minoră..
- În cazul în care se exploatează sau se prelucrează agregate minerale din zonele învecinate râurilor/pârâurilor, este necesară decantarea apei folosite la spălarea acestora înainte ca aceasta să reintre în râu/pârâu.
- Colectarea masei lemnoase nu se va face pe sol îmbibat cu apă.
- Se va interzice orice fel de lucrare în albiile minore ale râurilor – recalibrări, reprofilări - , cu excepția celor de restaurare ecologică - de exemplu cele de înlăturare a pragurilor existente. Aceste lucrări trebuie interzise atât în interiorul cât și în imediata vecinătate a ariei protejate - 20km amonte și aval pe râurile Mureș și Gurghiu.
- Interzicerea depozitării de deșeuri în habitatul speciei.
- Interzicerea amplasării de microhidrocentrale în habitatul speciei.
- Pentru prevenirea răspândirii speciei *Salvelinus fontinalis* ieșirile de la păstrăvăriile existente trebuie echipate corespunzător astfel încât să se împiedice ieșirea și pătrunderea în apele de munte a icrelor, puietului și adulților de *Salvelinus fontinalis*.
- tehnicile de exploatare a masei lemnoase vor fi aplicate astfel încât sa fie asigurată integralitatea ecosistemelor acvatice;
- Traversarea pâraielor cu bușteni se va face obligatoriu pe podețe de lemn, iar platformele primare și organizările de șantier vor fi amplasate la o distanță de minim 50 m de albia minoră a pâraielor.

FIȘA SPECIEI

Cottus gobio

1. Denumire științifică: *Cottus gobio*

2. Denumiri populare: Română: zglăvoacă, Maghiară: botos kölönte, Engleză: Bullhead

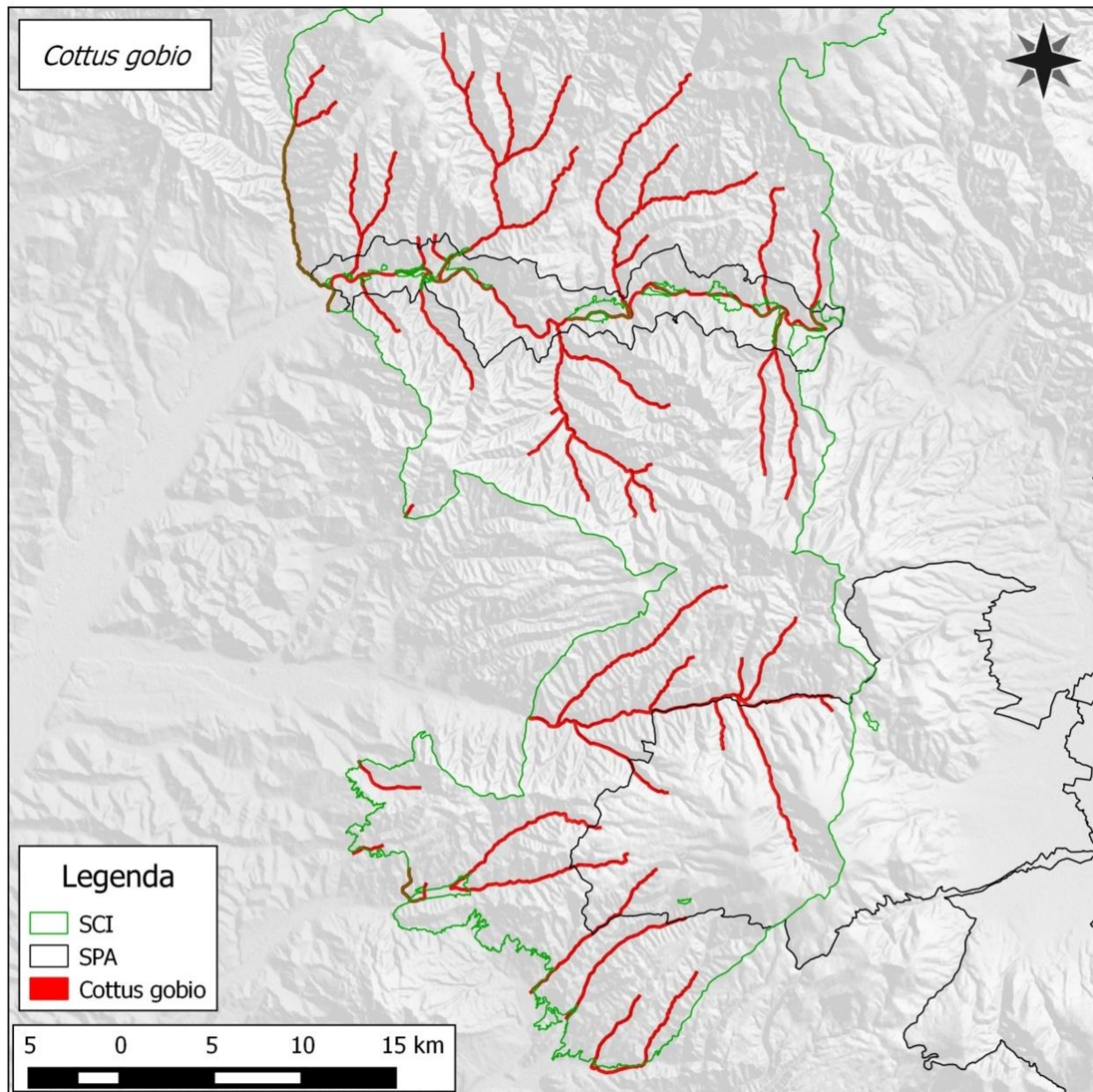
3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Râuri/pârâuri de munte	Specia are nevoie de râuri/pârâuri de munte nefragmentate și curate.	Concentrația de oxigen dizolvat în apă	De determinat cu ocazia primei monitorizări	9-12 mg/l	
	Specia are nevoie de un grad de umbrire al luciului de apă destul de ridicat.	% lungime de mal acoperit cu vegetația arboricolă - salcie, arin, fag, molid et cetera.	În unele zone vegetația arboricolă de pe mal lipsește	peste 80%.	În unele zone vegetația arboricolă de pe mal lipsește

4. Măsuri de management:

- Interzicerea tăierii arborilor de pe malul râurilor/pârâurilor.
- Interzicerea amplasării oricărei noi captări pe aceste râuri.
- În acele zone în care există captări de apă, inclusiv microhidrocentralele existente - Iod, Fâncel etcetera, trebuie asigurat debitul de apă prevăzut în procedura de avizare.
- Interzicerea exploatărilor de agregate în albia minoră..
- Reamplasarea pietrelor mari în albiile minore ale râurilor/pârâurilor în acele zone în care acestea au fost scoase/extrase - în cazul lucrărilor hidrotehnice.
- În cazul în care se exploatează sau se prelucrează agregate minerale din zonele învecinate râurilor/pârâurilor, este necesară decantarea apei folosite la spălarea acestora înainte ca aceasta să reintre în râu/pârâu.
- Colectarea masei lemnoase nu se va face pe sol îmbibat cu apă.
- Construcțiile civile și industriale se vor construi în afara zonelor inundabile ale râurilor. Pot fi avizate astfel de construcții, unde inundabilitatea este mai mică de Q1% - se preconizează că terenul va fi inundat odată la 100 de ani.
- Echiparea construcțiilor de orice fel, neconectate la rețeaua de colectare și epurare a apelor menajere, cu fose septice pentru colectarea apelor menajere.
- Se va interzice orice fel de lucrare în albiile minore ale râurilor – recalibrări, reprofilări - , cu excepția celor de restaurare ecologică - de exemplu cele de înlăturare a pragurilor existente. Aceste lucrări trebuie interzise atât în interiorul cât și în imediata vecinătate a ariei protejate - 20km amonte și aval pe râurile Mureș și Gurghiu.
- Interzicerea depozitării de deșeuri în habitatul speciei.

- Interzicerea amplasării de microhidrocentrale în habitatul speciei.
- Interzicerea pescuitului în lacul Borzia.
- Pentru prevenirea răspândirii speciei *Salvelinus fontinalis* ieșirile de la păstrăvăriile existente trebuie echipate corespunzător astfel încât să se împiedice ieșirea și pătrunderea în apele de munte a icrelor, puietului și adulților de *Salvelinus fontinalis*.
- tehnicile de exploatare a masei lemnoase vor fi aplicate astfel încât să fie asigurată integralitatea ecosistemelor acvatice;
- Traversarea pâraielor cu bușteni se va face obligatoriu pe podețe de lemn, iar platformele primare și organizările de șantier vor fi amplasate la o distanță de minim 50 m de albia minoră a pâraielor.

FIȘA SPECIEI

Callimorpha quadripunctaria

1. Denumire științifică: *Callimorpha quadripunctaria*

2. Denumiri populare:

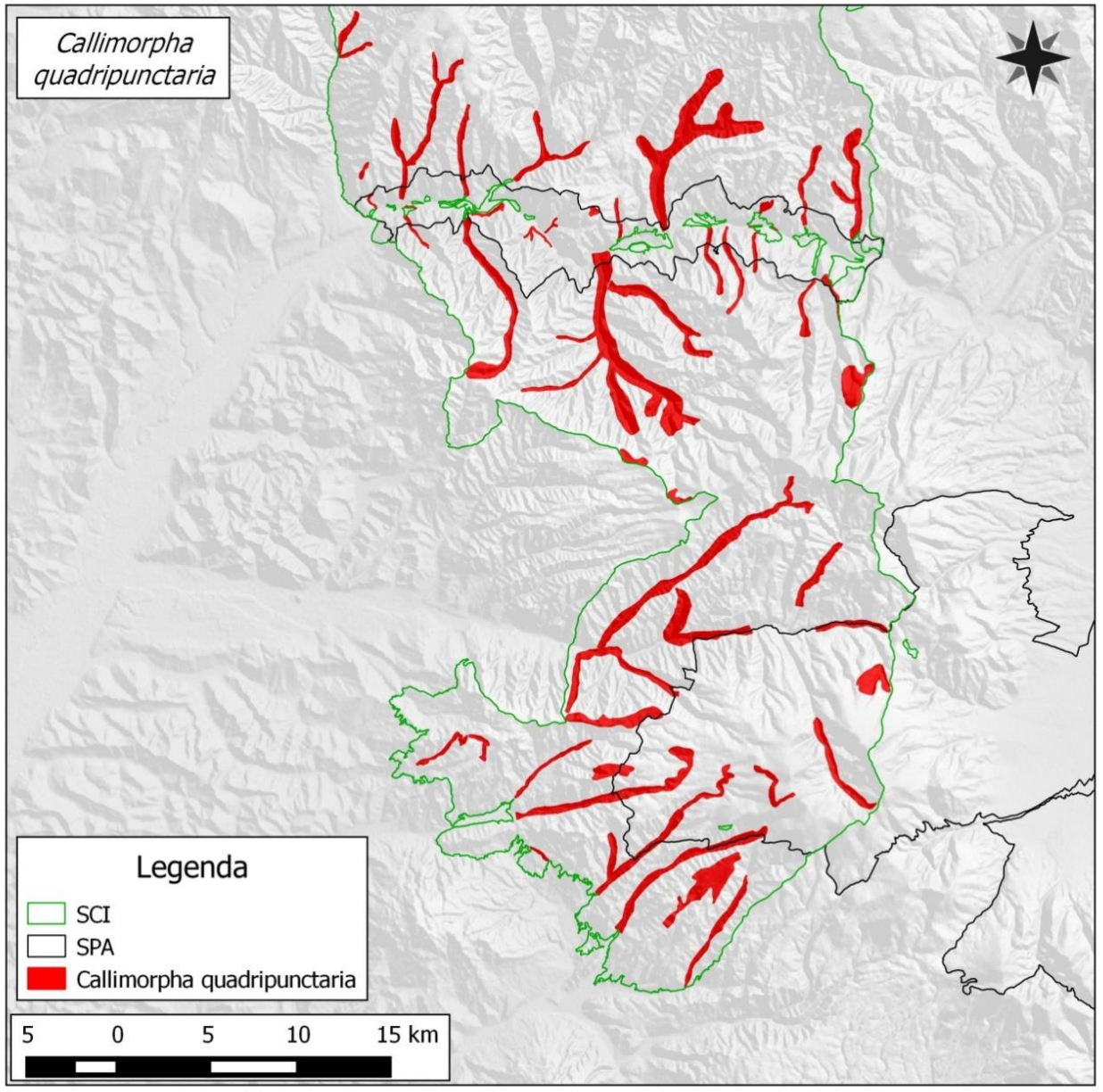
3. Cerințe critice față de habitat

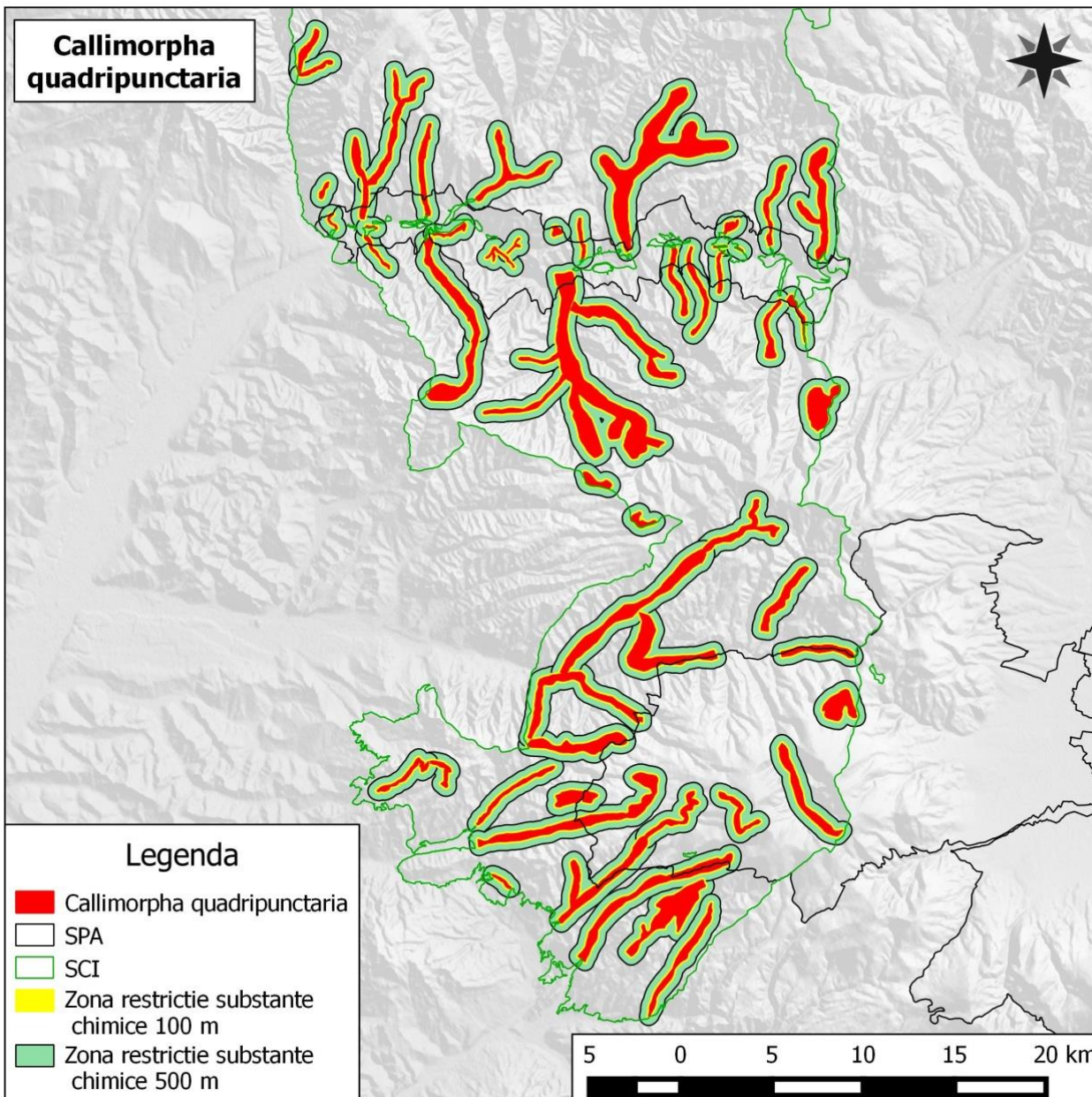
Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Habitat ripariene din etajul foioaselor	Vegetație ierboasă înaltă, expusă la lumină. Se hrănește cu specii ierboase - <i>Telekia speciosa</i> , et cetera. Ponta se depune în aug-sept pe vegetație.	Suprafață habitate ripariene cu cerințe îndeplinite, necesară pentru efectivele din Formularul Standard	94 ha	94 ha	
		Prezența speciilor caracteristice	prezență	prezență	Specii caracteristice: <i>Telekia speciosa</i> , <i>Origanum vulgare</i> , <i>Eupatorium cannabinum</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Lamium sp.</i> , <i>Salix caprea</i> , <i>Sambucus ebulus</i> ,

					<i>Stachuis officinalis,</i> <i>Cirsium arvense,</i> <i>Senecio fuchsia,</i> <i>Onobrichis</i> <i>viciifolia, Menth sp..</i>
		Suprafața minimă a elementului de habitat	Minim 30 mp	Minim 30 mp	Elementul de habitat reprezintă suprafața compactă de teren ocupată cu vegetație caracteristică
		Gradul de utilizare a substanțelor chimice in zona de protecție a habitatului	Necunoscut	0	Zona de protecție: 500m in perioada iul-aug si 100 m in perioada sept-iun.
		Gradul de umbrire al habitatului	Sub 30%	Sub 30 %	

Măsuri:

- Interzicerea utilizării substanțelor chimice în zona de protecție a habitatului: 500m in perioada iul-aug si 100 m in perioada sept-iun în arealul optim al speciei – vezi harta anexată
- Interzicerea împăduririi suprafețelor aferente acestui tip de habitat în arealul optim al speciei.
- Depozitarea agregatelor minerale, masei lemnoase sau alte asemenea în afara arealului speciei

FIȘA SPECIEI
Carabus hampei

1. Denumire științifică: *Carabus hampei*

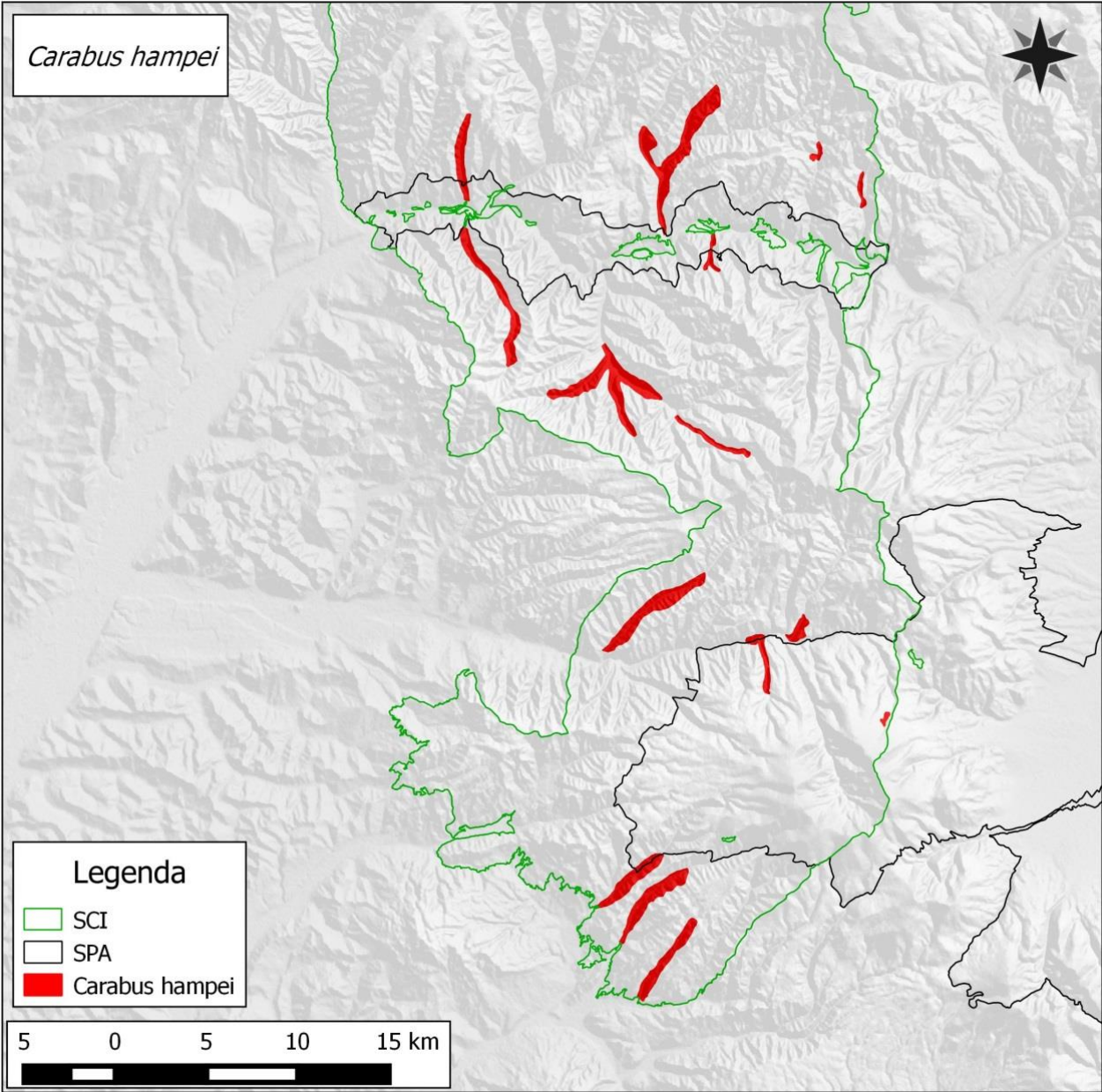
2. Denumiri populare:

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Habitat forestiere din etajul foioaselor	Lizieră bogată în vegetație ierboasă înaltă și grad ridicat de umiditate	Suprafață habitate forestiere cu cerințe îndeplinite, necesară pentru efectivele din formularul standard			
		Tipul vegetației ierboase	Faneată sau neutilizată	Faneată sau neutilizată	
		Prezența speciilor de Helihidae - melci	prezență	prezență	

Măsuri:

- Nu sunt măsuri speciale

FIȘA SPECIEI
Cucujus cinnaberinus

1. Denumire științifică: *Cucujus cinnaberinus*

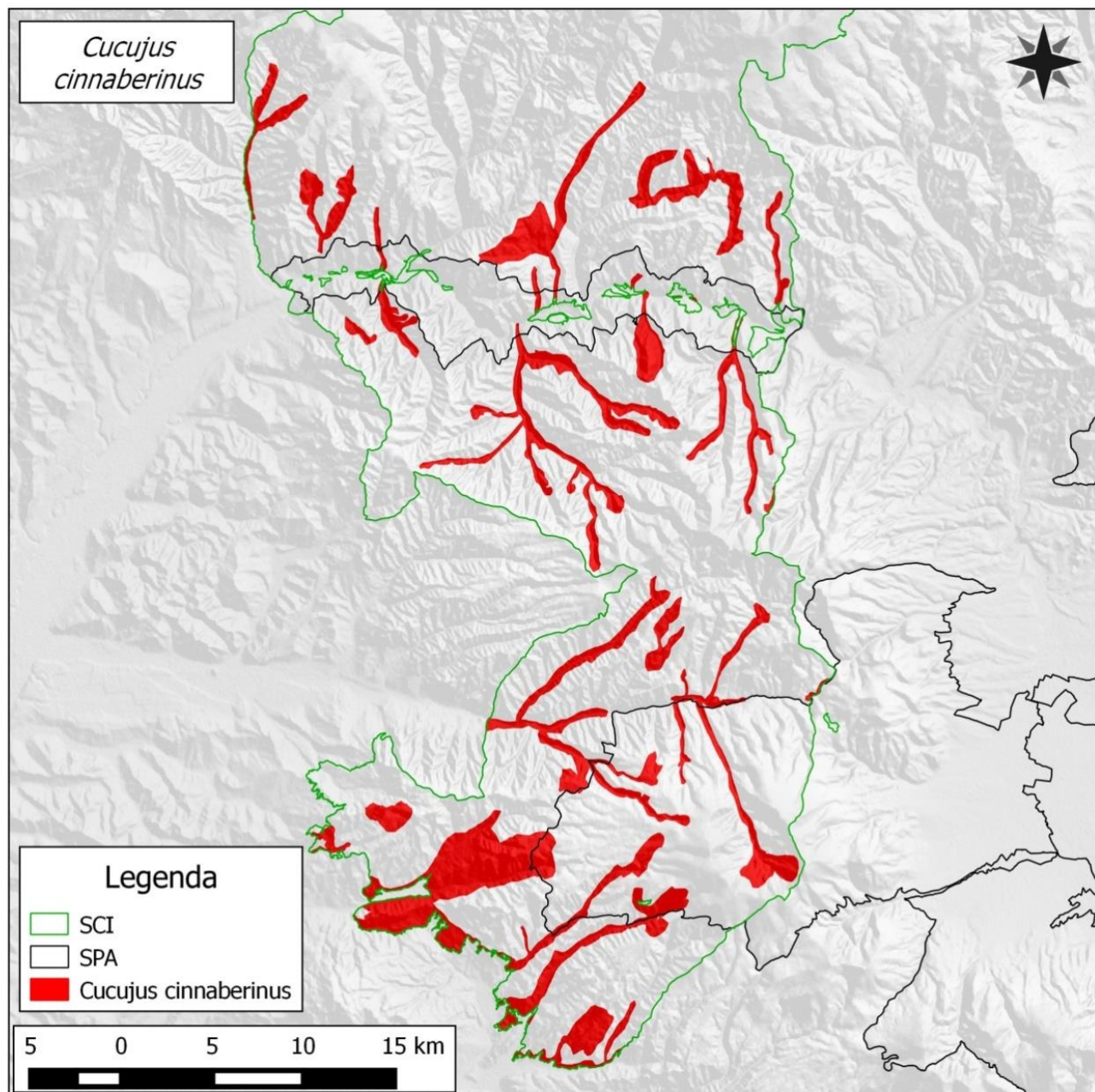
2. Denumiri populare:

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Păduri din etajul de vegetație al foioaselor și rășinoaselor.	Lemn mort - arbori morți, mai vechi de 2 ani, umiditate mare, cu scoarță.	Suprafață pădure, cu cerințele îndeplinite, necesară pentru efectivele din formularul standard			
		Număr arbori morți/ha	2-3 buc/ha	Minim 5 buc/ha	Mai vechi de 2 ani
		Consistența	0.7-0.9	0.6-0.8	
		Precipitații medii anuale	Peste 800mm	Peste 800mm	
		Prezența scoarței pe bușteni/arbori	prezentă	prezentă	

Măsuri:

- La sfârșitul exploatarii, în fiecare parcelă, se vor păstra minim 3 arbori morți la hectar

FIȘA SPECIEI
Euphidrias maturna

1. Denumire științifică: *Euphidrias maturna*

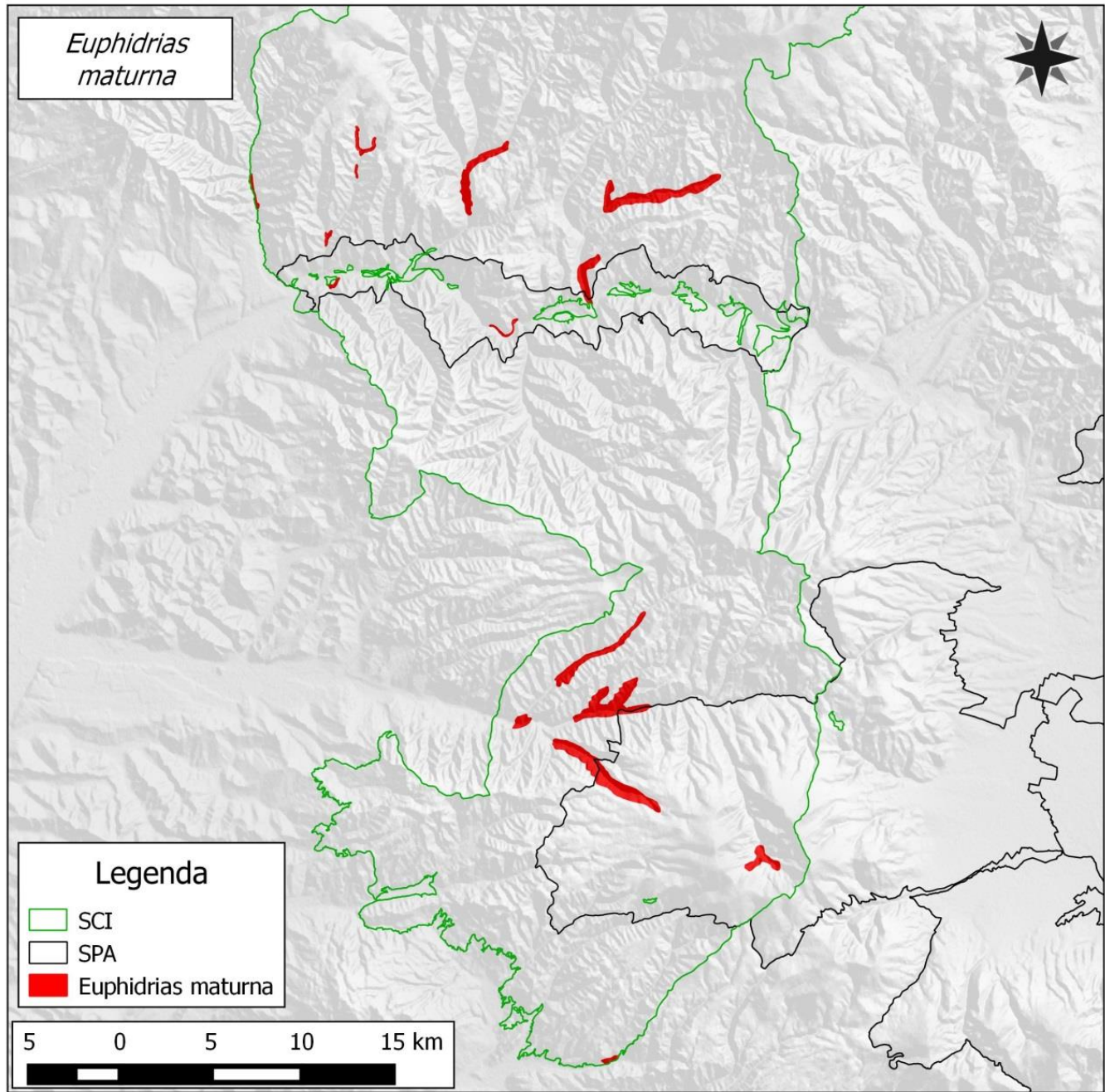
2. Denumiri populare:

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Habitat forestiere pe bază de frasin.	Arbori de frasin, plop, salcie, zone calde și umede, de înălțime mică, cu vegetație ierboasă formată din specii de <i>Plantago</i> și <i>Veronica</i>	Suprafață habitate forestiere cu cerințe îndeplinite, necesară pentru efectivele din Formularul Standard			
		Înălțimea vegetației forestiere	4-10	4-10 m	
		Prezența speciilor din genul <i>Plantago</i> și <i>Veronica</i>	prezență	prezență	

Măsuri:

- Nu sunt măsuri specifice

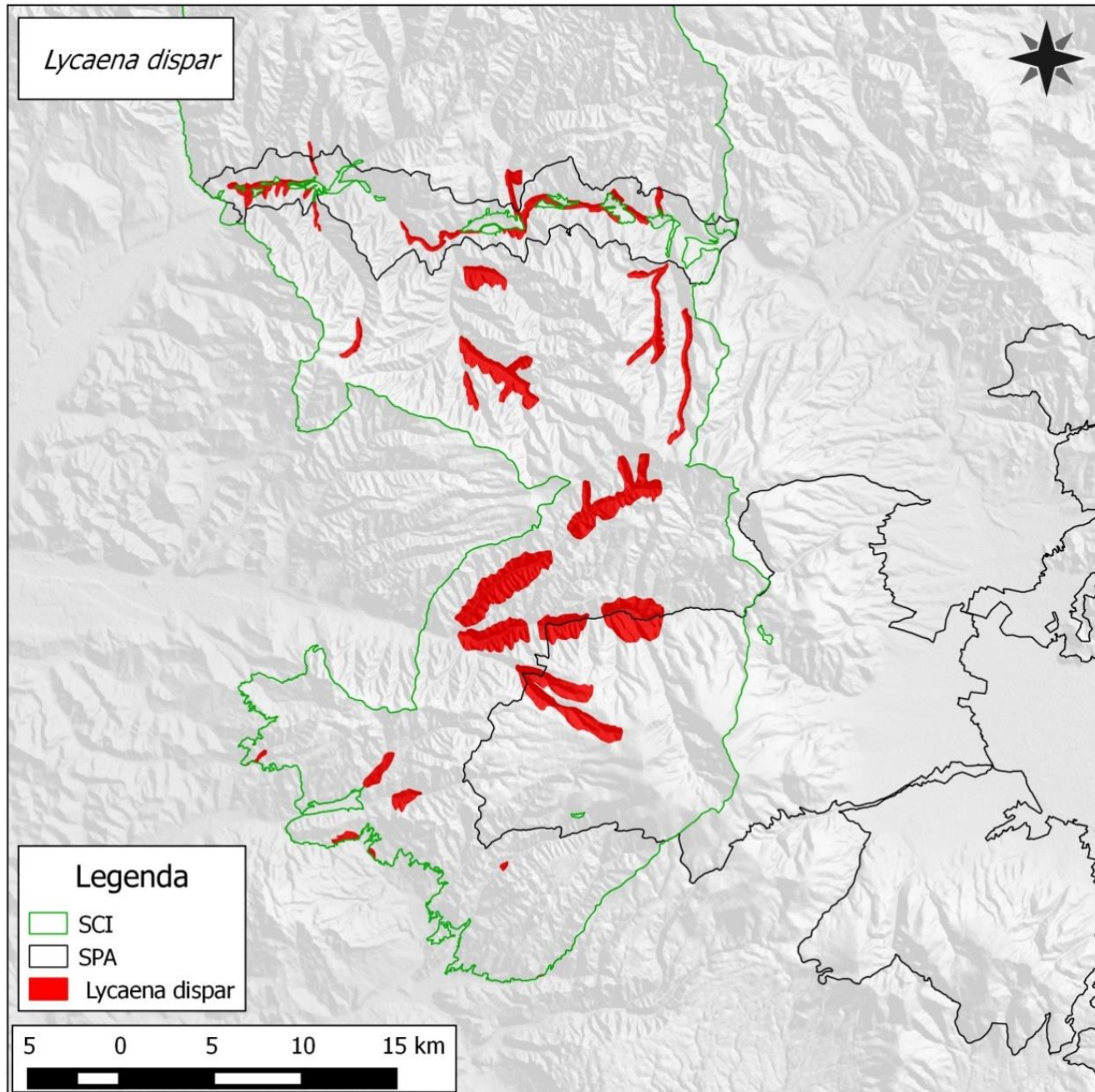

FIȘA SPECIEI*Lycaena dispar***1. Denumire științifică:** *Lycaena dispar***2. Denumiri populare:****3. Cerințe critice față de habitat**

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Pajiște umedă	Zone umede cu vegetatie ierboasă - <i>Rumex</i> , preferă malurile apelor	Suprafață pajiști cu cerințe îndeplinite, necesare pentru efectivele din Formularul Standard	516 ha	516 ha	
		Suprafața elementului de habitat	Minim 20mp	Minim 20mp	Elementul de habitat reprezintă suprafața compactă de teren ocupată cu vegetație caracteristică
		Nivelul panzei de apă freatică	Prezența	Prezența speciei <i>Rumex</i>	

Măsuri:

- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață - desecări, drenări, et cetera
- Depozitarea agregatelor minerale, masei lemnoase sau alte asemenea în afara arealului speciei

FIȘA SPECIEI*Lucanus cervus*

1. Denumire științifică: *Lucanus cervus*

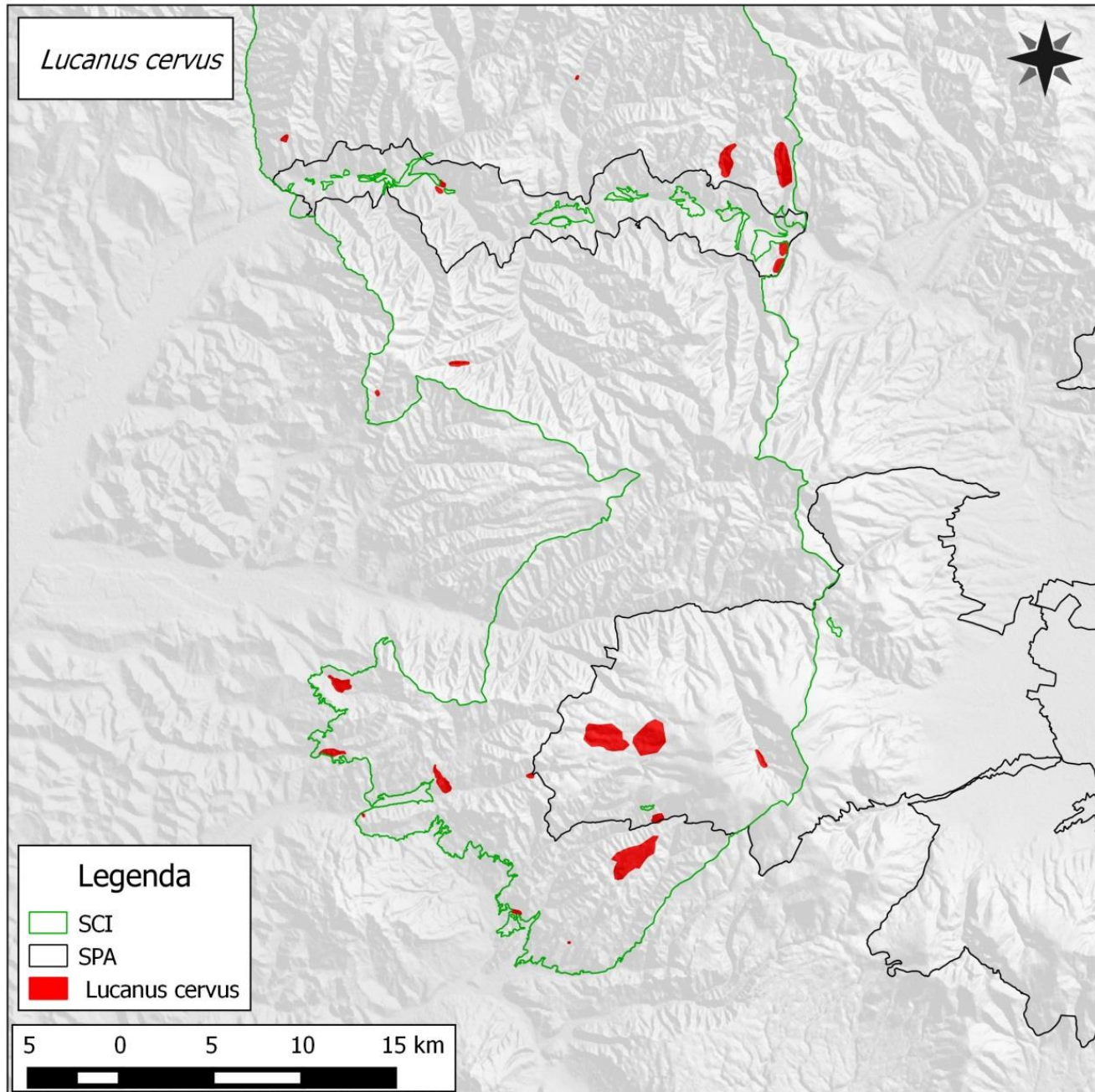
2. Denumiri populare: Rădașca

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Habitat forestiere din etajul quercineelor, inclusiv vegetație forestieră din afara fondului forestier.	Arbori bătrâni, cu grad ridicat de însoțire, soluri ușoare	Suprafață habitate forestiere cu cerințe îndeplinite, necesară pentru efectivele din Formularul Standard	320 ha	320 ha	
		Vârsta medie a vegetației forestiere în habitatele optime	Peste 80 ani	Peste 80 ani	
		Procentul arboretelor cu vârsta peste 80 ani	20%	20%	
		Gradul de umbrire al habitatului	Sub 70%	Sub 70 %	
		Tipul solului	Soluri ușoare	Soluri ușoare	

Măsuri:

- Egalizarea în timp a suprafețelor de pădure pe categorii de vârstă, la nivel de unitate de producție, prin management activ.
- Vegetația uscată din zonele de pe suprafața acestui habitat sau de pe parcelele agricole limitrofe lui se va îndepărta doar prin cosire - nu este permisă incendierea

FIȘA SPECIEI
Nymphalis vaualbum

1. Denumire științifică: *Nymphalis vaualbum*

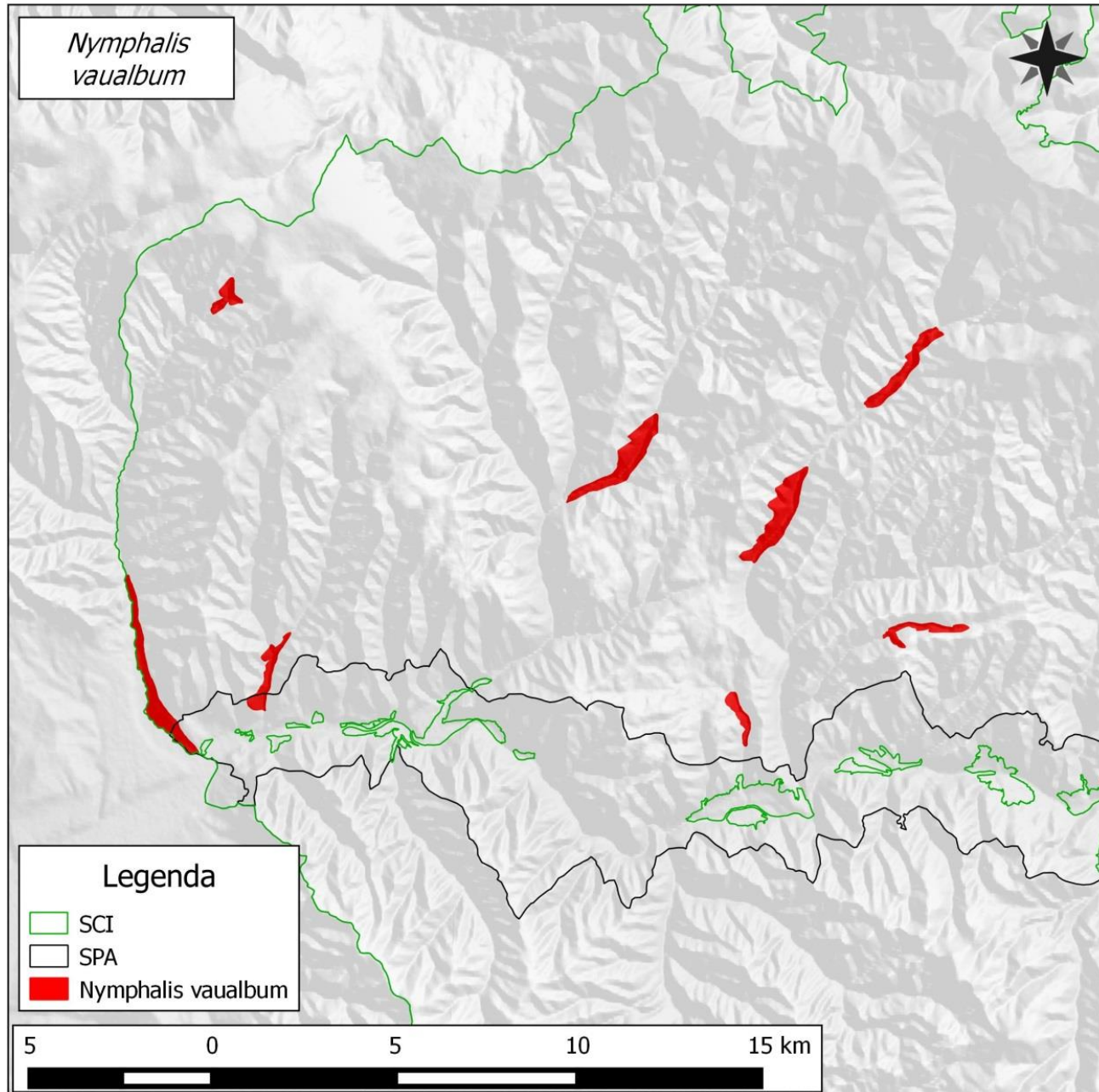
2. Denumiri populare:

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Habitat forestiere.	Liziera pădurilor pe bază de ulm, plop, salcie și mesteacăn. În pasaj poate fi găsită oriunde.	Suprafață habitate forestiere cu cerințe îndeplinite, necesară pentru efectivele din Formularul Standard	200 ha	200 ha	

Măsuri:

- Nu este cazul de măsuri speciale

FIȘA SPECIEI

Rosalia alpina

1. Denumire științifică: *Rosalia alpina*

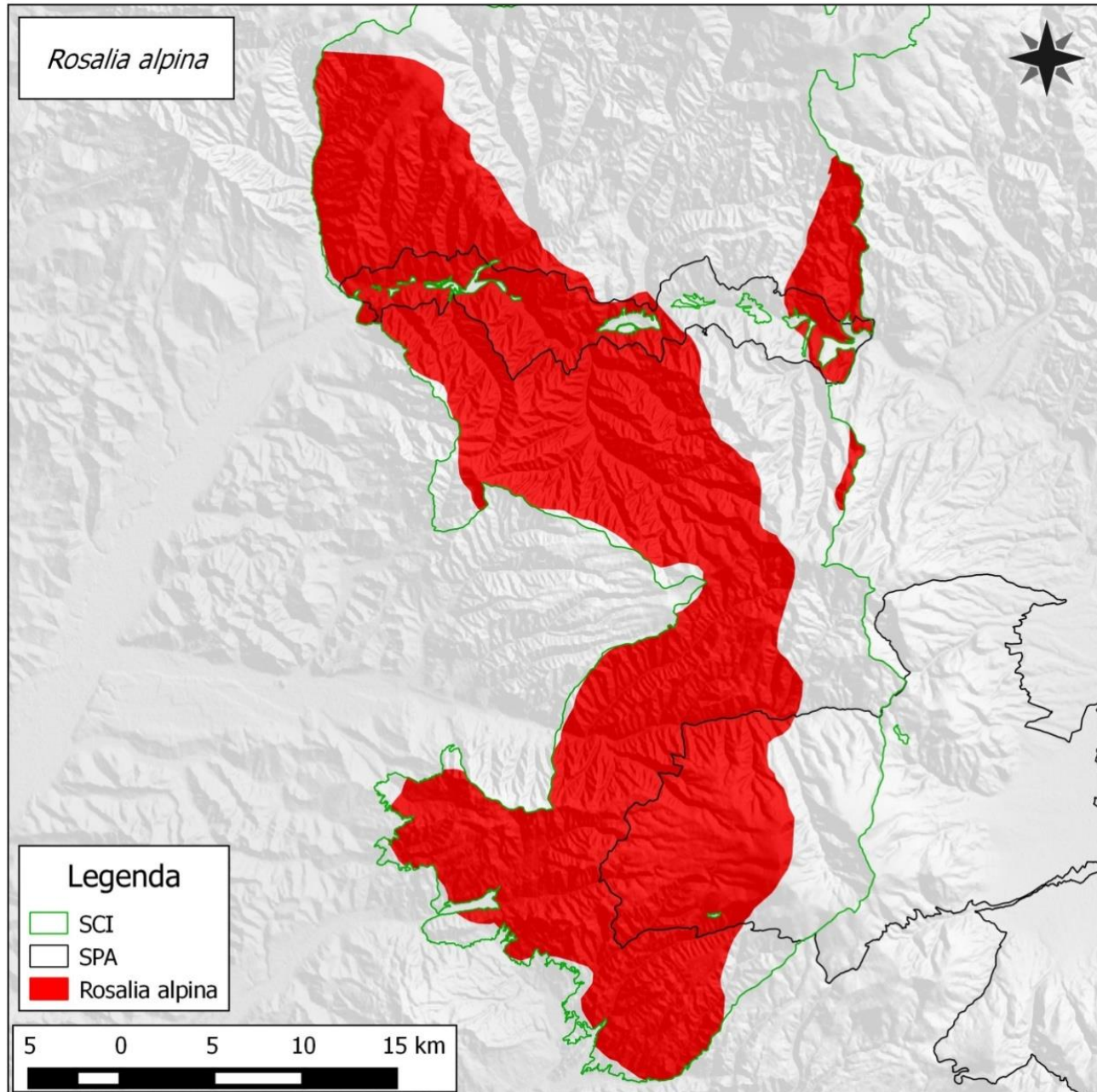
2. Denumiri populare:

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Habitat forestiere din etajul fagului.	Lemn mort, fag, vârste înaintate, cu grad ridicat de însoțire.	Suprafață habitate forestiere cu cerințe îndeplinite, necesară pentru efectivele din Formularul Standard.	67.569 ha	67.569 ha	
		Vârsta vegetației forestiere în habitatele optime	Peste 80 ani	Peste 80 ani	
		Procentul arboretelor cu vârsta peste 80 ani	20%	20%	
		Cantitate arbori morți la ha	4-5	Minim 15	
		Consistență	Sub 0.5	Sub 0.5	

Măsuri:

- Egalizarea în timp a suprafețelor de pădure pe categorii de vârstă, la nivel de unitate de producție, prin management activ.
- La sfârșitul exploatarei, în fiecare parcelă, se vor păstra minim 3 arbori morți la hectar.

FIȘA SPECIEI
Pholidoptera transsylvanica

1. **Denumire științifică:** *Pholidoptera transsylvanica*

2. **Denumiri populare:** Cosașul transilvan

3. **Cerințe critice față de habitat**

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Fânețe	fânețele cu vegetație înaltă.	Tipul vegetației ierboase	Specia nu s-a identificat în zona de proiect	Faneată sau neutilizată	

Măsuri:

- Nu este cazul

FIȘA SPECIEI
Osmoderma eremita

1. Denumire științifică: *Osmoderma eremita*

2. Denumiri populare:

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Habitat forestiere	Lemn mort, vârste înaintate, cu grad ridicat de însoțire.	Suprafață habitate forestiere cu cerințe îndeplinite, necesară pentru efectivele din Formularul Standard.	67.569 ha	67.569 ha	
		Vârsta vegetației forestiere în habitatele optime	Peste 80 ani	Peste 80 ani	
		Procentul arboretelor cu vârsta peste 80 ani	20%	20%	
		Cantitate arbori morți la ha	4-5	Minim 15	
		Consistență	Sub 0.5	Sub 0.5	

Măsuri:

- Nu este cazul

FIȘA SPECIEI***Cerambix cerdo*****1. Denumire științifică:** *Cerambix cerdo***2. Denumiri populare:****3. Cerințe critice față de habitat**

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Habitat forestiere	Lemn mort, vârste înaintate, cu grad ridicat de însorire.	Suprafață habitate forestiere cu cerințe îndeplinite, necesară pentru efectivele din Formularul Standard.	67.569 ha	67.569 ha	
		Vârsta vegetației forestiere în habitatele optime	Peste 80 ani	Peste 80 ani	
		Procentul arboretelor cu vârsta peste 80 ani	20%	20%	
		Cantitate arbori morți la ha	4-5	Minim 15	
		Consistență	Sub 0.5	Sub 0.5	

Măsuri:

- Nu este cazul

FIȘA SPECIEI: *Angelica palustris*

5. Denumire științifică: *Angelica palustris*

6. Denumiri populare: Română: Angelică de baltă, Maghiară: Mocsári angyalgyökér

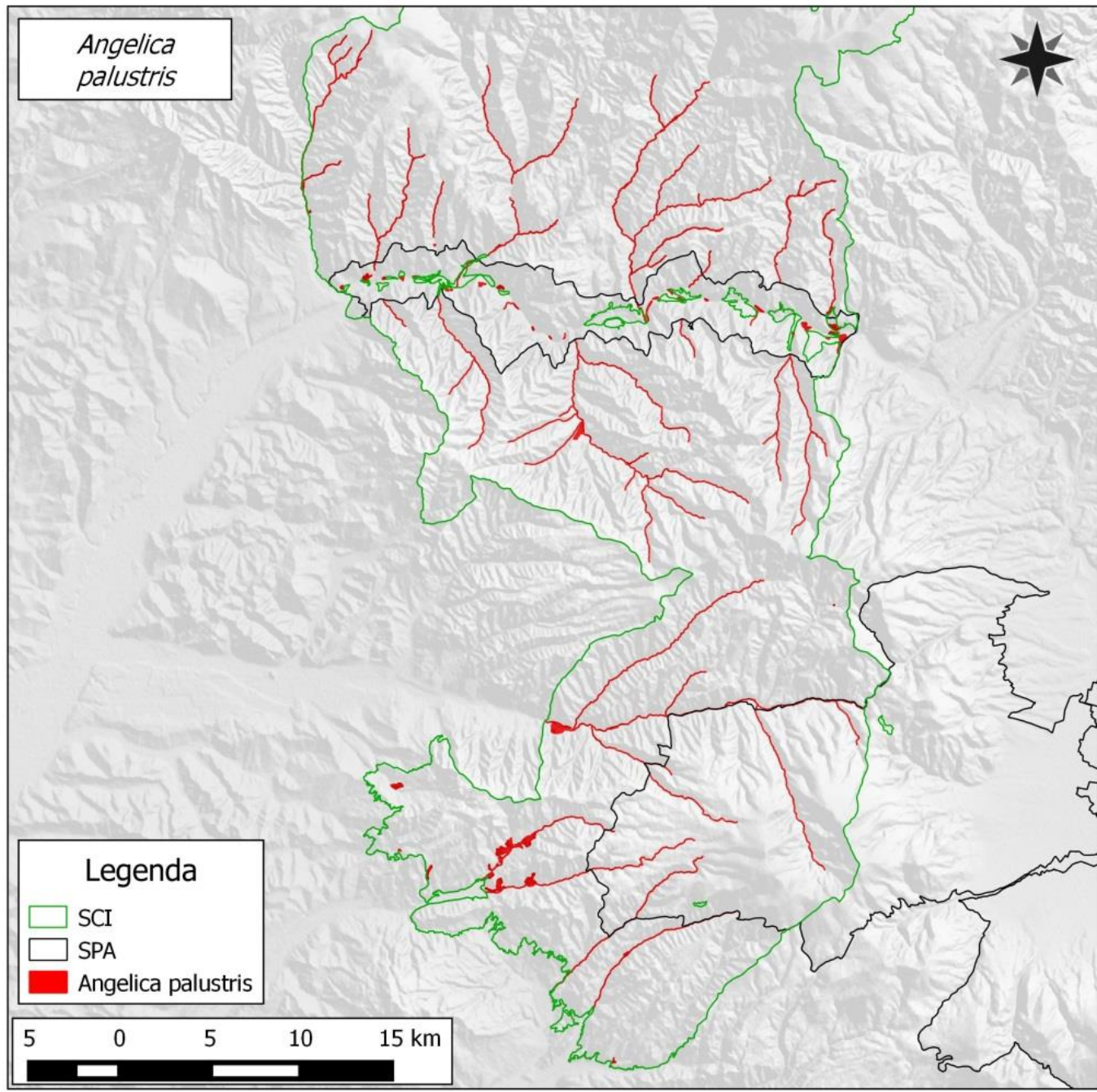
7. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Fânețe și pajiști umede, tufărișuri la marginea pădurilor.	Specia are nevoie de nivel de apă freatică ridicată, chiar băltire de apă	Nivelul apei freatice din sol.	Sub 1 m.	sub 1 m.	
	Specia are nevoie de locuri semi-umbrite - margini de pădure, cu cursuri de apă care să alimenteze în permanență pajiștea	Gradul de acoperire cu vegetație arboricolă.	10-30%	20-30%.	
7230 Mlaștini alcaline	Sol saturat, chiar cu băltire de apă			Sol mlăștinos chiar și în perioada	Cel mai important factor

				secetoasă	
	Zone deschise - fără arbuști și stuf	Acoperire procentuală a stufului și arbuștilor	50%	0%	
	Stațiune eutrofă	pH, nivel substanțe organice	Nu sunt date	pH=6,3-8,2, SOrg: 9-65%	

4. Măsuri propuse:

- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață - desecări, drenări, et cetera.
- Interzicerea colectării materialului lemnos și depozitării acestuia în habitatul speciei.
- Respectarea suprafeței și amplasării rampelor primare.
- Aplicarea de tehnologii de exploatare forestieră în sortimente și mulțipli de sortimente.
- Menținerea categoriilor actuale de folosință a terenurilor din extravilanul localităților.
- Cosirea regulată a pajiștilor în care sunt prezenți indivizii speciei. La a doua cosire, se va lăsa necosită o bandă de 1m de jur împrejurul parcelei.

FIȘA SPECIEI

Ligularia sibirica

1. Denumire științifică: *Ligularia sibirica*

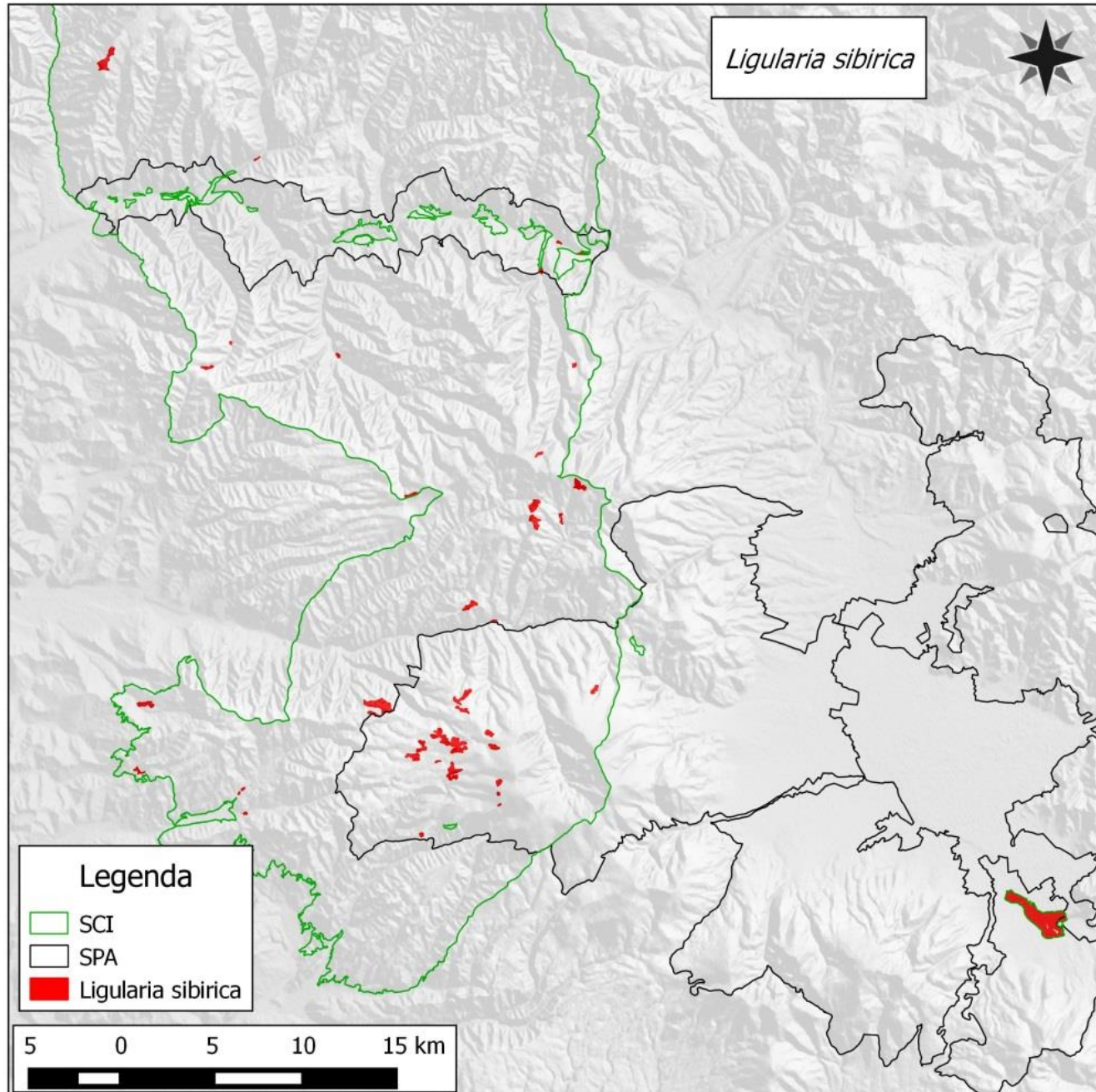
2. Denumiri populare: Ro: Curechiu de munte, Maghiară: Szibériai hamuvirág

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
7230 Mlaștini alcaline	Sol saturat, chiar cu băltire de apă			Sol mlăștinos chiar și în perioada secetoasă	Cel mai important factor
	Zone deschise - fără arbuști și stuf	Acoperire procentuală a stufului și arbuștilor	50%	15-20%	
	Stațiune eutrofă	pH, nivel substanțe organice	Nu sunt date	pH: 6,7-7	
Fânețe și pajiști umede, tufărișuri la marginea pădurilor.	Sol saturat, chiar cu băltire de apă			Sol mlăștinos chiar și în perioada secetoasă	Cel mai important factor . Habitatul optim pentru specie.
	Zone deschise - fără arbuști și stuf	Acoperire procentuală a stufului și arbuștilor	50%	15-20%	
	Stațiune eutrofă	pH, nivel substanțe organice	Nu sunt date	pH: 6,7-7	

4. Măsuri propuse:

- Interzicerea efectuării de noi amenajări hidrotehnice sau pentru îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului de apă freatică și de suprafață - desecări, drenări, et cetera
- Interzicerea colectării materialului lemnos și depozitării acestuia pe terenuri mlăștinoase, îmbibate în ape sau în albia minoră sau pe maluri.
- Respectarea suprafeței și amplasării rampelor primare.
- Aplicarea de tehnologii de exploatare forestieră în sortimente și mulțipli de sortimente.
- Menținerea categoriilor actuale de folosință a terenurilor din extravilanul localităților.
- Menținerea pâlcurilor de vegetație lemnoasă - tufărișuri de *Salix sp.*, *Betula sp.* și *Alnus sp.*, pentru crearea acelei heterogenități spațiale a vegetației, pe care indivizii speciei o preferă.
- Interzicerea taierii arborilor izolați de pe pajiștile cu habitatul speciei
- Interzicerea pășunatului în Tinovul de la Dealul albinelor și Mlaștina După Luncă.

FIȘA SPECIEI
Tozzia carpathica

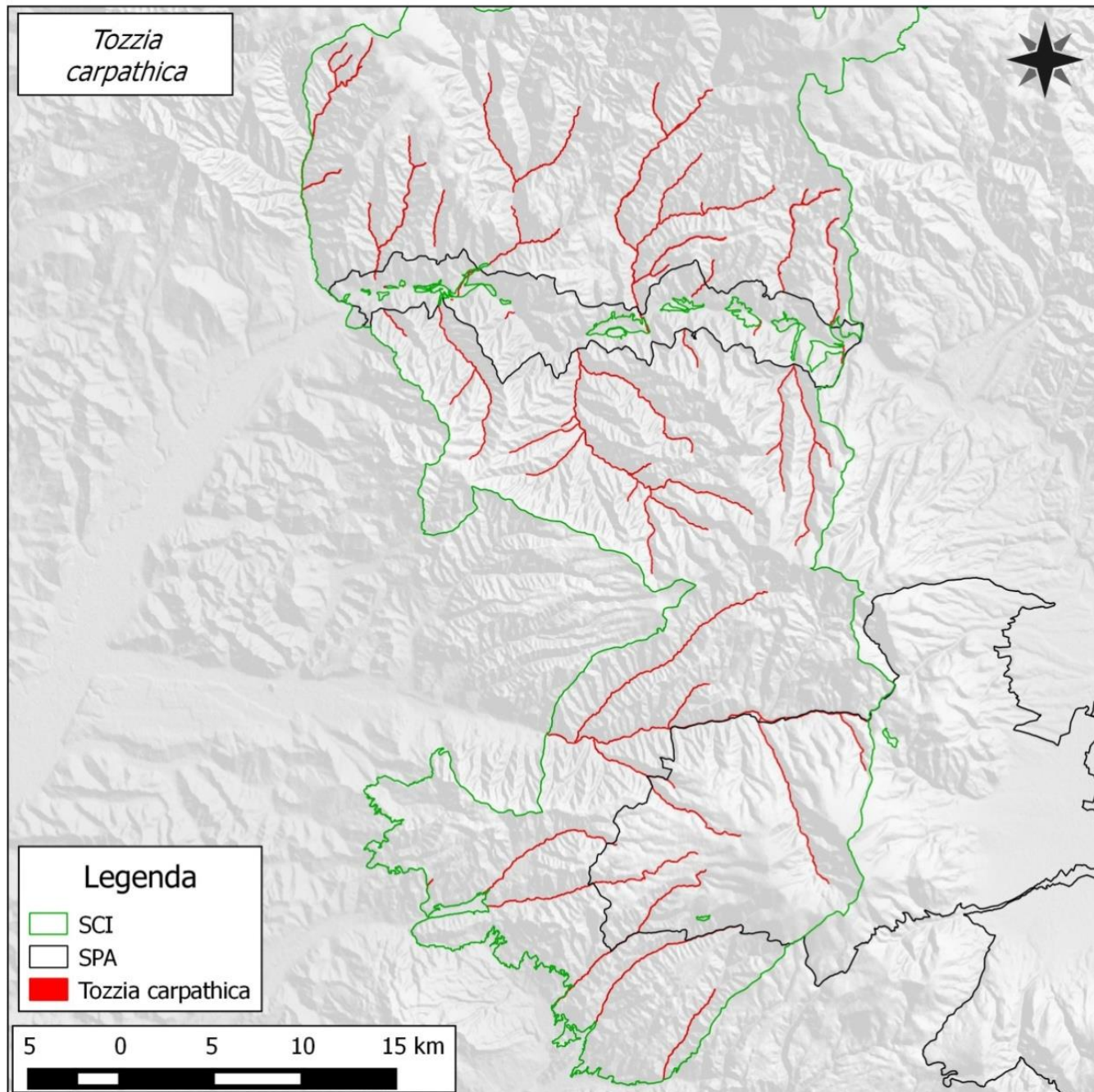
1. Denumire științifică: *Tozzia carpathica*
2. Denumiri populare: Română: Iarba gâtului, Maghiară: Kárpáti torokvirág
3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Locuri ierboase, în zone inundabile, pe marginea pâraurilor alpine și subalpine Pajiști boreale și	Specia are nevoie de substrat umed dar pietros, format din pietrișurile și grohotișurile din patul albiei acestor torenți din zona alpină și subalpină. Specia are nevoie de soluri umede cu o reacție acidă, de tipul podzolurilor cambice și	Natura substratului	Nu s-a identificat	pietrișuri și grohotișuri, grosime de min 20 cm	
		Umiditatea substratului	Nu s-a identificat	umiditate 35-55%	
		PH-ul substratului	Nu s-a identificat	5,5-6,5	

alpine pe substrat silicios	tipice				
-----------------------------------	--------	--	--	--	--

4. Măsuri propuse:

- Nu este cazul.

FIȘA SPECIEI

Drepanocladus vernicosus

1. Denumire științifică: *Drepanocladus vernicosus*

2. Denumiri populare: Română: Mușchiul seceră, Maghiară: Karsú aranymoha

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Turbării și turbării cu vegetație forestieră	Specia are nevoie de nivel de apă freatică ridicată, chiar bălțire de apă	Nivelul apei freatice din sol.	sub 1 m.	sub 1 m.	
		Prezența cursurilor de apă în apropiere	prezență	Prezență.	
	Specia are nevoie de locuri semi-umbrate - margini de pădure	Gradul de acoperire cu vegetație arboricolă.	10-30%	20-30% acoperire,	

4. Măsuri propuse:

- Nu este cazul

FIȘA SPECIEI

Marsilea quadrifolia

1. Denumire științifică: *Marsilea quadrifolia*

2. Denumiri populare: trifoi de balta; trifoi cu patru foi

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Habitat acvatic, cu ape foarte curate, adancimi mici	Apă foarte curată	Concentrația în nitriți a apei	Nu s-a identificat specia	Max 50 mg/l	
		Număr stații afectate de deșeuri menajere	Nu s-a identificat specia	0	
	Apa stătătoare sau lin curgătoare	Viteza de curgere a apei	Nu s-a identificat specia	Sub 1 m/s	
	Prezența constantă a apei	Procentul indivizilor cu fomă terestră al speciei <i>Marsilea quadrifolia</i>	Nu s-a identificat specia	Peste 70%	
		Nivelului hidrologic al zonelor - corpurilor de apă	Nu s-a identificat specia	mai mare de 3 cm în tot cursul anului	
	Asociații vegetale tipice și	Prezența asociațiilor vegetale	Nu s-a identificat	<i>Marsileaetum</i>	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	nealterate de specii invazive	din cadrul habitatului caracteristic speciei <i>Marsilea quadrifolia</i>	specia	<i>quadrifoliae</i> - <i>natantis</i> , Burescu 2003	
		Prezența speciilor cu caracter invaziv în cadrul habitatului caracteristic speciei <i>Marsilea quadrifolia</i>	Nu s-a identificat specia	gradul de acoperire al speciilor <i>Azolla filiculoides</i> , <i>Lemna minuta</i> mai mic decât cel al speciei monitorizate	

Măsuri de conservare specifice:

- Nu este cazul

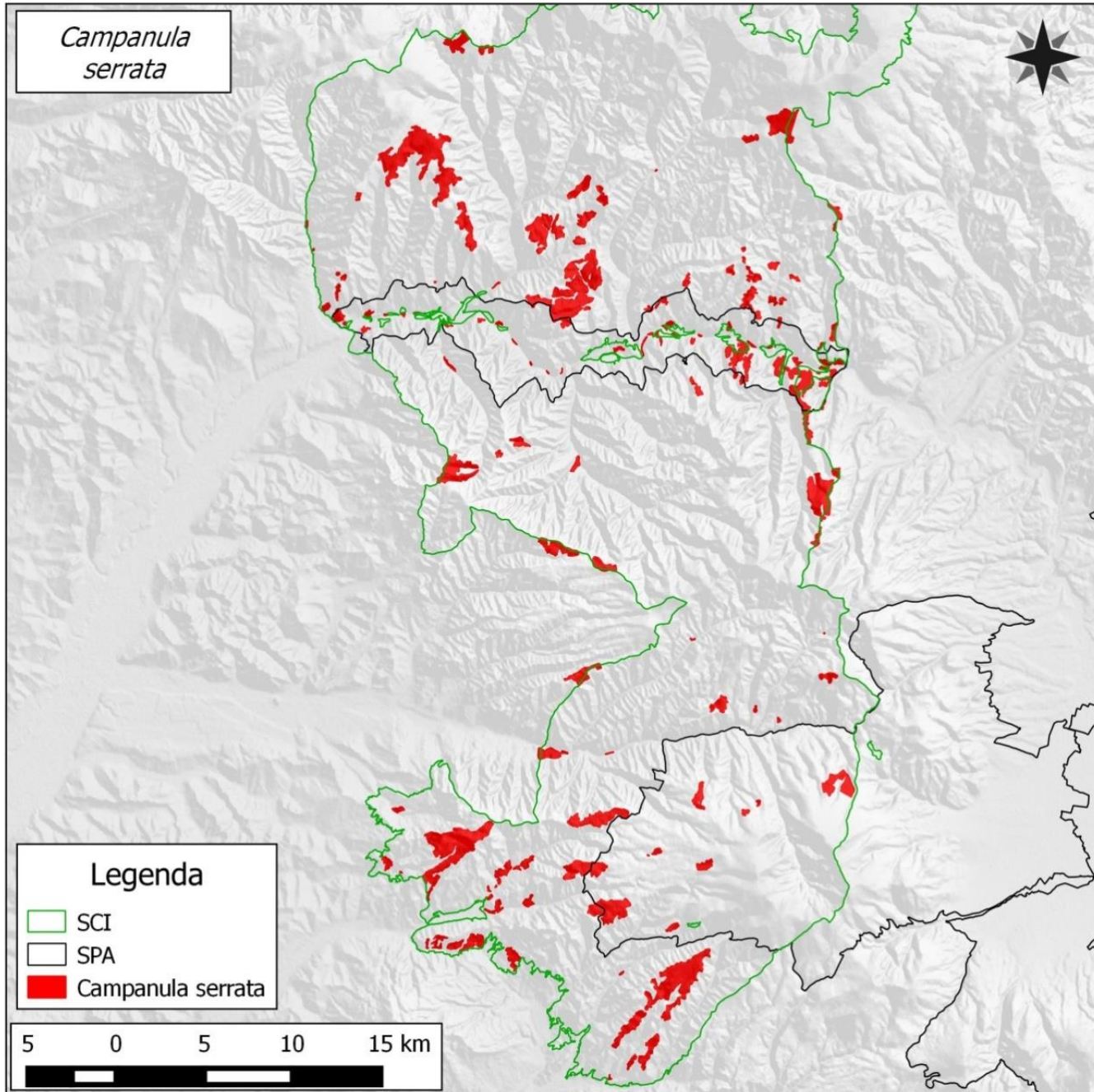
FIȘA SPECIEI: *Campanula serrata*

1. **Denumire științifică:** *Campanula serrata*
2. **Denumiri populare:** Română: Clopoțel, Maghiară: Harangvirág
3. **Cerințe critice față de habitat**

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Fânețe și pajiști din zona dealurilor înalte până în subalpin	Specia are nevoie de soluri moderat acide și cu conținut sărac sau moderat de nutrienți.	Aciditatea solului	se va determina cu ocazia primei monitorizări	PH-ul între 5-5,8	Condițiile de habitat sunt bune și foarte bune în general în momentul de față, cu o singură excepție, la Bistra Mărului. Specia este rară în sit. Se preconizează o descreștere a populațiilor în viitor și o singură populație este într-o stare de conservare rea-inadecvată aflată în descreștere
		Concentrația în azot	se va determina cu ocazia primei monitorizări	conținut sărac sau moderat de azot - <0,100-0,270 % N total	

Măsuri propuse:

- La a doua cosire, se va lăsa necosită o bandă de 1m de jur împrejurul parcelei
- Pășunatul se face doar extensiv cu bovine
- Restricționarea utilizării fertilizatorilor chimici care pot induce succesiunea spre un alt tip de habitat. Fertilizarea organică a fânețelor montane cu bălegar și/sau must de grajd se face primăvara timpuriu, cantitatea acestora să nu depășească 6 t/ha/an.

FIȘA SPECIEI

Cypripedium calceolus

1. Denumire științifică: *Cypripedium calceolus*

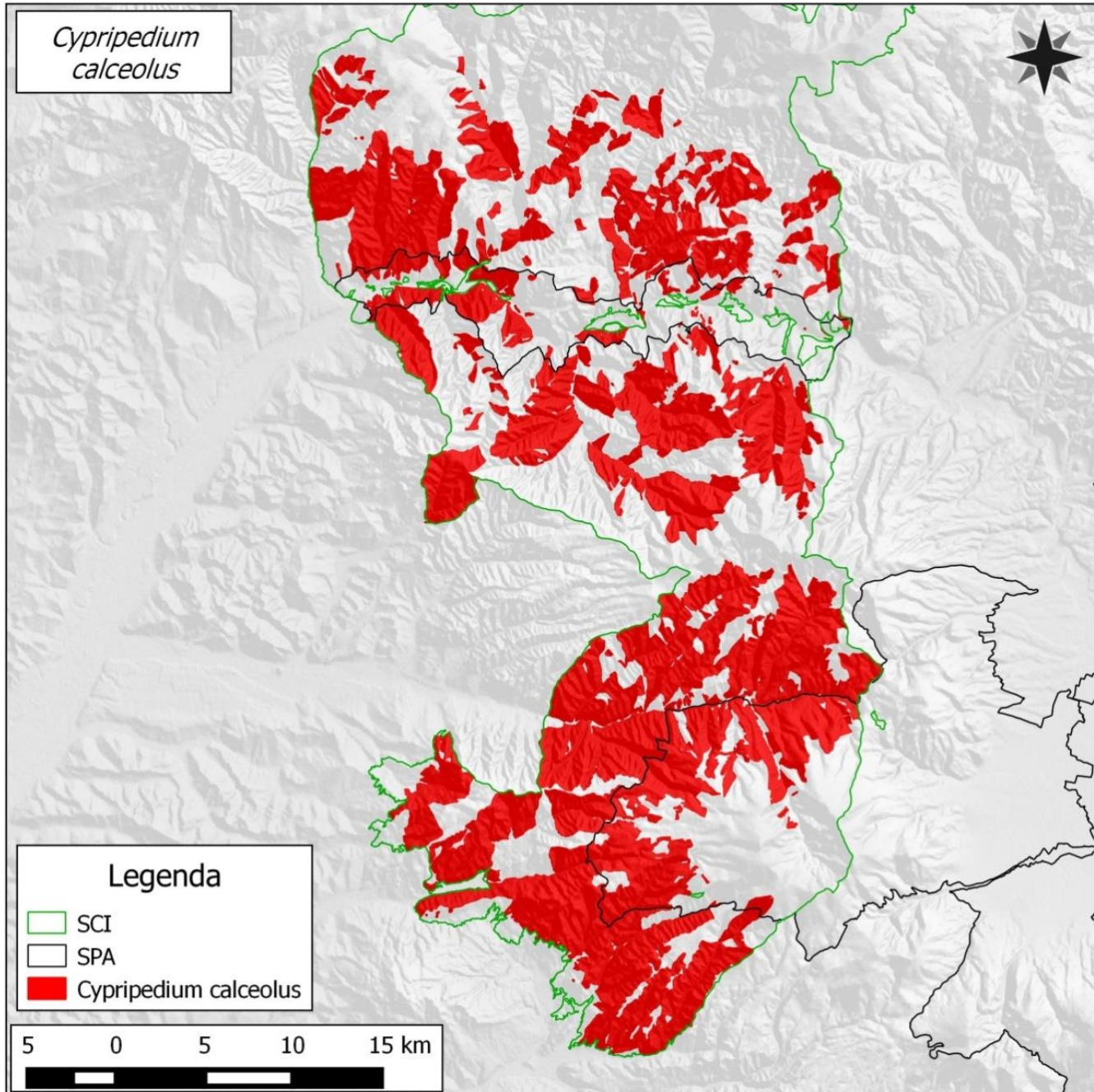
2. Denumiri populare: Română: Papucul Maicii Domnului, Maghiară: Boldogasszony Papucs

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
În fânețe montane dar și în poieni de păduri de foioase dar și mixte	Specia are nevoie de soluri moderat acide și cu conținut sărac sau moderat de nutrienți.	Aciditatea solului	Nu a fost identificată specia	PH-ul între 5-6,8	
		Concentrația în azot	Nu a fost identificată specia	conținut sărac sau moderat de azot - <0,100-0,140 % N total	

4. Măsuri propuse:

- Nu este cazul.

FIȘA SPECIEI

Iris aphylla ssp. hungarica

1. Denumire științifică: *Iris aphylla ssp. hungarica*

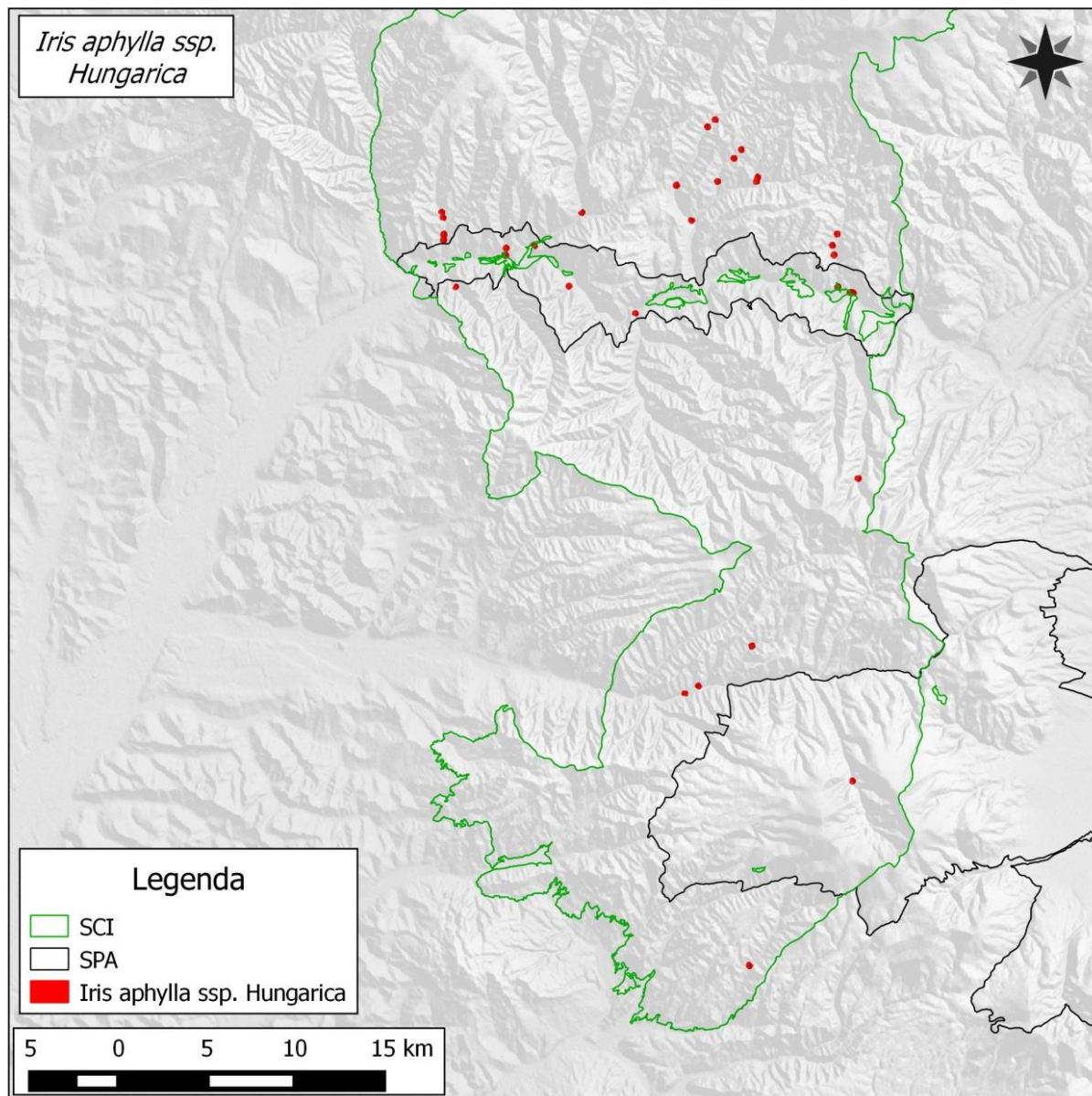
2. Denumiri populare: Română: Stânjel de stepă, Maghiară: Magyar nőszirom

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase	Specia preferă condiții de umiditate scăzută spre moderată, substrat silicios	Umiditatea solului	va fi stabilit cu ocazia primei monitorizări	Umiditate aprox 15% a solului	Specia a fost identificată pe o suprafață totală de 250 mp pe Muntele Leu, la Stânceni. Stare de conservare bună în momentul de față.
		Prezența stâncăriilor silicioase	Prezente	Prezente	

4. Măsuri propuse:

- Interzicerea recoltării de exemplare

FIȘA SPECIEI

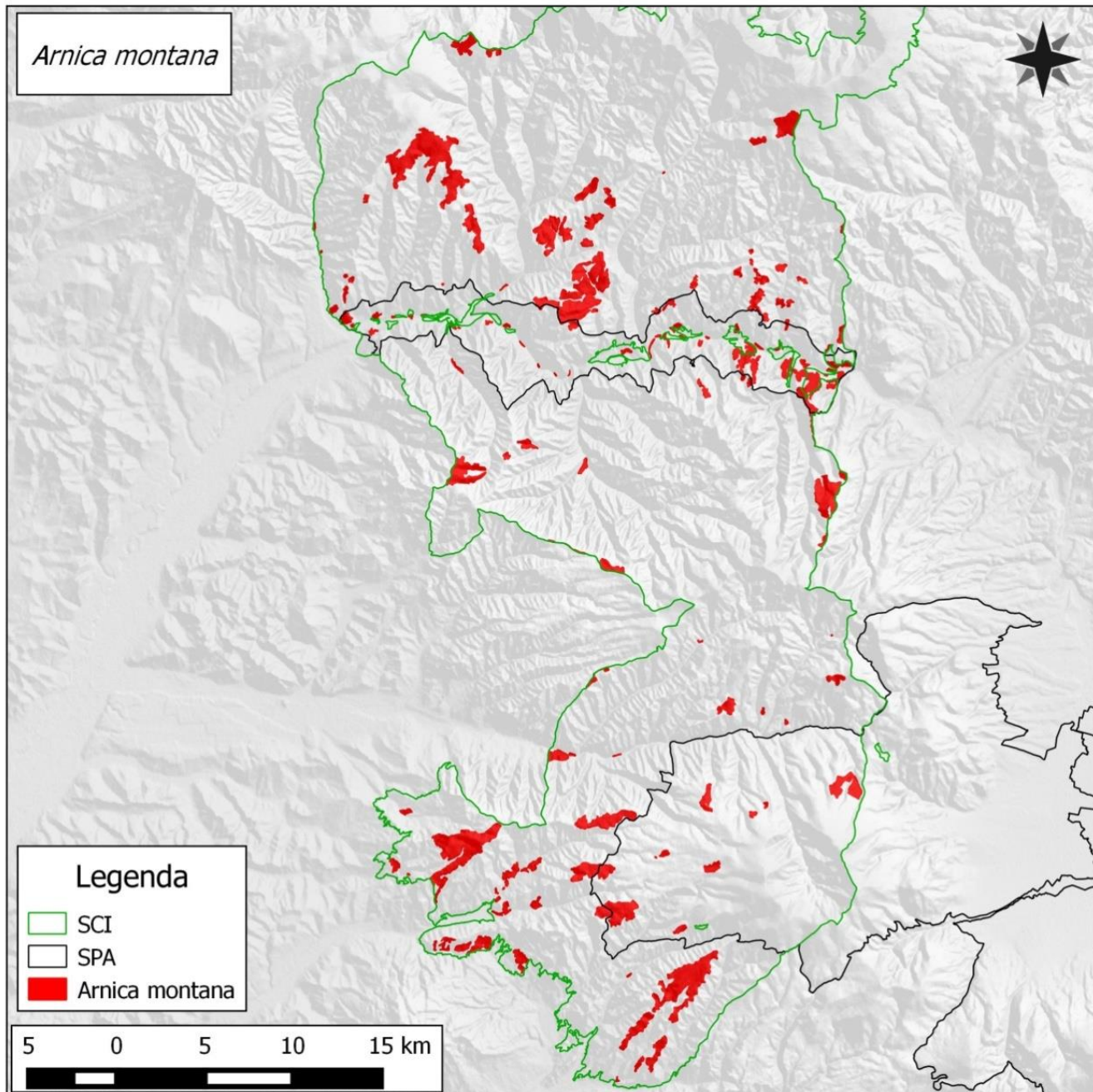
Arnica montana

1. Denumire științifică: *Arnica montana*
2. Denumiri populare: Română: Arnică, Maghiară: Hegyi árnika
3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Pajiștile montane folosite în general într-un sistem mixt - cosit și pășunat.	Preferă solurile cu un strat util subțire, sărace în nutrienți - oligotrofe, acide, bine drenate	Aciditatea solului	Nu a fost identificată specia	PH-ul între 5-6,8	
		Concentrația în azot	Nu a fost identificată specia	conținut sărac sau moderat de azot - <0,100-0,140 % N total	

4. Măsuri propuse:

- Nu este cazul

FIȘA SPECIEI

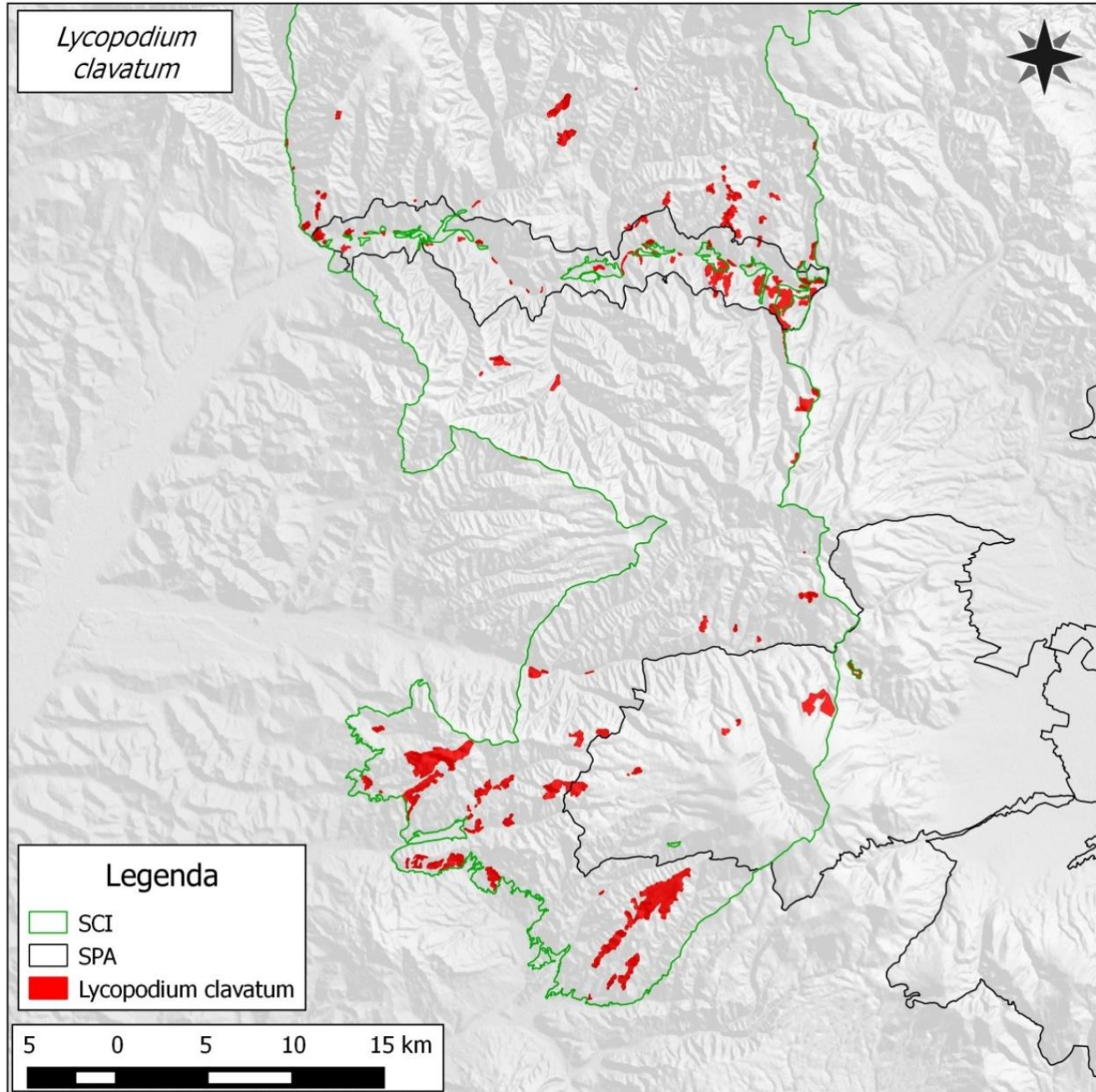
Lycopodium clavatum

1. Denumire științifică: *Lycopodium clavatum*
2. Denumiri populare: Română: Pedicuță, Maghiară: Kapcsos korpafű
3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Fânețe montane și pajiști umede aflate la liziera pădurilor	Este o specie acidofilă, oligotrofă, calcifugă	Aciditatea solului	5-6,8	PH-ul între 5-6,8	
		Concentrația în azot	0,100-0,140	conținut sărac sau moderat de azot - <0,100-0,140 % N total	

4. Măsuri propuse:

- Interzicerea recoltării de exemplare.

FIȘA SPECIEI: *Galanthus nivalis*

1. Denumire științifică: *Galanthus nivalis*

2. Denumiri populare: Română: Ghiocel, Maghiară:Hóvirág

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Păduri dacice de fag în special, dar și în poieni, tufărișuri și pajiști	Preferă solurile umede, moderat acide sau calcaroase	Aciditatea solului	De determinat la prima monitorizare	PH-ul între 5-8,4	
		Umiditatea solului	De determinat la prima monitorizare	50-60%	

4. Măsuri propuse:

- Înterzicerea recoltării de exemplare.

FIȘA SPECIEI
Lycopodium annotinum

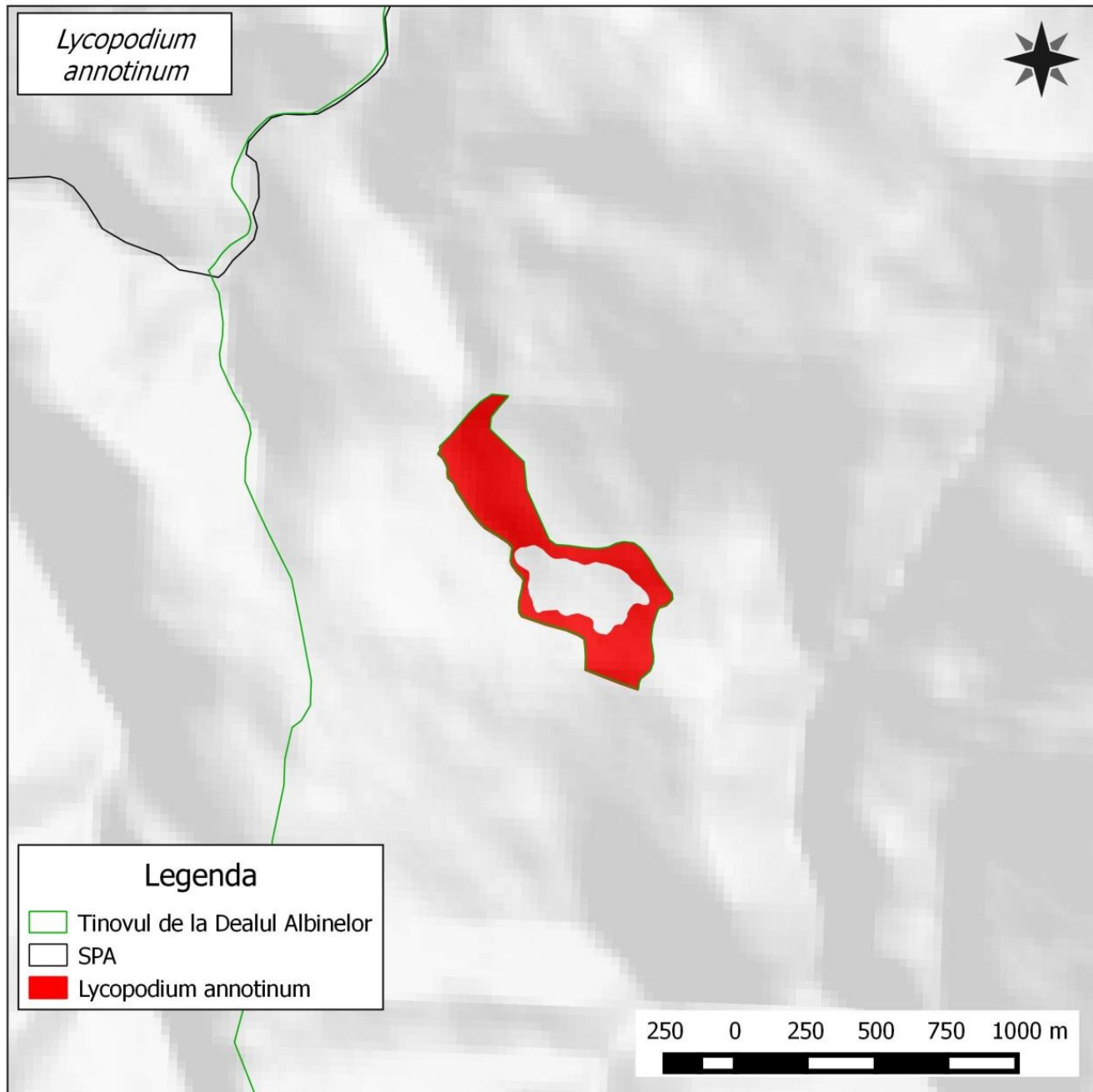
1. Denumire științifică: *Lycopodium annotinum*
2. Denumiri populare: Română: Pedicuță, Maghiară: Kígyózó korpafű
3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Păduri umede acidofile de molid, dar și turbării, tufărișuri	Este o specie acidofilă, oligotrofă, mezofilă-mezohigrofilă, calcifugă	Soluri umede, acide	Umiditatea 40-70% cu variații în funcție de nivelul de precipitații căzute, pH-ul va fi determinat cu ocazia primei monitorizări	Umiditate 50-70%, pH 5-6,8	Specia a fost identificata într-un singur punct, la Răstolița. Principalul factor antropic la care este expusă populația, este colectarea în scopuri medicinale

		Soluri sărace în nutrienți, lipsite de calciu	Conținutul de nutrienți va fi determinat cu ocazia următoarei monitorizări	Conținut sărac de azot <0,100- 0,140 % N total, lipsit de calciu	
--	--	---	--	---	--

4. Măsuri propuse:

- Interzicerea recoltării de exemplare.

FIȘA SPECIEI

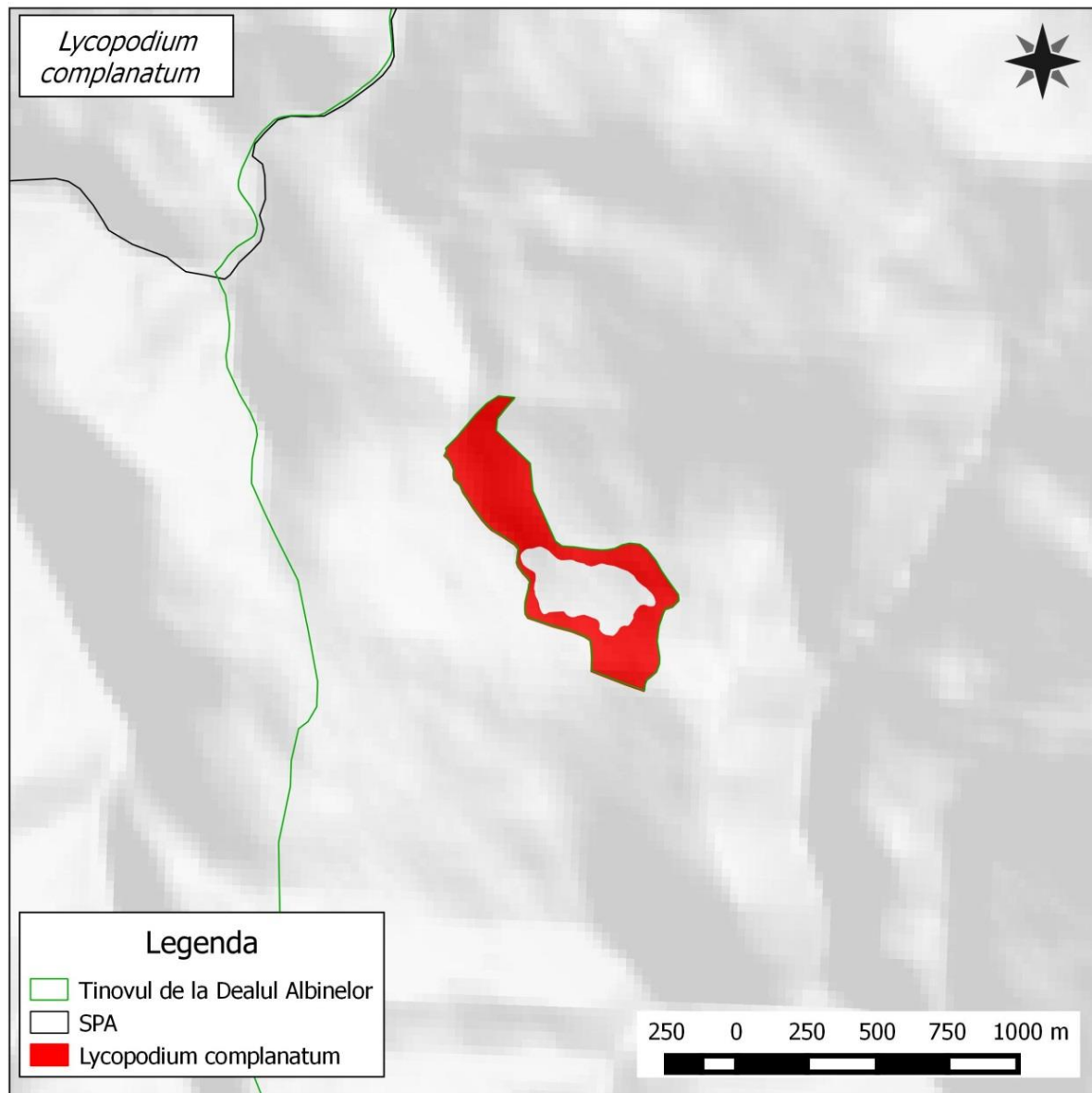
Lycopodium complanatum

1. Denumire științifică: *Lycopodium complanatum*
2. Denumiri populare: Română: Pedicuță, Maghiară: Lapos korpafű
3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Păduri acidofile de molid din etajul montan până în cel alpin	Specia are nevoie de soluri sărace în elemente nutritive, lipsite de calciu.	Soluri sărace în nutrienți, lipsite de calciu	Conținutul de nutrienți va fi deteminat cu ocazia următoarei monitorizări	Conținut sărac de azot <0,100-0,140 % N total, lipsit de calciu	Specia a fost identificata într-o singură locație, la Răștolița - Peșcoasa-Mare. În singurul punct de inventariere efectivul populațional este în descreștere.

4. Măsuri propuse:

- Interzicerea recoltării de exemplare.

FIȘA SPECIEI*Carex chordorrhiza*

1. Denumire științifică: *Carex chordorrhiza*

2. Denumiri populare:

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
mlaștini turboase de tranziție	Apa stătătoare sau lin curgătoare în imediata apropiere	Viteza de curgere a apei	Nu s-a identificat specia	Sub 1 m/s	
	Soluri sarace	Tipul de sol	Nu s-a identificat specia	Nisipos sau calcaros	

Măsuri de conservare specifice:

- Nu este cazul

FIȘA SPECIEI *Cephalaria radiata*

1. Denumire științifică: *Cephalaria radiata*

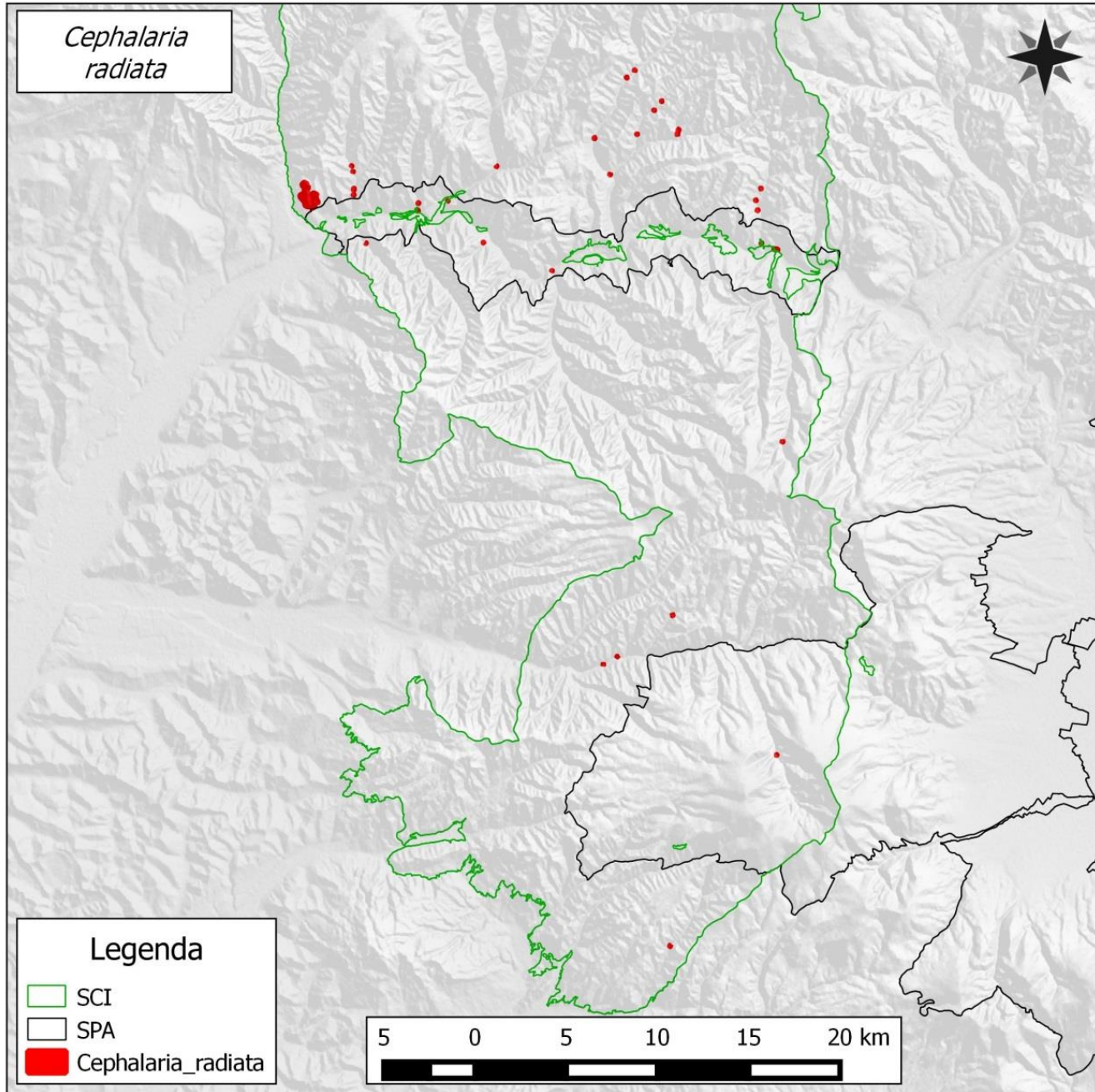
2. Denumiri populare: căpșunică

3. Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Poieni, coaste stâncoase înierbate, tufărișuri	Arborete de cvercinee – etajul gorunului	comunități vegetale	Nu s-a identificat specia	Comunități din clasa <i>Festuco- Brometea</i>	
	Soluri sarace	Tipul de sol	Nu s-a identificat specia	Nisipos, argilos sau pietros	

Măsuri de conservare specifice:

- Nu este cazul

FIȘA SPECIEI
Dicranum viridae

1. Denumire științifică: *Dicranum viridae*

2. Denumiri populare: Română: mușchiul de pământ furculiță

3. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Păduri umede acidofile de fag	Este o specie acidofilă, oligotrofă, mezofilă-mezohigrofilă. Se dezvoltă pe lemnul mort de foioase căzut la pământ	Soluri umede, acide	Umiditatea 40-70% cu variații în funcție de nivelul de precipitații căzute	Umiditate 50-70%	
		Soluri sărace în nutrienți, lipsite de calciu	Conținutul de nutrienți va fi deteminat cu ocazia următoarei monitorizări	Conținut sărac de azot <0,100-0,140 % N total, lipsit de calciu	
		Cantitatea de lemn mort	Minim 5 mc/ha	Min 5 mc/ha	

4. Măsuri propuse:

- Nu este cazul.

FIȘA SPECIEI
Meesia longiseta

4. Denumire științifică: *Meesia longiseta*

5. Denumiri populare: Română: Mușchiul cu sete lungi

6. Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Condiția pentru starea de conservare favorabilă	Observații
Turbării și turbării cu vegetație forestieră	Specia are nevoie de nivel de apă freatică ridicată, chiar bălțire de apă	Nivelul apei freactice din sol.	sub 1 m.	sub 1 m.	
		Prezența cursurilor de apă în apropiere	prezență	Prezență.	
	Specia are nevoie de locuri semi-umbrite - margini de pădure	Gradul de acoperire cu vegetație arboricolă.	10-30%	20-30% acoperire,	

4. Măsuri propuse:

- Nu este cazul

Fișa speciilor de păsări

I SPECII DEPENDENTE DE PĂDURI

viesparul - *Pernis apivorus*, *acvila țipătoare mică*- *Aquila pomarina*, *acvila de munte*- *Aquila chrysaetos*, *acvila mică*- *Aquila pennata*, *huhurezul mare*- *Strix uralensis*, *caprimulgul*- *Caprimulgus europaeus*, *ciocănitoarea cu spate alb*- *Dendrocopos leucotos*, *ciocănitoarea neagră*- *Dryocopus martius*, *muscarul gulerat*- *Ficedula albicollis*, și *muscarul mic*- *Ficedula parva*, *Picoides tridactylus*, *Bonasa bonasia*, *Tetrao urolgallus*, *Aegolius funeraeus*, *Glaucidium passerinum*, *Bubo bubo*.

Cerințele specifice ale speciilor privind habitatul	Indicatori posibili	Stare actuală	Starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
Păduri bătrâne cu distribuție omogenă la suprafață a claselor de vârstă, cu caracteristici cât mai apropiate de cele naturale, în alternanță cu poieni și spații deschise, cu	Suprafața totală a pădurilor	75.610	75.000	Toate speciile
	Proporția pădurilor cu vârsta peste 60 ani	57%	cel puțin 35%	Toate speciile.
	Proporția pădurilor de fag și mixte cu fag, cu vârsta peste 60 ani, din totalul	42%	cel puțin 35%	<i>Dendrocopos leucotos</i> , <i>Ficedula parva</i> , <i>Ficedula albicollis</i> , mai puțin

Cerințele specifice ale speciilor privind habitatul	Indicatori posibili	Stare actuală	Starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
intensitate redusă a activităților antropice.	pădurilor de fag.			<i>Strix uralensis</i>
	Procent trupuri de pădure de cel puțin 30 ha, cu minim 20% pădure ce peste 60 ani.	85%	100%	Toate speciile.
	Procentul subparcelelor cu suprafața mai mică de 3 ha din suprafața subparcelelor cu vârsta peste 60 ani, .	2%	0%	Toate speciile.
	Nivelul efectivelor populațiilor de insecte	Efective naturale	Efective naturale	<i>Caprimulgus europaeus,</i> <i>Dendrocopos leucotos,</i> <i>Dryocopus martius,</i> <i>Ficedula parva,</i>

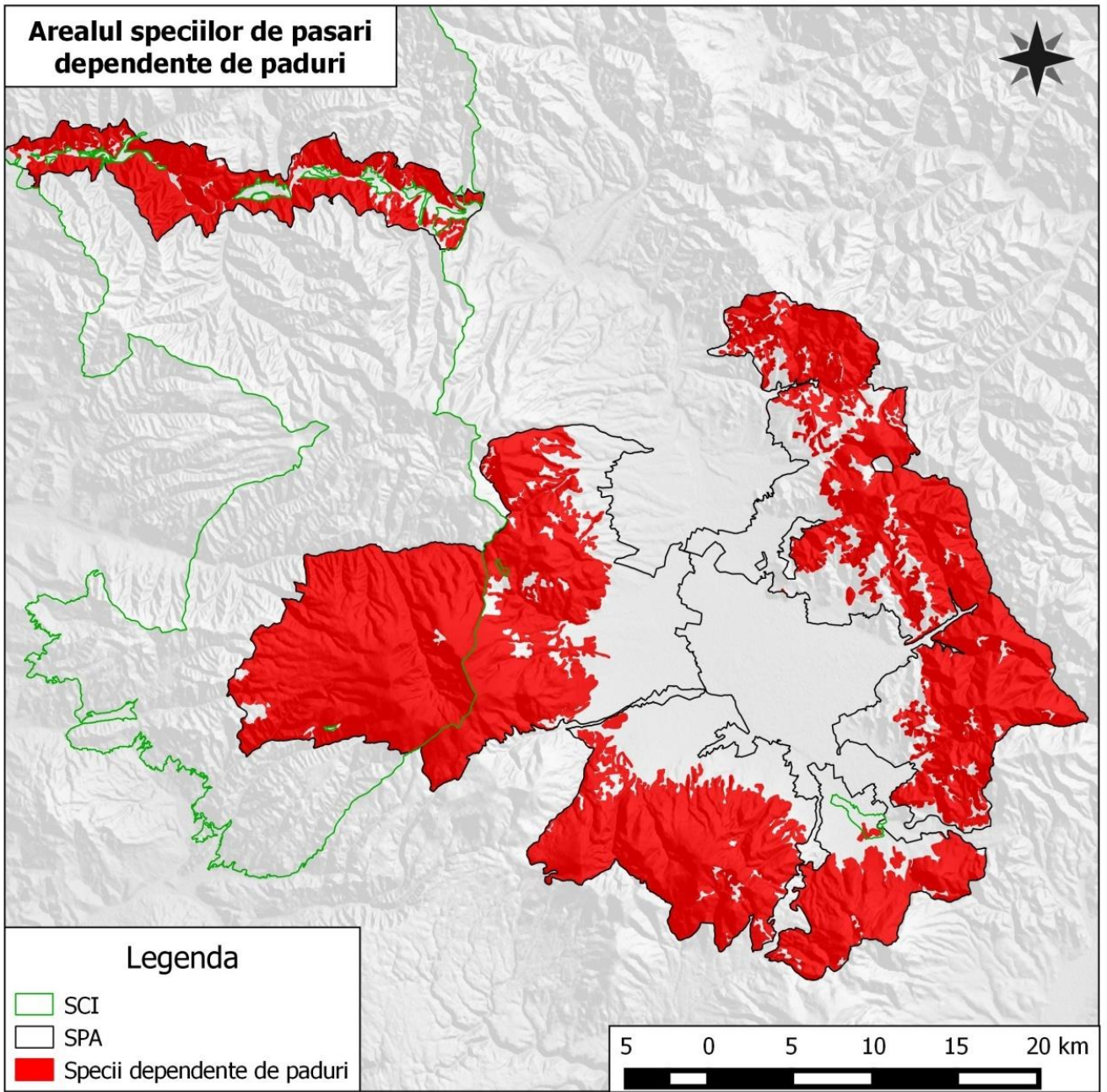
Cerințele specifice ale speciilor privind habitatul	Indicatori posibili	Stare actuală	Starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
				<i>Ficedula albicollis</i>
	Număr arbori morți la hectar	Minim 3 la diametrul mediu, din care minim 3 pe picior	Minim 3 la diametrul mediu, din care minim 3 pe picior	Ciocănitorni
	Procent din habitatul speciilor afectat de accesul motorizat	5% din habitat afectat de acces	Fără acces	Toate speciile.

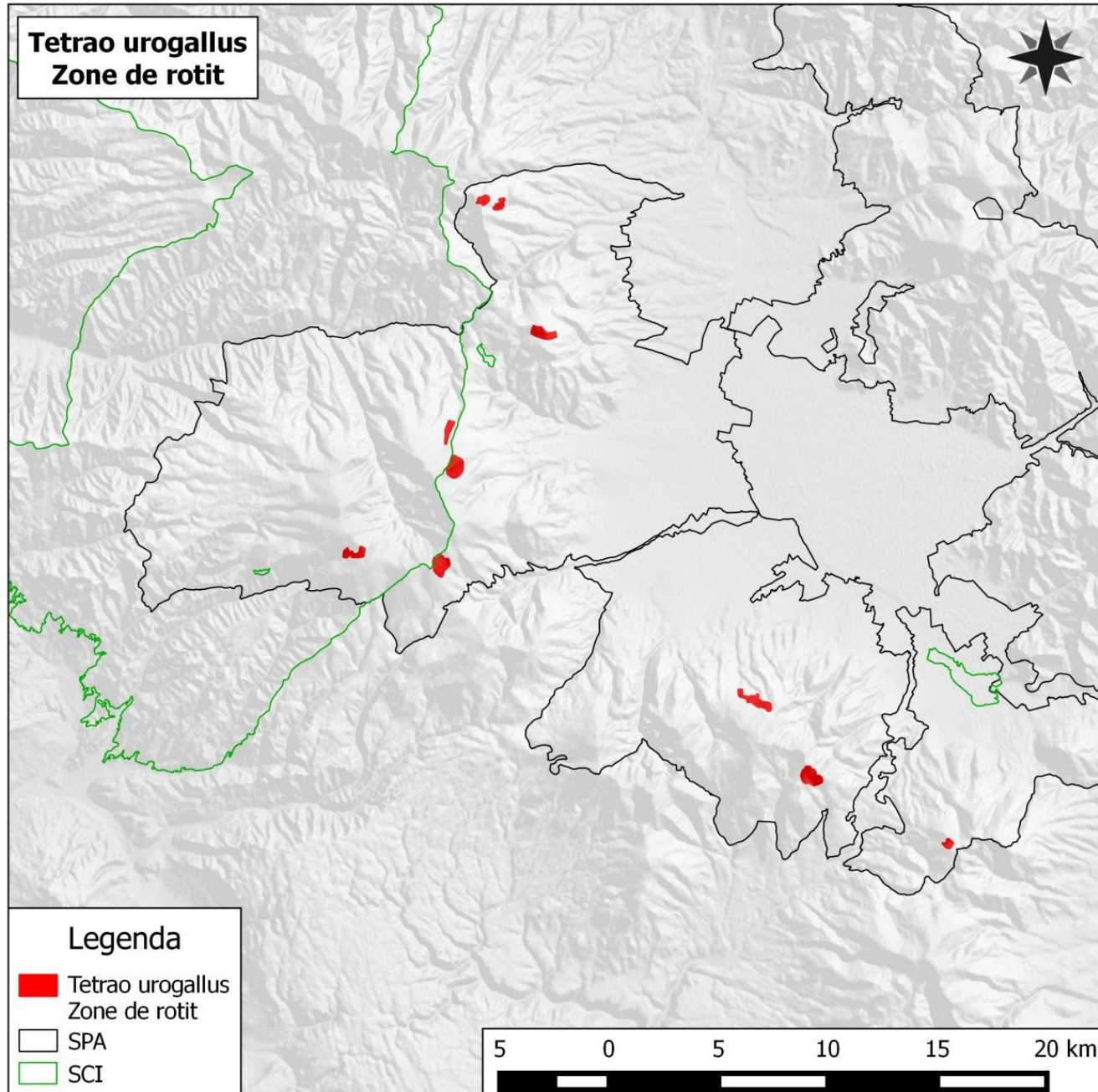
Măsuri și acțiuni de management

- Egalizarea în timp a suprafețelor de pădure pe categorii de vârstă, la nivel de unitate de producție, prin management activ.
- menținerea terenurilor pentru hrana vânatului și a terenurilor administrative la stadiul actual evitându-se împădurirea acestora
- Păstrarea tipului natural fundamental de pădure.
- La sfârșitul exploatării, în fiecare parcelă, se vor păstra minim 3 arbori morți la hectar.
- La tăierea finală se vor păstra cel puțin 3 arbori maturi/ha, izolat și în pâlcuri, cu diametrul minim egal cu diametrul mediu al arboretului.
- Pentru lucrările de exploatare în perioada 1 aprilie – 1 august se vor emite autorizații de exploatare doar pentru un singur parchet de

exploatare pentru fiecare formație de exploatare, la nivel de ocol silvic.

- Exploatarea postatei următoare, în parchete, doar după reprimirea celei precedente.
- Accesul motorizat pe timpul iernii se face la minim 3 km de zonele de rotit ale Cocoșului de munte – vezi harta: *Tetrao urogallus* - Zone de rotit
- În cazul gradațiilor se vor folosi combateri aviochimice doar după ce metodele mecanice și chimice noninvazive - tamponarea pontelor, nu au dat rezultate. Insecticidele folosite vor fi doar biologice și se vor folosi doar după aprobarea Consiliului Științific
- Interzicerea pășunatului în pădure
- Recoltarea fructelor de pădure, ciupercilor comestibile și plantelor medicinale, din fond forestier, de către agenți economici, doar în conformitate cu prevederile legale, cu obținerea tuturor avizelor și aprobărilor necesare.
- Derularea de acțiuni pentru ecarisarea câinilor și pisicilor fără stăpân.
- Prezența animalelor domestice în fond forestier este permisă doar cu autorizație de la Ocolul Silvic și doar pentru tranzit temporar sau acces la sursa de apă.

II SPECII DEPENDENTE DE PAJIȘTI

barza albă- *Ciconia ciconia*,*viesparul* - *Pernis apivorus*,*acvila țipătoare mică* - *Aquila pomarina*,*acvila de munte* - *Aquila chrysaetos*,*acvila mică* - *Aquila pennata*,*eretele de stuf*- *Circus aeruginosus*,*eretele vânăt*- *Circus cyaneus*,*eretele sur*- *Circus pygargus*,*șoimul de iarnă*- *Falco columbarius*,*șoimul călător*- *Falco peregrinus*,*crstelul de câmp*- *Crex crex*,*huhurezul mare* - *Strix uralensis*,*buha* - *Bubo bubo*,*ciuful de câmp*- *Asio flammeus*,*caprimulgul* - *Caprimulgus europaeus*, *ciocârlia de pădure*- *Lullula arborea*,*sfrânciocul roșiatic*- *Lanius collurio*, *ciocănitoarea cu spate alb*- *Dendrocopos leucotos*,

Cerințele specifice ale speciilor privind habitatul	Indicatori posibili	Stare actuală	Starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
Pajiști naturale sau seminaturale cu suficiente tufișuri și arbori existenți, care oferă loc de cuibărit și de odihnă/pândă speciilor vizate	Suprafața pajiștilor naturale sau seminaturale	6071	6000	Toate speciile.
Pajiștile oferă adăpost și suficientă hrană pentru speciile vizate,	% acoperire cu vegetație forestieră - arborescentă și arbustivă	10%	10%	<i>Aquila pomarina</i> , <i>Strix uralensis</i> , <i>Dendrocopos leucotos</i> , <i>Lullula arborea</i>
	Suprafețe anuale incendiate	De determinat la prima	0 ha	Toate speciile.

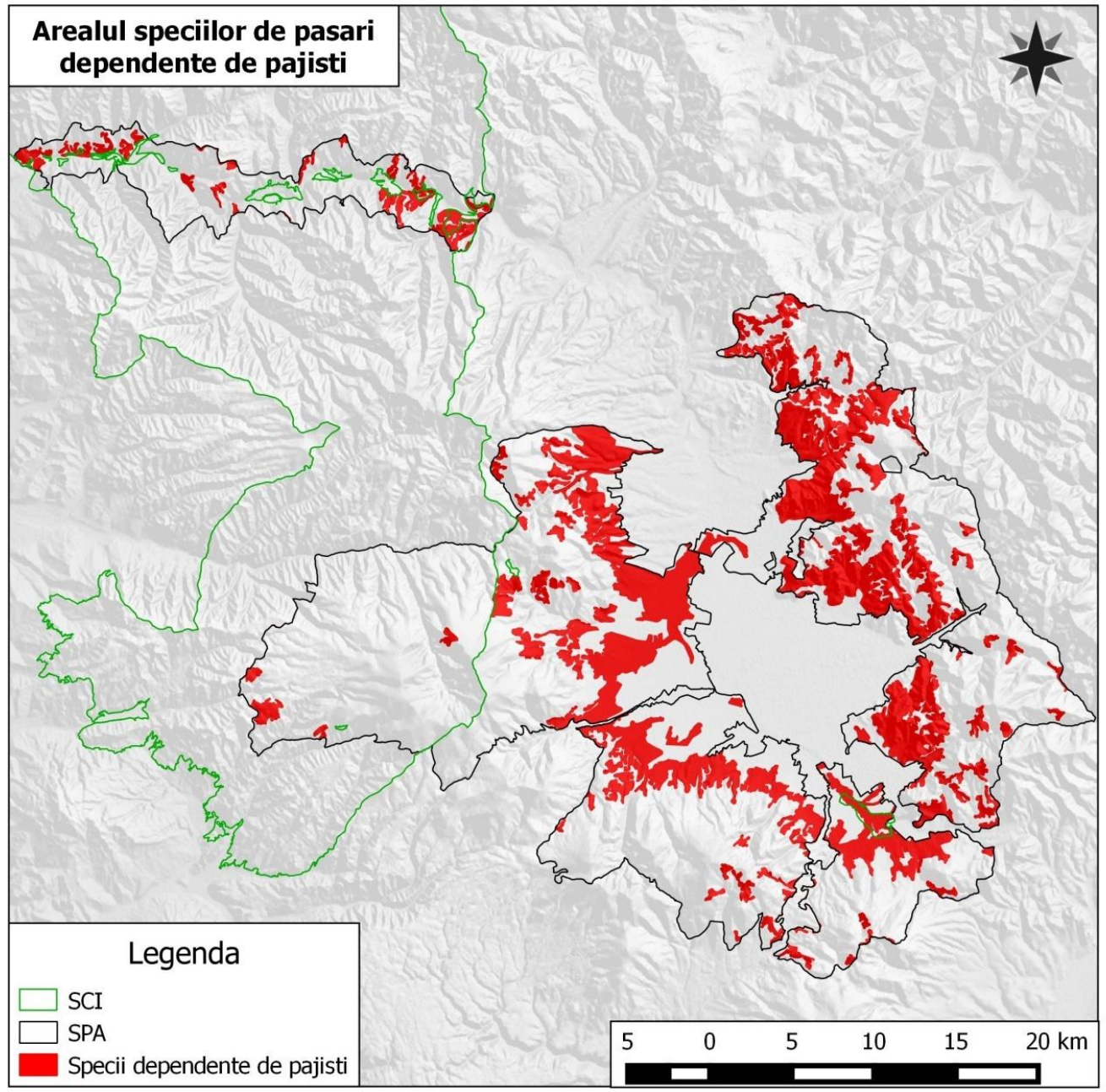
Cerințele specifice ale speciilor privind habitatul	Indicatori posibili	Stare actuală	Starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
asigurând totodată și conectivitatea necesară		monitorizare		
	Suprafețe tratate cu pesticide	0 ha	0 ha	Toate speciile.
	Efective amfibieni și reptile.	efective naturale	efective naturale	<i>Aquila pomarina</i> , <i>Ciconia ciconia</i> , <i>Pernis apivorus</i> , <i>Circaetus gallicus</i>
	Numărul mediu al câinilor ciobănești de la stâne	6	Maxim 3	<i>Lullula arborea</i> , <i>Crex crex</i>
	Numărul mediu la hectar al câinilor ciobănești fără jujeu și al câinilor fără stăpâ observați anual	De determinat la prima monitorizare	0	Toate speciile
	% procent pajiști gestionate conform criteriilor de bune	De determinat la prima	100%	<i>Ciconia ciconia</i> , <i>Aquila pomarina</i> , <i>Circus aeruginosus</i> ,

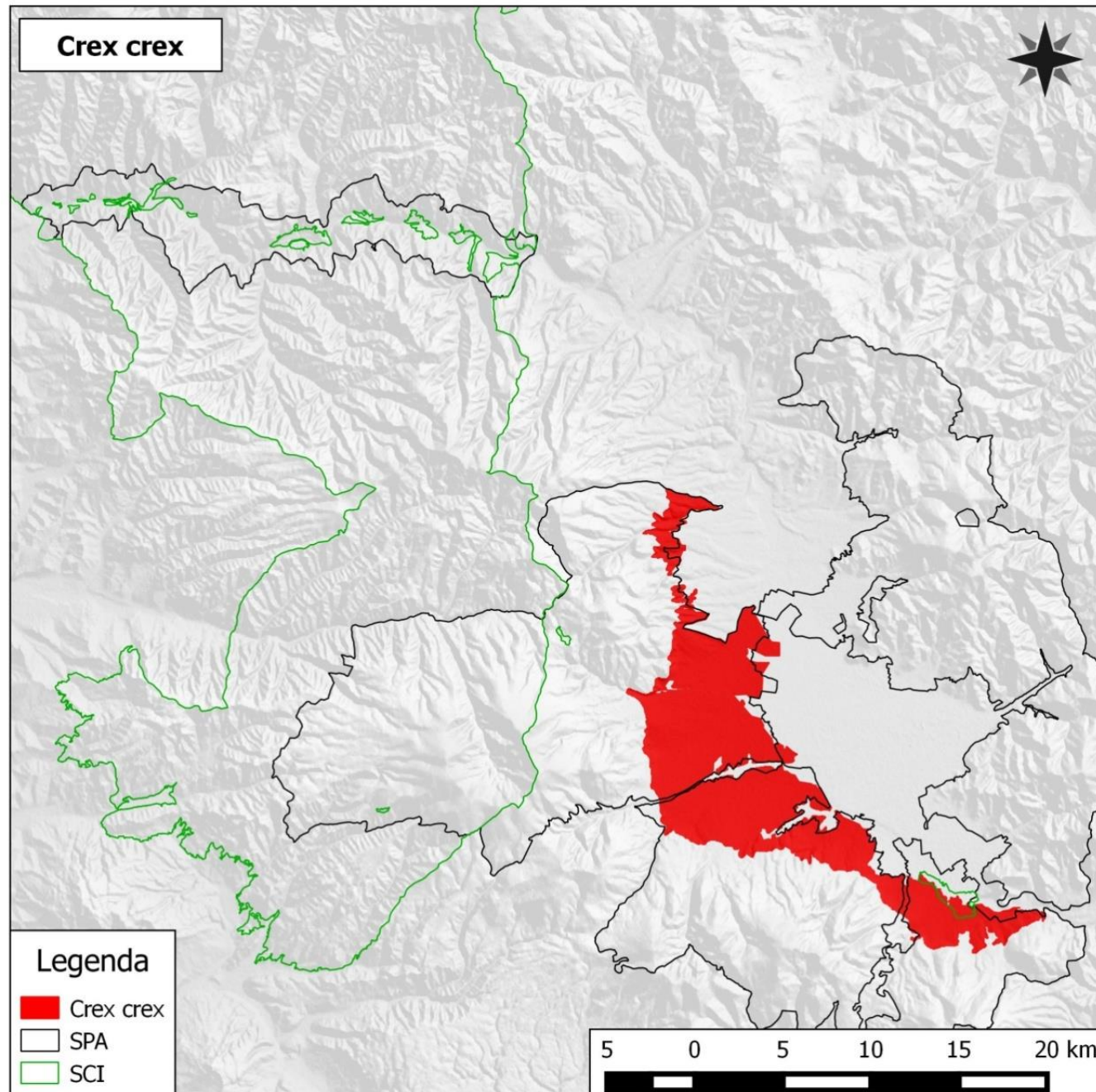
Cerințele specifice ale speciilor privind habitatul	Indicatori posibili	Stare actuală	Starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
	practice	monitorizare		<i>Circus cyaneus, Crex crex</i> <i>Asio flammeus,</i> <i>Circus pygargus,</i>

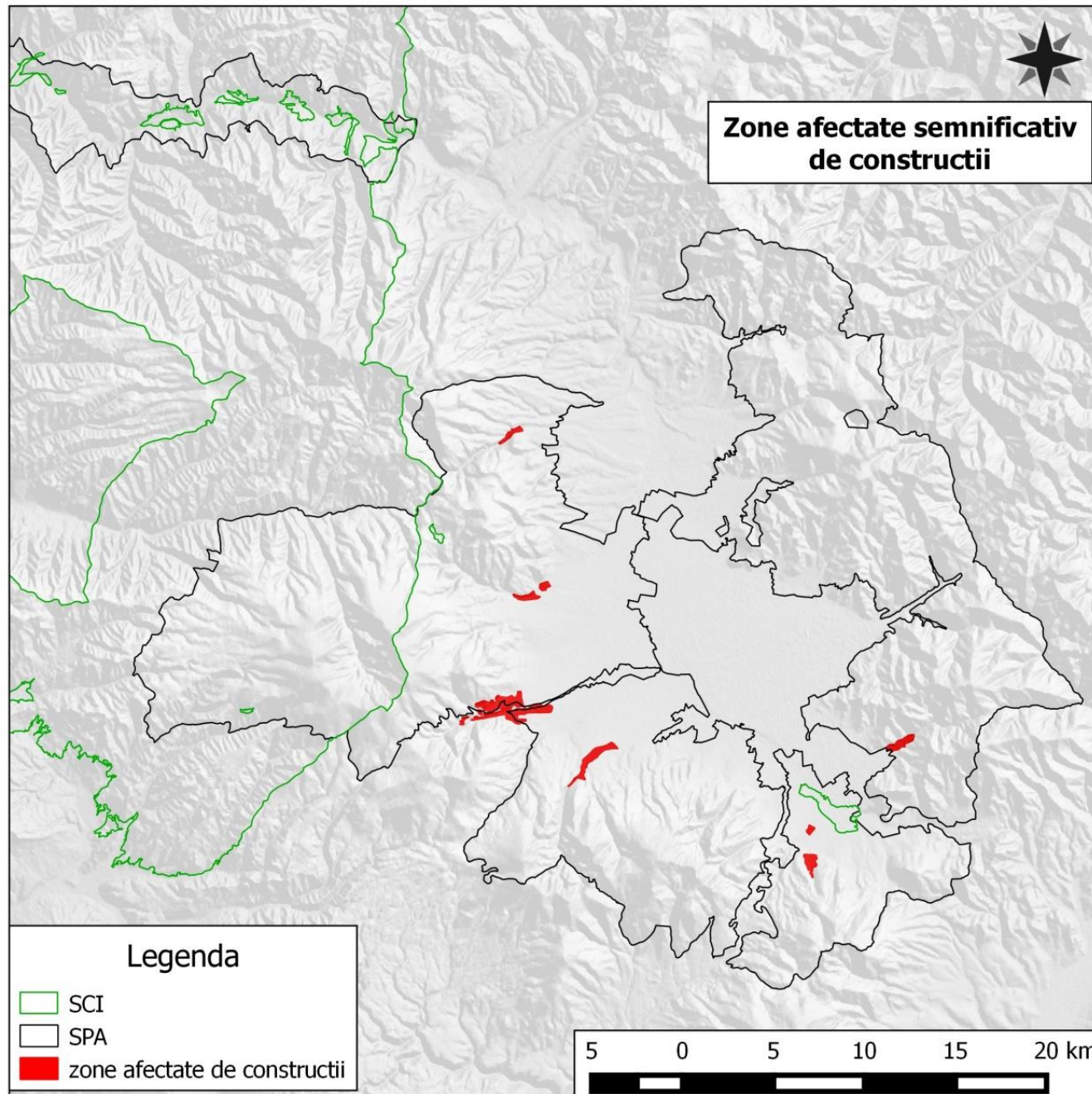
Măsuri și acțiuni de management

- Extinderea intravilanului doar în zonele afectate semnificativ de construcții – harta: Zone afectate semnificativ de construcții și menținerea categoriei de folosință actuale pentru terenuri, cu excepția suprafețelor destinate construcțiilor.
- Păstrarea categoriei de folosință a pajiștilor din extravilanul localităților
- Menținerea vegetației lemnoase existente pe pajiști
- Nu se admite drenarea și desecarea pajiștilor higrofile sau mezohigrofile.
- Nu se admite utilizarea pesticidelor pe pajiști.
- Reglementarea cotelor de recoltă la iepurele de câmp astfel încât să nu se reducă populațiile sub minimul necesar pentru conservarea speciilor de răpitoare – 7 iepuri la 100 ha.
- Reglementarea efectivelor de ovine și bovine pentru a se evita suprapășunatul.
- Folosirea a maxim 3 câini ciobănești la fiecare stână. Portul jujeului regulamentar este obligatoriu.
- Lucrările de întreținere ce presupun demontarea cuiburilor de Barză albă se vor face doar în afara perioadei de cuibărit - 15 martie-20 august,

- În cazul demontării cuibului de barză albă se vor monta suporturi pentru cuib.
- Întreținerea pajiștilor umede și semiumedede conform criteriilor de Bune practici Agricole și de Mediu – vezi harta: *Crex crex*-.
- Îndepărtarea vegetației uscate de pe pajiști se va face doar prin cosit și adunat. Nu se permite incendierea.

III SPECII DEPENDENTE DE TERENURI ARABILE

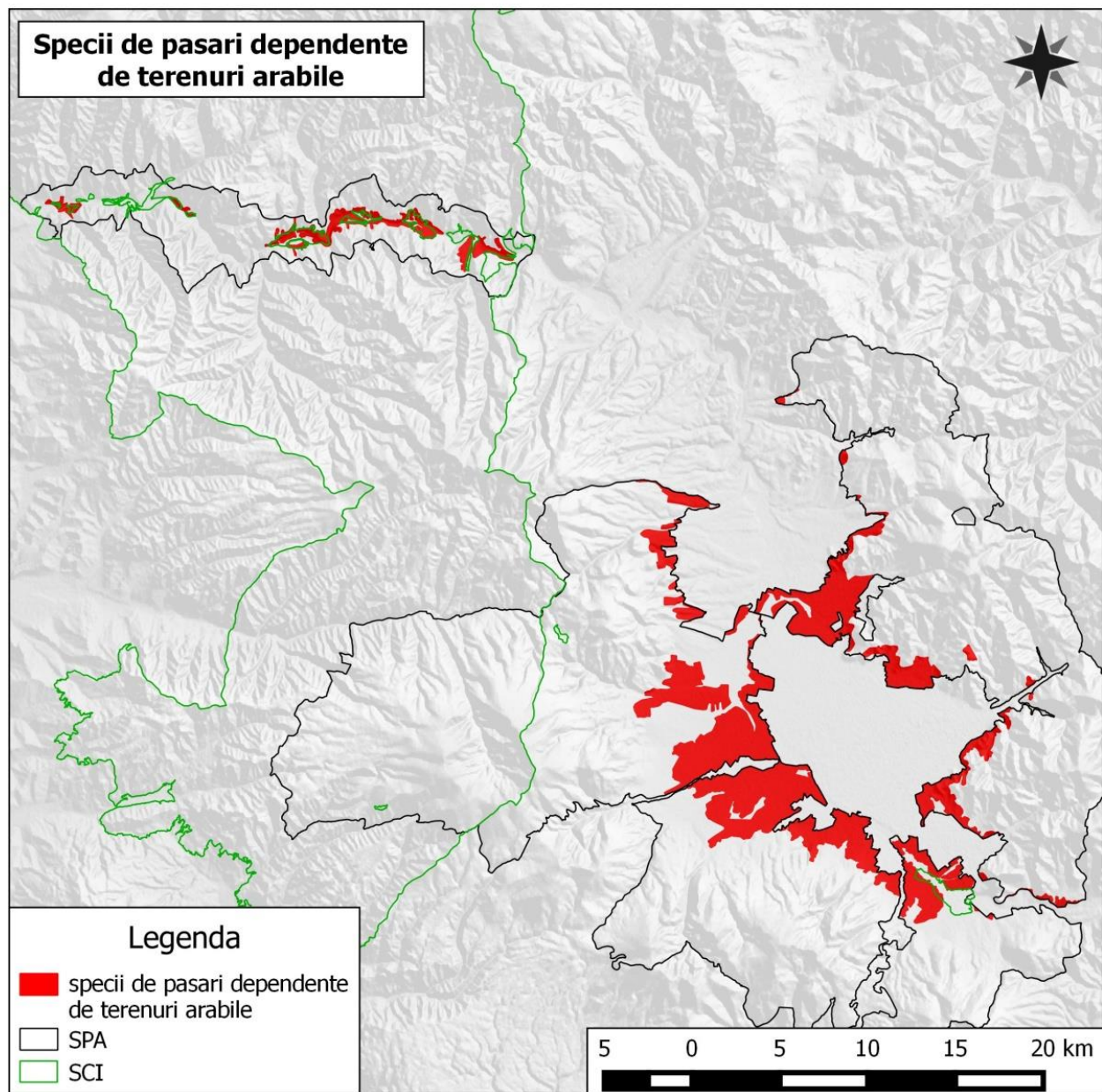
Speciile, ale căror statut de conservare favorabilă depinde de măsurile de management aplicabile în habitate deschise și semideschise: *Barză albă* - *Ciconia ciconia*, *acvilă țipătoare mică* - *Aquila pomarina*, *eretele vânăt* - *Circus cyaneus*, *eretele sur* - *Circus pygargus*, *șoimul de iarnă* - *Falco columbarius*, *ciuf de câmp* - *Asio flammeus*, *cristel de câmp* - *Crex crex*, *sfrâncioc roșiatic* - *Lanius collurio*

Cerințele specifice ale speciilor privind habitatul	Indicatori posibili	Stare actuală	Starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
Terenuri arabile caracterizate printr-un mozaic de parcele mici cu culturi diferite, cultivate în mod extensiv, în alternanță cu pârloage și vegetație lemnoasă.	Procentul culturilor de porumb, rapiță și floarea soarelui	Sub 40%	Sub 40%	<i>Aquila pomarina</i> , <i>Crex crex</i>
	Procentul culturilor de lucernă și trifoi	Sub 25%	Minim 25%	<i>Aquila pomarina</i> , <i>Crex crex</i> , <i>Circus cyaneus</i>
	Procentul pârloagelor	Sub 5%	Minim 10%.	<i>Aquila pomarina</i> , <i>Circus cyaneus</i> ,
	Suprafețe pe care au fost aplicate insecticide	0	0	<i>Ciconia ciconia</i> , <i>Aquila pomarina</i> ,

Cerințele specifice ale speciilor privind habitatul	Indicatori posibili	Stare actuală	Starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
				<i>Circus cyaneus,</i> <i>Circus pygargus,</i> <i>Asio flammeus</i>

Masuri și acțiuni de management

- Lucrările de întreținere ce presupun demontarea cuiburilor de Barză albă se vor face doar în afara perioadei de cuibărit - 15 martie-20 august,
- În cazul demontării cuibului de barză albă se vor monta suporturi pentru cuib.
- Îndepărtarea vegetației uscate se va face doar prin cosit și adunat. Nu se permite incendierea.

IV SPECII DEPENDENTE DE STÂNCĂRII

Buhă - Bubo bubo, șoim călător - Falco peregrinus, acvilă de munte - Aquila chrysaetos

Cerințele specifice ale speciilor privind habitatul	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
Stâncării cu locuri de cuibărit adecvate, nederanjate în perioada de cuibărit	Număr habitate adecvate	8	8	<i>Bubo bubo, Falco peregrinus, Aquila chrysaetos</i>
	nr cuiburi afectate de activitati umane	0	0	<i>Bubo bubo, Falco peregrinus, Aquila chrysaetos</i>

Măsuri de management

- Se va interzice orice fel de activitate de minerit în perioada 20 februarie - 1 iulie în cazul buhăi, 1 martie – 15 iulie în cazul șoimului călător și 1 februarie - 15 august în cazul acvilei de stâncă. În jurul cuibului se va crea o zonă de tampon cu o rază de 300 m, unde vor fi valabile aceleași restricții, cu excepția permiterii activităților existente permanente - de exemplu case de vacanță, drumuri, poteci, poate fi permis și pășunatul. În acest perimetru nu se va permite însă în perioada de cuibărit accesul autovehiculelor motorizate în afara drumurilor publice, vânătoarea, activitățile de recreere și de exploatare forestieră, sau minieră. Totodată în cazul în care este

considerat necesar de către administrator, pot fi restricționate sau interzise și alte activități care ar putea pune în pericol bunul mers al cuibăritului.

- Menținerea stâncărilor adecvate cuibăritului.

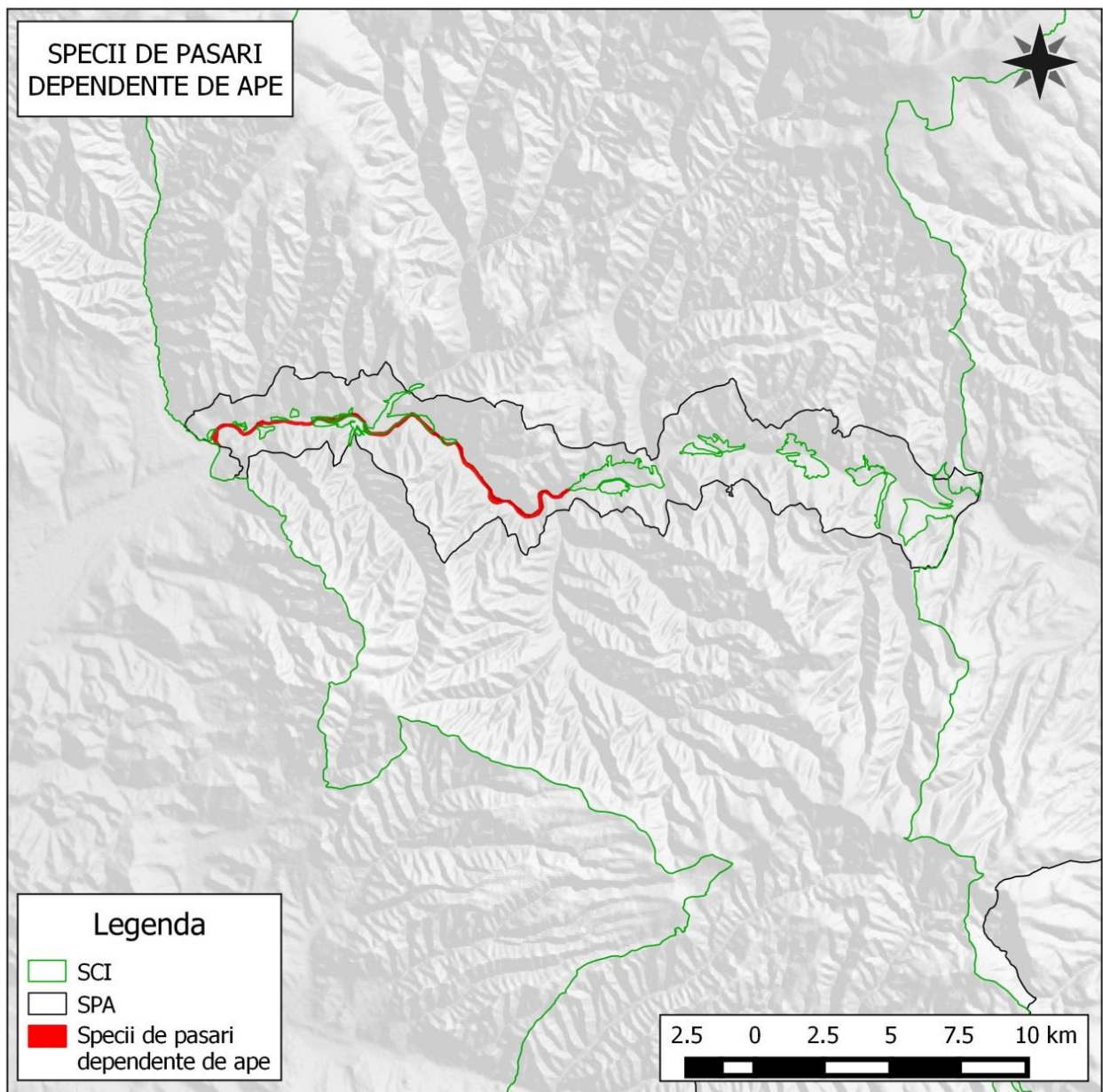
V SPECII DEPENDENTE DE APE

Nycticorax nycticorax - Stârcul de noapte

Cerințele specifice ale speciilor privind habitatul	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
Ape curgătoare sau stătătoare din preajma pădurilor sau pâlcurilor cu vegetație forestieră	Distanța între luciul de apă și vegetația forestieră	Specia nu a fost identificată în zona de proiect	Sub 1 km	
	Prezența coloniilor altor specii de apă	Specia nu a fost identificată în zona de proiect	Prezență	

Măsuri de management

1. Nu este cazul.

Anexa 7 la Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe - Planul de Monitorizare

Valoarea de conservare	Scopul monitorizării - Intrebarea de monitorizare	Indicator	Situția de referință 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea	Monitorizarea implementării Planului de management – direcția de management -	Perioada de monitorizare	Zile-om necesare pentru un an		Frecvența de monitorizare	Observații
									Minim	Optim		
Habitate	Habitatele se mențin în stare bună?	Suprafața pe tipuri de habitate	Tabelul 8 din Planul de management	raport de cercetare	Inventar iere pe teren	biolog	1.1.1. 1.1.4. 1.1.6.	Aprilie-iunie	68	138	anual	
		Starea de conservare pe tipuri de habitate		raport de cercetare	Inventar iere pe teren	biolog	1.1.1. 1.1.4. 1.1.6.				Aprilie-iunie	anual
Habitate: 3220, 91E0, 91E0, 6440, 6510,	Scade nivelul pânzei de apă freatică?	Nivelul pânzei de apă freatică	De determinat la prima monitorizare	Raport de teren	Măsurare pe teren	range		Sezon de vegetație	96	120	lunar	

7230,6430, 6410, 91D0 <i>Lycaena dispar</i> <i>Ligularia sibirica</i> <i>Angelica palustris</i>												
Habitat: 6230, 6430, 6440, 6510, 6520, 6410 <i>Angelica palustris</i>	Se întrețin pajiștile prin cosit și/sau pășunat?	Ha pajiști abandonate pe tipuri de habitate	De determinat la prima monitorizare	Raport de teren	Măsurar e pe teren	range r		Iunie - septem brie	10	20	anual	
Habitat: 91E0, 3260, 6510, 6440, 6520, 6430, 6410 <i>Lucanus cervus</i>	Crește fenomenul de incendiere a pajiștilor?	Ha pajiști incendiate pe tipuri de habitate	De determinat la prima monitorizare	Raport de teren	Măsurar e pe teren	range r		Sezon de vegetați e	5	10	anual	

Habitat: 6440, 6430, 6510, 6410, 6230 Păsări de pajiști	Se suprapășuneaz ă pajiștile?	Ha pajiști suprapășunate pe tipuri de habitate	De determinat la prima monitorizare	Raport de teren	Măsurar e pe teren	range		Sezon de vegetați e	6	12	anual	
Habitat. 3260 <i>Eudontomyz</i> <i>on danfordi</i> <i>Hucho</i> <i>hucho</i> <i>Barbus</i> - <i>meridionali</i> <i>s, petenyi</i> <i>Romanogob</i> <i>io - Gobio</i> <i>uranoscopu</i> <i>s</i> <i>Sabanejewi</i> <i>a - aurata,</i>	Se mențin caracteristicile naturale ale cursurilor de apă?	Km de râu afecțați de lucrări hidrotehnice noi.	De determinat la prima monitorizare	Avize și rapoarte de teren	Extrage re date	range		Final de an	0	3	anual	
		Km cursuri de ape afecțați de Micro- hidrocentrale au alte captări neconforme.	22 km	Avize	Extrage re date	range		Final de an	0	1	anual	Captările neconforme sunt acele captări ce nu asigura debit de servitute 50% tot timpul anului
		Număr	8	Avize	Extrage	range	1.1.11.	Final	0	3	anual	Legale sau

<i>balcanica</i> <i>Cottus</i> <i>gobio</i>		exploatări de agregate.		Rapoarte de teren.	re date	r		de an				ilegale
		Km cursuri de ape fără vegetație foresteră.	12 km	Rapoarte de teren.	Inventar iere	range	r	Final de an	3	3	anual	
Specii	Speciile se mențin în stare bună?	Suprafața habitatelor potențiale pe specii	Tabelele 12 și 15 din Planul de Management	raport de cercetare	Inventar iere pe teren	biolo	g	Sezon de vegetație	232	330	anual	
		Starea de conservare pe specii		raport de cercetare	Inventar iere pe teren	biolo	g	Sezon de vegetație			anual	
<i>Angelica palustris</i> <i>Campanulla serrata</i>	Se păstrează bordura necosită la a II-a tăiere?	Ha pajiști cu o bandă necosită de 1m de jur împrejurul parcelei, la a II-a cosire	De determinat la prima monitorizare	Raport de teren	Inventar iere pe teren	range	r	Iunie - septembrie	3	6	anual	
<i>Lynx lynx</i>	Se mențin	Efectvele de	De	Studiile	Extrage	range		Final	1	1	anual	

<i>Canis lupus</i> <i>Ursus arctos</i>	efectiile speciilor pradă?	cerb, mistreț și căprior	determinat la prima monitorizare	cinegetic	re date	r		de an				
	Se mențin coridoarele de trecere pentru carnivore mari?	Ha coridoare incluse în intravilan.	De determinat la prima monitorizare	avize	Extrage re date	range r		Final de an	0	0	anual	Suprafața coridoarelor este cea materializată pe hartă în fișa speciei.
Păsări de pajiști	Se menține suprafața pajiștilor aptă pentru păsări.	Ha pajiște cu cerințe îndeplinite.	De determinat la prima monitorizare	Avize Ortofoto planuri Inventari eri în teren	Extrage re date	range r		Final de an	0	0	anual	Cerințe de urmărit la monitorizare : - % ocupat de construcții sub... - grad de acoperire cu vegetație lemnoasă

												peste 10 % - fără suprapășunat - nearat
Păsări de pădure	Se asigură suficient lemn mort în habitatele forestere?	Ne arbori morți conformi la hectar de pădure exploatăă.	Minim 5	Procese verbale de reprimire ale parchetul ui de exploatar e.	Extrage re date	range r		Final de an	1	3	anual	
Păsări de pădure	Se asigură arborii pentru biodiversitate in tăierile definitive și/sau rase?	Numar arbori maturi pe picior la hectar de tăiere definitivă și/sau rasă.	0	Procese verbale de reprimire ale parchetul ui de exploatar	Extrage re date	range r		Final de an	0	0	anual	

				e								
<i>Myotis blythii</i> <i>Myotis myotis</i> <i>păsări de pajiști</i> <i>Lutra lutra</i>	Se menține vegetația forestieră din afara fondului forester?	Suprafața curățată de vegetație foresteră	0	Rapoarte de teren	ranger	Inventarier teren		Sezon de vegetație	3	6	anual	Vegetația de pe pajiști, arborii izolați, aliniamentele, galeriile de vegetație forestieră delungul râurilor, et cetera Suprafața curățată = suprafața dată de proiecția la sol a coronamentului îndepărtat.

*	*	ha habitat 6150 refăcut	0	Raport final	Extrage re date		1.1.2.	Final de an	1	3	anual	
*	*	Ha pășunate cu bovine și cabaline prin susținerea Ocolului Silvic de Regim Gheorgheni	0	Raport teren	Extrage re date	range r	1.1.3.	Sezon de vegetați e			anual	
*	*	studiu privind capacitatea de suport a pajiștilor	0	Raport final	Extrage re date		1.1.3.	Final de an			anual	
*	*	Număr stâlpi izolați	0	Raport teren	Extrage re date	range r	1.1.3.	Final de an			anual	
*	*	Număr rezervații delimitate în teren	0	Raport final	Extrage re date		1.1.4.	Final de an			anual	
*	*	ha turbării și	0	Raport	Extrage		1.1.5.	Final			anual	

		mlaștini refăcute		final	re date			de an				
*	*	% din suprafața de aniniș din fond forestier, inclusă în subparcele separate	0	Amenajament silvic	Extrage re date		1.1.7.	Final de an			anual	
*	*	Număr bariere pentru limitarea accesului în zonele de rotit pentru cocoșul de munte	0	Raport final	Extrage re date		1.1.8.	Final de an			anual	
*	*	zone de recreere amenajate	0	Raport final	Extrage re date		1.1.8.	Final de an			anual	
		Număr amenajamente		Raport de	Extrage re date		1.1.8.	Final de an			anual	

		sivice care respecta prevederile planului de management		activitate								
*	*	cantitati produse agricole afectate de faună	De determinat la prima monitorizare	Registru sesizări	Extrage re date		1.1.9.	Final de an			anual	
*	*	număr de animale domestice afectate de carnivore	De determinat la prima monitorizare	Registru sesizări	Extrage re date		1.1.9.	Final de an			anual	
*	*	Ghid	0	Raport final	Extrage re date		1.1.9.	Final de an			anual	
*	*	km garduri electrice subvenționate	0	Raport final	Extrage re date		1.1.9.	Final de an			anual	
*	*	număr arbori	0	Raport	Extrage	range	1.1.9	Final			anual	

		fructiferi plantați		teren	re date	r		de an				
*	*	Număr brațe moarte cu specii invazive eradicat	0	Raport final	Extrage re date		1.1.10	Final de an			anual	
*	*	Număr sezoane de reproducere acoperite cu câte 30 patrulări comune	0	Raport tren	Extrage re date	range r	1.1.10	Final de an			anual	
*	*	Număr inițiative locale noi de agricultură ecologică	0	Raport final	Extrage re date		1.1.12.	Final de an			anual	
*	*	Număr sesizări de neconformitate	7	Registru reclamați i	Extrage re date		1.1.13.	Final de an			anual	Sesizări verbale, în timpul

		cu privire la emiterea avizelor pentru scutire de la plata impozitului pe teren										consultărilor publice. Neconfirmate.
*	*	studiu	0	Raport final	Extrage re date		1.1.14	Final de an			anual	
*	*	Număr proiecte cu impact negativ în vecinătate	De determinat la prima monitorizare	Raport teren	Extrage re date	range r	1.1.15.	Final de an			anual	
*	*	număr documentații pentru protecția zonelor învecinate	0	Raport final	Extrage re date		1.1.15.	Final de an			anual	
*	*	Număr locații pentru lilieci	0	Raport teren	Extrage re date	range r	1.1.15.	Final de an			anual	

		protejate									
*	*	Număr trasee off-road realizate	0	Raport final	Extrage re date		1.1.15.	Final de an			anual
*	*	ha livezi create/mentinute cu sprijin de la Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni	0	Raport final	Extrage re date		1.1.15.	Final de an			anual
*	*	km fâșii de arbori plantate	0	Raport teren	Extrage re date	range	1.2.1.	Final de an			anual
*	*	Număr localități sprijinite pentru epurarea apelor uzate	0	Raport final	Extrage re date		1.2.1.	Final de an			anual
*	*	studiu de cartare zone	0	Raport final	Extrage re date		1.2.1.	Final de an			anual

		inundabile										
*	*	% din pajiști cu puncte de acces la apă delimitate	0	Raport teren	Extrage re date	range r	1.2.1.	Final de an			anual	
*	*	Număr proiecte cu impact de izolare avizate	0	avize	Extrage re date		1.2.2.	Final de an			anual	
*	*	Număr praguri îndepărtate	0	Raport final	Extrage re date		1.2.2.	Final de an			anual	
*	*	Număr proiecte cu impact negativ avizate în aninișuri	0	avize	Extrage re date		1.2.3.	Final de an			anual	
*	*	0 proiecte cu impact negativ avizate în habitate umede	0	avize	Extrage re date		1.2.4.	Final de an			anual	

*	*	Număr întâlniri de planificare strategică locale sau regionale fără participarea Ocolului Silvic de Regim Gheorgheni	0	Minute întâlniri	Extrage re date		2.1.	Final de an			anual	
*	*	Număr proiecte de promovare turistică	0	Program anual	Extrage re date		2.2.	Final de an			anual	
*	*	km trasee turistice	0	Raport final	Extrage re date		2.3.	Final de an			anual	
*	*	documentație privind Strategia de	0	Raport final	Extrage re date		2.4.	Final de an			anual	

		vizitare PNDMS+										
*	*	Număr pachete de programe turistice integrează PNDMS+	0	Raport final	Extrage re date		2.4.	Final de an			anual	
*	*	Plan de comunicare	0	Raport final	Extrage re date		3.1.1.	Final de an			anual	
*	*	Număr puncte de lucru active	0	Inventar anual	Extrage re date		3.1.2.	Final de an			anual	
*	*	Număr campanii majore	0	Raport final	Extrage re date		3.1.3.	Final de an			anual	
*	*	Număr pachete educative	0	Raport final	Extrage re date		3.2.1.	Final de an			anual	
*	*	Număr școli	0	parteneri	Extrage		3.2.1.	Final			anual	

		partenere		ate	re date			de an				
*	*	Număr evenimente educative	0	Raport final	Extrage re date		3.2.2.	Final de an			anual	
*	*	Număr poteci tematice	0	Raport final	Extrage re date		3.2.3.	Final de an			anual	
*	*	Număr strategii locale/regional e elaborate fără participarea Ocolului Silvic de Regim Gheorgheni	0	Minute întâlniri	Extrage re date		3.3.1.	Final de an			anual	
*	*	Număr proiecte comune de promovare a	0	Raport final	Extrage re date		3.3.2.	Final de an			anual	

		zonei										
*	*	Număr participări la / organizații / evenimente / an	0	Raport final	Extrage re date		3.3.2.	Final de an			anual	
*	*	Număr persoane cu contract permanent de muncă	0	Statul de funcții	Extrage re date		4.1.1.	Final de an			anual	
*	*	sediu funcțional	1	Inventar anual	Extrage re date		4.1.1.	Final de an			anual	
*	*	% din necesarul financiar pentru direcțiile cu prioritatea 1	De determinat la prima monitorizare	Bilanț contabil	Extrage re date		4.1.1.	Final de an			anual	

		acoperit									
*	*	Număr persoane instruite	5	Raport final	Extrage re date		4.1.2.	Final de an			anual
*	*	Număr voluntari cooptați	0	Raport teren	Extrage re date	range r	4.1.3.	Final de an			anual
*	*	Număr parteneriate	De determinat la prima monitorizare	parteneti ate	Extrage re date		4.1.4.	Final de an			anual
*	*	Număr teme în curs de cercetare	0	Rapoarte intermed iare	Extrage re date		4.1.5.	Final de an			anual
*	*	Număr rezervații naturale cu limte clare	0	Raport final	Extrage re date		4.2.2.	Final de an			anual
*	*	Număr rapoarte/scriso ri de poziție	0	raport	Extrage re date		4.2.3.	Final de an			anual

*	*	Număr documentații transmise	0	Raport final	Extrage re date		4.2.4.	Final de an			anual	
---	---	------------------------------------	---	-----------------	--------------------	--	--------	----------------	--	--	-------	--

